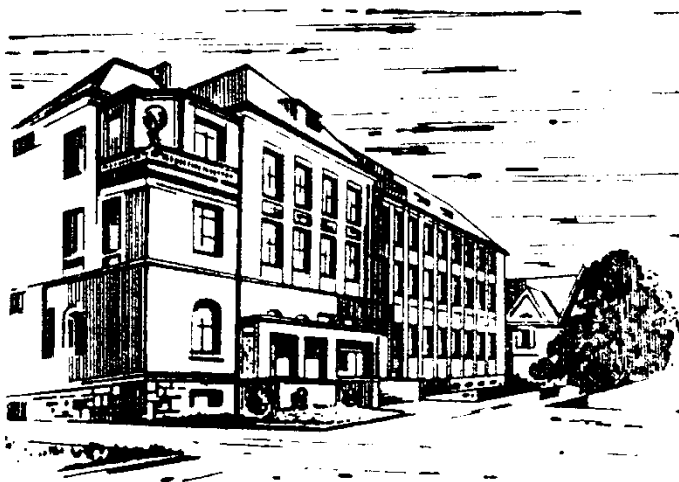


ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

obor Ekonomické lyceum

platný od 1.9.2009 včetně změn uskutečněných do roku 2023



Zpracoval: kolektiv pedagogických pracovníků OA, SPgŠ a JŠ Beroun ve školním roce 2008/2009 a změny v následujících letech.

Název a adresa školy: Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Beroun, U Stadionu 486, 266 37 Beroun

Zřizovatel: Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Název ŠVP: Ekonomické lyceum Beroun

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Dosažený stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní

Způsob ukončení a certifikace: maturitní zkouška - vysvědčení o maturitní zkoušce

Platnost: od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem



Ing. Jaroslav Štunc
ředitel školy

OBSAH

Obsah.....	2
Profil absolventa.....	3
Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
Učební plán.....	13
Učební osnovy	16
Český jazyk a literatura	16
Anglický jazyk + konverzace	28
Německý jazyk + konverzace	69
Ruský jazyk	94
Francouzský jazyk	103
Občanská nauka	115
Společenská kultura	121
Psychologie	125
Dějepis	129
Matematika	136
Zeměpis	148
Fyzika	156
Chemie	164
Biologie	170
Tělesná výchova	176
Ekonomika	189
Účetnictví	201
Právo	208
Informační technologie	216
Písemná a elektronická komunikace	224
Praktická ekonomická cvičení	230
Ekonomická cvičení	235
Praxe	239
Seminář společenskovední	243
Seminář matematický	254
Materiální podmínky realizace ŠVP.....	259
Charakteristika Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP	259
Úprava ŠVP na základě novely školského zákona č. 82/2015 Sb., týkající se podpory vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami k 28. 8.2015.....	260
Úprava ŠVP reagující na změny RVP provedené na základě opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k 18. 8. 2016.....	262
Autorský kolektiv	268

PROFIL ABSOLVENTA

Název a adresa školy:	Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Beroun, U Stadionu 486, 266 37 Beroun
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Způsob ukončení a certifikace:	maturitní zkouška - vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost:	od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Uplatnění absolventa

Absolvent oboru vzdělání ekonomické lyceum získá především dovednosti, které mu umožní pokračovat v dalším studiu, zejména na ekonomických a právnických fakultách vysokých škol a studiu na vyšších odborných školách zaměřených na ekonomiku, podnikání, finančníctví, veřejnou správu, služby apod.

Osvojené klíčové kompetence a základy odborného ekonomiko-právního vzdělávání jsou předpokladem i pro dobré uplatnění na trhu práce nebo pro zahájení vlastního podnikání. Absolvent ekonomického lycea je tak schopen rychle se orientovat a zapracovat, pracovat samostatně, ale i v týmu. Dokáže si dobře zorganizovat svou práci a zvládat činnosti komplexnějšího charakteru. Absolvent může vykonávat dílčí analytické, organizační, administrativní, sekretářské, poradenské a další činnosti ve firmách, ve službách, v cestovním ruchu, v organizacích veřejné správy apod. Jedná se např. o následující činnosti: zpracování podkladů k provádění účetních uzávěrek, statistickou a rozborovou činnost, vedení evidence zaměstnanců a majetku, vedení daňové evidence, zajišťování informačního a poradenského servisu v obchodu a cestovním ruchu, zajišťování odborných administrativně technických činností, příprava a organizace společenských setkání, konferencí a významných shromáždění, příprava podkladů a účast na obchodních jednáních, komplexní zpracování marketingového průzkumu a další.

Výsledky vzdělávání

Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům následující kompetence.

Odborné kompetence absolventa

Absolvent bude schopen:

- myslet v ekonomických souvislostech, při řešení problémů uplatňovat hledisko ekonomické efektivnosti,
- dokázat efektivně hospodařit se svými finančními prostředky,
- chovat se racionálně v osobním a profesním životě,
- při řešení ekonomických problémů prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky, marketingu, práva a účetnictví a provádět potřebné ekonomické propočty,
- pracovat se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávat informace v potřebném rozsahu, pracovat s nimi, pochopit je a aplikovat je,
- samostatně zpracovat odborné projekty a práce, efektivně prezentovat výsledky své práce,
- sledovat průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice a dokázat se k němu vyjádřit na základě samostatného vyhodnocení ekonomických souvislostí,
- orientovat se v průběhu základních podnikových činností (marketing, nákup a pořízení materiálu, pořízení dlouhodobého majetku, personalistika, prodej),
- orientovat se v činnosti bank a pojišťoven, pracovat s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu a provádět výpočty potřebné pro posouzení nabídky bankovních a pojistných produktů,
- účtovat běžné účetní operace, a to i za pomoci softwaru pro účetnictví,
- orientovat se v daňové soustavě a povinných platbách ve prospěch státu,
- ovládat efektivně klávesnici počítače a vyhotovovat základní druhy písemností,
- umět jednat s klienty a obchodními partnery, při jednání uplatňovat vhodné komunikační prostředky,
- chápat bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své, svých spolupracovníků, klientů a zákazníků i jako jednu z podmínek pro získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem,
- dodržovat příslušné právní předpisy týkající se BOZP, požární prevence a hygieny,
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí, dbát na používání pracovních nástrojů, pomůcek a technického vybavení v souladu s bezpečnostními a protipožárními předpisy,
- uplatňovat oprávněné nároky týkající BOZP či při případném pracovním úrazu,
- poskytnou právní pomoc při náhlém onemocnění nebo úrazu a znát její zásady.
- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku,
- dodržovat stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti,
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb,
- zohledňovat požadavky klienta (zákazníka, občana).
- znát a uvědomit si význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení,
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady,
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Klíčové kompetence absolventa

Absolvent získá vědomosti, dovednosti a hodnoty, které mu pomohou pro jeho osobní rozvoj, jeho aktivní zapojení do společnosti a umožní mu být plnohodnotným členem občanské společnosti, a tak snáze najít uplatnění na trhu práce. Absolvent bude schopen:

- jednat odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném,
- dbát na dodržování zákonů a pravidel chování, respektovat práva a osobnost jiných lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy, přispívat k uplatňování demokratických hodnot,
- uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí,
- aktivně se zajímat o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- ctít tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- znát a podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury,
- uznávat život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a řešit své osobní a sociální problémy,
- mít pozitivní vztah k učení, vzdělávání a práci,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky a pro své učení využívat různých informačních zdrojů včetně zkušeností druhých,
- pracovat s textem, zachytit jeho obsah a zpracovat informace v něm obsažené,
- porozumět mluvenému projevu,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování stanovených cílů při učení a práci, přijímat hodnocení dosažených výsledků od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání,
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické, heuristické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné ke splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi,
- myslet kriticky, tj. dokázat zkoumat věrohodnost informací, nenechávat sebou manipulovat, tvořit si vlastní úsudek a diskutovat o něm s jinými lidmi a nepodléhat tak vlivům extremismům,
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní materiály a jednoduché texty na běžná i odborná témata,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskuzí, porad aj.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,

- komunikovat ústní i písemnou formou ve dvou cizích jazycích, a to v osobním i pracovním životě,
- reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- přijímat hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- odpovědně se chovat ke svému fyzickému i duševnímu zdraví,
- odpovědně řešit svou sociální a ekonomickou situaci,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovat,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým lidem,
- orientovat se v možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání a přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- uvědomovat si důležitost celoživotního vzdělávání,
- vytvořit si reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a srovnávat je se svými předpoklady, přizpůsobit se změněným pracovním podmínkám,
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, tj. rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou trhu, svými předpoklady a možnostmi,
- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- učit se používat nový aplikační software,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- správně používat a převádět běžné jednotky,
- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru,
- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky a používat vhodné algoritmy,
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů.

Způsob ukončení vzdělávání a způsob certifikace

Studium oboru vzdělání obchodní akademie je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a dalšími prováděcími právními předpisy.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název a adresa školy:	Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Beroun, U Stadionu 486, 266 37 Beroun
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Beroun
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Způsob ukončení a certifikace:	maturitní zkouška - vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost:	od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Podmínky pro přijetí ke studiu

Přijímání ke studiu se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění. Základní podmínkou je absolvování základního vzdělání a složení přijímacích zkoušek podle pravidel stanovených na příslušný školní rok. Zdravotní způsobilost uchazeče není požadována.

Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

Vzdělání v oboru ekonomické lyceum je prováděno s cílem umožnit žákům získat a rozvíjet takové klíčové kompetence, všeobecné a odborné vědomosti a dovednosti, které jsou vyžadovány jako studijní předpoklady pro další vzdělávání na vysokých školách nebo vyšších odborných školách. Zároveň vzdělávání v tomto oboru směřuje k získání pozitivního vztahu k učení a motivace pro další studium na VŠ nebo VOŠ. Obecným záměrem vzdělávání v oboru ekonomické lyceum je také připravit žáky na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský život, umožnit jim snadno najít uplatnění na trhu práce, a to vše v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby student v co možná největším rozsahu naplnil čtyři základní cíle vzdělávání pro 21. století, tj. učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně. Aby byly naplněny základní cíle, používají se různorodé metody výuky. Největší důraz je kladen na metody aktivizující, jejichž prostřednictvím je žák nucen při získávání vědomostí a dovedností vyvinout vlastní úsilí. Jako doplňkové se využívají metody pasivní, při nichž žák pouze přejímá hotové poznatky.

V průběhu celého studia se klade velký důraz na jazykové vzdělávání. Po celý cyklus studia žáci rozvíjejí své kompetence v oblasti mateřského jazyka a dvou jazyků cizích. Navíc ve 4. ročníku je maturitnímu cizímu jazyku věnován i předmět konverzace a písemná komunikace, kde si žáci mohou zdokonalit své jazykové kompetence hlavně v oblasti konverzace a písemné komunikace. To vytváří dostatečný prostor pro zvládnutí cizího jazyka, resp. cizích jazyků na úrovni odpovídající požadavkům maturitní zkoušky ale i běžného profesního života.

Navíc studenti mohou za zvýhodněných podmínek využít služeb jazykové školy, a tak svoje jazykové kompetence procvičovat, upevňovat, posilovat a zdokonalovat. A poté získat také státní zkoušku úrovně odpovídající jejich potřebám a požadavkům.

Vzdělávání je v průběhu studia podporováno prostředky informačních a komunikačních technologií. Kromě výuky předmětů informační technologie a písemná a elektronická komunikace, jejichž náplň s počítači

bezprostředně souvisí, je řada dalších předmětů s prací na počítačích spojena, např. účetnictví. Dále je řada předmětů podporována různými multimediálními výukovými programy nebo prací na internetu. Jedná se především o výuku cizích jazyků, hospodářského zeměpisu, ekonomiky atd. Cílem výuky v těchto předmětech je mimo jiné prohloubení dovedností práce s počítačem, vyhledávání, třídění a zpracovávání informací a dat z moderních zdrojů.

Velký význam pro rozvoj žáků mají předměty, ve kterých se prakticky procvičují teoretické poznatky získané v průběhu studia. Výuka je doplněna hodinami cvičení a laboratorní prací, včetně předmětu praxe, který probíhá v reálném prostředí. Studenti si zvolí konkrétní firmu, ve které tento předmět absolvují. Jako ukončení předmětu vypracují závěrečnou práci, která je klasifikována. Praktická výuka je systematicky doplňována účastí žáků na nejrůznějších marketingových, společenských a prezentačních akcích na veřejnosti, což žákům umožňuje bezprostřední kontakt s realitou. Výuka je přiměřeně doplňována samostatnými pracemi žáků formou referátů, ve vyšších ročnících formou individuálních nebo týmových projektů.

V průběhu studia jsou sestavovány žákovské skupiny pro zajištění konkrétních akcí, jako je např. prezentace školy na veřejnosti, den otevřených dveří, účast v týmových soutěžích, komplexní zajištění statistických průzkumů pro sociální partnery, charitativní akce apod. Výchova k občanským a klíčovým kompetencím se realizuje v průběhu výuky jednotlivých předmětů způsobem, který je v souladu s obsahem vzdělávání a na studenty působí přirozeně v závislosti na jejich věku. Výchova k občanským a klíčovým kompetencím také navazuje na předchozí stupně rozvoje. Podobným způsobem jsou do výuky začleněna i průřezová témata, která se vážou k obsahu jednotlivých předmětů a přirozeným způsobem jej rozvíjejí.

Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni žáků, zkušenostech pedagogů, nových poznatcích pedagogické vědy a reakci sociálních partnerů.

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami zajišťují ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a výchovným poradcem pedagogové v rámci svého odborného vzdělání. Jde převážně o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení. Pro tyto studenty se využívá upravených vyučovacích metod a metod prověřování. Žáci s tělesným postižením nebo znevýhodněním jsou vzdělávání stejně jako ostatní žáci. Pouze v rámci oblasti tělesné výchovy se přihlíží ke stanovisku odborného lékaře.

V každém případě je uplatňován individuální přístup ke studentům, který respektuje jejich individuální vloh a potřeby a snaží se o jejich rozvoj. Ve zvláštních případech je možné zvolit také individuální studijní plán, který se v nejvyšší možné míře snaží vyjít vstříc např. potřebám profesionálních sportovců.

Organizace výuky

Výuka je realizována z velké části v rámci systému vyučovacích hodin. Vyučovací předměty obsahující větší míru konkrétních praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat, jsou vyučovány v rozdělených třídách s nejvíce 18 žáky ve skupině. Výuka je umístěna zpravidla do odborných učeben, vybavených potřebnou technikou. Kromě toho jsou do vyučování začleněny další organizační formy. V rámci tělesné výchovy a výchovy ke zdraví jsou to především lyžařský výcvikový kurz, kterého se účastní žáci podle svých materiálních možností, a v každém školním roce sportovní dny, ve kterých soutěží družstva jednotlivých tříd a jednotlivci mezi sebou v různých sportovních disciplínách. V oblasti estetické výchovy se podle možností školy organizuje školní kulturní den nazývaný školní akademie. Žáci jednotlivých tříd předvádějí vlastní kulturní vystoupení různého zaměření. Zároveň se podílejí na jeho organizaci, a tak zvyšují své dovednosti i v této oblasti. Pro zvýšení motivace k učení se cizím jazykům jsou pravidelně organizovány konverzační soutěže v angličtině a němčině, znalosti mateřského jazyka mohou žáci prokázat v soutěži Olympiáda v českém jazyce. Měřit své znalosti mohou i v matematice, a to v Celostátní matematické soutěži odborných škol, v mezinárodní matematické soutěži Klokán a v soutěži Matematická olympiáda.

Výuka je v průběhu studia doplněna systémem exkurzí, výletů a dalších aktivit, které doplňují běžnou výuku o praktické činnosti, zprostředkovávají poznávání reality a odborné i umělecké zážitky žáků, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů. V oblasti estetické výchovy je to systém poznávacích exkurzí do kulturně významných míst České republiky, zejména do Prahy. Exkurze jsou zaměřeny na poznávání architektury, kultury a historie navštívených míst a jsou organizovány systematicky podle ročníků. Žáci jsou seznamováni i se zajímavostmi města Berouna a jeho blízkého okolí, zejména muzeem, knihovnou a architektonickými památkami, kterých je v této lokalitě velké množství. V oblasti výuky cizích jazyků jsou organizovány pravidelné výukové a poznávací zájezdy do Anglie, případně německy mluvících zemí. V oblasti ekonomického vzdělávání studenti absolvují exkurze do peněžních ústavů a místních firem, ale také besedy s finančníky, které žákům umožní lépe poznat systém řízení a financování.

Metodické přístupy k výuce v jednotlivých třídách a ročnících jsou průběžně vyhodnocovány a přizpůsobovány konkrétním cílům vzdělávání a úrovni studentů.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol a pro co nejrychlejší vytvoření fungujícího školního kolektivu jsou pro žáky prvních ročníků organizovány adaptační kurzy v příjemném prostředí. Kurzy jsou připravovány a vedeny na profesionální úrovni odborně proškolenými učiteli. Kurzů se vždy zúčastňují třídní učitelé.

Hodnocení žáků a diagnostika

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem, který v této oblasti vychází ze školského zákona a příslušných prováděcích předpisů. K hodnocení výsledků vzdělávání se využívá tradiční stupnice 1-5, kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a vnitřním řádem školy. Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáků s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů středního vzdělávání tak, jak jsou uvedeny ve školském zákoně a dalších souvisejících normách. Hodnocení je veřejné a učitel známku vždy zdůvodní, žáci mají právo se ke známce vyjádřit.

Způsob ukončení vzdělávání a způsob certifikace

Studium oboru vzdělání obchodní akademie je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a dalšími prováděcími právními předpisy.

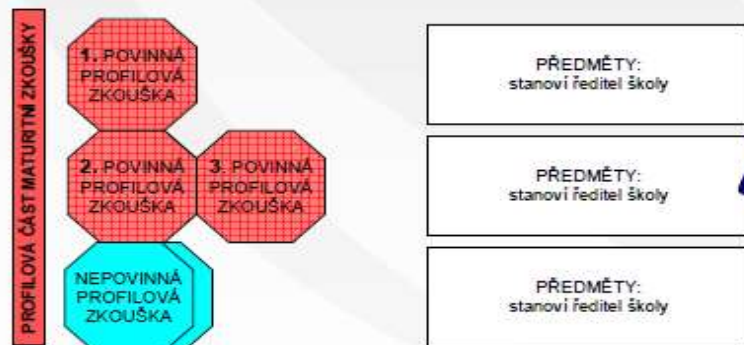
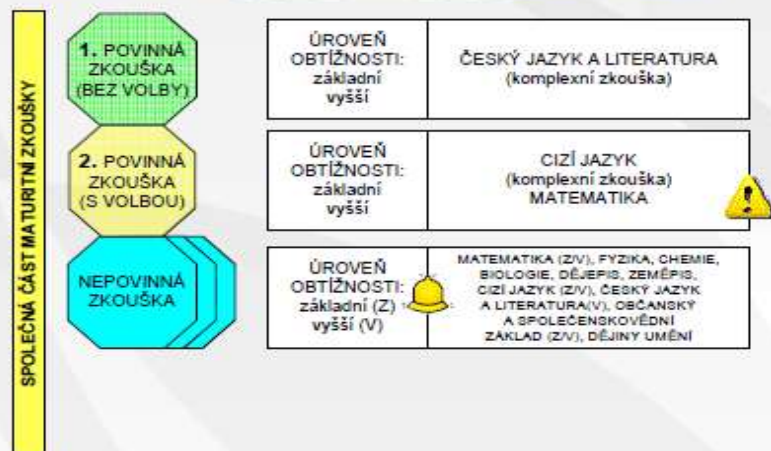
Přesnou podobu maturitní zkoušky s ohledem na plánovanou reformu není možné určit. Jakmile bude rozhodnuto o konkrétní podobě, tato část bude dopracována.

Zatím je možné pro představu využít plánovaný model maturitní zkoušky, která by se měla skládat ze společné části a profilové části maturitní zkoušky. V této oblasti je záměrem ponechat studentům větší variabilitu výběru, proto jim bude nabídnuto konat povinnou profilovou zkoušku z předmětů, jejichž hodinové dotace činí 4 a více hodin za studium. Půjde např. o předměty dějepis, zeměpis, informační technologie, právo apod. Jedna z povinných profilových zkoušek bude konána formou praktické zkoušky nebo formou maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí.

MODEL REFORMNÍ MATURITY

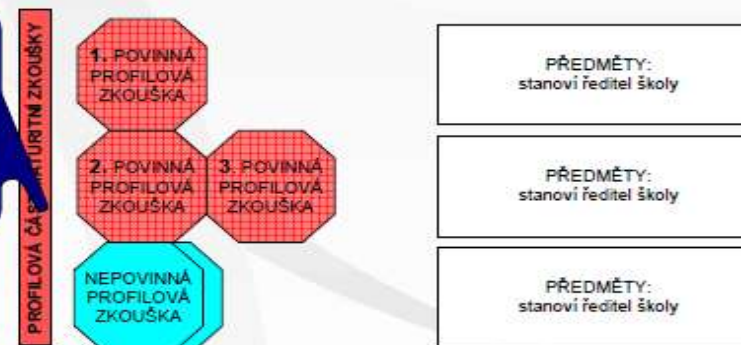
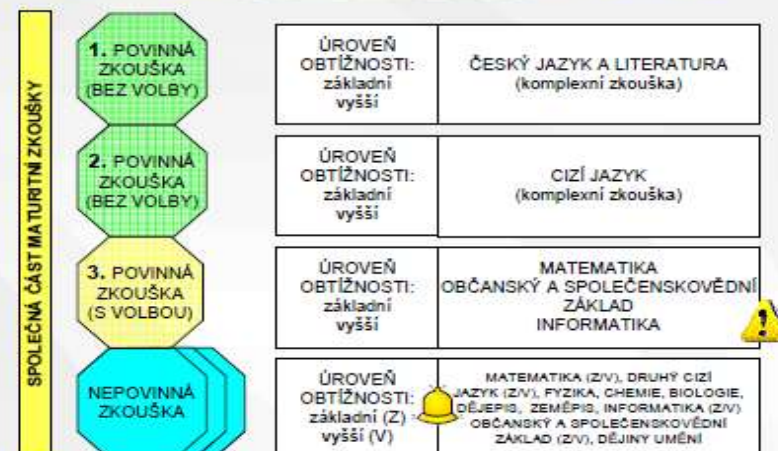


ROK 2010 a 2011



Ředitel školy rozhodne, zda se profilová část MZ bude skládat ze 2 či 3 povinných zkoušek. Po schválení RVP bude počet zkoušek stanoven pro každý z oborů jednotně

OD ROKU 2012



- Žák má možnost konat nepovinnou zkoušku z téhož předmětu, z něhož koná povinnou zkoušku
 - Ředitel školy nemůže v 2. povinné zkoušce společné části omezit volitelnost předmětu žákem
 - Žák nemůže konat nepovinnou zkoušku z téhož předmětu, z něhož koná povinnou zkoušku
 - Ředitel školy může ve 3. povinné zkoušce společné části omezit volitelnost předmětu žákem
- Zkouška z mateřského a cizího jazyka je vždy zkouškou komplexní a sestává ze 3 dílčích zkoušek: didaktický test (v cizím jazyce vč. poslechového subtestu), písemná práce a ústní zkouška

UČEBNÍ PLÁN

Název ŠVP:

Ekonomické lyceum Beroun

Kód a název oboru vzdělání:

78-21-M/02 Ekonomické lyceum

Dosažený stupeň vzdělání:

střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Způsob ukončení a certifikace:

maturitní zkouška - vysvědčení o maturitní zkoušce

Platnost:

od 1. 9. 2018 počínaje 1. ročníkem

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů		Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				
		1.	2.	3.	4.	Celkem
Základní všeobecné - povinné		27	25	20	23	95
Český jazyk a literatura	CJL	4	3	3	4	14
První cizí jazyk	PCJ	3(3)	3(3)	4(4)	4(4)	14
Druhý cizí jazyk	DCJ	3(3)	3(3)	3(3)	3(3)	12
Konverzace a písemná komunikace v prvním cizím jazyce	KCJ	-	-	-	3(3)	3
Občanská nauka	OBN	2	-	-	1	3
Společenská kultura	SPK	1	-	-	-	1
Psychologie	PSY	-	-	-	2	2
Dějepis	DEJ	2	2	2	-	6
Matematika	MAT	4	4	4	4	16
Zeměpis	ZEM	-	2	2	-	4
Fyzika	FYZ	2	2	-	-	4
Chemie	CHE	2	2	-	-	4
Biologie	BIO	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	TEV	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	8
Základní odborné - povinné		6	8	12	8	34
Ekonomika	EKO	2	3	3	3	11
Účetnictví	UCE	-	2(2)	3(3)	3(3)	8
Právo	PRA	-	-	2	1	3
Informační technologie	ITE	2(2)	2(2)	2(2)	-	6
Písemná a elektronická komunikace	PEK	2(2)	1(1)	1(1)	-	4
Praktická ekonom. cvičení	PEC	-	-	-	1(1)	1
Ekonomická cvičení	EKC	-	-	2(2)	-	2
Odborná specializace - volitelné		-	-	-	2	2
Seminář společenskovední nebo Seminář matematický	SSV	-	-	-	2	2
	SMA				-	-
Celkem		33	33	32	33	131

Poznámky k učebnímu plánu

1. Ve škole se vyučují dva cizí jazyky. Jako první cizí jazyk je míněn jazyk, který se žák učil na ZŠ nejdéle a jehož studiu pokračuje na střední škole. Žáci mohou volit z nabídky anglického a německého jazyka. Druhý cizí jazyk si žák vybírá z nabídky: jazyk anglický, německý, francouzský nebo ruský.
2. Pro dělení předmětů jsou v plánu použity následující symboly:
 - není-li za počtem hodin uveden v závorce další údaj, třída se při vyučování nedělí,
 - je-li za počtem hodin uveden v závorce další údaj, potom tato hodnota určuje počet dělených hodin.
3. Ve 3. ročníku je do učebnímu plánu zařazena odborná praxe v rozsahu 3 týdny, kterou žáci absolvují v jimi vybrané firmě, její obsah je tvořen ve spolupráci se sociálními partnery, zohledňuje tedy požadavky reálné praxe.
 - čtvrtý týden odborné praxe absolvují žáci ve 3. ročníku studijní a poznávací zájezd zaměřený na prohlubování učiva z dějepisu, zeměpisu, geografie cestovního ruchu, ekologie, ale i na rozvoj komunikačních dovedností v cizích jazycích. Zájezd je zaměřený na poznávání kulturních a historických památek a přírodních zajímavostí. Kromě toho žáci navštíví i různé firmy, aby se v rámci odborných předmětů seznámili s jejich marketingem, logistikou, výrobní a prodejní činností.
4. Výuka je v průběhu celého studia systematicky doplňována zapojováním žáků do reálných akcí odborného charakteru, a to ve spolupráci se sociálními partnery.
5. Do 4. ročníku jsou podle zájmu žáků zařazeny volitelné předměty: seminář společenskovední (SSV), seminář matematický (SMA).
6. O minimálním počtu žáků ve volitelném předmětu rozhoduje ředitel školy podle hlediska hospodárnosti a podle možností školy. Maximální počet žáků je omezen charakterem předmětu.

Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	34	26
Sportovní výcvikový kurz	-	-	-	-
Odborná praxe	-	-	4	-
Maturitní zkouška	-	-	-	2
Časová rezerva	6	6	2	5
Celkem týdnů	40	40	40	33

Srovnání obsahu vzdělávání v RVP a v ŠVP

RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet		Vyučovací předmět	Skutečný počet	
	týdenní	celkový		týdenní	celkový
Jazykové vzdělávání					
Český jazyk	6	192	Český jazyk - jazyk	6	196
Cizí jazyk	21	672	První cizí jazyk	14	460
			Druhý cizí jazyk	12	381
			Konverzace a písemná komunikace v prvním cizím jazyce	3	84
Společenskovědní vzdělávání	10	320	Občanská nauka	3	98
			Psychologie	2	60
			Dějepis	6	204
Přírodovědné vzdělávání	10	320	Fyzika	4	136
			Chemie	4	136
			Biologie	4	136
			Zeměpis	2	68
Matematické vzdělávání	12	384	Matematika	16	372
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk - literatura	8	264
			Společenská kultura	1	34
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	264
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	10	320	Informační technologie	6	204
			Písemná elektronická komunikace	4	136
Tržní ekonomika, národní a světová ekonomika	5	160	Ekonomika	4	105
			Zeměpis	2	68
Podnikání, vstupy a výstupy hlavní činnosti, řízení, marketing a prodej	5	160	Ekonomika	5	175
			Právo	3	90
			Praxe	4	136
Finance, daně, finanční trh	9	288	Ekonomika	1	64
			Účetnictví	8	260
Disponibilní hodiny	27	864	Volitelné předměty	2	60
Celkem	128	4096	Celkem	131	4166
Kurzy	0 týdnů		Kurzy	0 týdnů	

UČEBNÍ OSNOVY

Název vyučovacího předmětu:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

460 (14)

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je:

- poskytnout žákům efektivní metody ke zvládnutí studia,
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných textů z různých funkčních stylů naučit žáky porozumět čtenému textu,
- pěstovat u co největšího počtu žáků schopnost vyhledávat informace a pracovat s nimi,
- poskytnout žákům základy literárního vzdělání v oblasti vývoje literatury a uměleckých směrů jednotlivých kulturních epoch,
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných literárních děl podílet se na hodnotové orientaci žáků, utváření jejich morálního profilu a estetického cítění,
- pěstovat u co největší části žáků potřebu číst,
- pomocí znalosti základních literárněvědných poznatků vést žáky k pochopení struktury, významu a funkce literárního díla,
- prohlubovat komunikační dovednosti žáků,
- poskytnout žákům základy jazykovědného vzdělání,
- prohlubovat v žácích kladný vztah k mateřskému jazyku,
- vést žáky k funkční a mediální gramotnosti.

Charakteristika učiva

- základní poznatky z literární teorie
- vývoj české i světové literatury v kulturních i historických souvislostech
- gramatika
- stylistika
- základy rétoriky a komunikačních dovedností
- základy informační výchovy
- obecné výklady o jazyce
- vývoj českého jazyka a jeho postavení v systému jazyků
- práce s textem – analýza, reprodukce, interpretace

Pojetí výuky

Předmět český jazyk a literatura je v průběhu studia dotován 14 hodinami rozvrženými následujícím způsobem:

Ročník	Literatura	Jazyk	Celkem
1.	2	2	4
2.	2	1	3
3.	2	1	3
4.	2	2	4

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad učitele a řízený dialog,
- samostatná práce individuální i skupinová,
- samostatná domácí práce (příprava referátů),
- rozbor a interpretace literárních textů,
- memorování uměleckých textů,
- esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy),
- exkurze (knihovna, galerie),
- společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení,
- gramatická a stylistická cvičení,
- diktáty a doplňovací cvičení,
- řečnická cvičení,
- souvislé slohové práce.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu český jazyk a literatura se hodnotí obsahová správnost a použití gramatických a stylistických prostředků, a to v projevu ústním i písemném. V projevu písemném je hodnocena i pravopisná správnost. Hodnocení žáků se bude provádět na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vyjdou podklady pro klasifikaci, budou:

- individuální i frontální ústní zkoušení,
- písemné testy nestandardizované i standardizované (budou-li k dispozici),
- slohové práce,
- přednes referátů,
- prezentace individuálních i skupinových prací.

Hodnocení žáka učitelem bude doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Konečnou klasifikaci určí učitel. Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a vnitřním řádem školy.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák by měl umět:

- rozebrat a interpretovat text,
- aktivně se účastnit diskuzí,
- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální kompetence

Žák by měl být schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat,
- přijímat rady i kritiku.

Sociální kompetence

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a využití IKT

Žák by měl umět:

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně,
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit,
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností,
- získávat informace z otevřených zdrojů, především z internetu.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti:

- rozvoj funkční gramotnosti
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi
- dovednost jednat s lidmi
- orientace v masových médiích
- rozvoj komunikativních a personálních kompetencí
- práce s informacemi

Informační a komunikační technologie:

- práce s internetem, vyhledávání potřebných informací

Člověk a životní prostředí

- efektivní práce s informacemi a jejich kritické hodnocení

Člověk a svět práce

- vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech
- verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních

- komunikace s potencionálními zaměstnavateli
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi
- spoluutváření obrazu firmy na veřejnosti

Mezipředmětové vztahy:

- dějepis
- hospodářský zeměpis
- občanská nauka
- společenská kultura
- psychologie
- informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Literatura – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti, - rozezná umělecký text od neuměleckého, dovede rozeznat umělecký brak a kýč, - rozebere umělecký text za použití znalosti z literární teorie a poetiky, - konkrétní literární díla klasifikuje podle druhů a žánrů, - se orientuje ve folklóru a ÚLS, pozná a dovede charakterizovat jednotlivé formy ÚLS, - umí rozlišit jednotlivé umělecké slohy daného období, zná jejich významné představitele a stěžejní díla, - se orientuje v základních vývojových etapách literární historie světové i české, - umí zařadit typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, - zhodnotí význam daného autora nebo literárního díla pro dobu vzniku i pro současnost, - umí vyjádřit vlastní prožitek z uměleckého díla (knihy, divadelního představení, filmu, výtvarného díla aj.).	1. Úvod do studia literatury • Literatura jako součást umění • Funkce literatury • Literární věda • Struktura literárního díla • Základní druhy • Próza a poezie • Lidová slovesnost	6
	2. Základy kultury, nejstarší literatury světa • Orientální literatury • Bible • Antická literatura – Řecko, Řím	10
	3. Středověká literatura • Hrdinská epika • Staroslověnské písemnictví • Latinské písemnictví • Česky psaná literatura, doba Karla IV. • Husitská literatura	12
	4. Renesance a humanismus • Itálie, Francie, Španělsko, Anglie • Český humanismus	13
	5. Baroko v Evropě a u nás • Evropské baroko • Pobělohorská literatura	9
	6. Klasicismus, osvícenství, preromantismus	9
	7. Počátky národního obrození • Periodizace národního obrození • Jazykověda • Divadlo • Novinářství	7
	8. Opakování	průběžně

Literatura – 2. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - zná základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla, - interpretuje literární texty a diskutuje o nich, - při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, - dovede vystihnout charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - vyjadřuje vlastní prožitky z uměleckých děl, - umí zařadit typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období.	1. Národní obrození • Věda, divadlo, poezie, novinářství	9
	2. Romantismus ve světě a u nás	12
	3. Realismus, naturalismus ve světové literatuře	12
	4. Česká literatura ve 40. -50. l. 19. stol. – přechod od romantismu k realismu	4
	5. Česká poezie 2. pol. 19. stol. • Májovci • Ruchovci • Lumírovci	12
	6. Česká próza 2. pol. 19. stol. – historická, venkovská, městská	9
	7. České divadlo a realistické drama	3
	8. Nové směry v poezii 2. pol. 19. stol. a poč. 20. stol. • Impresionismus, symbolismus, dekadence • „Prokletí básníci“	5
	9. Opakování	průběžně

Literatura – 3. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - zná základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla, - čte beletrii, interpretuje literární texty a diskutuje o nich, - při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, - dovede vystihnout charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - vyjadřuje vlastní prožitky z uměleckých děl, - umí zařadit typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období.	1. Nové směry v poezii 19. a poč. 20. stol. • Impresionismus, symbolismus, dekadence • Česká moderna • Anarchističtí buřiči	9
	2. Světová literatura 1. pol. 20. stol. • Moderní směry futurismus, kubismus, dadaismus, expresionismus, surrealismus • Poezie, próza, drama v literatuře ruské, anglické, německé, francouzské, americké	17
	3. Česká poezie 1. pol. 20. stol. • Proletářská poezie • Poetismus • Surrealismus • Katolická poezie • Generace okupace	17
	4. Česká próza 1. pol. 20. stol. • Téma 1. světové války • Legionářská literatura • Levicový proud • Avantgardní proud, imaginativní próza • Demokratický proud • Psychologická próza • Ruralismus • Katolická literatura • Próza za okupace	17
	5. Opakování	průběžně

Literatura – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - zná základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla, - čte krásnou literaturu, interpretuje literární texty a diskutuje o nich, - při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, - dovede vystihnout charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, - vyjadřuje vlastní prožitky z uměleckých děl, - umí zařadit typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, - orientuje se v nabídce kulturních institucí, - navštěvuje divadelní představení a umí je interpretovat.	1. Rozvoj divadla v 1. pol. 20. stol. • Osvobozené divadlo V+W • D 34 – E. F. Burian	4
	2. Vývoj světové literatury po 2. sv. válce • Obraz války, existencialismus, neorealismus, beatnici, postmodernismus a experimentální próza, populární literatura • Literatura angloamerická, německá, ruská, francouzská a italská	10
	3. Česká literatura po r. 1945 • Charakteristika doby, periodizace	5
	4. Česká poezie	6
	5. Česká próza	26
	6. České drama	3
	7. Maturitní opakování	průběžně

Český jazyk – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - má přehled o předmětu zkoumání jednotlivých jazykovědných disciplín a o jejich vývoji, - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu, - umí používat příručku Pravidla českého pravopisu, - má přehled o jazykových příručkách a umí s nimi pracovat, - orientuje se v hláskoslovném systému, - řídí se zásadami správné výslovnosti, - orientuje se ve vývojových tendencích morfologie, - rozlišuje jednotlivé slovní druhy, - umí správně používat gramatické tvary a konstrukce, - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví, - chápe rozdíl mezi projevem mluveným a psaným, - umí vhodně uplatnit slohové postupy, - vystihne charakteristické znaky vypravování, - posoudí uplatnění vypravování v hovorové a umělecké oblasti, - posoudí kompozici vypravování, jeho slovní zásobu a skladbu, - sestaví texty prostého a uměleckého vypravování, - rozlišuje funkční styly, je schopen je rozpoznat v projevech mluvených i psaných.	1. Jazykověda a její disciplíny	2
	2. Racionální studium textu • Informace a jejich získávání • Výpisky, osnova, konspekt	4
	3. Hláskosloví	4
	4. Obecné poučení o slohu • Slohové postupy a útvary • Projevy mluvené a psané	4
	5. Tvarosloví • Slovní druhy • Kategorie jmen • Kategorie sloves	20
	6. Vypravování v běžné komunikaci a literatuře	5
	7. Běžná komunikace – komunikační situace	3
	8. Funkční styly	1
	9. Styl prostě sdělovací	3
	10. Slohové práce	4
	11. Pravopis, větné rozbory, mluvní cvičení	průběžně 18

Český jazyk – 2. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - umí správně používat gramatické tvary a konstrukce, - rozlišuje jednotlivé slovní druhy, - rozlišuje spisovný jazyk a jeho varianty, obecnou češtinu, slangy a argot, dialekty, - umí rozpoznat obměny významu slov, - dokáže určit způsoby obohacování slovní zásoby, - má přehled o informačních postupech a útvarech, - umí sestavit základní útvary administrativního stylu, - ovládá jejich formální a grafickou úpravu, - umí napsat osobní dopis, - ovládá a uplatňuje základní principy výstavby textu, - adekvátně využívá emocionální a emotivní stránky projevu, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní, - je schopen napsat popis i charakteristiku různým funkčním stylem.	1. Tvarosloví • Opakování, jazykové rozbor	4
	2. Informativní výchova • Noviny, časopisy, práce s textem	2
	3. Informační postupy a útvary • Obsah, forma, jazyk, grafická úprava • Zpráva, inzerát, osobní dopis, telegram	2
	4. Popis • Popis prostý, subjektivní, statický a dynamický	2
	5. Charakteristika	3
	6. Administrativní styl • Žádost, životopis, • Úřední korespondence	2
	7. Nauka o slovní zásobě • Význam slova a jeho obměny • Synonyma, homonyma, antonyma • Metafora, metonymie, synekdocha • Hyperbola, ironie, eufemismus • Křestní jména, příjmení, místní jména • Práce se slovníky	8
	8. Obohacování slovní zásoby	5
	9. Používání cizích slov v běžné komunikaci	2
	10. Slohové práce	4
	11. Pravopis, větné rozbor, mluvní cvičení	průběžně

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - vystihne charakteristické znaky publicistického stylu, - má přehled o základních publicistických žánrech, o denním i periodickém tisku, - je schopen posoudit slovní zásobu, syntax i kompozici informačních útvarů v médiích, - dokáže sestavit jednoduchý zpravodajský útvar a přednést jej, - vystihne základní prostředky reklamy, - posoudí vliv reklamy na životní styl, - rozpozná základní znaky odborného stylu, - umí se odborně vyjádřit o jevech svého oboru, - sestaví konkrétní útvar odborného stylu, - se orientuje ve výstavbě textu, - ovládá a uplatňuje základní principy jeho výstavby, - uplatňuje znalosti ze skladby ve svém vyjadřování.	1. Publicistický styl • Obsahová, formální, grafická výstavba • Útvary – reportáž, fejeton, komentář, recenze • Reprodukce zpráv ze sdělovacích prostředků	8
	2. Skladba – věta jednoduchá • Druhy vět, věta jednočlenná • Větné členy, vztahy ve větě • Větné rozbory	6
	3. Skladba - souvětí • Druhy souvětí, vztahy mezi větami • Druhy vět vedlejších • Poměr mezi větami hlavními • Pravidlo interpunkce • Nepravidelnosti ve větné stavbě • Větné rozbory	7
	4. Odborný styl • Odborný popis, referát • Výklad, úvaha, kritika, esej	6
	5. Slohové práce	4
	6. Pravopis, větné rozbory, mluvní cvičení	průběžně

Český jazyk – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - orientuje se v soustavě jazyků, - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny, - vystihne charakteristické znaky úvahy, - posoudí kompozici úvahy, její slovní zásobu a skladbu, - sestaví úvahu a kritiku, - je schopen vyjádřit pozitivní i negativní postoje (pochválit, kritizovat, polemizovat), - umí argumentovat a obhajovat svá stanoviska, - je schopen přednést konkrétní řečnický projev, - rozlišuje spisovný jazyk a jeho varianty, obecnou češtinu, slangy a argot, dialekty, - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi, - umí argumentovat a obhajovat svá stanoviska, - ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci, - pracuje s normativními příručkami českého jazyka, - rozumí obsahu textu i jeho části, - umí se vhodně prezentovat, - má přehled o pravidlech vhodného vyjadřování a vystupování, volí adekvátní komunikační strategie, - vhodně používá mimojazykové prostředky komunikace, - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně.	1. Původ a příbuznost jazyků	2
	2. Vývoj českého jazyka	3
	3. Současný český jazyk • Spisovná čeština, obecná čeština, nářečí	2
	4. Úvahový postup	4
	5. Kultura osobního projevu, mluvené projevy	5
	6. Projev, přednáška	2
	7. Systematizace poznatků ze slohu	3
	8. Pravopis, systematizace poznatků z jazyka	20
	9. Slohová práce	5
	10. Opakování	průběžně

Název vyučovaného předmětu:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělání:

Platnost:

CIZÍ JAZYK (ANGLICKÝ JAZYK)

PCJ – 444 (14), DCJ – 396 (12)

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

čtyřleté denní

od 1. 9. 2009 –1. úprava od 1.9. 2017

2. úprava od 2.9.2019, 3. úprava od 1.9. 2020

Pojetí vyučovacého předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Ve výuce cizích jazyků je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické atd.) klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.

Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní,
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby (produktivně si žák osvojí 5-6 lexikálních jednotek za 1 vyučovací hodinu, celkem 500 - 600 lexikálních jednotek za rok) včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (20%), mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka,
- zeměvědných poznatků a jejich porovnání z oblasti reálií České republiky a zemí příslušné jazykové oblasti.

Receptivní řečové dovednosti

Poslech

Žák dovede:

- pochopit hlavní myšlenku,
- pochopit záměr/názor/postoj mluvčích,
- postihnout hlavní body,
- postihnout podrobné/detailní informace,
- porozumět podrobným orientačním pokynům,
- formální rozhovor nadřazeného a podřazeného, rozhlasové zpravodajství), středně dlouhý monolog nebo rozhovor/diskuse (např. vyprávění o zážitku nebo pocitech, diskuse na aktuální téma, neformální rozhovor,
- několika studentů o dění ve škole) nebo dlouhý monolog nebo rozhovor/interview (např. vyprávění, události, interview se zajímavou osobností). V rozhovorech se mohou střídat více než dva mluvčí.

Čtení

Žák dovede:

- pochopit hlavní myšlenku/základní smysl textu,
- pochopit záměr a názor autora/vypravěče/postav,
- porozumět pocitům autora/vypravěče/postavy,
- porozumět postoji autora/vypravěče/postavy,
- rozpoznat hlavní body,
- porozumět výstavbě textu/postihnout sled hlavních myšlenek,
- vyhledat specifické informace,
- vyhledat důležité podrobnosti,
- shromáždit specifické informace z různých částí textu,
- shromáždit specifické informace z více krátkých textů,
- porozumět podrobnostem v návodech,
- odhadnout význam neznámých výrazů,
- rozpoznat, zda text obsahuje relevantní informaci/-e.

Produktivní řečové dovednosti a strategie

Písemný projev

Žák dovede:

- popsat podrobně osobu, místo, věc, skutečné nebo smyšlené události, zážitky apod.,
- popsat podrobně pracovní postup,
- sdělit podrobné informace a zprávy a reagovat na ně,
- zformulovat dotazy a reagovat na ně,
- uvést potřebné detaily,
- vyjádřit myšlenky a vztahy mezi nimi,
- zformulovat žádost, nabídku, stížnost, reklamaci apod.,
- vyjádřit své názory a reagovat na názory jiných,
- uvést důvody pro a proti určitému názorovému stanovisku,
- vysvětlit/porovnat výhody a nevýhody různých možností, přístupů apod.,
- vysvětlit běžné problémy a/nebo navrhnout řešení problému,
- zhodnotit různé návrhy řešení problému,
- zdůraznit důležité myšlenky,

- zdůraznit důležitost událostí a zážitků z osobního hlediska,
- vyjádřit míru pocitu,
- rozvinout hlavní kompoziční složky a doložit je relevantními podrobnostmi/příklady,
- shrnout a skloubit informace a argumenty (i z více zdrojů),
- rozvinout systematicky argumentaci,
- posoudit kriticky film, knihu, divadelní hru apod.

Ústní projev

Žák dovede:

- popsat podrobně osobu, místo, věc, skutečné nebo smyšlené události, zážitky apod.,
- poskytnout podrobné informace,
- shrnout a skloubit informace a argumenty z více zdrojů,
- porovnat různé alternativy,
- vyjádřit vztahy mezi věcmi, osobami, myšlenkami, událostmi apod.,
- vyjádřit myšlenky/názory/přesvědčení/různou míru emocí apod.,
- rozvést své myšlenky/názory a podpořit je argumenty a/nebo příklady,
- zdůvodnit svůj názor/přesvědčení apod. pomocí vhodných argumentů,
- vyjádřit a zdůvodnit souhlas či nesouhlas s určitým názorem, jednáním apod.,
- vystavět a systematicky rozvinout jasnou argumentaci,
- uvést potřebné podrobnosti,
- vyjádřit, v čem jsou pro něj věci, místa, události, zážitky apod. důležité,
- rozvinout hlavní body/doložit je relevantními podrobnostmi a příklady,
- zdůraznit hlavní body a/nebo hlavní myšlenky,
- vysvětlit problém,
- zvážit možné příčiny nebo následky problému,
- zhodnotit různé návrhy řešení problému,
- zformulovat hypotézy,
- požádat o ujištění, že výraz, který užil, je správný.

Interaktivní řečové dovednosti a strategie

Ústní interakce

Žák dovede:

- zjistit, předat, ověřit si a potvrdit informace,
- vyměňovat si informace a rady,
- zahájit, udržovat a ukončit rozhovor,
- efektivně se střídat s partnerem v komunikaci,
- diskutovat o problému a napomáhat vývoji diskuse,
- shrnout, kam diskuse dospěla,
- vyvíjet iniciativu,
- účinně, pohotově klást otázky a reagovat na ně,
- klást doplňující otázky,
- komentovat a dále rozvíjet sdělení a závěry partnera v komunikaci,
- komentovat a posoudit názor,
- zhodnotit alternativní návrhy,
- reagovat na argumentaci/názor/hypotézu,
- reagovat na vyjádřené pocity/projevit účast,
- reagovat na vzniklý problém nebo situaci a podat k nim vysvětlení,

- uvést důvody ke stížnosti,
- stanovit, jaké ústupky musí on a/nebo partner v komunikaci učinit,
- získat objasnění formulací, kterými si není jist,
- používat gramatické prostředky,
- používat pravidla o stavbě slov, vět a nadvětných celků,
- používat zvukové prostředky.

Dovednosti jsou ověřovány na typech interakce odpovídajících ověřované úrovni obtížnosti, např. formální i neformální rozhovor/diskuse, strukturovaný pohovor.

Tematické okruhy, komunikační situace a oblasti užívání jazyka

Tematické okruhy

Tematické okruhy se týkají konkrétních, abstraktních, známých i méně známých témat z oblasti osobní, osobnostní, veřejné, společenské, vzdělávací i pracovní. Požadavky k maturitní zkoušce se vztahují k níže vymezeným tematickým okruhům.

Osobní a společenský život – já a moje rodina (např. osobní charakteristiky, členové rodiny a rodinné vztahy); osobní vztahy a komunikace (např. přátelé, můj vztah k jiným skupinám); domov, ubytování a bydlení (např. můj pokoj/životní prostor, náš dům/byt); volný čas a společenské aktivity (např. kulturní a sportovní aktivity, koníčky, stravování mimo domov); prázdniny a významné události; plány do budoucna (např. profesní, studijní, v otázkách bydlení) apod.

Každodenní život – život doma (např. stravování, nákupy, každodenní povinnosti); vzdělávání (např. školní život, výuka, cestování do školy); zdraví a životní styl (např. péče o zdraví, hygienické návyky, vzhled) apod.

Svět kolem nás – město a region, ve kterém žiji (např. dopravní infrastruktura, služby, bydlení, sportovní a kulturní vyžití a události, zajímavá místa, přírodní lokality); lidé a společnost (např. vztahy mezi lidmi, víra, společenské problémy); příroda a životní prostředí (např. ochrana životního prostředí, počasí); tradice a zvyky (např. svátky a s nimi spojené tradice, regionální zvyklosti); doprava a cestování (např. cestování do/ze zahraničí, turistika); život v jiných zemích (např. mateřský jazyk/cizí jazyk, místa, zvyky, lidé); světové události a témata (např. přírodní katastrofy, konflikty, sportovní a kulturní události) apod.

Témata

Tematické okruhy lze dělit podle různých hledisek, výčet témat pro jednotlivé tematické okruhy však nebude nikdy uzavřený. Mnohá témata se navíc mohou vztahovat k několika tematickým okruhům a vzájemně se mohou prolínat. Požadavky k maturitní zkoušce na vyšší úrovni obtížnosti můžeme například vztáhnout k následujícím všeobecným tématům:

- Osobní charakteristika
- Rodina
- Domov a bydlení
- Každodenní život
- Vzdělávání
- Volný čas a zábava
- Mezilidské vztahy
- Cestování a doprava
- Zdraví a hygiena

- Stravování
- Nakupování
- Práce a povolání
- Služby
- Společnost
- Zeměpis a příroda

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Učitelé se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídajícím jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování - dialogické slovní metody - týmová práce a kooperace, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, brainwriting, v receptivních tématech využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolia (EJP), to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu,
- motivační činitele - zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením!), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu porozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

Hodnocení výsledků žáků

V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebezpůsobování. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Učitelé budou rovněž motivovat a podporovat žáky k pravidelnému vedení jazykového portfolia, které žákům umožní relativně přesně si ověřit výsledky, kterých v jazykovém vzdělávání dosáhli. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, event. procentuálního vyjádření.

Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vychází z definic vnitřního řádu školy. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Výchovné a vzdělávací strategie učitelů

Kompetence k učení

Učitel

- uvádí žáky do problematiky probírané látky na začátku hodiny navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva;
- procvičuje se žáky znalosti z gramatiky a ukotvuje u nich osvojení si gramatických pravidel pomocí gramatických tabulek a vhodných cvičení;
- představuje novou slovní zásobu pomocí obrazové nápovědy;
- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází;
- dle aktuální potřeby žáků zařazuje do výuky speciální cvičení uspořádané na konci učebnice k intenzivnímu procvičení gramatiky;
- pravidelně zařazuje do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky;
- nabízí žákům cvičení z oddílu učebnice zvaném „Příprav se na test“ a vede je tak k rozpoznání úrovně svých aktuálních znalostí z probírané lekce;
- využívá znalostí žáků z ostatních předmětů při porozumění čtení naučně populárních textů;
- vybízí žáky k upevňování slovní zásoby a k pravidelnému sledování svého pokroku v učení pomocí speciálních cvičení na konci učebnice.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti;
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty;
- zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z anglického jazyka, ale i svůj, osobní, kreativní přístup k danému problému;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací;
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají maturitním zkouškám a připravuje tak žáky na tyto zkoušky.

Komunikativní kompetence

Učitel

- zadává žákům střídavě úlohy k procvičování porozumění čtení, poslechu, k nácviku psaní a mluvení a vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace;
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů;
- zadává samostatnou písemnou práci na konci každé lekce, ve které žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci v různých slohových útvarech;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- při práci na hodinách používá anglický jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se na hodinách anglicky;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje po žácích pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení;
- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisující skutečnou událost;
- témata pro písemné práce vybírá tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích;
- představuje jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidí, s nimiž se žák může ztotožnit;
- slovně povzbuzuje žáky, kteří podceňují své schopnosti a podporuje jejich sebejistotu;
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách;
- speciálními cvičeními v oddíle „Připrav se na test“ podporuje u žáků jejich sebedůvěru ve své schopnosti.

Průřezová témata

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Učitel

- poukazuje na každodenní život lidí na celém světě v diskusi po přečtení populárně naučných textů;
- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami vede žáky ke srovnání různých kultur a k jejich respektování;
- využívá témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR;
- využívá situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmů širší skupiny.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Učitel

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;
- dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností;
- po přečtení článku či poslechu ukázky rozhovoru rodilých mluvčích klade otázky k textu tak, aby žáci prokázali nejen porozumění obsahu ale zaujali také stanovisko k problematice se zvážením všech rizik, které by jejich rozhodnutí mohlo přinést.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Učitel

- zadává projekty, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací.

Rozpis učiva

Anglický jazyk jako první cizí jazyk

- Školní výukový plán pro předmět Anglický jazyk s využitím učebnice Maturita Solutions 2nd a 3rd edition. Díky této učebnici jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence pro SOŠ: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní (komunikativní kompetence), kompetence sociální a personální (personální a sociální kompetence), kompetence občanská (občanské kompetence a kulturní povědomí) a kompetence k podnikavosti (kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám).
-
- Vzdělávací obsah učebnice je rozpracován po jednotlivých lekcích a obsahuje několik částí. Očekávané výstupy jsou rozděleny na receptivní řečové dovednosti, produktivní řečové dovednosti a interaktivní řečové dovednosti. Očekávaných výstupů je dosaženo prostřednictvím učiva (pravopis, gramatika, tematické okruhy a slovní zásoba, komunikační funkce, typy textů a reálie). Oddíl týkající se typů textů je řazen takto: nejprve čtený text, poté písemný projev. Poslední část vzdělávacího obsahu je věnována mezipředmětovým vztahům a průřezovým tématům.

Úprava výukového plánu podle učebnice Maturita Solutions pro školní rok 2019/2020

- | | | |
|-----------|---|----------------------------|
| 1. ročník | Maturita Solutions 3ed Pre-Intermediate | 1.až 4.L (3 hodiny týdně) |
| 2. ročník | Maturita Solutions 3ed Pre-Intermediate | 5. - 7.L (3 hodiny týdně) |
| 3. ročník | Maturita Solutions 3ed Pre-Intermediate | 8. - 9.L (4 hodiny týdně) |
| | Maturita Solutions 3ed Intermediate | 1. - 3.L |
| 4. ročník | Maturita Solutions 2ed Intermediate | 6. - 10.L (4 hodiny týdně) |

Úprava výukového plánu podle učebnice Maturita Solutions od školního roku 2020/2021

- | | | |
|-----------|---|---------------------------|
| 1. ročník | Maturita Solutions 3ed Pre-Intermediate | 1. - 4.L (3 hodiny týdně) |
| 2. ročník | Maturita Solutions 3ed Pre-Intermediate | 5. - 9.L (3 hodiny týdně) |
| 3. ročník | Maturita Solutions 3ed Intermediate | 1. - 4.L (4 hodiny týdně) |
| 4. ročník | Maturita Solutions 3ed Intermediate | 5.- 9.L (4 hodiny týdně) |

Doplňkové materiály:

Gramatické učebnice, učebnice slovní zásoby, slovníky

Konverzační učebnice

Časopisy Bridge a jiné

Reálie anglicky mluvících zemí

Videa, CD, internet

Mapy

Realizace odborných kompetencí

Anglický jazyk 1. CJ – 1. ročník podle učebnice Maturita Solutions 3rd edition

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace
<u>Introduction</u> Receptivní řečové dovednosti - poslech a čtení s porozuměním Žák - vyhledá informace v textu - porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného textu Produktivní řečové dovednosti – ústní a písemný projev Žák - písemně popíše osobu, - ústně popíše vzhled osobu a školu, - ústně popíše obrázek Interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních dovedností Žák - reaguje na běžné otázky užitím jednoduchých výrazů - jednoduše vyjádří svůj názor ústní formou	Pravopis: • pravopisné změny v tvorbě přítomných časů Gramatika: • členy, • kontrast mezi přítomným časem prostým a průběhovým, • vazba there is / there are Tematické okruhy a slovní zásoba: • koníčky, sporty, • školní předměty, • vybavení školy, • oblečení, • fyzický popis osoby Komunikační funkce: • libost a nelibost	20
Mezipředmětové vztahy Základy společenských věd (charakter a osobnost člověka) Český jazyk (osobní profil)		
Průřezové téma Multikulturní výchova – základní problémy socio-kulturních rozdílů		
<u>Unit 1</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného poslechu / textu - rozliší v mluveném projevu pocity mluvčích	Pravopis: • pravopisné změny v tvorbě minulého času prostého Gramatika: • nepravidelná slovesa, • minulý čas prostý,	25

Produktivní řečové dovednosti Žák - ústně popíše svou nehodu - ústně popíše obrázek - jednoduše formuluje svůj názor - popíše své pocity v různých situacích - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu - chronologicky vypráví příběh - napíše souvislý text popisující žert a reakce na něj Interaktivní řečové dovednosti Žák - reaguje na běžné otázky užitím jednoduchých výrazů - vyjádří zájem o téma - reaguje na problém radou - vyjádří své názory ústní formou	• zjišťovací a doplňovací otázky, • zvolací věty se slovem <i>how</i> Tematické okruhy a slovní zásoba: • popis osobnosti, • příd. jména s koncovkou <i>-ed</i> a <i>-ing</i>, • různé významy slovesa <i>get</i>, • ustálené fráze se slovesy <i>give, have, make, take</i> a <i>tell</i>, • ustálené fráze na téma nehody a zranění, • frázová slovesa a jejich formálnější synonyma Komunikační funkce: • vyjádření zájmu, • reakce na projevení zájmu, • žádost o radu, udílení rady Typy textů: • článek o neobvyklé chorobě, • popis události	
Průřezová témata Multikulturní výchova – psychosociální aspekty interkulturality (gymnázium) Občan v demokratické společnosti (SOŠ a SOU)	Reálie: • národní záliby a zvláštnosti	
<u>Unit 2</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - vyhledá informace v textu - porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného poslechu / textu - rozumí stavbě slovníkového hesla Produktivní řečové dovednosti Žák - písemně popíše scénu ve městě - ústně popíše krajinu - ústně popíše obrázek - jednoduše formuluje svůj názor - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu - napíše pozvánku a odpověď na ni	Pravopis: • pravopisné změny v tvorbě minulého času průběhového Gramatika: • minulý čas průběhový, • kontrast mezi minulým časem prostým a průběhovým Tematické okruhy a slovní zásoba: • venkovní aktivity, • vybavení pro sport, sportovní oblečení, • popis krajiny a přírody, • příd. jména popisující dobrodružství, • tvorba podstatných jmen ze sloves pomocí přípon, • extrémní přídavná jména, • běžné zkratky	20

Interaktivní řečové dovednosti Žák - reaguje na otázky užitím jednoduchých výrazů - navrhne a odmítne návrh - diskutuje o variantách pokračování příběhu Mezipředmětové vztahy Český jazyk (vývoj literatury)	Komunikační funkce: • popis a spekulace o fotografii, • navrhování Typy textů: • příběh o přežití, • pozvání a odpověď na něj Reálie: • Robinson Crusoe	
<u>Unit 3</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - vyhledá informace v textu - porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného poslechu - rozumí stavbě slovníkového hesla - identifikuje strukturu textu Produktivní řečové dovednosti Žák - formuluje jednoduše názory na běžná témata - jednoduše popíše videohru - připraví reklamu na zvolený produkt - vede dialog, aby se s kamarádem dohodl na výběru filmu - sestaví neformální dopis o návštěvě kina Interaktivní řečové dovednosti Žák - reaguje na otázky užitím jednoduchých výrazů	Gramatika: • způsobová slovesa (zápor, opisné tvary), • počitatelnost podstatných jmen, • neurčitá zájmena (some, any, much, many) Tematické okruhy a slovní zásoba: • volnočasové aktivity, • předložkové vazby sloves týkajících se společenských aktivit, • typy filmů a televizních programů, • přídavná jména popisující filmy a televizní programy, • aspekty filmu (zápletka, scénář atd.) • reklama, • pozitiva videoher, • záporné předpony u příd. jmen, • ustálené fráze (sloveso a podst.jméno)	20
Mezipředmětové vztahy Český jazyk (pozitivní kritika filmu) Průřezová témata Mediální výchova – mediální produkty a jejich významy (G) Občan v demokratické společnosti – masová média (SOŠ)	Komunikační funkce: • vyjádření toho, co máme a nemáme rádi, • vyjádření preference, dosažení dohody Typy textů: • článek o videohrách, • osobní dopis o návštěvě kina Reálie: • britské televizní programy	

<u>Unit 4</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - vyhledá informace v textu - porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného poslechu Produktivní řečové dovednosti Žák - formuluje jednoduše názory na běžná témata - doplní chybějící fráze do textu - jednoduše popíše počasí - ústně popíše obrázek - najde shody a rozdíly mezi dvěma obrázky - spekuluje o obrázcích - napíše článek, ve kterém formuluje svůj názor na globální problém podpořený argumenty Interaktivní řečové dovednosti Žák - reaguje na otázky užitím jednoduchých výrazů	Pravopis: • pravopisné změny v tvorbě komparativů a superlativů Gramatika: • stupňování přídavných jmen, • způsobová slovesa (dedukce a spekulace), • neurčitá zájmena (a few, a little), • typ 0 podmínkových vět, • postavení <i>too</i> a <i>enough</i> s příd. jménem, • účelové věty s <i>too</i> a <i>enough</i> Tematické okruhy a slovní zásoba: • popis počasí a teploty, • ustálené fráze pro popis klimatu, změny • přírodní katastrofy, • popis ulice, • slovesa pohybu Komunikační funkce: • vyjádření názoru, souhlasu a nesouhlasu, • porovnávání obrázků (podobnosti a rozdíly), přidání dalšího bodu Typy textů: • článek o paraglidistovi, • článek o globálním problému Reálie: • vývoj anglického jazyka, výpůjčky	17
Mezipředmětové vztahy Výchova ke zdraví (živelní pohromy)		
Průřezová témata Environmentální výchova – člověk a životní prostředí (G) Člověk a životní prostředí (SOŠ a SOU)		

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace
<u>Unit 5</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného poslechu / textu - identifikuje strukturu textu Produktivní řečové dovednosti Žák - formuluje jednoduše názory na běžná témata - porovná brigády, vyjádří svůj názor na ně podpořený argumenty - mluví o svých plánech - napíše formální žádost o práci Interaktivní řečové dovednosti Žák - reaguje na otázky užitím jednoduchých výrazů	Gramatika: • budoucí čas prostý, <i>going to</i>, • typ 1 podmínkových vět Tematické okruhy a slovní zásoba: • zaměstnání a povolání, • přídavná jména popisující práci, • popis osobnosti, pracovní činnosti, • předpony s různými významy, • formální jazyk, • ustálené fráze spojené s prací Komunikační funkce: • vyjádření rozporu, názoru, důvodu, • přidání dalšího bodu, • uvedení příkladu, parafráze Typy textů: • článek o ideálních zaměstnáních, • žádost o práci Reálie: • britští podnikatelé	25
Mezipředmětové vztahy Člověk a svět práce (profesní volba), Český jazyk a literatura (tvoření slov)		
Průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (G) Člověk a svět práce (SOŠ a SOU)		
<u>Unit 6</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného poslechu / textu Produktivní řečové dovednosti Žák - mluví o svých plánech na prázdniny - navrhne aktivitu, přijme nebo odmítne návrh	Pravopis: • konvence používané k prezentaci výslovnosti, • pravopisné změny v tvorbě minulého času průběhového Fonetika: • zdůraznění slova v kontrastu s jiným slovem	25

- jednoduše popíše místo - napíše svůj prázdninový blog - ústně popíše obrázek - formuluje svůj názor podpořený argumenty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu Interaktivní řečové dovednosti Žák - reaguje na otázky užitím jednoduchých výrazů - navrhne a odmítne návrh - požádá o zopakování informace - požádá o vysvětlení neznámého slova - diskutuje o plánu výletu	Gramatika: • kontrast minulého času prostého a předpřítomného času prostého Tematické okruhy a slovní zásoba: • turistické atrakce, • prázdninové aktivity, • slova složená z oblasti cestování Komunikační funkce: • přijetí a odmítnutí návrhu, • vyjádření nestrannosti Typy textů: • článek o prázdninách bez rodičů, • prázdninový blog Reálie: • Alcatraz	
Mezipředmětové vztahy Člověk a svět práce (profesní volba), Český jazyk a literatura (tvoření slov)		
Průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –žijeme v Evropě (G) Člověk a svět práce (SOŠ a SOU)		
<u>Unit 7</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného poslechu / textu - rozumí stavbě slovníkového hesla - identifikuje strukturu textu Produktivní řečové dovednosti Žák - formuluje jednoduše názory na běžná témata - doplní chybějící fráze do textu - napíše esej, ve které navrhne možnosti investování peněz a představí svou volbu - ústně popíše obrázek - najde shody a rozdíly mezi dvěma obrázky - spekuluje o obrázku	Fonetika: • slovní přízvuk Gramatika: • předminulý čas prostý, • typ 2 podmínkových vět, • slovesné vazby (infinitivy a gerundia) Tematické okruhy a slovní zásoba: • měny, nákup a prodej, • obchody a služby, • slovesa spojená s penězi a jejich předložkové vazby, • školní prostory Komunikační funkce: • logické uspořádání písemného a mluveného projevu, • obhajování a shrnutí názoru,	25

- ústně formuluje svůj názor na možnosti investování peněz do školních aktivit podpořený argumenty Interaktivní řečové dovednosti Žák - reaguje na otázky užitím jednoduchých výrazů - vyjádří a obhájí své myšlenky a názory Mezipředmětové vztahy Český jazyk a literatura (principy výstavby textu) Dějepis (Světová hospodářská krize)	• porovnávání obrázků (podobnosti a rozdíly), • přidání dalšího bodu Typy textů: • článek o neobvyklém multimilionáři, • úvaha o možnostech, jak utratit vyšší finanční obnos Reálie: • Wall Street, • Světová hosp. krize ve 30.l. 20.st.	
<u>Unit 8</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného poslechu / textu Produktivní řečové dovednosti Žák - popíše zločin v emailu - ústně popíše obrázek - najde shody a rozdíly mezi dvěma obrázky - spekuluje o obrázku - formuluje svůj názor na míru závažnosti zločinů podpořený argumenty Interaktivní řečové dovednosti Žák - reaguje na otázky užitím jednoduchých výrazů - v diskusi prezentuje svůj názor a podpoří jej argumenty Mezipředmětové vztahy Český jazyk a literatura (tvoření slov)	Gramatika: • nepřímá řeč Tematické okruhy a slovní zásoba: • zločin a zločinci, • fyzický popis osoby, • ustálené fráze s předložkou, • ustálená slovní spojení na téma policejní práce, • přípony pro tvorbu příd. jmen, • slova složená Komunikační funkce: • vyjádření váhavého názoru, • přidání dalšího bodu Typy textů: • článek o záhadě • email o zločinu Reálie: Sherlock Holmes	27

Anglický jazyk 1. CJ - 3. ročník podle učebnice Maturita Solutions 3rd edition

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace
<u>Unit 9</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - porozumí hlavním bodům a myšlenkám přiměřeně náročného poslechu / textu - identifikuje úmysl mluvčího a strukturu textu Produktivní řečové dovednosti Žák - popíše materiál, tvar a funkci věcí kolem sebe - ústně popíše obrázek - ústně vyjádří souhlas nebo nesouhlas s názorem podpoří jej argumenty - spekuluje o obrázku - formuluje svůj názor podpořený argumenty - ústně přednese a vyřeší stížnost na vadné zboží - napíše formální stížnost - přednese souvislý projev na zadané téma Interaktivní řečové dovednosti Žák - reaguje na otázky užitím jednoduchých výrazů - reaguje na problém návrhem - diskutuje o důležitosti vynálezů	Gramatika: • trpný rod • spojky Tematické okruhy a slovní zásoba: • přístroje a vynálezy, • popis předmětů (materiál, tvar, nabíjení, funkce), • ustálená slovní spojení (sloveso a podstatné jméno), • předložkové vazby sloves Komunikační funkce: • vyjádření stížnosti, • shrnutí názoru Typy textů: • článek o zapomenutých vynálezech • formální stížnost Reálie: • šifrovací stroj Enigma, • druhá světová válka	23
Mezipředmětové vztahy Dějepis (druhá světová válka)		
Průřezová témata Informační a komunikační technologie (SOŠ a SOU)		
Maturita Solutions Intermediate 3rd edition		
<u>Introduction</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - ve slyšeném textu rozpozná, která osoba strávila příjemnější prázdniny	Gramatika: • minulý čas prostý, • členy, • přítomný čas prostý a průběhový • dějová a stavová slovesa,	23

- v rozhovoru postihne důvody, proč je jeden z účastníků rozhovoru nespokojený - v slyšeném neformálním rozhovoru vyhledá zdůvodnění pro změnu pocitů - ze slyšeného textu odvodí pocity mluvčích podle obsahu jejich sdělení Produktivní řečové dovednosti Žák - ústně popíše svoji zkušenost z návštěvy města na obrázku nebo zdůvodní, zda by chtěl toto místo navštívit - sdělí své plány na dobu blízkou i vzdálenou - ústně charakterizuje svou osobnost - sdělí svůj názor na sportovní činnost na obrázku - gramaticky správně formuluje písemný vzkaz na pohlednici a neformální rozhovor s tématem prázdninového pobytu - sestaví krátké pís.sdělení o tom, jak strávil prázdniny Interaktivní řečové dovednosti Žák - zeptá se spolužáka na vztah k turistickým atrakcím ze seznamu a na podobné otázky odpoví - vede rozhovor o běžných společenských aktivitách a o plánech na víkend - diskutuje s kamarády o pocitech vystupujících na školním představení - povídá si s kamarádem o svých prožitcích a pocitech - ústně porovná své plány a plány spolužáka Průřezová témata Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (G) Občan v demokratické společnosti – komunikace, osobnost a její rozvoj (SOŠ)	• budoucí časy – <i>will</i> a <i>going to</i> Tematické okruhy a slovní zásoba: • prázdniny a cestování, • společenské aktivity a turistická místa, • přídavná jména popisující pocity, • negativní předpony příd. jmen, • příd. jména s příponami <i>-ed</i> a <i>-ing</i>, • charakterové vlastnosti, • hodnotící přídavná jména Komunikační funkce: • vyjádření stížnosti, • shrnutí názoru Typy textů: • článek o zapomenutých vynálezech, • formální stížnost	
<u>Unit 1</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - v slyšeném textu rozumí sdělení mluvčích o blízkých osobách a jejich minulosti	Gramatika: • užití minulých časů	23

- v slyšeném sdělení rozpozná podle hlasu a intonace postoje mluvčích - rozumí článku o účinku mobilní aplikace na četnost konfliktů v rodině - v slyšeném rozhovoru dědečka s vnukem vyrozumí, jaký má dědeček postoj ke svému mládí - čte s porozuměním článek o filmu - ve výkladovém slovníku vyhledá významy frázových sloves se dvěma předložkami a odvodí jejich význam - porozumí článku, ve kterém psycholog radí, jak zlepšit v období dospívání vztahy s rodiči a postihne hlavní myšlenku textu - v slyšeném průzkumu veřejného mínění zachytí klíčové informace týkající se různých životních momentů (odchod z domova, založení rodiny, koupě vlastního domu/bytu) - čte s porozuměním výroky různých osob a rozpozná jejich postoj - čte s porozuměním text o slavné rodině, doplní do textu chybějící informace a odvodí vhodné shrnutí Produktivní řečové dovednosti Žák - rozumí čtenému novinovému článku o ženě, která se dožila vysokého věku - z kontextu čteného úryvku odvodí pravidla pro užívání minulých časů a správně je užívá ve vlastním sdělení - odvodí z obrázku funkci mobilní aplikace - prezentuje své vlastní myšlenky a názory na dospívání a vztahy v rodině před třídou - sestaví písemné sdělení v reakci na inzerát z rubriky <i>Find a penfriend</i> - gramaticky správně formuluje sdělení vyjadřující opakovaný děj v minulosti - na základě obrázků formuluje otázky a odpovědi s využitím nabídnuté slovní zásoby Interaktivní řečové dovednosti Žák - zeptá se kamaráda na jeho rodinu a předky a na podobné otázky odpoví - diskutuje s kamarádem o různých příčinách hádek v rodině a reaguje na jeho názor	• minulý čas prostý a průběhový, • předpřítomný čas prostý, • vazba <i>used to</i> Tematické okruhy a slovní zásoba: • generace, fáze lidského života, • životní události, • postoje a konflikty v rodině, • výměnné studijní pobyty v zahraničí, • životní styl dříve a dnes, • frázová slovesa se dvěma předložkami, • množné číslo podstatných jmen Komunikační funkce: • vyjádření stížnosti, • shrnutí názoru Typy textů: • článek o zapomenutých vynálezech, • formální stížnost	
---	--	--

- vede rozhovor s kamarádem o tom, jaký byl jejich život v dětství - reaguje na osobní otázky a diskutuje o názorech kamaráda - ve skupině se zapojí do diskuze o sociálních a emočních změnách dospívajících - simuluje se spolužákem rozhovor, ve kterém sdílí zážitky ze studentského výměnného pobytu - v situačním rozhovoru předává kamarádovi, který čeká návštěvu ze zahraničí, rady získané z nedávné vlastní zkušenosti		
Mezipředmětové vztahy Občanský a společenskovědní základ (G) Předměty v rámci vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání (SOŠ)		
Průřezová témata <i>Ethnic minorities in the UK</i> – článek o vzniku multikulturní společnosti ve Spojeném království Osobnost.a sociální výchova – sociální komunikace, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (G) Výchova v evrop. a globálních souvislostech(G) Občan v demokratické společnosti – komunikace, osobnost a její rozvoj (SOŠ)		
<u>Unit 2</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - v slyšeném sdělení porozumí zdůvodnění mluvčích, proč nemají rádi určité činnosti a odvodí, o jakém sportu či aktivitě se hovoří - v slyšeném rozhovoru rozpozná účastníky a místo konverzace, dále odhadne dobu konverzace o stravování - v slyšeném neformálním rozhovoru dvou mladých lidí rozpozná, který z nich je návštěvou kina více nadšený a své stanovisko zdůvodní - čte s porozuměním blogový příspěvek o geokešingu		24

Produktivní řečové dovednosti Žák - odpovídá na dotazník z oblasti sportu a volnočasových aktivit - z titulku článku a fotografie vyvodí, o čem text bude - gramaticky správně formuluje zkušenosti v oblasti sběratelství a dotváří věty článku o sběrateli panenek - sdělí kamarádovi své řešení kvízu o jídle - formuluje své stanovisko ke sledování filmů a sdělí své preference, s kým a kde filmy sleduje - ústně popíše fotografie s výhledem na sportovní události s využitím složených podstatných a přídavných jmen - charakterizuje na základě fotografie o jaké volnočasové aktivitě a hře bude text pojednávat - upraví písemný blogový příspěvek o dni otevřených dveří pro žáky a rodiče, který zorganizovala škola a na kterém se prezentovaly mimoškolní zájmové kluby - sestaví písemný blogový příspěvek o přehlídce školních zájmových klubů, kterého se zúčastnil Interaktivní řečové dovednosti Žák - se ptá spolužáka na jeho koníčky a činnosti, jimž se věnuje o víkendu, na podobné otázky reaguje - vymění si v dialogu s kamarádem zkušenosti s činnostmi na seznamu - diskutuje s kamarádem o tom, kdy byl naposledy v restauraci, jaké místní zařízení by doporučil zahraničním turistům, zda holduje rychlému občerstvení, co a kde jí rád - ústně prezentuje svůj názor na to, jaké nové zařízení by bylo pro školu přínosné a svůj názor v diskuzi obhájí argumenty - vede rozhovor o geokešingu, reaguje na názory kamaráda - plánuje strávit den s kamarádem a diskutují o činnostech, kterým by se mohli věnovat, reagují vzájemně na předložené návrhy a svá stanoviska podporují zdůvodněním	Gramatika: • rozdíly v užívání minulého času • prostého a předpřítomného času, • časová příslovce doprovázející • minulý čas prostý a předpřítomný • <i>been a gone</i>, • předpřítomný čas prostý a průběhový Tematické okruhy a slovní zásoba: • volný čas, koníčky a sporty, • sportovní události, • adrenalinové sporty, • dobrodružné činnosti, • školní volnočasové aktivity, • výživa a stravování, • složená podst. jména a adjektiva, • předložkové vazby vyjadřující • místo	
--	---	--

Mezipředmětové vztahy Občanský a společenskovední základ (G) Předměty v rámci vzdělávací oblasti Společenskovední vzdělávání (SOS)		
<u>Unit 3</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - postihne hlavní myšlenku čteného článku o moderní technologii 3-D tiskárny - porozumí slyšenému textu o pobytu lidí v extrémních podmínkách a identifikuje číselné údaje a míry - v čteném článku vyhledá informace o genetickém vývoji člověka v daleké budoucnosti - čte s porozuměním článek o pocitech a jejich propojení s určitými částmi těla či orgány a odhadne významy zvýrazněných slov - v čteném textu o biologických hodinách a potřebě spánku rozpozná hlavní myšlenku a záměr autora, dále vyhledá informace o časech, v nichž se odehrávají určité biologické děje - v slyšeném textu zachytí klíčové fráze pro spekulativní popis a porovnávání obrázků ve školní eseji, která je úvahou o tom, zda dospívající mládež má dostatek pohybu, postihne kompoziční složky daného typu textu Produktivní řečové dovednosti Žák - pojmenuje jednotlivé části lidského těla a vnitřní orgány - gramaticky správně formuluje věty o zraněních či úrazech a dotváří text o živočiších, kteří dovedou regenerovat ve větší míře než člověk - popíše a porovná obrázky, které ukazují sportovce v extrémních podmínkách - spekulativně odvodí vývoj lidské rasy za 100000 let - popíše preferovanou sportovní aktivitu a svou volbu zdůvodní	Gramatika: • vyjádření spekulace a předpovědi, • budoucí čas prostý a průběhový, • předbudoucí čas, • tzv. první kondicionál Tematické okruhy a slovní zásoba: • lidské tělo a jeho části, • onemocnění a léčba, • moderní technologie v medicíně, - přežití v extrémních podmínkách • biologické hodiny, spánek, • homonyma, • tvoření jmen podstatných a přídavných příponami a předponami, • popis osoby – účesy, druhy pleť, druhy vousů	27

- promluví o situaci, kdy mu velmi záleželo na tom, jak bude vypadat - napíše strukturovanou názorovou esej o tom, zda sport ve škole není škodlivý - sestaví stručný písemný popis sebe, kamaráda a člena rodiny Interaktivní řečové dovednosti Žák - diskutuje s kamarádem o kvízových otázkách na téma lidské tělo - vede diskuzi o nehodách, zraněních a úrazech - spekuluje o budoucím životě kamaráda a reaguje na jeho předpovědi - vede diskuzi o pravdivosti tvrzení týkajících se vědeckého testování fyzických hranic člověka - se zapojí do rozhovoru o tom, zda peníze mohou člověku přinést radost, kdy je pýcha dobrá a kdy špatná vlastnost, zda-li strach může být člověku prospěšný - odpovídá na otázky související s biorytmem, životním stylem a různými činnostmi, a obratem reaguje na sdělení kamaráda v neformálním dialogu - prezentuje svůj názor na to, zda se svůj vzhled zajímají více ženy nebo muži, své názory podkládá argumenty - zapojí se do názorové diskuze o roli sportu během vyučování		
Mezipředmětové vztahy Občanský a společenskovědní základ (G) Předměty v rámci vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání (SOŠ)		
Průřezová témata <i>British sporting events</i> – stručný faktografický přehled o třech významných sportovních událostech ve Spojeném království, diskuze o sledování sportovních událostí Osobnostní a sociální výchova, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (G) Člověk a životní prostředí (SOŠ)		

Očekávané výstupy	Učivo	Hodinová dotace
<u>Unit 4</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - v slyšeném textu, kde realitní makléř provádí zákazníka domem, vyhledá části domu a zachytí klíčové fráze a informace o objektu - rozliší v slyšeném popisu domova několika mluvčích detail a odvodí, ve kterých typech domů bydlí - v slyšeném textu zachytí a rozliší znaky formálního a neformálního jazyka - čte s porozuměním krátký text o charitativní akci zaměřené na pomoc bezdomovcům - porozumí čtenému přepisu rozhovoru realitního makléře s klientkou a odhadne se zdůvodněním, zda si klientka nemovitost koupí - přiřadí na základě čteného popisu o alternativních stavbách texty k fotografiím, vyhledá detailní informace - v slyšeném sdělení o ubytování studentů postihne hlavní myšlenku a odvodí preference mluvčího - pochopí ze čteného modelu strukturu a náležitosti neformálního písemného projevu a provede vhodné úpravy textu Produktivní řečové dovednosti Žák - pojmenuje různé typy obydlí, části domu a zahrady - popíše okolí svého domova a s využitím širší slovní zásoby přiblíží dům/byt ve kterém žije - gramaticky správně formuluje sdělení o spekulativních situacích a vyjadřuje přání - sdělí kamarádovi svou fiktivní představu o změnách na historické usedlosti za předpokladu, že by byl jejím vlastníkem - popíše obrázek neobvyklého domu zavěšeného na skále s využitím nabídnuté slovní zásoby - porovná fotografie dvou rozdílných ložnic - vypovídá o tom, kde na světě by chtěl bydlet, kdyby si mohl vybrat, své stanovisko zdůvodní - postihne názor autorky při čtení neformálního e-mailu kamarádce o novém bydlišti a odvodí její pocit	Gramatika: • stupňování příd. jmen a příslovcí, • tzv. druhý kondicionál, věty práci Tematické okruhy a slovní zásoba: • bydlení a typy domů, • části domu a zahrady, • místnosti v domě a vybavení, • kolokační spojení se slovesy <i>do, take, make</i>, • složená podstatná jména, • fráze a ustálená spojení pro zahájení a ukončení neformálního písemného projevu (dopis, e-mail) Business English • Business letters • Applying for a job	20

- napíše neformální e-mail kamarádovi o stěhování do nového domu na venkově Interaktivní řečové dovednosti Žák - vede diskuzi o životě bez domova, spekuluje o tom, co by bylo na životě bez domova nejtěžší, jak by se k této problematice měly postavit vlády, co mohou udělat jednotlivci - sdělí a objasní své názory na různé modely bydlení, reaguje na názory kamaráda - simuluje rozhovor s kamarádem o vhodné formě ubytování během studia v zahraničí		
Mezipředmětové vztahy Český jazyk – náležitosti neformálního dopisu, e-mailu		
Průřezová témata <i>Buckingham Palace</i> – článek o královském paláci v Londýně Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech (G) Občan v demokratické společnosti (SOŠ)		
<u>Unit 5</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - vyřeší dovednostní kvíz a porovná své výsledky s kamarádovými - v slyšeném dialogu o technických záležitostech identifikuje klíčové informace - v slyšeném textu o ženě, které se rozbila GPS navigace, rozliší fakta od domněnek - v rozhovorech o přístrojích rozpozná, o kterém přístroji se hovoří a pochopí hlavní myšlenku - čte s porozuměním rozhovor o odeslání e-mailové zprávy a určí, který z účastníků dialogu má technické problémy - porozumí hlavní myšlence krátkého příspěvku z čínského blogu o otci, který chtěl zabránit synovi v on-line hrách, a zaujme stanovisko - čte s porozuměním text o závislosti mladého muže na selfie fotografiích - v přepisu neoznačené interakce člověka s počítačem postihne, kdo je kdo - čte s porozuměním obsáhlý časopisový článek o testování umělé inteligence, zaujme k němu stanovisko a provede internetový průzkum	Gramatika: • prostředky pro vyjadřování množství <i>every, each, either, all, most, some, any, few, little, much,</i> • modální slovesa v minulém čase, • prostředky textové návaznosti <i>even though, in spite of, despite</i> a <i>although,</i> Tematické okruhy a slovní zásoba: • moderní technologie, • počítač a jeho komponenty, • elektronické vybavení, přístroje, • studijní předměty, • kolokační spojení (sloveso + podstatné jméno) Business English • Money	20

- v slyšeném popisu obrázku (a následně porovnání dvou obrázků) identifikuje klíčová lexikální spojení vyjadřující srovnávání a spekulaci - rozumí čteným příspěvkům v internetovém diskusním fóru <i>Techspot</i> Produktivní řečové dovednosti Žák - vyhledá užitečná kolokační spojení a ověří správnost na základě slyšeného - podá instrukce, jak provést na počítači požadované věci ze seznamu - popíše obrázek, na kterém je osoba s mnoha přístroji připojenými k tělu - v čteném textu o milovníkovi technologií postihne výčet přístrojů, které fanoušek techniky vlastní - gramaticky správně formuluje předpovědi o vztahu spolužáků k moderní technice a technologiím - odvodí kolokační spojení související s popisem počítače a formuluje sdělení výběrem z nabídnuté slovní zásoby - ústně na základě obrázku sdělí spekulativní domněnku o přístroji, který byl zanechán na veřejném místě - gramaticky a lexikálně správně formuluje s využitím nabídnutých kolokací sdělení o svých prožitcích - porovná a popíše obrázky s tematikou zapojování moderních technologií a tabletů do školní výuky - vyjádří souhlas/nesouhlas s vyslechnutým názorem jiného studenta, své stanovisko zdůvodní - sestaví písemný příspěvek o svém novém tabletu do internetového tech fóra Interaktivní řečové dovednosti Žák - prezentuje své spekulativní předpovědi o uživatelských kvalitách kamarádů a své odhady ověří - vede rozhovor o roli a míře užívání moderních technologií v našem životě - porovná a zhodnotí s kamarádem, jakými činnostmi ze seznamu tráví kolik času, - generuje s kamarádem otázky, které by odhalily v testu inteligence lidský a umělý element - diskutuje o přínosu moderní elektroniky - smartphonů a tabletů do výuky, o roli učitele - odpovídá na otázky o internetových diskusních fórech		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy Občanský a společenskovědní základ (G) Předměty v rámci vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání (SOŠ)		
Průřezová témata <i>Benjamin Franklin</i> - doplňování a vyhodnocování informací o historicky významné osobnosti na základě čteného a slyšeného textu, diskuze o citátech a jejich významu, vyjadřování souhlasu/nesouhlasu Osobnostní a sociální výchova (G) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě (G) Mediální výchova – média a mediální produkce (G) Občan v demokratické společnosti – historický vývoj, masová média (SOŠ)		
<u>Unit 6</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - v krátkém informativním textu o mladém ambiciózním uchazeči o zaměstnání pozná, o jakou pozici se uchází - v slyšeném rozhlasovém rozhovoru o ženě, která podnikla cestu kolem světa, rozumí hlavní myšlenky a vyhodnotí výroky o pravdivosti tvrzení - čte s porozuměním text o prac. pohovoru a zaujme stanovisko k otázkám položenými uchazeči - čte s porozuměním rozhovor s člověkem, který přišel se světově průlomovým řešením problému s odpady - vyhledá v cizojazyčném výkladovém slovníku významy frázových sloves ze seznamu, rozpozná jejich význam a přiřadí je do vhodné skupiny (oddělitelná/neoddělitelná) - v čteném článku o úspěšné mladé podnikatelce rozumí hlavním myšlenkám, přiřadí chybějící informace a vyhodnotí správnost tvrzení - v slyšeném pohovoru o zaměstnání postřehne doplňující otázky uchazeče a zachytí formální znaky komunikace - čte s porozuměním argumentativní esej o odborných profesních kurzech pro vysokoškoláky a identifikuje strukturu daného slohového útvaru	Gramatika: • vztažné věty vypustitelné a nevypustitelné, • nepřímé otázky, • neformální konstrukce s iniciálním <i>it</i> Tematické okruhy a slovní zásoba: • osobnost, charakterové vlastnosti, • podnikání, zaměstnání a pracovní podmínky, • práce v zahraničí, • podstatná jména a odvozená přídavná jména související s osobními vlastnostmi, • oddělitelná a neoddělitelná frázová slovesa, • vazba sloves s předložkou Business English • Company and management	20

Produktivní řečové dovednosti Žák - na základě nabídnutých obrázků popíše a porovná představená povolání s využitím škály slovní zásoby a slovních spojení z oblasti osobnostních předpokladů - v slyšeném dialogu určí na základě diskutovaných okolností, o jakém povolání se hovoří - gramaticky správně formuluje popis profese s cílem, aby ji kamarád uhodl - lexikálně správně odvozuje a používá charakterové vlastnosti ve vztahu k vybraným profesím - formuluje gramaticky správně sdělení o hledání zaměstnání, pracovních pohovorech a pracovních podmínkách - porovná obrázky s tematikou práce v zahraničí a prezentuje svůj názor - gramaticky správně formuluje písemně nepřímé otázky - napíše argumentativní esej na dané téma Interaktivní řečové dovednosti Žák - v situačním rozhovoru o profesních předpokladech obhájí se zdůvodněním svůj názor - vede diskuzi o vhodných vlastnostech a profesních předpokladech dobrého novináře - zhodnotí v diskuzi pozitivní aspekty příběhu novinářky <i>Nellie Bly</i> a své názory podpoří vhodnými příklady - reaguje na otázky vztažené k jeho osobním preferencím a stejné otázky klade kamarádovi - v menší skupině se aktivně zapojí do diskuze o podnikání a sdělí své názory - ověří v situačním dialogu funkčnost písemně připravených dotazů uchazeče o práci v kuchyni		
Mezipředmětové vztahy Občanský a společenskovědní základ (G) Předměty v rámci vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání (SOŠ)		
Průřezová témata <i>British public schools</i> - článek o brit. soukromých školách Osobnostní a sociální výchova (G) Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech (G) Občan v demokratické společnosti – histor. vývoj (SOŠ)		

<u>Unit 7</u>		
Receptivní řečové dovednosti Žák - v slyšeném sdělení čtyř různých osob o kulturních událostech postihne hlavní myšlenku a přiřadí informace - čte s porozuměním rozhovor o světově uznávaném padělateli umění a pojmenuje varianty trp.rodu v textu - v slyšené prezentaci poezie postihne hlavní myšlenku a vyvodí stanovisko - ve slyšených sděleních pěti mluvčích identifikuje hlavní myšlenky a názory mluvčích na poezii - čte s porozuměním článek o tom, proč někteří lidé skrývají za určitých okolností svá tetování - přiřadí hudební žánry na základě vyslechnutých hudebních ukázek - v čteném textu o slavném současném hudebním skladateli rozpozná hlavní myšlenku a zachytí, co je neobvyklého na jeho nejznámější skladbě - čte s porozuměním článek o americké pouliční umělkyni a vyhledá specifické informace - v slyšeném monologu studenta identifikuje hlavní myšlenky a klíčové lexikální kolokace vyjadřující libost/nelibost, tyto dále seřadí podle míry libosti/nelibost - čte s porozuměním recenzi knihy a identifikuje kompoziční prvky daného slohového útvaru - čte s porozuměním krátkou novinovou zprávu o dopravní nehodě a zvolí vhodné doplnění textu Produktivní řečové dovednosti Žák - pojmenuje různé umělecké formy, aktéry v oblasti umění a umělecké činnosti - dopracuje znalostní kvíz o umění a na vytvořené otázky odpoví - gramaticky správně formuluje text o britském umělci Johnu Myattovi - vyhledá na internetu informace o uměleckém díle, které jej zaujalo, a prezentuje je před ostatními spolužáky tak, aby uhodli, o jaké dílo šlo a kdo byl jeho autorem - sdílí své osobní preference a názory v oblasti poezie - vyjádří svůj postoj k tetování jako formě umění - gramaticky správně formuluje rozhovor o společných plánech dvou přátel		Gramatika: • trpný rod v přítomných a minulých časech, • v budoucím čase s <i>will</i>, včetně času předpřítomného a předminulého, • vazba <i>have sth done</i>, • zvrtná zájmena Tematické okruhy a slovní zásoba: • umění a umělci, • umělecké formy a disciplíny, • kulturní aktivity, • hudební žánry, atributy hudby, • pouliční umění, tetování, • umělecká show a představení, • hodnocení umění, • recenze uměleckého díla (kniha), • kulturní události a přehlídky, • kulturní zařízení a místa, kde se kulturní akce konají, • dopravní nehoda Business English • Marketing • Competition • Advertising

- porovná obrázky demonstrující různé formy uměleckých představení a show - přiřadí výroky týkající se literárního díla k titulům a sdělí, které přečetl - sdílí se spolužáky názor na knihu, kterou v nedávné době přečetl, přiblíží, o čem byla, a jak se mu líbila - napíše recenzi o literárním díle do školního časopisu Interaktivní řečové dovednosti Žák - vede rozhovor o svých nedávných zkušenostech a prožitcích v oblasti kultury podle seznamu - klade otázky s využitím konstrukce <i>have sth done</i> a na podobné otázky odpovídá - aktivně se zapojí do rozhovoru o tom, jakou hudbu poslouchá a za jakých okolností - diskutuje o alternativní umělecké technice městského pletení tzv. <i>yarn boxing</i> a o dalších formách pouličního umění - v rozhovoru plánuje nejvhodnější společný kulturní program pro sebe a anglicky mluvícího kamaráda		
Mezipředmětové vztahy Český jazyk a literatura (G,SOŠ) Hudební obor, výtvarný obor (G) Předměty v rámci vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání (SOŠ)		
Průřezová témata <i>Charles Dickens</i> - v slyšeném textu jsou ověřována fakta o životě a díle autora, v čteném a slyšeném textu je ověřováno porozumění Dickensovu dílu <i>Oliver Twist</i>, diskuze o nejvýznamnějších domácích spisovatelích Osobnost.a sociální výchova – sociální komunikace, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (G) Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech (G) Občan v demokratické společnosti – histor. vývoj (SOŠ)		
<u>Unit 8</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - v slyšených telefonních rozhovorech rozumí hlavním myšlenkám, odpoví na otázky týkající se informací z rozhovorů, postřehne klíčové fráze k telefonování	Gramatika: • nepřímá řeč, • nepřímé otázky, • slovesa se dvěma předměty	20

- čte s porozuměním krátký text o sestřích dvojčatech a jejich vzájemném napojení a zaujme stanovisko - v slyšeném rozhlasovém programu ověří svou domněnku o funkci nákresu na mapě - v slyšených hlasových zprávách postihne hlavní myšlenku, odpoví na otázky a vybere vhodný výrok pro shrnutí - v slyšeném úryvku filmu odvodí žánr - čte s porozuměním text o zdvořilých zlodějích a ověří domněnku vytvořenou podle ručně psaného vzkazu - čte s porozuměním článek o novém literárním žánru – románu pro mobilní telefon, přiřadí do textu vynechaná sdělení a rozhodne o pravdivosti tvrzení - čte s porozuměním vypravování o situaci, kdy přišel někdo pozdě kvůli nedorozumění nebo chybě v komunikaci a identifikuje strukturu daného slohového útvaru Produktivní řečové dovednosti Žák - podrobně popíše obrázek, na němž lidé telefonují na veřejnosti - vyjmenuje kolokace související s používáním a funkcemi mobilního telefonu - odvodí význam frázových sloves souvisejících s telefonováním - identifikuje v slyšených úryvcích telefonátů klíčové fráze - gramaticky správně formuluje nepřímou řeč - odvodí z mapy se značením funkci nákresu a svůj názor sdělí kamarádovi - gramaticky správně formuluje nepřímé otázky, na které následně odpovídá - sdělí, jak mohou lidé komunikovat na dálku bez využití elektroniky - pojmenuje různé materiály ke čtení – tištěné a digitalizované - popíše a porovná obrázky, na nichž lidé telefonují v tíživé situaci a odvodí, jak se tyto lidé cítí a proč - napíše vypravování o problému, který vznikl kvůli chybě v komunikaci Interaktivní řečové dovednosti Žák - klade otázky o telefonování a používání telefonu kamarádovi a na podobné otázky odpovídá	Tematické okruhy a slovní zásoba: • telefonování, textové zprávy, • ustálená spojení • funkce telefonu, • frázová slovesa týkající se telefonování, • filmové žánry, • slovesa uvozující nepřímou řeč, • román pro mobilní telefon – nový literární žánr, • tištěné texty a digitalizované texty, • slovesné vzorce • nepřímá řeč Business English • Bank • Taxes	
--	---	--

- podá třídě zprávu o sdělení kamaráda s využitím nepřímé řeči - vede rozhovor o tom, kdy se pokoušel něco usilovně zvládnout, kdy chtěl všechno vzdát, nebo kdy se musel náhle vrátit z cesty domů - odpovídá na otázky a reprodukuje s využitím nepřímé řeči sdělení jiné dvojice spolužáků - sdílí své zkušenosti z různých životních situací; kdy něco odmítl udělat, kdy někomu poradil, aby něco nedělal, kdy se někomu omluvil a jiné - diskutuje o myšlence nového formátu románu v mobilním telefonu a zaujme stanovisko		
Mezipředmětové vztahy Český jazyk a literatura (G, SOŠ) Informatika a informační a komun. technologie Průřezová témata <i>Helen Keller</i> - článek o zajímavé osobě, diskuze o smyslu citátu, zamyšlení nad životem handicapovaných lidí a problémy, kterým musí čelit, internetové šetření a následná prezentace zajímavé osobnosti s handicapem Osobnostní a sociální výchova, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (G) Občan v demokratické (SOŠ) Člověk a životní prostředí (SOŠ)		
<u>Unit 9</u> Receptivní řečové dovednosti Žák - v slyšených dialogích odvodí, o jaké dopravní prostředky se jedná - v slyšeném rozhovoru osob cestujících autem identifikuje hlavní myšlenku a určí téma rozhovoru - čte s porozuměním krátký text o vynálezcích - v slyšených krátkých úryvcích z dialogů identifikuje osoby a předměty - nahradí neformální lexikální kolokace formálnějšími výrazy a ověří v slyšeném textu - čte s porozuměním článek o vesmírné výpravě Apolla 13 a identifikuje gramatické struktury vztažných vět - postihne hlavní myšlenku v textech o osudových technických chybách v oblasti dopravy a vyhodnotí míru škod, které v jejich důsledku nastaly	Gramatika: • podmínkové věty nesplnitelné tzv. třetí kondicionál, • přičestí přítomné (participium), • problémy a komplikace na cestách, • vyjádření překvapení či údivu • odpověď na otázku zahájená zkrácenou otázkou Tematické okruhy a slovní zásoba: • doprava a dopravní prostředky, • cestování a názvy míst spojených s cestováním, • rozměry, velikost a jednotky míry, • prázdniny a dovolená, činnosti, ubytování	20

Produktivní řečové dovednosti Žák - pojmenuje různé dopravní prostředky - přiřadí místa související s cestováním podle typu dopravy, k němuž patří - gramaticky správně formuluje otázky v trpném rodě související s dopravními prostředky a dopravou - gramaticky správně formuluje sdělení s využitím třetího kondicionálu a spekuluje o možné příčině/následku - odvodí ustálená spojení z oblasti cestování a ověří v slyšeném textu - sdělí kamarádovi zážitek z cesty, při které měl zpoždění nebo jiné problémy, a upřesní, jak to jeho cestování celkově ovlivnilo - popíše foto a sdělí svůj názor na zámořskou plavbu s využitím nabídnuté slovní zásoby - gramaticky správně používá slovesné vazby (slovesa doplněná infinitivem/ing tvarem) a formuluje sdělení o plavbě manželského páru, která trvala 22 let - po internetovém šetření prezentuje další případ inženýrského konstrukčního selhání - popíše obrázek a volnočasové aktivity, které by turisté mohli podniknout v blízkém okolí - reaguje gramaticky správně zkrácenou otázkou na různé výroky - popíše foto turistické ubytovny a sdělí své zkušenosti s touto formou ubytování - čte s porozuměním formální dopis – poptávku ubytování a zachytí vhodné klíčové fráze a stylistickou formu daného typu textu - lexikálně správně používá výrazy vyjadřující velikost a rozměry a formuluje otázky s tím související - funkčně správně organizuje text žádosti a formálně jej upraví - napíše formální dopis, ve kterém se bude dotazovat na možnosti ubytování, lokaci a doporučení aktivit, které jsou dostupné v blízkém okolí Interaktivní řečové dovednosti Žák - vede diskuzi o dopravních prostředcích a porovnává jejich přednosti a nedostatky - simuluje se spolužákem rozhovor na letišti nebo na autobusovém/ vlakovém nádraží - klade spekulativní otázky o tom, co by býval udělal spolužák, kdyby... a na podobné otázky odpovídá	Business English • Accounting	
--	---	--

- zapojí se do diskuze o vesmírných programech a finančních nákladech s ním spojených, o osobnostních předpokladech a práci astronautů - ústně prezentuje osobní zkušenosti a zážitky s aktivitami podle seznamu - diskutuje s kamarádem o programu a dalších okolnostech společně trávené letní dovolené - vede řízený rozhovor s kamarádem o výletě		
Mezipředmětové vztahy Český jazyk a literatura (G, SOŠ) Předměty v rámci vzdělávací oblasti Společenskovední vzdělávání (SOŠ)		
Průřezová témata <i>Victorian explorers</i> - osobnosti na internetu, následně prezentace osobnosti objevitele/ cestovatele před spolužáky, článek o cestovatelce Mary Kingsley, slyšený text o Davidu Livingstonovi a jeho výpravách, hledání informací o zajímavé osobnosti Výchova k myšlení v evr.a globálních souvislostech (G) Občan v demokratické společnosti (SOŠ)		

Název vyučovacího předmětu:

**KONVERZACE A PÍSEMNÁ
KOMUNIKACE V ANGLICKÉM
JAZYCE**

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

90 (3)

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2009, úprava od 2. 9. 2019, 2. úprava od 1.9. 2020

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Ve výuce cizích jazyků je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické atd.) klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.

Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní,
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby (produktivně si žák osvojí 5-6 lexikálních jednotek za 1 vyučovací hodinu, celkem 500 - 600 lexikálních jednotek za rok) včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (20%), mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka,
- zeměvědných poznatků a jejich porovnání z oblasti reálií České republiky a zemí příslušné jazykové oblasti.

Receptivní řečové dovednosti

Poslech

Žák dovede:

- pochopit hlavní myšlenku,
- pochopit záměr/názor/postoj mluvčích,
- postihnout hlavní body,
- postihnout podrobné/detailní informace,
- porozumět podrobným orientačním pokynům,
- vést formální rozhovor nadřízeného a podřízeného, rozhlasové zpravodajství, středně dlouhý monolog nebo rozhovor/diskuse (např. vyprávění o zážitku nebo pocitech, diskuse na aktuální téma, neformální rozhovor několika studentů o dění ve škole) nebo dlouhý monolog nebo rozhovor/interview (např. vyprávění události, interview se zajímavou osobností). V rozhovorech se mohou střídát více než dva mluvčí.

Čtení

Žák dovede:

- pochopit hlavní myšlenku/základní smysl textu,
- pochopit záměr a názor autora/vypravěče/postav,
- porozumět pocitům autora/vypravěče/postavy,
- porozumět postoji autora/vypravěče/postavy,
- rozpoznat hlavní body,
- porozumět výstavbě textu/postihnout sled hlavních myšlenek,
- vyhledat specifické informace,
- vyhledat důležité podrobnosti,
- shromáždit specifické informace z různých částí textu,
- shromáždit specifické informace z více krátkých textů,
- porozumět podrobnostem v návodech,
- odhadnout význam neznámých výrazů,
- rozpoznat, zda text obsahuje relevantní informaci/-e.

Produktivní řečové dovednosti a strategie

Písemný projev

Žák dovede:

- popsat podrobně osobu, místo, věc, skutečné nebo smyšlené události, zážitky apod.,
- popsat podrobně pracovní postup,
- sdělit podrobné informace a zprávy a reagovat na ně,
- zformulovat dotazy a reagovat na ně,
- uvést potřebné detaily,
- vyjádřit myšlenky a vztahy mezi nimi,
- zformulovat žádost, nabídku, stížnost, reklamaci apod.,
- vyjádřit své názory a reagovat na názory jiných,
- uvést důvody pro a proti určitému názorovému stanovisku,
- vysvětlit/porovnat výhody a nevýhody různých možností, přístupů apod.,
- vysvětlit běžné problémy a/nebo navrhnout řešení problému,
- zhodnotit různé návrhy řešení problému,
- zdůraznit důležité myšlenky,

- zdůraznit důležitost událostí a zážitků z osobního hlediska,
- vyjádřit míru pocitu,
- rozvinout hlavní kompoziční složky a doložit je relevantními podrobnostmi/příklady,
- shrnout a skloubit informace a argumenty (i z více zdrojů),
- rozvinout systematicky argumentaci,
- posoudit kriticky film, knihu, divadelní hru apod.

Ústní projev

Žák dovede:

- popsat podrobně osobu, místo, věc, skutečné nebo smyšlené události, zážitky apod.,
- poskytnout podrobné informace,
- shrnout a skloubit informace a argumenty z více zdrojů,
- porovnat různé alternativy,
- vyjádřit vztahy mezi věcmi, osobami, myšlenkami, událostmi apod.,
- vyjádřit myšlenky/názory/přesvědčení/různou míru emocí apod.,
- rozvést své myšlenky/názory a podpořit je argumenty a/nebo příklady,
- zdůvodnit svůj názor/přesvědčení apod. pomocí vhodných argumentů,
- vyjádřit a zdůvodnit souhlas či nesouhlas s určitým názorem, jednáním apod.,
- vystavět a systematicky rozvinout jasnou argumentaci,
- uvést potřebné podrobnosti,
- vyjádřit, v čem jsou pro něj věci, místa, události, zážitky apod. důležité,
- rozvinout hlavní body/doložit je relevantními podrobnostmi a příklady,
- zdůraznit hlavní body a/nebo hlavní myšlenky,
- vysvětlit problém,
- zvážit možné příčiny nebo následky problému,
- zhodnotit různé návrhy řešení problému,
- zformulovat hypotézy,
- požádat o ujištění, že výraz, který užil, je správný.

Interaktivní řečové dovednosti a strategie

Ústní interakce

Žák dovede:

- zjistit, předat, ověřit si a potvrdit informace,
- vyměňovat si informace a rady,
- zahájit, udržovat a ukončit rozhovor,
- efektivně se střídat s partnerem v komunikaci,
- diskutovat o problému a napomáhat vývoji diskuse,
- shrnout, kam diskuse dospěla,
- vyvíjet iniciativu,
- účinně, pohotově klást otázky a reagovat na ně,
- klást doplňující otázky,
- komentovat a dále rozvíjet sdělení a závěry partnera v komunikaci,
- komentovat a posoudit názor,
- zhodnotit alternativní návrhy,
- reagovat na argumentaci/názor/hypotézu,
- reagovat na vyjádřené pocity/projevit účast,
- reagovat na vzniklý problém nebo situaci a podat k nim vysvětlení,

- uvést důvody ke stížnosti,
- stanovit, jaké ústupky musí on a/nebo partner v komunikaci učinit,
- získat objasnění formulací, kterými si není jist,
- používat gramatické prostředky,
- používat pravidla o stavbě slov, vět a nadvětných celků,
- používat zvukové prostředky.

Dovednosti jsou ověřovány na typech interakce odpovídajících ověřované úrovni obtížnosti, např. formální i neformální rozhovor/diskuse, strukturovaný pohovor.

Tematické okruhy, komunikační situace a oblasti užívání jazyka

Tematické okruhy

Tematické okruhy se týkají konkrétních, abstraktních, známých i méně známých témat z oblasti osobní, osobnostní, veřejné, společenské, vzdělávací i pracovní. Požadavky k maturitní zkoušce se vztahují k níže vymezeným tematickým okruhům.

Osobní a společenský život – já a moje rodina (např. osobní charakteristiky, členové rodiny a rodinné vztahy); osobní vztahy a komunikace (např. přátelé, můj vztah k jiným skupinám); domov, ubytování a bydlení (např. můj pokoj/životní prostor, náš dům/byt); volný čas a společenské aktivity (např. kulturní a sportovní aktivity, koníčky, stravování mimo domov); prázdniny a významné události; plány do budoucna (např. profesní, studijní, v otázkách bydlení) apod.

Každodenní život – život doma (např. stravování, nákupy, každodenní povinnosti); vzdělávání (např. školní život, výuka, cestování do školy); zdraví a životní styl (např. péče o zdraví, hygienické návyky, vzhled) apod.

Svět kolem nás – město a region, ve kterém žiji (např. dopravní infrastruktura, služby, bydlení, sportovní a kulturní vyžití a události, zajímavá místa, přírodní lokality); lidé a společnost (např. vztahy mezi lidmi, víra, společenské problémy); příroda a životní prostředí (např. ochrana životního prostředí, počasí); tradice a zvyky (např. svátky a s nimi spojené tradice, regionální zvyklosti); doprava a cestování (např. cestování do/ze zahraničí, turistika); život v jiných zemích (např. mateřský jazyk/cizí jazyk, místa, zvyky, lidé); světové události a témata (např. přírodní katastrofy, konflikty, sportovní a kulturní události) apod.

Realie českých a anglicky mluvících zemí – obyvatelstvo, zeměpis, podnebí, ekonomika, nerostné bohatství, průmysl, zemědělství, typické produkty, osobnosti, svátky a tradice, bydlení, města, kultura, typické rysy, historie, zajímavosti, jídlo, doprava, média apod.

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Učitelé se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídajícím jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování - dialogické slovní metody - týmová práce a kooperace, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, brainwriting, v receptivních tématech využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolia (EJP), to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v

konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu,

- motivační činitele - zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením!), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu porozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

Hodnocení výsledků žáků

V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebeposuzování. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Učitelé budou rovněž motivovat a podporovat žáky k pravidelnému vedení jazykového portfolia, které žákům umožní relativně přesně si ověřit výsledky, kterých v jazykovém vzdělávání dosáhli. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, event. procentuálního vyjádření.

Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vychází z definic vnitřního řádu školy. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Výchovné a vzdělávací strategie učitelů

Kompetence k učení

Učitel

- uvádí žáky do problematiky probírané látky na začátku hodiny navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva;
- procvičuje se žáky znalosti z gramatiky a ukotvuje u nich osvojení si gramatických pravidel pomocí gramatických tabulek a vhodných cvičení;
- představuje novou slovní zásobu pomocí obrazové nápovědy;
- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází;
- dle aktuální potřeby žáků zařazuje do výuky speciální cvičení uspořádané na konci učebnice k intenzivnímu procvičení gramatiky;
- pravidelně zařazuje do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky;
- nabízí žákům cvičení z oddílu učebnice zvaném „Příprav se na test“ a vede je tak k rozpoznání úrovně svých aktuálních znalostí z probírané lekce;
- využívá znalostí žáků z ostatních předmětů při porozumění čtení naučně populárních textů;
- vybízí žáky k upevňování slovní zásoby a k pravidelnému sledování svého pokroku v učení pomocí speciálních cvičení na konci učebnice.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti;
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty;
- zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z anglického jazyka, ale i svůj, osobní, kreativní přístup k danému problému;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací;
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají maturitním zkouškám a připravuje tak žáky na tyto zkoušky.

Komunikativní kompetence

Učitel

- zadává žákům střídavě úlohy k procvičování porozumění čtení, poslechu, k nácviku psaní a mluvení a vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace;
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů;
- zadává samostatnou písemnou práci na konci každé lekce, ve které žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci v různých slohových útvarech;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- při práci na hodinách používá anglický jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se na hodinách anglicky;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje po žácích pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení;
- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisující skutečnou událost;
- témata pro písemné práce vybírá tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích;
- představuje jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidí, s nimiž se žák může ztotožnit;
- slovně povzbuzuje žáky, kteří podceňují své schopnosti, a podporuje jejich sebejistotu;
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách;
- speciálními cvičeními v oddíle „Připrav se na test“ podporuje u žáků jejich sebedůvěru ve své schopnosti.

Průřezová témata

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Učitel

- poukazuje na každodenní život lidí na celém světě v diskusi po přečtení populárně naučných textů;
- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami vede žáky ke srovnání různých kultur a k jejich respektování;
- využívá témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR;
- využívá situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmy širší skupiny.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Učitel

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;
- dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností;
- po přečtení článku či poslechu ukázky rozhovoru rodilých mluvčích klade otázky k textu tak, aby žáci prokázali nejen porozumění obsahu, ale zaujali také stanovisko k problematice se zvažováním všech rizik, které by jejich rozhodnutí mohlo přinést.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Učitel

- zadává projekty, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepis
- hospodářský zeměpis
- informační technologie
- občanská nauka
- biologie
- písemná a elektronická komunikace
- právo
- ekonomika

Realizace odborných kompetencí

Rozpis učiva

Základní učebnice – New Maturita Activator – Pearson

Doplňkové materiály: časopisy Bridge a Gate, mapy, Reálie anglicky mluvících zemí, Internet

Předmět připravuje studenta na ústní maturitní zkoušky s hlavním zaměřením na školní část maturitní zkoušky – rozšíření slovní zásoby, příprava témat – vyhledávání faktických údajů, výklad, prezentace, zpracování maturitních otázek pro školní část

Září – Introducing,

Housing, personal relationships, health and illnesses, work and leisure

Travelling

Říjen – Holidays and festivals

The UK – geography, climate, famous cities and places, government, economy

Famous English Speaking People

Listopad - The Czech Republic - geography, climate, famous cities and places, government, economy

Czech and English Cuisine

Australia and New Zealand - geography, climate, famous cities, government, economy

Prosinec - Famous Czech People

Entertainment – cinema, theatre, music, art

Leden - Canada - geography, climate, famous cities, government, economy

The USA – geography, climate, states, famous cities, government, economy

Únor - Mass Media – Internet, newspapers, TV, radio

Capitals – London, Washington D.C., Prague

Seasons of the Year, Weather in the UK, USA, CR

Březen - Shops and Services – local shops/ supermarkets, online shopping

Typical Features of Life in the CR, UK, USA

Opakování reálií

Duben - otázky a odpovědi – schopnost reagovat, vysvětlovat, prezentovat svůj názor

Popis a porovnávání obrázků, vyjádření vlastních priorit

Aktivní vedení rozhovoru v běžných komunikačních situacích

Název vyučovaného předmětu:

CIZÍ JAZYK (NĚMECKÝ JAZYK)

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

PCJ – 460 (14), DCJ – 381 (12)

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2006 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Ve výuce cizích jazyků je třeba klást důraz jak na jazykové znalosti a vědomosti žáků (gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické apod.), tak na jejich motivaci a zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná, a to pro účinnější mezinárodní komunikaci i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím. Přispívá k vytváření osobních kontaktů, čímž vytváří předpoklady pro budoucí uplatnění na mezinárodním trhu práce. Dalším důležitým cílem je schopnost rozumět základním pojmům a příkazům při práci s počítačem, zvládnout komunikaci prostřednictvím lokálních a dálkových sítí včetně informační sítě Internet.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce navazuje na poznání českého a prvního cizího jazyka ze ZŠ, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá alespoň stupni A2 Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících receptivní, produktivní i interaktivní;
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie, mluvnic, zvukové a grafické stánky jazyka;
- reálií zemí příslušné jazykové oblasti v porovnání s reáliemi České republiky.

Řečové dovednosti

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení)
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nemožnost, nutnost, schopnost)
- emoce (libost, nelibost, zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost)
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost)
- pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení)
- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, úřední dopis – žádost, inzerát, strukturovaný životopis, pozvánka)
- delší písemný projev (vypravování, popis, úvaha apod.);
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu, reprodukce

Tematické okruhy

- domov, rodina
- mezilidské vztahy
- osobní charakteristika
- kultura a umění
- sport, volný čas
- bydlení, obchody a služby
- stravování, péče o zdraví
- cestování, doprava, ubytování
- škola a studium, zaměstnání
- člověk a společnost
- příroda, životní prostředí
- věda a technika
- podnebí, počasí, roční období
- realie České republiky a porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti

Realie zemí příslušné jazykové oblasti

- význam daného jazyka
- realie příslušných zemí (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika, ekonomika a kultura)
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas)
- kultura, tradice a zvyky
- autentické materiály (encyklopedie, noviny a časopisy, filmy v původním znění, ITC - aktuální internetové stránky)

Tematické okruhy odborné

- práce a zaměstnání, příprava na povolání, budoucí profese, hledání zaměstnání (inzerce, žádost o místo, životopis), pracovní hodnocení, nezaměstnanost
- osobní a úřední dopis
- fax, e-mail
- obchod a trh (sjednání a průběh služebního jednání, uzavírání smluv, zápis jednání apod.)

- základní terminologie z oblasti průmyslu, zemědělství, bankovníctví, pojišťovnictví apod. na základě práce s texty

Obchodní korespondence

- dopis, fax, mail
- formální úprava obchodního dopisu
- základní frazeologie obchodní korespondence
- poptávka a nabídka, odpověď na nabídku
- objednávka, potvrzení objednávky, vyřízení objednávky, avízo
- reklamace, vyřízení reklamace

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídajícím jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování - dialogické slovní metody, týmová práce, diskuse, brainstorming, využívání ICT, sebehodnocení žáků;
- motivační činitele – zařazení her a soutěží, stimulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit směřující k potřebám žáků dorozumět se mluvčími z daných jazykových oblastí.

Hodnocení výsledků žáků

V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení. Významnou roli hraje metoda společného hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky. Ta vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění.

Způsoby hodnocení spočívají v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému.

Významnější písemné práce se píše 2x za rok (respektive 1x za pololetí). Forma a obsah písemné práce je na volbě jednotlivých vyučujících.

Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1 – 5. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,

- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální kompetence

Žák by měl být připraven:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- pracovat v týmu,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden k tomu, aby:

- znal alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost,
- dokázal se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- se orientoval v masových médiích, využíval je a učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci;
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět,
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti,

- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby:

- používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti,
- využíval on-line učebnic a testů pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepis
- společenská kultura
- hospodářský zeměpis
- informační technologie
- občanská nauka
- biologie
- písemná a elektronická komunikace
- tělesná výchova

Německý jazyk jako první cizí jazyk

Základní učebnice:

- Direkt neu 1 - úroveň A1-A2 SERR
- Direkt neu 2 – úroveň A2-B1 SERR
- Direkt neu 3 - úroveň B1 SERR
- Píšeme a telefonujeme německy
- Fertigkeitstraining B1

Německý jazyk jako druhý cizí jazyk

Základní učebnice:

- Direkt neu 1 - úroveň A1-A2 SERR
- Direkt neu 2 – úroveň A2-B1 SERR
- Direkt neu 3 - úroveň B1 SERR
- Píšeme a telefonujeme německy

Doplňkové studijní materiály:

- časopis Freundschaft
- internet
- Reálie německy mluvících zemí

Realizace odborných kompetencí

Německý jazyk 1. cizí jazyk – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům ve standardním řečovém tempu, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, - se dokáže vyjadřovat ústně i písemně k tématům probíraných tematických okruhů, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného, - formuluje vlastní myšlenky, - domluví se v běžných situacích, umí získat i podat informace, - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace, - umí přeložit text a používat slovníky, - střídá receptivní a produktivní činnosti, vede dialogy, - umí se představit, - umí komunikovat v restauraci, - umí komunikovat při nakupování, - umí popsat své bydliště. Jazykové prostředky Žák - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu. Země příslušné jazykové oblasti Žák - má faktické znalosti o realitách dané jazykové oblasti (společenské zvyklosti, geografické a kulturní poznatky) v kontextu znalostí o ČR, - má základní informace o školském systému v Německu.	1. Představování • člen • osobní zájmena • časování sloves, sloveso <i>sein</i> • slovosled • sloveso <i>haben</i>	10
	2. Rodina • zápor • skloňování podstatných jmen • číslovky	12
	3. Nákupy, oslava narozenin • předložky se 3.p / se 4. p. • skloňování zájmen • pořadí předmětů ve větě • nepřímý pořádek slov	12
	4. Jídlo, v restauraci • přivlastňovací zájmena a „svůj“ • slovesa se změnou kmene • rozkazovací způsob • časové údaje	12
	5. Bydlení • slabé skloňování podstat. jmen • množné číslo podstatných jmen • předložky se 3. a 4. pádem • vazba <i>es gibt</i>	12
	6. Jídlo a pití, vaření • zájmeno <i>dieser, jeder</i> • způsobová slovesa • označení míry a hmotnosti • předpona <i>un-</i> • odpověď <i>doch</i>	13
	7. Kultura, moje bydliště • opakování probrané gramatiky minulých lekcí	12
	8. Plán týdne, režim dne • slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami • slovesa typu <i>unterhalten, einladen</i> • časové údaje • zvratné <i>sich</i>	13
	9. Písemné práce a jejich opravy	6

Německý jazyk 1. cizí jazyk – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - dokáže se vyjadřovat ústně i písemně, k tématům probíraných tematických okruhů, - je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného, - formuluje vlastní myšlenky, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace, - umí přeložit text a používat slovníky, - umí podat informace o Praze, - umí se písemně ucházet o pracovní místo, - umí napsat inzerát, - umí popsat postavu, obličej, - je schopen vést přijímací pohovor. Jazykové prostředky Žák - žák vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie, - dodržuje základní pravopisné normy. Země příslušné jazykové oblasti Žák - má faktické znalosti o SRN, - má faktické znalosti o správním systému Švýcarska.	1. Cestování, Německo • stupňování přídavných jmen a příslovčí • zeměpisné názvy • souřadící spojky a bezspojkové věty	12
	2. Škola, povolání, životopis, plány do budoucna • sloveso <i>werden</i> • préteritum • zájmeno <i>jemand</i> • zápor <i>nichts, niemand, nie</i>	12
	3. Volný čas a koníčky • perfektum • přítomný čas sloves zakončených na – <i>eln, -ern</i> • podmět <i>man a es</i> • rozdíl mezi <i>allein a selbst</i>	12
	4. Zdraví, lidské tělo • budoucí čas • slovosled ve vedlejší větě • perfektum způsobových sloves • shoda podmětu a přísudku • sloveso <i>tun</i>	12
	5. Dopravní prostředky, Švýcarsko • vazby sloves, podstatných a přídavných jmen • zájmenná příslovce • <i>wie a als</i> ve významu jako	12
	6. Zaměstnání, pracovní nabídky • opakování předešlé gramatiky	12
	7. Kultura, divadlo • opakování préterita, perfekta, vedlejších vět • slovosled	12
	8. Móda, oblékání • přivlastňovací a tázací zájmena • části obličeje • skloňování přídavných jmen • opakování skloňování podstatných jmen	12
	10. Písemné práce a jejich opravy	6

Německý jazyk 1. cizí jazyk – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák - zvládá příslušnou slovní zásobu, hovoří o příslušných tématech, - rozumí složitějším řečovým projevům, - je schopen ústního a písemného vyjádření, - situačně a tematicky zaměřeného, - umí vést dialog u lékaře, - umí popsat český školský systém, - domluví se v restauraci, - umí pohovořit o zásadách zdravé výživy, - formuluje vlastní myšlenky, vyjadřuje se téměř bezchybně. Jazykové prostředky Žák - vyslovuje co nejbližší přirozené výslovnosti, - má dostatečnou slovní zásobu frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, - dodržuje základní pravopisné normy. Země příslušné jazykové oblasti Žák - orientuje se v literatuře německy mluvících zemí, - umí přečíst s porozuměním německý literární text.	1. Obchodní dům • neurčitá zájmena • zápor v němčině • opakování osobních zájmen	12
	2. Praha • opakování číslovek • řadové číslovky • směrová příslovce • opakování předložek	12
	3. Život ve městě a na venkově • závislý infinitiv • zájmena man a es • přítomný čas sloves	12
	4. Mezilidské vztahy, vlastnosti • ukazovací zájmena • zájmeno <i>einander</i> • předložky s 2. pádem • opakování zvrtných sloves • opakování rozkaz. způsobu	12
	5. Četba německo-jazyčné literatury v originále • Bremer Stadtmusikanten (Gebrüder Grimm) • Erlkönig (Johann Wolfgang von Goethe)	8
	6. Sport • časové údaje • zájmenná příslovce • nepřímé otázky, přirovnávací způsobové věty • vedlejší věty účinkové a vztažné	12
	7. Zdraví, zranění • stupňování přídavných jmen v přísudku, v přívlastku • stupňování příslovčí • sloveso tun • tvary příslovčí na <i>-e/stens</i>, <i>-st</i> • použití <i>machen</i>, <i>tun</i>	12

	8. Školství • sloveso <i>werden</i> • určování rodu podstatných jmen • infinitivní konstrukce s <i>zu</i>, <i>um....zu</i> • modální částice • slovesa <i>akzeptieren, annehmen, aufnehmen, empfangen</i>	12
	9. Konverzace a rozšiřování slovní zásoby probraných témat: • nákupy • život ve městě a na venkově • Praha • popis vybrané osoby • zdraví • školní systém • volný čas	25
	10. Písemné práce a jejich opravy	7

Německý jazyk 1. cizí jazyk – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák - rozumí složitějším souvislým projevům, - dokáže se vyjadřovat písemně i ústně k tématům probíraných tematických okruhů, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných situacích, - formuluje vlastní myšlenky, - umí pohovořit o klimatických podmínkách, - je schopen vést dialog o životním prostředí, - umí podat informace o České republice, - umí vyhledávat informace na německo-jazyčných internetových stránkách, - umí napsat obchodní dopis. Jazykové prostředky Žák - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie daných tematických okruhů, - dodržuje základní pravopisné normy. Země příslušné jazykové oblasti Žák - má faktické znalosti o Rakousku, - žák má faktické znalosti o městech Berlín a Vídeň, - zná gastronomické zvyklosti dané jazykové oblasti, - má faktické znalosti o SRN.	1. Rakousko • skloňování zeměpisných názvů • přídavná jména odvozená od geografických názvů • jména obyvatel • slabé skloňování podstat. jmen • přičestí přítomné a minulé • zpodstatnělá příd. jména a přičestí	17
	2. Gastronomie • označení míry, hmotnosti a množství po číslovkách • nulový člen u podstat. jmen • konjunktiv préterita a opisná forma <i>würde</i> a infinitiv • skloňování přídavných jmen po členu nulovém • zpodstatnělá přídavná jména a přičestí ve spojení s neurčitými zájmeny • nulový člen u podstat. jmen	17
	3. Německo • slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami • vazby sloves, podstatných a přídavných jmen • zlomky, desetinná čísla procenta -tvoření slov	17
	4. Berlín, Vídeň • trpný rod	17
	5. Německá obchodní korespondence • základní stavební prvky dopisů • poptávka • nabídka • objednávka • potvrzení objednávky • žádost o kreditní a úvěrové informace • upomínka • reklamace • stížnost	20
	6. Písemné práce a jejich opravy	7

Německý jazyk 2. cizí jazyk – 1. ročník (102 hodin)

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák - umí pozdravit, představit se, rozloučit se, - umí se zeptat na jméno, na zemi původu - umí pojmenovat vlastní i jiné cizí jazyky Písemné dovednosti Žák - dokáže vyplnit jednoduchý formulář Gramatika Žák - seznámí se členy, osob. zájmeny a slovesy, - umí napočítat do 20 Reálie Žák - zvládá rozdílnost pozdravů v jednotlivých německy mluvících zemích	1. Představování a první kontakty • německá abeceda, výslovnost • hláskování, pravopis, • rod podstatných jmen, členy určité a neurčité, • pozdravy, názvy jazyků, zemí, • základy časování sloves, "sein" • číslovky 1-20, • osobní zájmena, • tykání x vykání, • slovosled věty oznamovací, • tázací zájmena a příslovce (wie, wer, wo). Mezipředmětové vztahy - Zvyky, tradice - Člověk a společnost	17
Řečové dovednosti Žák - na základě získané slovní zásoby dokáže krátce popsat osobu, - umí názvy různých zemí. Písemné dovednosti Žák - dokáže jednoduše popsat osobu. Gramatika Žák - umí napočítat do 2000, - ovládá časování sloves v přítomném čase	2. Osobní charakteristika - lidé z celého světa • časování pravidelných sloves v přítomném čase, • časování nepravidelných sloves v přítomném čase, • nepřímý slovosled ve větě oznamovací, • číslovky 21 – 2000 • tázací zájmena a příslovce (was, woher).	17
Řečové dovednosti Žák - na základě získané slovní zásoby pojmenuje rodinné příslušníky a představí je, - umí určit rodinný stav a věk, - blíže popíše své bydliště. Písemné dovednosti Žák - dokáže napsat jednoduchou pohlednici s pozdravem a e-mail	3. Rodina a přátelé • přivlastňovací zájmena, • časování pravidelných sloves, • časování nepravidelných sloves, • nepřímý slovosled ve větě oznamovací, • časování slovesa "haben", • 1. a 4. pád členu neurčitého. Mezipředmětové vztahy - Člověk a společnost	18

Německý jazyk 2. cizí jazyk – 2. ročník (102 hodin)

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák - se seznámí se základními časovými údaji, - umí popsat každodenní aktivity. Písemné dovednosti Žák - dokáže zaznamenat daný časový údaj, - naplánuje program dne v písemné podobě. Gramatika Žák - osvojí si používání časových předložek, - seznámí se s odlučovacími předponami.	6. Režim dne • čas, dny v týdnu, činnosti, • denní rozvrh, • předložky v časových údajích, • odlučitelné a neodluč.předpony, • slovosled ve větách, • domluva schůzky, • předložky se 4. pádem, • osobní zájmena ve 4. pádě. Mezipředmětové vztahy - Člověk a zdravý způsob života - Kultur. a duševní bohatství národa	17
Řečové dovednosti Žák - umí vyprávět o svých kamarádech a členech svojí rodiny, o jejich aktivitách a zájmech. Písemné dovednosti Žák - umí písemně formulovat informace o svých zálibách, - je schopen popisu a charakteristiky osob. Gramatika Žák - ovládá skloňování podstatných jmen, přivlastňovacích a osobních zájmen ve 3. pádě. - je schopen formulovat své plány do budoucna, - upevňuje tvoření otázek.	7. Vzhled a charakter člověka • slovní zásoba z oblasti vzhledu a povahy, mezilidských vztahů, volnočasových aktivit, • plánování oslavy, • skloňování podstatných jmen ve 3. pádě po členu určitém a neurčitém, po přivlastňovacích zájmenech, • časování dalších nepravidelných v přít. čase, • 2. pád jmen vlastních, • 3. pád osobních zájmen. Mezipředmětové vztahy - Člověk ve společnosti	17
Řečové dovednosti Žák - umí vyprávět o nakupování, - umí popsat trávení volného času. Písemné dovednosti Žák - umí písemně formulovat nákupní seznam. Gramatika Žák - ovládá předložky se 3. pádem, „in“ a „auf“, - zná řadové číslovky a umí je použít.	8. Nakupování • slovní zásoba daného tématu, • názvy obchodů, zboží, a institucí s předložkami „in“ a „auf“, • orientace v obchodním domě, • zboží a jeho balení, • předložky se 3.pádem, • přeložky "in" a "auf", • určení času, • řadové číslovky. Mezipředmětové vztahy - Člověk ve společnosti - Člověk a zdravý způsob života	18

Řečové dovednosti Žák - umí vyprávět o svém bydlení, - umí popsat svůj byt, svůj pokoj a oblíbené místo, - umí popsat cestu. Písemné dovednosti Žák - umí písemně popsat svůj byt pokoj. Gramatika Žák - umí použít předložky se 3. a 4. pádem	9. Bydlení a popis bytu • slovní zásoba daného tématu, • inzeráty, • předložky se 3. a 4. pádem, • předložky pro popis cesty, • časování nepravidelných sloves. Mezipředmětové vztahy - Člověk ve společnosti - Člověk a zdravý způsob života	18
Řečové dovednosti Žák - se naučí vyprávět o školním výletu, o prázdninách, - se naučí vyjádřit k nabídce volnočasových aktivit, - dokáže vést rozhovor na téma dovolená, o zimních a letních aktivitách - je schopen pohovořit o cestování a dovolené v minulém čase. Písemné dovednosti Žák - napíše pozdrav z dovolené, - napíše dopis s vyprávěním o prázdninových zážitcích. Gramatika Žák - umí použít slovesa „haben“ a „sein“ v minulém čase (préteritum), - umí použít perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves. Reálie Žák - seznámí se s nabídkou volnočasových aktivit v německy mluvících zemích, - seznámí se s reáliemi Rakouska a Vídně.	10. Rakousko. Prázdniny a dovolená • Základní informace o Rakousku, • Vídeň, • příslovečné určení času, • préteritum a perfektum. Mezipředmětové vztahy - Zeměpis Pololetní písemné práce a jejich opravy. Písemné opakovací práce a jejich opravy	18 14

Německý jazyk 2. cizí jazyk – 3. ročník (93 hodin)

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák - pojmenuje různé kulturní akce ve městě, - umí se domluvit na návštěvě nějaké akce a zajistit si vstupenku na akci, - naučí se orientovat v jízdním řádu a v dopravních prostředcích, - zvládá rezervování cesty a ubytování. Písemné dovednosti Žák - dokáže podrobně popsat místo, - dokáže reagovat na nabídku ubytování a ubytování zajistit. Gramatika Žák - ovládá časové předložky se 3. a 4. pádem, - ovládá minulé časy a vazby sloves, - tvoří vedlejší věty se spojkami „dass“ a „weil“ Reálie Žák - orientuje se v jízdních řádech v německy mluvících zemích, - orientuje se v nabídce ubytování a kulturních akcí v německy mluvících zemích.	11. Kulturní akce, cestování, veřejná doprava, služby • slovní zásoba týkající se dopravních prostředků, • jízdní řády a dopravní prostředky, • ubytování a komunikace v hotelu, • minulý čas, • časové předložky, • spojky "dass" a "weil", • préteritum způsobových sloves. Mezipředmětové vztahy - Orientace v prostoru	19
Řečové dovednosti Žák - rozumí a vysvětlí hlášení o dopravní situaci, - se dokáže zorientovat ve městě, - rozumí dopravnímu značení, - dokáže se doptat na konkrétní místo, - dokáže popsat, jak se na místo dostane. Písemné dovednosti Žák - napíše dle předlohy informace o svém městě. Gramatika Žák - osvojí si stupňování a srovnávání, - umí použít předložky se zeměpisnými názvy, - umí používat zvrtná slovesa a vazby sloves. Reálie Žák - se seznámí s reáliemi o Německu a Berlíně.	12. Německo. Cestování • základní informace o Německu, • základní informace o Berlíně, • navigace, • hlášení o dopravní situaci, • zeměpisné názvy, • předložky se zeměpisnými názvy, • stupňování přídavných jmen, • srovnání na základě stupňování. Mezipředmětové vztahy - Krajina - orientace v prostoru - Kultura - Člověk a společnost - Zeměpis	20

Řečové dovednosti Žák - umí pojmenovat různé druhy oblečení, - vyjádřit libost a nelibost, - orientuje se a umí jednat v obchodním domě, - dokáže poprosit o pomoc a radu, - dokáže mluvit o počasí v souvislosti s oblečením. Písemné dovednosti Žák - učí se popisovat osobu v určitém oblečení. Gramatika Žák - ovládne časování „werden“, - seznámí se se skloňováním přídavných jmen, - zvládne použití tázacích zájmen „welcher“ a „was für ein“, - zopakuje si některé vazby sloves. Reálie Žák - rozlišuje oblékání k různým příležitostem.	13. Oblékání, móda a životní styl. Počasí • slovní zásoba týkající se počasí a oblečení, • názvy oblečení a módních doplňků, • nákupy v obchodním domě, • popis osob, • skloňování přídavných jmen, • sloveso "werden", • zájmena "welcher" a "was für ein". Mezipředmětové vztahy - Člověk a společnost - Kultura - Občanská nauka	20
Řečové dovednosti Žák - pojmenuje části lidského těla a umí popsat vzhled osoby, - dokáže nazvat různé druhy nemocí a udělit jednoduché rady, - dokáže vést rozhovor u lékaře a v lékárně. Písemné dovednosti Žák - naučí se zformulovat odpověď na fóru s doporučením. Gramatika Žák - naučí se používat spojky souřadící, Reálie Žák - orientuje se v odlišnostech zdravotnických zařízení v ČR a v něm. mluvících zemích.	14. Péče o zdraví, lidské tělo, u lékaře • popis lidského těla, názvy nemocí, • názvy léčiv, • souvětí souřadné, spojky souřadící. Mezipředmětové vztahy - Zdravý způsob života Pololetní písemné práce a jejich opravy Písemné opakovací práce a jejich opravy	20 14

Německý jazyk 2. cizí jazyk – 4. ročník (84 hodin)

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák - se naučí popsat sporty, - dokáže hovořit o sport. aktivitách a vybavení, - se naučí interpretovat sportovní výsledky, - dokáže hovořit o zdravém životním stylu. Písemné dovednosti Žák - umí napsat e-mail dle daného temat. celku, - přečte a napíše zprávu o sportovním utkání. Gramatika Žák - zvládne problematiku slovosledu vedlejších vět a upevňuje si vazby sloves. Reálie Žák - seznámí se s významnými sportovci z německy mluvících zemích.	15. Sport a zdravý životní styl • druhy sportů, sportovní vybavení, sportovní výsledky, • souvětí podřadné a spojky podřadící • 3. stupeň přídavných jmen v přívlastku Mezipředmětové vztahy - Tělesná výchova - Zdravý způsob života	17
Řečové dovednosti Žák - dokáže sehnat informace o kulturních akcích, Písemné dovednosti Žák - si nacvičí tvorbu pozvánky na kulturní akci. Gramatika Žák - zvládne použití spojky „damit“, - seznámí se s vazbou „um-zi“ a vazbou infinitivu s „zu“; vazby sloves Reálie Žák - seznámí se s filmovým festivalem Berlinale, - získá základní informace o historii Německa po 2. světové válce.	16. Kultura a umění, literatura, historie • slovní zásoba ke kulturním akcím, • popis uměleckého díla, • recenze filmu, • popis lit./film. postavy, • "um - zu", • "damit" ve vedlejší větě, • infinitiv s "zu", • zkracování vedlejších vět d "dass". Mezipředmětové vztahy - Dějepis	17
Řečové dovednosti Žák - se naučí porozumět novinovému článku, - odliší fake news od seriózních zpráv, - zvládá hovořit o každodenních aktivitách spojených s novými médii.	17. Komunikace, média • slovní zásoba k tématu komunikace a média, • stará a nová média, • fake news, • soc.sítě a společnost,	17

Písenné dovednosti Žák - umí přispívat na sociální síť, - naučí se napsat jednoduchý článek. Gramatika Žák - zvládá používat préteritum a perfektum, - seznámí se s vedlejšími větami vztažnými - vazby sloves. Reálie Žák - se seznámí se sociálními sítěmi a s novinami v německy mluvících zemích.	• préteritum, • použití préterita a perfekta, • vedlejší věty vztažné. Mezipředmětové vztahy - Informační technologie	
Řečové dovednosti Žák - má přehled o dalším vzdělávání, - naučí se vyjednat studium v zahraničí, - naučí se hovořit o své cestě za vzděláním, - naučí se jednat po telefonu. Písenné dovednosti Žák - umí popsat systém školství, - dokáže napsat životopis. Gramatika Žák - seznámí se s konjunktivem II; vazby sloves. Reálie Žák - se seznámí se školským systémem v německy mluvících zemích.	18. Vzdělání, studium • slovní zásoba k danému tématu • autoškola, • konjunktiv II Mezipředmětové vztahy - Člověk a svět práce Pololetní písemné práce a jejich opravy Písemné opakovací práce a jejich opravy	19 14
Volitelně v průběhu kteréhokoliv ročníku		
Řečové dovednosti Žák - zvládne použití základní slovní zásoby jednotlivých tematických celků, - dokáže vést rozhovor v bance a na poště. Písenné dovednosti Žák - pozná něm. podobu obchodní korespondence, - zvládne napsat jednoduché dokumenty, - seznámí se s něm. podobou životopisu a při jeho tvorbě dokáže využít internet.	Obchodní korespondence a odborná slovní zásoba – banka – pošta – telefonování – životopis – žádost o místo – obchodní korespondence (nabídka, poptávka, objednávka) Mezipředmětové vztahy - Člověk a svět práce	

Název vyučovaného předmětu:

**KONVERZACE A PÍSEMNÁ
KOMUNIKACE V NĚMECKÉM
JAZYCE**

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

84 (3)

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Ve výuce cizích jazyků je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické aj.) klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka. Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování. Vzdělávání v prvním cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních kompetencí A2 Společného evropského referenčního rámce získanou na ZŠ, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí získaných na ZŠ (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici B2 Společného evropského referenčního rámce. Vzdělávání ve druhém cizím jazyce navazuje na poznání českého a prvního cizího jazyka ze ZŠ, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici B1 Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní,
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby (produktivně si žák osvojí 5-6 lexikálních jednotek za 1 vyučovací hodinu, celkem 500 - 600 lexikálních jednotek za rok) včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (20%), mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka,
- zeměvědných poznatků a jejich porovnání z oblasti reálií České republiky a zemí příslušné jazykové oblasti.

Řečové dovednosti

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení)
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nemožnost, nutnost, schopnost)
- emoce (libost, nelibost, zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost)
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost)
- pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení)
- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, úřední dopis)
- žádost, inzerát, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika)
- delší písemný projev (vypravování, popis, úvaha apod.)
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu, reprodukce

Tematické okruhy

- Die Tschechische Republik
- Prag
- Deutschland
- Medien im Alltag
- Deutsche und Tschechische Küche, Essen, Trinken, im Restaurant
- Österreich
- Persönlichkeiten aus Wissenschaft, Kultur und Literatur
- Dienstleistungen in der Stadt
- Mein Wohnort
- Festtage und Bräuche
- Schulsysteme, meine Ausbildung, meine Schule
- Sport
- Deutschsprachige europäische Städte
- Wetter, Jahreszeiten
- Gesundes Leben, Gesundheit und Krankheit
- Reisen, Verkehr
- Alltagsleben in Tschechien und Deutschland
- Wirtschaft der deutschsprachigen Länder
- Handelskorrespondenz

Reálie zemí příslušné jazykové oblasti

- význam daného jazyka
- reálie příslušných zemí (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika, ekonomika a kultura)
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas)
- tradice a zvyky
- forma státu, demokratické tradice
- kultura a tradice
- literatura a umění
- autentické materiály (encyklopedie, noviny a časopisy, filmy v původním znění, ITC - aktuální internetové stránky)

Tematické okruhy odborné

- práce a zaměstnání, příprava na povolání, budoucí profese, hledání zaměstnání (inzerce, žádost o místo, životopis), pracovní hodnocení, nezaměstnanost
- osobní a úřední dopis
- fax, e-mail -obchod a trh (sjednání a průběh služebního jednání, uzavírání smluv, zápis jednání apod.)
- základní terminologie z oblasti průmyslu, zemědělství, bankovníctví, pojišťovnictví apod. na základě práce s texty

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídajícím jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování - dialogické slovní metody - týmová práce a kooperace, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, brainwriting, v receptivních tématech využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolia (EJP), to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu,
- motivační činitele - zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením!), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

Hodnocení výsledků žáků

V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebehodnocení. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Učitelé budou rovněž motivovat a podporovat žáky k pravidelnému vedení jazykového portfolia, které žákům umožní relativně přesně si ověřit výsledky, kterých v jazykovém vzdělávání dosáhli. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, event. procentuálního vyjádření.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,

- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální kompetence

Žák by měl být připraven:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- pracovat v týmu,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden k tomu, aby:

- znal alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost,
- dokázal se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce.

Průřezová témata

Výuka cizích jazyků přispívá rovněž k realizaci následujících průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- dokázal se orientovat v masových médiích, využíval je, ale také kriticky hodnotil, učil být se odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace,
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí, - aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášlivosti a xenofobie.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět,
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti,
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby:

- používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti,
- využíval on-line učebnic a testů pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepis
- hospodářský zeměpis
- informační technologie
- společenská kultura
- občanská nauka
- biologie
- písemná a elektronická komunikace
- právo
- ekonomika

Německá konverzace

Základní učebnice:

- Píšeme a telefonujeme německy
- časopis Freundschaft
- internet
- Maturitní příprava (INFOA)
- Realie německy mluvících zemí

Konverzace v německém jazyce – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák - rozumí složitějším souvislým projevům, - dokáže se vyjadřovat písemně i ústně k tématům probíraných tematických okruhů, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných situacích, - formuluje vlastní myšlenky, - umí vyhledávat informace na německo-jazyčných internetových stránkách, Jazykové prostředky Žák - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie daných tematických okruhů, - dodržuje základní pravopisné normy. Země příslušné jazykové oblasti Žák - má faktické znalosti o německy mluvících zemích, - má faktické znalosti o městech Berlín a Vídeň, - zná gastronomické a kulturní zvyklosti dané jazykové oblasti.	1. Česká republika • geografie, historie, charakteristika polohy, obyvatelstva, státoprávního uspořádání, památky a zajímavosti	4
	2. Praha • historie, památky, doprava, nákupní možnosti	4
	3. Německo • geografie, historie, charakteristika polohy, obyvatelstva, státoprávního uspořádání, památky a zajímavosti	5
	4. Média v každodenním životě • noviny, časopisy, internet, televize, rádio	3
	5. Rakousko • geografie, historie, charakteristika polohy, obyvatelstva, státoprávního uspořádání, památky a zajímavosti	4
	6. Osobnosti německé vědy, kultury a literatury • základní informace o vybraných osobnostech německé kultury a vědy	3
	7. Služby ve městě, doprava, nákupy • druhy obchodních domů, dopravní prostředky, pošta, banky a jiné služby	3
	8. Moje bydliště • moje město a jeho okolí, bydlení ve městě a na venkově	3
	9. České a německé svátky • Vánoce, Velikonoce, narozeniny, jmeniny, státní svátky	4
	10. Škola a školství • Naše škola, školství v Německu a České republice	5
	11. Sport • Můj oblíbený sport, sportovec, olympijské hry	2
	12. Města v německy mluvících zemích (především Berlín a Vídeň) Popis, historie, zajímavosti	5

	13. Roční období, počasí, charakteristika ročních období ve spojení s počasím a činnostmi ve volném čase	3
	14. Česká a německá kuchyně • typické stravovací zvyklosti, můj jídelníček	4
	15. Všední den v Německu a ČR • běžné činnosti, jídlo, škola, média,..	4
	16. Zdraví a nemoci nemoci, zdravý životní styl	3
	17. Cestování, doprava • způsoby cestování, popis dovolené	3
	18. Obchodní korespondence • základní druhy obchodních dopisů, frazeologie	4
	19. Hospodářství německy mluvící země – zemědělství, průmysl, obchod ...	5
	20. Nácvik řečových dovedností se zaměřením na maturitní zkoušku • popis obrázku, rozhovor na zadané téma	10

Název vyučovacího předmětu:
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:
Kód a název oboru vzdělání:
Délka a forma vzdělání:
Platnost:

CIZÍ JAZYK (RUSKÝ JAZYK)
DCJ - 396 (12)
78-42-M/02 Ekonomické lyceum
čtyřleté denní
od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Ve výuce cizích jazyků je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické aj.) klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka. Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní, -přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby (produktivně si žák osvojí 5-6 lexikálních jednotek za 1 vyučovací hodinu, celkem 500 - 600 lexikálních jednotek za rok) včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (20%), mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka,
- zeměvědných poznatků a jejich porovnání z oblasti reálií České republiky a zemí příslušné jazykové oblasti.

Řečové dovednosti

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení)
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nemožnost, nutnost, schopnost)
- emoce (libost, nelibost, zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost)
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost) -pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení)

- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, úřední dopis)
- žádost, inzerát, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika) -delší písemný projev (vypravování, popis, úvaha apod.)
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu, reprodukce

Tematické okruhy

- domov, rodina
- mezilidské vztahy
- osobní charakteristika
- kultura a umění
- sport, volný čas
- bydlení, obchody a služby-stravování, péče o zdraví
- cestování, doprava, ubytování
- škola a studium, zaměstnání-člověk a společnost
- příroda, životní prostředí
- věda a technika
- počasí, roční období
- realie České republiky a porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti

Realie zemí příslušné jazykové oblasti

- význam daného jazyka
- realie příslušných zemí (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika, ekonomika a kultura)
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas)
- tradice a zvyky
- forma státu, demokratické tradice -kultura a tradice -literatura a umění
- autentické materiály (encyklopedie, noviny a časopisy, filmy v původním znění, ITC - aktuální internetové stránky)

Tematické okruhy odborné

- práce a zaměstnání, příprava na povolání, budoucí profese, hledání zaměstnání (inzerce, žádost o místo, životopis), pracovní hodnocení, nezaměstnanost
- osobní a úřední dopis
- fax, e-mail -obchod a trh (sjednání a průběh služebního jednání, uzavírání smluv, zápis jednání apod.)
- základní terminologie z oblasti průmyslu, zemědělství, bankovníctví, pojišťovnictví apod. na základě práce s texty

Obchodní korespondence

- dopis, fax, mail
- formální úprava obchodního dopisu
- základní frazeologie obchodní korespondence
- poptávka a nabídka, odpověď na nabídku
- objednávka, potvrzení objednávky, vyřízení objednávky, avízo
- reklamace, vyřízení reklamace

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídajícím jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování - dialogické slovní metody - týmová práce a kooperace, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, brainwriting, v receptivních tématech využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolia (EJP), to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu,
- motivační činitele - zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením!), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

Hodnocení výsledků žáků

V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebehodnocení. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Učitelé budou rovněž motivovat a podporovat žáky k pravidelnému vedení jazykového portfolia, které žákům umožní relativně přesně si ověřit výsledky, kterých v jazykovém vzdělávání dosáhli. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, event. procentuálního vyjádření.

Významnější písemné práce:

- 2 za školní rok, resp. 1 za pololetí, která se skládá ze čtyř částí: gramatická část, poslechový subtest, čtení textu s porozuměním a tvorba slohového útvaru na zadané téma. Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1 - 5.

Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vychází z definic vnitřního řádu školy. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,

- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální kompetence

Žák by měl být připraven:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- pracovat v týmu,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden k tomu, aby:

- znal alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost,
- dokázal se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- dokázal se orientovat v masových médiích, využíval je, ale také kriticky hodnotil, učil být se odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace,
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí, - aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášlivosti a xenofobie.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět,
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti,
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby:

- používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti,
- využíval on-line učebnic a testů pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepis
- hospodářský zeměpis
- informační technologie
- společenská kultura
- občanská nauka
- biologie
- písemná a elektronická komunikace
- právo
- ekonomika

Realizace odborných kompetencí

Ruský jazyk 2. cizí jazyk – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák - rozumí jednoduchým souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu, - čte jednoduché texty, orientuje se v textu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu, - umí přeložit text a používat slovníky, - střídá receptivní a produktivní činnosti, - vede dialogy, - umí se představit, podat základní informace o sobě, své rodině a způsobu života, - umí napsat jednoduchý osobní dopis. Jazykové prostředky Žák - rozlišuje základní zvukové prostředky, - jazyka, vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti, - má základní slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, - se domluví v běžných jednoduchých situacích.	1. Základní informace o ruském jazyce • výslovnost • azbuka • číslovky 1 - 10 • pozdravy • - obraty při představování	17
	2. Komunikace, oslovení • časování sloves • omluva, poděkování • slovosled ve větě oznamovací i tázací	14
	3. Přátelé, návštěva, telefonování • skloňování podstatných jmen (tvrdé) • časování slovesa být • základní číslovky 1 - 100 • osobní zájmena	14
	4. Rodina, povolání • zvrtná slovesa • sloveso chtít • zájmena přivlastňovací • vazby s číslovkami 2,3,4 • osobní zájmena	13
	5. Zájmy volný čas • zvrtná slovesa • slovesa se změnou kmene v přít. čase • vyjádření „rád“	14
	6. Kultura, divadlo, koníčky • skloňování osobních zájmen • slovesné vazby se 7. pádem • řadové číslovky, datum • psaní adresy	16
	7. Škola, předměty, rozvrh hodin • minulý čas • vykání	10
	8. Písemné práce • ohodnocení • práce s chybami	4

Ruský jazyk 2. cizí jazyk – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák - rozumí souvislým projevům ve standardním řečovém tempu, - čte s porozuměním, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - je schopen jednoduchého ústního i písemného vyjádření situačně zaměřeného, - umí přeložit text a používat slovníky, - vede jednoduché dialogy, - umí získávat i podávat informace, - umí se zeptat na cestu a cestu vysvětlit, - domluví se při nákupu, umí podat informace o hlavním městě. Jazykové prostředky Žák - má základní slovní zásobu včetně frazeologie k daným tematickým okruhům, - v písemném projevu dodržuje základní pravopisné normy, - umí napsat inzerát, vyplnit dotazník, napsat jednoduchou charakteristiku a popis. Země příslušné jazykové oblasti Žák - má faktické znalosti o realitách dané jazykové oblasti, - má informace o turisticky atraktivních oblastech, největších městech, - orientuje se v oblastech ruské kultury (malířství, literatura).	1. Vzdělání, jazykové kurzy • ruské a české školství • podstatná jm. mužského a ženského rodu • zájmena tázací • minulý čas	16
	2. Orientace ve městě, dopravní prostředky, obchody, nakupování • slovesa pohybu • slovesa se změnou v kmeni • infinitivní věty • životnost u podstatných jmen	20
	3. Paměťhodnosti • Moskva, Petěrburg, Praha • předložky s 2. a 3. pádem • podstatná jména středního rodu • neskloňná podstatná jména • množné číslo podstatných jmen • možnost, nemožnost, zákaz	20
	4. Setkání po čase, telefonování • společenská frazeologie • přání, lítost, • vyjádření jeden, sám • vedlejší věta příčinná	9
	5. Člověk, vzhled, oblékání • přídavná jména tvrdá • vyjádření podobnosti, srovnání • řadové číslovky • předložkové vazby	17
	6. Člověk ve společnosti, vztahy, vlast. • slovesné vazby se 4. pádem • vyjádření vzájemnosti • možnost, nemožnost • zájmena vztažná • omluva, politování	16
	7. Písemné práce • ohodnocení • práce s chybami	4

Ruský jazyk 2. cizí jazyk – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti: Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům (monografickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného, - vyjadřuje se v běžných předvídatelných situacích, - umí přeložit text a používat slovníky, - vede dialogy, - domluví se v restauraci, hotelu, při cestování. Jazykové prostředky Žák - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, - dodržuje základní pravopisné normy. Země příslušné jazykové oblasti Žák - má faktické znalosti o realitách Ruska, - zná společenské zvyklosti, geografické a kulturní poznatky, tradice Ruska, - má informace o významných spisovatelích, - má informace o jídelních zvyklostech Ruska.	1. Turistika, počasí, roční období • přídavná jména měkká • číslovky a vazby • časové údaje, hodiny • stupňování přídavných jmen • slovesné vazby	19
	2. Příroda, ochrana životního prostředí. • podstatná jména rodu ženského měkká • číslovky 100 - 1000 • třetí stupeň přídavných jmen • sloveso dávat • zeměpisné údaje	17
	3. Komunikace na letišti, v hotelu • vyjadřování potřeby, přání • podmiňovací způsob • věta podmínková • jednoslabičná slovesa	17
	4. V restauraci, jídelně, stravování • česká a ruská kuchyně • rozkazovací způsob • sloveso jíst, pít • vedlejší věta předmětná	18
	5. Životní styl, svátky, tradice • slovesné vazby odlišné od češtiny • zájmena a příslovce neurčitá • srovnávání – 2 st. přídavných jmen • zájmena ukazovací	18
	6. Písemné práce • ohodnocení • práce s chybami	4

Ruský jazyk 2. cizí jazyk – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti: Žák - rozumí přiměřeným souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky, - odhaduje význam neznámých výrazů, - je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného, - formuluje vlastní myšlenky, - vyjadřuje se v běžných, předvídatelných situacích, - vede dialogy, - je schopen vést dialog u lékaře, - umí popsat systém českého školství, - umí napsat obchodní dopis, - umí popsat byt a napsat inzerát na koupi bytu, - umí napsat životopis. Jazykové prostředky Žák - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, - má dostatečnou slovní zásobu, včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu. Země příslušné jazykové oblasti Žák - má faktické znalosti o reáliích Ruska (společenské, geografické a kulturní poznatky), - má znalosti o školském systému v Rusku, - orientuje se v oblasti ruského sportu.	1. Školství, vyšší vzdělání, jazykové kurzy • vazby se 2., 4., a 7. pádem • přechodníky • věta předmětná a účelová	12
	2. Bydlení, pronájem, koupě bytu • rozkazovací způsob • skloňování zájmen přivlastňovacích • nepravidelné množné číslo • vazby s infinitivem • předložkové vazby s 6. pádem • přičestí trpné	20
	3. Sport, druhy sportu • slovesné vazby se 4. a 7. pádem • předložky s 2. pádem	14
	4. Zdraví, nemoci, zdravý styl života • 3. st. přídavných jmen s příponou • přídavná jména ve jmenném tvaru • množné číslo mužského rodu (a/ja) • podstatná jména na ž,š,č,c	17
	5. Obchodní činnost firmy, Služební jednání, telefonování, Obchodní korespondence • zájmena záporná, • slovesné vazby, slovesný vid • základní stavební prvky dopisů (poptávka, nabídka, objednávka)	17
	6. Písemné práce • ohodnocení • práce s chybami	4

Název vyučovacího předmětu:

CIZÍ JAZYK (FRANCOUZSKÝ JAZYK)

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

DCJ - 396 (12)

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Ve výuce cizích jazyků je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické aj.) klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka. Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní, -přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby (produktivně si žák osvojí 5-6 lexikálních jednotek za 1 vyučovací hodinu, celkem 500 - 600 lexikálních jednotek za rok) včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (20%), mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka,
- zeměvědných poznatků a jejich porovnání z oblasti reálií České republiky a zemí příslušné jazykové oblasti.

Řečové dovednosti

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení)
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nemožnost, nutnost, schopnost)
- emoce (libost, nelibost, zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost)
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost) -pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení)

- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, úřední dopis)
- žádost, inzerát, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika) -delší písemný projev (vypravování, popis, úvaha apod.)
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu, reprodukce

Tematické okruhy

- domov, rodina
- mezilidské vztahy
- osobní charakteristika
- kultura a umění
- sport, volný čas
- bydlení, obchody a služby-stravování, péče o zdraví
- cestování, doprava, ubytování
- škola a studium, zaměstnání-člověk a společnost
- příroda, životní prostředí
- věda a technika
- počasí, roční období
- realie České republiky a porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti

Realie zemí příslušné jazykové oblasti

- význam daného jazyka
- realie příslušných zemí (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika, ekonomika a kultura)
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas)
- tradice a zvyky
- forma státu, demokratické tradice -kultura a tradice -literatura a umění
- autentické materiály (encyklopedie, noviny a časopisy, filmy v původním znění, ITC - aktuální internetové stránky)

Tematické okruhy odborné

- práce a zaměstnání, příprava na povolání, budoucí profese, hledání zaměstnání (inzerce, žádost o místo, životopis), pracovní hodnocení, nezaměstnanost
- osobní a úřední dopis
- fax, e-mail -obchod a trh (sjednání a průběh služebního jednání, uzavírání smluv, zápis jednání apod.)
- základní terminologie z oblasti průmyslu, zemědělství, bankovníctví, pojišťovnictví apod. na základě práce s texty

Obchodní korespondence

- dopis, fax, mail
- formální úprava obchodního dopisu
- základní frazeologie obchodní korespondence
- poptávka a nabídka, odpověď na nabídku
- objednávka, potvrzení objednávky, vyřízení objednávky, avízo
- reklamace, vyřízení reklamace

Během celého studia je student seznámen se základy jazyka a kultury a je motivován vlastní praxí k dalšímu prohlubování znalostí jazyka. K tomu přispívá ve velké míře osobní komunikace s rodilým mluvčím – písemná formou e-mailů s korespondenty či slovní při návštěvě studentů z partnerského lycea ve francouzském Némours.

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídajícím jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování - dialogické slovní metody - týmová práce a kooperace, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, brainwriting, v receptivních tématech využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolia (EJP), to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu,
- motivační činitele - zařazení her a soutěží (vždy s vyhodnocením!), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru mj. s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

Hodnocení výsledků žáků

V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebehodnocení. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Učitelé budou rovněž motivovat a podporovat žáky k pravidelnému vedení jazykového portfolia, které žákům umožní relativně přesně si ověřit výsledky, kterých v jazykovém vzdělávání dosáhli. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, event. procentuálního vyjádření.

Významnější písemné práce:

- 2 za školní rok, resp. 1 za pololetí, která se skládá ze čtyř část: gramatická část, poslechový subtest, čtení textu s porozuměním a tvorba slohového útvaru na zadané téma. Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1- 5.

Definice úrovně vědomostí a kompetencí odpovídající jednotlivým stupňům známek vychází z definic vnitřního řádu školy. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální kompetence

Žák by měl být připraven:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- pracovat v týmu,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden k tomu, aby:

- znal alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost,
- dokázal se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- dokázal se orientovat v masových médiích, využíval je, ale také kriticky hodnotil, učil být se odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,

- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace,
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí, - aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět,
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti,
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby:

- používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti,
- využíval on-line učebnic a testů pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepis
- hospodářský zeměpis
- informační technologie
- společenská kultura
- občanská nauka
- biologie
- písemná a elektronická komunikace
- právo
- ekonomika

Realizace odborných kompetencí

Francouzský jazyk 2. cizí jazyk – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti – žák: - dovede představit sebe i ostatní, říci základní informace o sobě i své rodině, - rozumí jednoduchým projevům (dialog, monolog), - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, - odhaduje význam neznámých výrazů – porozumění kontextu, - dovede se ústně i písemně vyjádřit na jednoduchá témata v rámci své slovní zásoby, - překládá text s použitím slovníku i bez něj, - umí vést dialog a klást otázky, - píše jednoduché dopisy a e-maily. Jazykové prostředky – žák: - rozlišuje jednotlivé fonetické prvky, napodobuje správnou výslovnost, - má základní slovní zásobu odpovídající probraným tématům, - domluví se v jednoduchých praktických situacích. Reálie – žák: - ovládá základní reálie Francie a zná ostatní frankofonní země, - zná kulturní specifika Francouzů v komunikaci a běžném životě.	1. Úvod do jazyka a francouzských reálií • seznámení s učebnicí • pozdravy (tu, vous), omluvy • základy franc. fonetiky, abeceda • číslovky 0 – 10 • seznámení s Francií a Frankofonií	16
	2. První kontakty • člen určitý a neurčitý • věta tázací – intonací • základní slovesa (être, avoir, habiter, s'appeler, travailler) • přídavná jména – národnosti • číslovky 11 – 69 • internetová pošta • Francie a Evropa	18
	3. Vyjádření pocitů, názorů – aimer • porozumění krátkému dialogu • zpráva na záznamníku, e-mail • vzkaz na pohlednici • přivlastňovací zájmena, člen dělivý • zápor u sloves • neurčité osobní zájmeno „on“ • číslovky 70 – 100 • televize, media	18
	4. Anketa – žádost • základní výrazy pro slušné požádání o něco • jednoduché sdělení o svátcích v naší zemi • blízká budoucnost • minulý čas složený se slovesem avoir • rozkazovací způsob • výraz „il y a“ • nepravidelná slovesa faire, aller, pouvoir, vouloir • francouzské svátky	12
	5. Pozvání, koníčky • datum, hodiny	16

	• sjednání schůzky, agenda • program kina • otázka s „est – ce que“ • osobní zájmena • časování sloves 1. třídy • nepravidelná slovesa venir, avoir, connaître, savoir • kulturní život Francouzů	
	6. Návštěva studentů z partnerské školy – příprava programu	8
	7. Konverzační hodiny – referáty, korespondence	6
	8. Písemné práce, opravy	8

Francouzský jazyk 2. cizí jazyk – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti – žák: - rozumí jednodušším souvislým projevům ve standardním řečovém tempu, - čte s porozuměním, v neznámém textu se orientuje a dovede najít hlavní myšlenku, - odhaduje význam neznámých slov podle kontextu, - je schopen jednoduše komunikovat v běžných situacích, vést dialog a klást otázky, - zvládá krátká sdělení v rámci své slovní zásoby, - sám již rozšiřuje svou slovní zásobu, zjišťuje informace v cizím jazyce, - píše jednoduché dopisy a e-maily. Jazykové prostředky – žák: - má středně rozsáhlou slovní zásobu odpovídající probraným tématům, - zlepšil svou výslovnost, - umí napsat jednoduchou žádost, dopis, vyplnit formulář s osobními údaji. Reálie – žák: - má faktické znalosti o reáliích Francie a zná ostatní frankofonní země, - orientuje se v mapě města, dovede najít danou lokalitu, zeptat se na cestu.	1. Jídlo, stolování, nakupování • vyjádření pozitivního a záporného postoje • cena, množství • novinový článek – porozumění • tázací zájmena • člen dělivý po záporu • nepravidelná slovesa prendre, boire • francouzská kuchyně, snídaně v kavárně	12
	2. Plán města – orientace • žádost o radu při orientaci ve městě • itinerář • článek – kulturní informace • rozkazovací způsob • číslovky řadové • nepravidelná slovesa • oblíbené hry Francouzů, sporty • Paříž	12
	3. Bydlení • krátké praktické vzkazy, příkazy, zákazy • vyjádření vlastnictví a nutnosti • popis a identifikace osoby • přivlastňovací zájmena • minulý čas složený – 2. část • vztažná zájmena • osobní zájmena v předmětu nepřímém • nepravidelná slovesa • třídění odpadu – ekologie • mapa Francie	15
	4. Prázdniny, dovolená, cestování • popis místa • porozumění informačnímu letáku pro turisty • krátké vyprávění • ukazovací zájmena nesamostatná • zájmenné příslovce „y“	12

	• předložky a rod – města, země, kontinenty • umění a kultura frankofonních zemí	
	5. Aktivity během dne • chronologický popis • roční období • lidské tělo • zvrtná slovesa • otázky, tázací zájmena • větné spojení „ne...que“ • Francouzi – čtenáři	9
	6. Literatura • vyjádření času • souhlas/ nesouhlas • telefonní rozhovor • popis osoby • krátký dopis • porozumění - ukázka z románu • shoda příčestí minulého • pohybová slovesa • předložky a výrazy s časovým významem • zápor a negace • Frankofonie	9
	7. Počasí, budoucnost • popis budoucnosti • meteorologické údaje • předpověď počasí • novinový článek – porozumění • budoucí čas jednoduchý • konjunktiv • předložky s časovým významem • náš život v budoucnosti	12
	8. Návštěva studentů z partnerské školy – příprava programu	7
	9. Konverzační hodiny – referáty, korespondence	6
	10. Písemné práce a opravy	8

Francouzský jazyk 2. cizí jazyk – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti – žák: - rozumí přiměřeným souvislým projevům ve standardním řečovém tempu, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, - odhaduje význam neznámých slov podle kontextu a způsobu tvoření, - je schopen komunikace na dané téma, vést dialog a klást otázky, - sám si rozšiřuje svou slovní zásobu, zjišťuje informace v cizím jazyce, - formuluje vlastní myšlenky, - střídá receptivní a produktivní činnosti, - umí přeložit text a používat slovník, - je schopen sledovat francouzskou televizi, poslouchat rádio, - píše souvislé texty na daná témata. Jazykové prostředky – žák: - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, - správně vyslovuje, - dodržuje základní pravopisné normy. Reálie – žák: - má faktické znalosti o reáliích Francie a zná ostatní frankofonní země, - zná základy francouzské kultury, historie a umění, - dovede pohovořit na téma EU a zná členské země.	1. Každodenní činnosti, domácnost • francouzská hudební scéna • krátké vyprávění - komiks • porozumění novinovému článku • přivlastňovací zájmena samostatná • imperfektum • postavení přídavných jmen • slovesa 2. třídy	15
	2. Umění, kultura • výtvarné umění – galerie • vyjádření postoje a cíle • kladení otázek • oficiální tiskopisy • blízká minulost • nominalizace – podstatná jména od sloves • konjunktiv	12
	3. Reklama, život ve městě • srovnání, vyjádření superlativu • stupňování přídavných jmen • hodnocení – vlastní pocit • zápor ve větě	9
	4. Cestování, země světa • vyprávění, porozumění – poslech • imperfektum a minulý čas složený • shoda přičestí minulého • zájmeno mème • také – také ne • výrazy s časovým významem • vyjádření obavy • technický vývoj – doprava	15
	5. Francouzská literatura • vyjádření minulosti a následnosti (avant, apres) • zájmeno tout • přičestí přítomné • zájmenné příslovce „en“ • diskriminace, rasismus (národnostní menšiny)	12
	6. Zdraví a nemoci • rozhovor s lékařem	9

	• popis situace, slovní zásoba • sloveso devoir	
	7. Návštěva studentů z partnerské školy – příprava programu	7
	8. Konverzace – referáty, korespondence	6
	9. Písemné práce, opravy	8

Francouzský jazyk 2. cizí jazyk – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Řečové dovednosti – žák: - rozumí přiměřeným souvislým projevům, - čte s porozuměním, v neznámém textu se orientuje, - odhaduje význam neznámých slov podle kontextu a způsobu tvoření, - je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného, - sám si rozšiřuje svou slovní zásobu, zjišťuje informace v cizím jazyce, - vede dialog, pohovor, - formuluje vlastní myšlenky, - sleduje filmy v originále, rozumí audiozáznamu, - píše souvislé texty na daná témata, - umí napsat CV a jednoduchý obchodní dopis. Jazykové prostředky – žák: - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, - správně a srozumitelně vyslovuje, - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu. Reálie – žák: - má faktické znalosti o reáliích Francie a ostatních frankofonních zemí, - zná základy francouzské kultury, historie a umění, - dovede pohovořit na téma EU a zná členské země.	1. Projekty na obnovu měst, doprava • vyjádření budoucnosti • manifestace, vyjádření nesouhlasu • dvojice osobních zájmen • bydlení - pronájem	12
	2. Obchodní korespondence • jednoduchý obchodní dopis • curriculum vitae • příprava pohovoru	18
	3. Savoir- vivre • zákazy a nařízení • sloveso manquer • používání konjunktivu • zájmena „en,y“ • základy slušného chování	9
	4. Solidarita mezi lidmi • hypotéza, osobní názory • podmiňovací způsob přítomný • vztažné zájmeno „dont“	9
	5. Školský systém u nás a ve Francii • srovnání, výhody, nevýhody • orientace na budoucí povolání • podmínkové věty	10
	6. Móda, významné značky • ukazovací zájmena samostatná • tázací zájmena samostatná • zdůraznění „c'est ...qui (que)“	6
	7. Belgie, Švýcarsko, Kanada • Frankofonní státy v Evropě i ve světě - reálie	6
	8. Konverzace - referáty	6
	9. Písemné práce a opravy	8

Název vyučovacího předmětu:

OBČANSKÁ NAUKA

Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

96 (3)

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu občanská nauka je:

- připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků,
- jednat odpovědně nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- vytvářet kritické myšlení,
- ctít život jako nejvyšší hodnotu.

Charakteristika učiva

- v 1. ročníku téma Člověk v lidském společenství - člověk jako jedinec, člověk a společnost
Člověk jako občan v demokratickém státě
Česká republika, Evropa a světové společenství
- v 4. ročníku téma Člověk a svět – filozofické a etické otázky v životě člověka

Pojetí výuky

- výklad, řízený rozhovor
- aktivizační metody: skupinová práce, analýza textů, referáty, práce s tiskem, internet
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce (ústní, písemnou formou)
- samostatné vyhledávání a zpracovávání informací
- exkurze
- kooperativní učení

Hodnocení výsledků žáků

- důraz na sebehodnocení výsledků práce
- samostatné, správné a logické vyjadřování
- kultivovanost verbálního projevu
- schopnost jasně formulovat svůj názor
- schopnost samostatně pracovat s jednoduchým textem

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák by měl umět:

- aktivně se účastnit diskusí,

- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální kompetence

Žák by měl být schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok u sebe i jiných lidí,
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku.

Sociální kompetence

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- umět se chovat ve standardních společenských situacích,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a využití IKT

Žák by měl umět:

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně,
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit,
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností,
- získávat informace z otevřených zdrojů, především z internetu.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

- upevňování postojů a hodnotové orientace studentů potřebné pro fungování demokracie,
- budování občanské gramotnosti studentů, tj. vychovávání odpovědného aktivního občana,
- diskuze o kontroverzních otázkách současnosti,
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám,
- tolerování názorů druhých,
- hledání kompromisu mezi osobní svobodou a odpovědností,
- ochota angažovat se i pro veřejný prospěch.

Informační a komunikační technologie

- schopnost získávat potřebné informace a pracovat s nimi.

Mezipředmětové vztahy

- dějepis
- psychologie
- společenská kultura
- hospodářský zeměpis

- ekonomika
- právo
- český jazyk a literatura
- informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Občanská nauka – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Tématické celky	Hodinová dotace
Žák dokáže - si uvědomit význam vzdělání pro život - přistupovat k učení, aby bylo efektivní, a správně využívat volný čas - shrnout a rozlišit biologické a sociální determinanty lidské psychiky - vymezit a rozpoznat základní charakteristiky jednotlivých etap lidského života - vymezit předpoklady zdravého duševního vývoje - charakterizovat základní náročné životní situace člověka (stres, frustrace, deprivace), jejich příčiny a možnosti předcházení těmto situacím	Člověk v lidském společenství <u>I. Tělesná a duševní stránka osobnosti</u> 1. Vzdělání pro život a celoživotní vzdělávání. Učení a volný čas 2. Vývoj a rozvoj osobnosti. Formativní vlivy působící na člověka. 3. Životní cykly, sociální vztahy, jejich vývoj a výchova 4. Psychohygiena – zdraví a jeho ochrana, životní styl. 5. Náročné životní situace. Sociálně patologické jevy	13
- popsat hlavní charakteristiky sociologie jako vědní disciplíny - vysvětlit vztah mezi člověkem, přírodou, kulturou - na příkladu vysvětlit význam procesu socializace - vymezit základní pojmy z oblasti kultury - posoudit na konkrétních příkladech klady a zápory činnosti masmédií v současné české společnosti - vysvětlit pojem sociální struktura - na příkladu demonstrovat, jak mohou ovlivňovat sociální skupiny chování člověka - popsat sociální stratifikaci současné české společnosti - vymezit hlavní funkce rodiny a vysvětlit její význam, popsat hlavní charakteristiky soudobé rodiny - uvést příklady genderově založené nerovnosti - charakterizovat další společenské skupiny - rozlišit na konkrétních příkladech komunikační strategii (manipulaci, agresivitu,...) a další formy negativních jevů ve společnosti	<u>II. Člověk jako společenská bytost</u> 1. Předmět sociologie, základní sociologické pojmy 2. Vztah životního prostředí a člověka 3. Kultura, média, veřejné mínění, kritika 4. Skupinová struktura společnosti 5. Rodina a rodinné vztahy. Postavení mužů a žen 6. Národ, politická strana, nátlaková skupina, stát. Demokracie, byrokracie 7. Normální a patologické ve společnosti – normy a deviantní chování	18

Občanská nauka – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák dokáže - vymezit účel a funkci státu - uvést, jak lze získat české státní občanství - vysvětlit, jaké jsou základní charakteristiky právního státu - na konkrétních příkladech rozlišit různé formy státu - na konkrétních příkladech rozhodnout, zda jsou dodržována či porušována lidská práva - rozlišit hlavní problémy, se nimiž se potýkají jednotlivé etnické skupiny žijící v ČR - vysvětlit význam politických stran a politické plurality - na konkrétních příkladech rozpoznat charakteristiky základních ideologických směrů - popsat základní symboly české státnosti a objasnit jejich význam - na konkrétních příkladech doložit, co vymezuje Ústava ČR - charakterizovat a popsat hlavní subjekty státní moci ČR - popsat základní články státní správy a samosprávy v ČR - na konkrétních příkladech vymezit pojem a projevy občanské společnosti -	Člověk jako občan v demokratickém státě 1. Účel a funkce státu, znaky demokratického státu, národ a stát. Stát sociální a právní. 2. Lidská práva 3. Rasy, etnika, národy, národnosti. Majorita a minority. Multikulturní společnost – migranti, azylanti, emigranti. 4. Demokracie. Ideologie. Politické strany. Volby. 5. Ústava, práva a povinnosti občanů 6. Nejvyšší orgány státní moci 7. Občan ve státě a v obci. Občanská společnost	25
- charakterizovat podstatu evropské integrace - na příkladech posoudit výhody ekonomické integrace - na konkrétních příkladech posoudit, jak ovlivní zapojení ČR do evropských struktur život občanů - uvést významné mezinárodní organizace a jejich cíle, vysvětlit význam zapojení ČR - na konkrétních příkladech rozlišit hlavní globální problémy současného světa - uvést konkrétní příklady projevů globalizace	Česká republika, Evropa a světové společenství 1. ČR a její postavení v soudobém světě. Evropská integrace 2. Význam mezinárodních organizací 3. Globalizace a její důsledky	8

Občanská nauka – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák dokáže - vysvětlit vliv a význam náboženství - na příkladech rozlišit specifčnost největších světových náboženství - zdůvodnit nebezpečí náboženských sekt a náboženského fanatismu pro lidskou společnost - dovede se bránit vůči názorové manipulaci a duchovní závislosti - vysvětlit, jaké otázky řeší filozofie - pochopit roli filozofie v životě člověka - rozlišit materialismus a idealismus - vysvětlit relativnost lidského poznání - na konkrétním příkladu rozlišit specifčnost přístupu filozofie od tzv. selského rozumu	Člověk a svět - filozofické otázky v životě člověka • Náboženství a jeho podstata • Judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus • Nebezpečí sekt • Co je filozofie, její smysl • Základní filozofická otázka • Problém bytí a poznání ve filozofii • Filozofie a problémy člověka	20
- postihnout smysl etiky pro život člověka a fungování společnosti - definovat etiku a vymežit její předmět - uvést, v čem spočívají základní soudobé principy morálky a mravnosti - na konkrétní situaci vymežit mravní povinnosti člověka - na různých životních situacích (rodina, práce, politika) rozlišit mravné a nemravné z hlediska obecně uznávaných principů mravnosti - vysvětlit v čem spořívá morální zralost člověka - si uvědomit důležitost etiky ve vlastním životě	Člověk a svět - etické otázky v životě člověka • Etika, morálka • Etika 21. století • Základní etické kategorie: mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost, lidské jednání, pojem viny, svědomí, spravedlnost, odplata, svobodná vůle a lidská činnost • Otázky praktické a sociální etiky: morálka a právo, morálka a politika, etika práce, etika v mezilidských vztazích	8

Název vyučovacího předmětu:

Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělání:

Platnost:

SPOLEČENSKÁ KULTURA

34 (1)

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

čtyřleté denní

od 1. 9. 2015 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu společenská kultura je:

- poskytnout žákům základní informace z oblasti kultury a umění,
- prostřednictvím poznání vybraných uměleckých děl se podílet na hodnotové orientaci žáků, utváření jejich morálního profilu a estetického cítění,
- pěstovat u žáků potřebu kulturního vyžití a života v kulturním prostředí,
- naučit žáky orientovat se v nabídce kulturních akcí,
- vést žáky k uvědomělé ochraně kulturního dědictví,
- naučit žáky uplatňovat v praxi pravidla společenské etikety,
- vést žáky k respektování a toleranci v rámci společenských vztahů,
- prohlubovat kultivované komunikační dovednosti žáků.

Charakteristika učiva

- v 1. ročníku poskytnout poznatky z estetiky, z pravidel společenské etikety, základní informace o kultuře národnostních menšin, žijících na našem území, a charakteristiku kulturního bohatství a metody jeho ochrany

Pojetí výuky

- výklad učitele, řízený rozhovor
- samostatná práce individuální i skupinová - vyhledávání a zpracovávání informací
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce (ústní, písemnou formou)
- samostatná domácí práce (příprava referátů)
- kulturní exkurze
- společná návštěva kulturních institucí (knihovna, divadlo, výstavy, muzea aj.)
- kooperativní učení
- multimediální metody (podle možností využití videa, DVD)

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se bude provádět na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vyjdou podklady pro klasifikaci, budou:

- individuální i frontální ústní zkoušení,
- písemné testy nestandardizované,
- klasifikace referátů,

Hodnocení žáka učitelem bude doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Konečnou klasifikaci určí učitel.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák by měl umět:

- aktivně se účastnit diskusí,
- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální kompetence

Žák by měl být schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok u sebe i jiných lidí,
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku.

Sociální kompetence

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- umět se chovat ve standardních společenských situacích,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a využití IKT

Žák by měl umět:

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně,
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit,
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností,
- získávat informace z otevřených zdrojů, především z internetu.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

- výchova k přiměřené míře sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku,
- dovednost jednat s lidmi,
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám a kulturnímu dědictví.

Informační a komunikační technologie

- schopnost získávat potřebné informace a pracovat s nimi.

Mezipředmětové vztahy

- dějepis
- občanská nauka
- český jazyk a literatura
- informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Společenská kultura – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Tématické celky	Hodinová dotace
Žák dokáže - chápat vliv prostředí na člověka - si uvědomit, že i jeho osobní životní styl ovlivňuje životní prostředí a dosažení stavu udržitelného rozvoje - ovládat základní principy a normy kulturního chování - vysvětlit termín kultura oblékání - rozlišit oděvy pro různé příležitosti a do různých prostředí - shrnout podmínky a zásady efektivní komunikace - popsat vhodné společenské chování v dané situaci a umí je použít v praxi - objasnit důležitost zodpovědné volby životního partnera a předpoklady dobrého fungování rodiny - využívat základní dovednosti a sociální návyky pro styk s lidmi - vysvětlit rozdíl mezi uměním a kýčem - osvojit si estetická kritéria a uplatnit je v běžném životě - vysvětlit, co je kulturní dědictví - orientovat se v nabídce kulturních institucí - charakterizovat jednotlivé typy kulturních památek - charakterizovat hlavní vývojové etapy výtvarného umění - účastnit se různých kulturních akcí - porovnat typické znaky kultur hlavních národností na našem území	1. Člověk a prostředí Přírodní prostředí. Ekologie. Sociální prostředí	2
	2. Kultura těla, hygiena, oblékání	1
	3. Objevování sebe a okolí Interakce a komunikace	5
	4. Jednání s lidmi Asertivita Rodina a rodinné vztahy. Vztahy mezi pohlavími. Volba životního partnera. Zásady soužití v rodině	5
	5. Společenská kultura Normy právní, mravní. Etiketa Řešení standardních společenských a pracovních situací	8
	6. Estetické a kulturní podněty a aktivity Estetika, vkus, kýč Umělecká výchova. Životní styl Charakteristika umění, základní druhy umění	2
	Kulturní instituce v ČR a v regionu (knihovny, muzea, divadla, výstavy, kino, koncerty, ...)	7
	Dějiny umění: antika, románské umění, gotika, renesance, baroko, umění 19. a 20. století	
	7. Návštěvy výstav a muzeí dle aktuální nabídky	2
	8. Kultura národností na našem území (Češi, Slováci, Ukrajinci, Vietnamci, Rómové, Židi,...)	2

Název vyučovacího předmětu:

PSYCHOLOGIE

Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

56 (2)

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu psychologie je:

- poskytnout žákům základní informace z oblasti psychologie osobnosti a interpersonálních vztahů,
- prostřednictvím znalostí psychologických poznatků a prostřednictvím různých testů vést žáky k pochopení struktury a formování lidské osobnosti, a to vlastní i jiných lidí,
- vést žáky k aktivní sebevýchově,
- pěstovat u žáků schopnost a dovednost navazovat sociální vztahy,
- prohlubovat komunikační dovednosti žáků.

Charakteristika učiva

- ve 4. ročníku poskytnout základní poznatky z obecné, sociální psychologie, psychologie osobnosti, psychohygieny, psychopatologie a psychologie práce.

Pojetí výuky

V hodinách psychologie budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad učitele, řízený rozhovor
- samostatná práce individuální i skupinová - vyhledávání a zpracovávání informací
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce (ústní, písemnou formou)
- samostatná domácí práce (příprava referátů)
- psychologické testy a hry
- kooperativní učení
- multimediální metody (podle možností využití videa, DVD)

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se bude provádět na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vyjdou podklady pro klasifikaci, budou:

- individuální i frontální ústní zkoušení,
- písemné testy nestandardizované,
- klasifikace referátů,
- hodnocení domácích úkolů.

Hodnocení žáka učitelem bude doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Konečnou klasifikaci určí učitel.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák by měl umět:

- aktivně se účastnit diskusí,
- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální kompetence

Žák by měl být schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok u sebe i jiných lidí,
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku.

Sociální kompetence

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- rozpoznat sociální vazby a umět se do nich začlenit,
- odolávat psychicky náročným situacím, eventuálně je umět řešit,
- navazovat vztahy bez předsudků a stereotypů v přístupu k jiným lidem.

Řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a využití IKT

Žák by měl umět:

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně,
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit,
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností,
- získávat informace z otevřených zdrojů, především z internetu.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

- výchova k přiměřené míře sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku,
- dovednost jednat s lidmi,
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám a kulturnímu dědictví.

Informační a komunikační technologie

- schopnost získávat potřebné informace a pracovat s nimi

Mezipředmětové vztahy

- biologie
- občanská nauka
- společenská kultura
- informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Psychologie – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák dokáže - vymezit předmět psychologie - objasnit úkoly a význam psychologie - orientovat se v systému psycholog. věd	1. Psychologie jako vědní obor • Předmět psychologie • Soustava psychologických disciplín	4
- shrnout a rozlišit biologické a sociální determinanty lidské psychiky - charakterizovat prožívání a chování - charakterizovat druhy psychických jevů	2. Podstata psychiky • Obecná charakteristika psychiky • Determinace psychiky • Prožívání, chování	6
- na základě znalosti jednotlivých psychických jevů posoudit základní sebepoznání a autoregulaci i poznání druhých lidí	3. Psychické jevy • Psychické procesy • vnímání, myšlení, řeč, IQ • představivost, fantazie, paměť, vůle • Psychické stavy: city, pozornost	12
- uvést, jak přistupovat k učení, aby bylo efektivní	4. Učení • Charakteristika učení, druhy učení, fáze • Činitelé ovlivňující efektivitu učení	5
- popsat strukturu osobnosti - charakterizovat jednotlivé etapy jejího vývoje	5. Osobnost • Pojem osobnost. Struktura osobnosti. • Vývoj osobnosti	10
- vymezit předpoklady zdravého duševního vývoje - charakterizovat základní náročné životní situace člověka, jejich příčiny a možnosti předcházení těmto situacím	6. Duševní hygiena a duševní poruchy • Zátěžové situace a způsoby jejich řešení • Nejčastější duševní poruchy	5
- vysvětlit pojem socializace - na příkladu demonstrovat, jak mohou ovlivňovat sociální skupiny chování člověka - ovládat různé formy verbální i nonverbální komunikace - rozebrat různé druhy konfliktů	7. Člověk jako součást společnosti • Socializace – mechanismy socializace • Skupina – třídění skupin, systém rolí, struktura skupiny • Sociální dovednosti – asertivita, konflikty a jejich zvládání	9
- vymezit předmět psychologie práce - rozlišit subjektivní a objektivní podmínky práce - objasnit příčiny únavy a jak jí předcházet - posoudit osobnost vedoucího pracovníka	8. Psychologie práce • Předmět, vývoj, obory • Subjektivní a objektivní podmínky práce • Únava, režim práce, odpočinek. • Vedoucí pracovník	5

Název vyučovacího předmětu:

Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělání:

Platnost:

DĚJEPIS

204 (6)

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

čtyřleté denní

od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu dějepis je:

- připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků,
- jednat odpovědně nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- kultivovat historické vědomí,
- vytvářet kritické myšlení,
- být hrdí na tradice a hodnoty svého národa.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tří ročníků, jedná se o systémový výběr nejdůležitějších událostí světových, československých a českých dějin. Žáci by měli na základě vybraných událostí pochopit mechanismus působení zákonitostí společenského vývoje.

Pojetí výuky

- výklad, řízený rozhovor
- aktivizační metody: skupinová práce, analýza textů, referáty, práce s tiskem, internet
- samostatná práce s textem a mapou
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce (ústní, písemnou formou)
- samostatné vyhledávání a zpracovávání informací (knihovna, internet)
- exkurze
- kooperativní učení

Hodnocení výsledků žáků

- důraz na sebehodnocení výsledků práce
- samostatné, správné a logické vyjadřování
- kultivovanost verbálního projevu
- schopnost jasně formulovat svůj názor
- schopnost samostatně pracovat s jednoduchým textem
- práce s historickou mapou a dokumentem
- aplikace obecných poznatků na dějiny regionu

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák by měl umět:

- aktivně se účastnit diskusí,
- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální kompetence

Žák by měl být schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok u sebe i jiných lidí,
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku.

Sociální kompetence

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- umět se chovat ve standardních společenských situacích,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a využití IKT

Žák by měl umět:

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně,
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit,
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností,
- získávat informace z otevřených zdrojů, především z internetu.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

- úcta k materiálním a duchovním hodnotám,
- vědomí nutnosti zachování těchto hodnot pro budoucí generace
- tolerance vůči odlišným názorům
- orientace v globálních problémech současného světa

Informační a komunikační technologie

- schopnost získávat potřebné informace a pracovat s nimi.

Mezipředmětové vztahy

- zeměpis
- občanská nauka
- právo
- český jazyk a literatura
- informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Dějepis – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák dokáže - objasnit smysl poznávání minulosti a variabilitu jejího vývoje	1. Úvod do dějepisu.	4
- uvést několik kritérií dělení pravěku - popsat nejvýznamnější změny v paleolitu - analyzovat neolitickou revoluci - vysvětlit nerovnoměrnost společenského vývoje	2. Pravěk • Periodizace • Nejstarší, starý, střední, mladší paleolit • Neolit • Chalkolit, eneolit - hmotná kultura, každodenní život, umění	6
- charakterizovat příklady přínosu starověkých civilizací	3. Starověk	Staroorientální státy 6
- vymezit periodizaci dějin starověkého Řecka - vysvětlit počátky demokracie v Řecku - objasnit význam helénismu - zhodnotit přínos řecké kultury		Klasické otrokářské státy • Řecko - čas. dělení, Kréta, Mykény • Doba archaická a klasická • Helénistická doba – Alexandr Veliký • Vzdělanost a umění starověkého Řecka 10
- objasnit hlavní vývojové mezníky v dějinách starověkého Říma - posoudit příčiny zániku západořímské říše - zhodnotit přínos římské kultury - popsat vývoj Evropy v 8.st.př.n.l. - 5.st.n.l.		• Řím - počátky dějin, boj o Středomoří • Krize římské republiky • Principát, dominát, zánik západořímské říše • Vzdělanost a umění starověkého Říma • Evropa - 8.st.př.n.l. - 5.st.n.l. 10
- vysvětlit rozdíl starověké a středověké společnosti - ilustrovat na příkladech vývoj nejvýznamnějších říší v Evropě - objasnit počátky českého státu - charakterizovat znaky románské kultury	4. Středověk	Raný středověk (5. -12. stol.) • Charakteristika raného středověku • Říše Byzantská, Francká, Velkomoravská • Arabská • Počátky evropských států • Románská kultura 16

- vysvětlit významné změny ve vrchol. středověku - objasnit nerovnoměrnost vývoje evrop. zemí - popsat situaci v českém státě ve 12. -15. stol. - charakterizovat znaky gotické kultury		Vrcholný středověk (12.-15. stol.) • Základní znaky vrcholného středověku • Přehled vývoje evropských zemí. Český stát za Přemyslovců a Lucemburků • Gotická kultura	16
--	--	---	----

Dějepis – 2. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky		Hodinová dotace
Žák dokáže - vysvětlit příčiny krize středověké společnosti a konkrétní situaci v Čechách - popsat vývoj husitského revolučního hnutí - charakterizovat situaci v Čechách po porážce husitů	1. Středověk	Vrcholný středověk(12.-15. stol.) • Husitství - příčiny krize • Boj husitů 1419–1421, 1421-1437 • Upevnění moci panstva v Čechách • Český stát za Jagellonců	10
- popsat změny v hospodářství v 15. stol. - charakterizovat renesanci a humanismus - objasnit příčiny a důsledky zámořských objevů - vysvětlit reformaci - posoudit situaci v českých zemích po nástupu Habsburků a důsledky třicetileté války u nás		Pozdní středověk (15. - pol.17.stol.) • Hosp. rozvoj v Evropě v 15. a 16. stol. • Humanismus a renesance • Zámořské objevy a jejich důsledky • Reformace a německá selská válka • České země v habsburské monarchii • Třicetiletá válka	12
- popsat hospodářskou, kulturní a politickou situaci v Evropě v 17. – 18. stol. - vysvětlit situaci v Anglii v 17. stol. - objasnit význam osvícenství a na příkladu osvícenského absolutismu - vysvětlit na příkladu občanských revolucí boj za občanská a národní práva	2. Novověk	17. – 18. stol. • Hospodářství v Evropě. Baroko • Absolutismus. Parlamentarismus • Anglická buržoazní revoluce • Osvícenství. • České země v době osvíc. absolutismu • Americká buržoazní revoluce • Francouzská revoluce	20
- vysvětlit proces modernizace - objasnit roli dělnického hnutí v boji za demokracii - objasnit příčiny revolucí v polovině 19. st. - zhodnotit důsledky sjednocení Itálie a Německa - vysvětlit rozdílný vývoj evropských zemí - popsat vznik novodobého českého národa - vysvětlit situaci v USA v 19. stol. - charakterizovat vědu a umění v 19. stol.		19. stol. • Počátky průmyslové společnosti • Počátky dělnického hnutí • Revoluce 1848 v Evropě • Sjednocení Itálie a Německa • Evropské země ve 2. pol.19. století • České země ve 2. pol.19. století • Občanská válka v USA • Věda a umění v 19. století	17
- popsat hlavní znaky nejvýznamnějších velmocí - vysvětlit rozdělení světa a rozpory mezi velmocemi - objasnit růst dělnického hnutí - charakterizovat na příkladech umění na konci 19. stol.	3. Nejnovější dějiny – 20. století • Mezinárodní vztahy na přelomu 19./ 20. st. - Anglie, Francie, Německo, USA, Japonsko, Rusko, Rak - Uhersko • Ohniska válečného napětí • 2. internacionála • Moderní umění konce 19. stol		9

Dějepis – 3. ročník

Výsledky a kompetence		Tematické celky	Hodinová dotace
Žák dokáže - objasnit cíle válčících stran v 1. sv. válce - popsat výsledky 1. světové války - vyložit situaci ve světě po 1. světové válce - vysvětlit cíle 1. čs. odboje a úlohu jeho významných představitelů	Nejnovější dějiny – 20. století	1. světová válka • Příčiny, průběh, výsledky • Versailleský systém • Vznik ČSR	10
- popsat politiku ruských bolševiků a důsledky jejich ovládnutí Ruska - objasnit důsledky 1. světové války na situaci v Německu, Maďarsku, Itálii - vysvětlit vliv hospodářské krize na život lidí - popsat znaky demokracie - srovnat ideologii komunismu a nacismu - rozpoznat charakteristické znaky fašismu - objasnit pojmy občanská válka a intervence - doložit demokratický charakter 1. Čsl. republiky - doložit projevy a důsledky politiky usmírování na konci 30. let - popsat na příkladu stalinismu hlavní rizika ohrožení demokracie		Svět mezi světovými válkami • Občanská válka v Rusku. Vznik SSSR • Revoluční vření v Německu, Maďarsku • Nastolení faš. diktatury v Itálii • Stabilizace. Světová hospodářská krize. USA. • Nástup fašismu v Německu • Útoky faš. států proti demokracii (Itálie Španělsko) • československá republika • Mnichov 1938 a jeho důsledky • Industrializace a kolektivizace v SSSR. Stalinova diktatura	18
- popsat válečné cíle států Osy a protihitlerovské koalice - orientovat se ve vývoji 2. svět. války - popsat situaci v Protektorátu Č+M - vysvětlit, jak výsledky války ovlivnily Československo, Evropu a svět		2. světová válka • Příčiny, průběh, výsledky • Český odboj proti nacistické okupaci doma i v zahraničí • Poválečné uspořádání světa	10
- popsat poválečné uspořádání světa - objasnit pojem studená válka - popsat nedemokratický charakter komunistického režimu po únoru 1948 - charakterizovat situaci v SSSR po r. 1945 - popsat vývoj států sovětského bloku - uvést projevy a význam "Pražského jara" - vysvětlit vývoj ve vyspělých demokraciích - popsat rozpad vybraných států na konci 20. st. - vyložit dekolonizaci a problémy třetího světa - uvést znaky vědy a kultury ve 2.pol. 20. stol. - rozlišit na konkrétních příkladech hlavní globální problémy současného světa		Vývoj po r. 1945 • Poválečné uspořádání světa • Studená válka • Československo 1945 -1953, • Sovětská společnost po r. 1945 • Evropské země sovět. bloku po r.1945 • Československo 60. leta - 1989 • Záp.společnost a USA po 1945 • Krize a pád komun. režimů • Dekolonizace - nástup 3. světa • Věda a kultura po r.1945 • Globální problémy lidstva a perspektivy jejich řešení	20 10

Název vyučovacího předmětu:

MATEMATIKA

Týdenní počet vyučovacích hodin za studium:

504 (16)

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2018 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.). Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky,
- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů,
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální z nich,
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty z paměti, náročnější za použití kalkulatoru,
- používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek,
- rozvíjet prostorovou představivost,
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit,
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků,
- formulovat matematické myšlenky slovně a písemně,
- získávat informace z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a internetu), třídit je, analyzovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky,
- vyjádřit vztah mezi dvěma nebo více proměnnými, správně jej interpretovat a prakticky použít, zachytit jej tabulkou, grafem, případně rovnicí.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci,
- vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy).

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 12 týdenních vyučovacích hodin za studium.

Z hlediska klíčových dovedností klademe důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy,
- vhodné a správné numerické zpracování úlohy,
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky),
- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návaznosti na další vědní obory,
- rozvoj představivosti,
- schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit vlastní názory a přijmout myšlenky ostatních.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Pojetí výuky

V matematice je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s PC). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné střídat a kombinovat a vyučovací metody:

- výklad,
- samostatná práce (individuální procvičování nových dovedností),
- skupinové vyučování (řešení obtížnějších a časově náročných úloh),
- tvorba projektů (např. finanční matematika – návrh na zhodnocení financí částky),
- shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku,
- aktualizace učiva (finanční matematika – zjišťování aktuálních podmínek pro zákazníky bankovních ústavů),
- práce s PC (grafické znázorňování průběhu funkce, geometrické útvary, řešení soustav rovnic),
- hry (zařazení zajímavých a netypických úloh, rébusů)
- žákovské soutěže (v rámci třídy, školy, meziškolní – porovnání vzájemné úrovně škol, celostátní soutěže – matematická olympiáda, Klokán, matematická soutěž odborných škol),
- diskuze (zhodnocení možností, přístupů, metod řešení, výsledků atd.)
- simulace (praktické slovní úlohy s možností využití v praktickém životě),
- projekce a modelace (využití projekční techniky v úlohách grafického charakteru, které jsou časově náročné, využití modelů pro znázornění situací náročných pro představivost – např. funkce, planimetrie, stereometrie),
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí – ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, čtvrtletní písemné práce, opakovací testy). Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, eventuálně procentuálního vyjádření, pozornost by měla být věnována sebehodnocení žáků.

Hodnotí se:

- správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh,

- schopnost samostatného úsudku,
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vzdělávání v matematice směřuje k tomu, aby žáci:

- našli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti
- byli schopni vlastního úsudku,
- uměli prosadit a zdůvodnit vlastní názor a zároveň přijímat kompromisy,
- rozvíjeli své vyjadřovací schopnosti,
- efektivně se učili a pracovali, soustavně se vzdělávali,
- přijímali hodnocení výsledků své práce, přijímali radu i kritiku,
- dokázali vystihnout jádro problému,
- rozvíjeli dovednost za vlastní rozhodování a jednání) v pracovní činnosti i v osobním životě), pracovali s informacemi a kriticky je vyhodnocovali,
- uplatňovali různé metody myšlení při řešení běžných pracovních úkolů a vhodně volili prostředky k jejich splnění,
- prováděli reálný odhad při řešení praktického problému,
- rozvíjeli logické myšlení, schopnost analýzy a syntézy, dedukce, abstrakce.

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- účetnictví
- právo
- zeměpis
- fyzika
- chemie
- ekonomie
- biologie

Realizace odborných kompetencí

Matematika – 1. ročník (4) celkem 136 hodin

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - uvádí vztahy mezi číselnými obory, - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel, - zvládá pořadí početních operací ve složitějších aritmetických výrazech, - užívá znaků dělitelnosti při rozkladech čísel na součin prvočinitelů, - používá různé zápisy reálného čísla, zlomky, desetinná čísla, - umí určit přímou a nepřímou úměrnost ve slovních úlohách, - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu.	1. Shrnutí a prohloubení učiva ze ZŠ • číselné obory – přirozená, celá, racionální, iracionální, reálná čísla a jejich vlastnosti • základní početní operace s reálnými čísly - absolutní hodnota reálného čísla • prvočísla a čísla složená • nejmenší společný dělitel, největší společný násobek • poměr, úměra, trojčlenka • užití procentového počtu	14
Žák - používá množinovou terminologii a symboliku, - provádí množinové operace, - umí zobrazit množiny na číselnou osu, - používá teoretické znalosti při řešení praktických úloh, - interval zapíše symbolicky a znázorní ho na číselné ose, - provádí operace s intervaly, - zapíše interval pomocí množiny určené charakteristickou vlastností, - používá absolutní hodnotu, - chápe definici absolutní hodnoty i její geometrickou interpretaci, - vysvětlí pojem výrok, - rozlišuje jednoduchý a složený výrok, - používá výrokové operace, - přiřadí pravdivostní hodnotu výroku, - rozlišuje výrok, výrok. formu, algebraický výraz, - interpretuje a formuluje věty s využitím logických spojek a kvantifikátorů.	2. Množiny a základní poznatky z výrokové logiky • základní množinové pojmy a vztahy • operace s množinami • Vennovy diagramy • interval – podmnožina množiny všech reálných čísel • operace s intervaly a množinami • absolutní hodnota reálného čísla • výrok a jeho pravdivostní hodnota • základní operace s výroky - negace, konjunkce, disjunkce, implikace a ekvivalence • tabulky pravdivostních hodnot • složený výrok • kvantifikované výroky	20
Žák - definuje pojem n-tá mocnina čísla a provádí operace s mocninami, - interpretuje zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro vyjádření velkých a malých čísel, - rozlišuje umocnění reálného čísla a mocniny,	3. Mocniny a odmocniny • mocniny s přirozeným a celočíselným mocnitelem (exponentem) • zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ • operace s mocninami o stejném základu a různých exponentech, o různých základech a stejných exponentech	20

- uvede vztah mezi mocninou s racionálním exponentem a odmocninou, - kombinuje pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami při řešení úloh, - částečně odmocňuje, - zvládá usměrnění zlomku, - využívá znalostí o mocninách a odmocninách při úpravách výrazů, - demonstruje jeho použití v jiných oborech.	• mocniny s racionálním exponentem a operace s nimi • definice n-té odmocniny • početní výkony s odmocninami • usměrnění zlomků	
Žák - rozlišuje typy výrazů aritmetické a algebraické, - vypočítá číselnou hodnotu výrazu, - stanoví obor proměnnosti výrazu, - vyjádří neznámou z výrazu, - vysvětlí pojem mnohočlen, - provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení, rozklad na součin), - odvodí základní vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$, $(a + b)^3$, $(a - b)^3$, $a^3 + b^3$, $a^3 - b^3$, - rozhodne o jejich využití při úpravách lomených výrazů, - provádí operace s lomenými výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení, rozšiřování, krácení), - vysvětlí matematické poznatky jako abstraktní nástroj pro zjednodušení formálních zápisů, - navrhne matematizaci reálných situací pomocí výrazů.	4. Algebraické výrazy • výrazy s proměnnými a operace s nimi • početní operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení a vytýkání výrazů) • rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním a užitím vzorců • vzorce pro druhou na třetí mocninu • dvojčlenu a rozdíl druhých a třetích mocnin • úpravy výrazů s využitím vzorců • lomené výrazy • definiční obor výrazu • početní operace s lomenými výrazy	20
Žák - objasní pojem funkce, - popíše funkční závislosti rovnicí nebo vzorcem, tabulkou nebo grafem, - demonstruje jejich využití v praxi, - určí definiční obor, obor hodnot funkce, - sestrojí graf funkce v kartézské soustavě souřadnic, určí průběh funkce - rozliší konstantní a lineární funkci, - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě u funkcí s absolutními hodnotami.	5. Nejčastější funkční závislosti • pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce • lineární funkce, přímá úměrnost • konstantní funkce • graf, $D(f)$, $H(f)$, průběh funkce vlastnosti • graf funkce s absolutními hodnotami • stanovení $D(f)$, $H(f)$ a průběh funkce • v jednotlivých intervalech a celkové $D(f)$ a $H(f)$ • určení maxima a minima	15
Žák - řeší lineární rovnice s využitím ekvivalentních úprav rovnic, - vysvětlí souvislosti mezi lineární funkcí a lineární rovnicí, - ovládá grafické řešení lineárních rovnic, - u rovnic s neznámou ve jmenovateli určí podmínky řešitelnosti a zdůvodní je,	6. Lineární rovnice a nerovnice • řešení lineární rovnice • vyjádření neznámé z technického vzorce • řešení rovnice s neznámou ve jmenovateli • stanovení podmínek řešitelnosti • soustavy lineárních rovnic o dvou a třech neznámých	20

- rozhodne o výběru vhodné metody při řešení soustav lineárních rovnic, - provede rozbor počtu řešení rovnice, soustavy rovnic, - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě, - řeší nerovnice a jejich soustavy užitím ekvivalentních úprav nerovnic, - užívá metodu mezních bodů, - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě výrazu při řešení lineárních rovnic a nerovnic, - formuluje pojem parametr, - řeší rovnice s parametrem, provádí diskusi o počtu řešení rovnice vzhledem k parametru.	• grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic • slovní úlohy • řešení lineární nerovnice • soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou • řešení rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru • lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • lineární rovnice s parametrem	
Žák - rozliší úplnou a neúplnou kvadratickou rovnici, - rozhodne o metodě řešení, - zná vzorec pro řešení úplné kvadratické rovnice, - umí rozhodnout o počtu řešení rovnice na základě hodnoty diskriminantu, - počet řešení porovná s podmínkami řešitelnosti rovnice.	7. Kvadratické rovnice a nerovnice • řešení úplné a neúplné kvadratické rovnice pomocí diskriminantu • alternativní metody řešení neúplných kvadratických rovnic pomocí vzorců nebo vytknutím • kvadratické rovnice s neznámou ve jmenovateli • stanovení podmínek řešitelnosti	19
	8. Písemné práce a jejich opravy	8

Matematika - 2. ročník (4) celkem 136 hodin

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - využívá znalosti dvojčlenu při řešení iracionálních rovnic, - rozlišuje úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní, - obhájí řešení iracionální rovnice na základě provedené zkoušky, - využívá získaných poznatků při matematizaci reálných situací, - aplikuje poznatky o kvadratických rovnicích, o rozkladu kvadratického trojčlenu a kvadrat. funkcí při řešení kvadrat. nerovnic, - vyjádří řešení a prověří jeho správnost	1. Kvadratické rovnice a nerovnice • iracionální rovnice • kvadratické rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • soustava kvadratické a lineární rovnice se dvěma neznámými • kvadratické nerovnice a jejich početní a grafické řešení slovní úlohy	25
. Žák - objasní pojem funkce, - popíše funkční závislosti a demonstuje jejich využití v praxi, - určí definiční obor, obor hodnot, - sestojí graf funkce v kartézské soustavě souřadnic, - rozliší konstantní a lineární funkci, - specifikuje kvadratickou funkci, určí její definiční obor, obor hodnot, - sestojí graf kvadratické funkce, určí vrchol paraboly, průsečíky grafu funkce se souřadnými osami, - sestojí graf nepřímé úměrnosti, - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě u funkcí s absolutními hodnotami, - exponenciální funkce, graf vlastnosti, - logaritmická funkce.	2. Nejčastější funkční závislosti • pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce • konstantní funkce • lineární funkce, přímá úměrnost • funkce s absolutními hodnotami • kvadratická funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce • nepřímá úměrnost • exponenciální funkce • logaritmická funkce	25
Žák - řeší exponenciální rovnici, - logaritmickou rovnici, - vlastnosti logaritmů, - věty o logaritmování.	3. Exponenciální rovnice a logaritmické rovnice • řešení exponenciálních a logaritmických rovnic	30
Žák - určí goniometrické funkce ostrého úhlu v pravouhlém trojúhelníku, - tabulka hodnot funkcí pro 0°, 30°, 45°, 60°, 90°, - užívá vlastností funkcí při úpravách výrazů, - využívá jednotkovou kružnici,	4. Goniometrie a trigonometrie • goniometrické funkce – vlastnosti • orientovaný úhel • oblouková míra • goniometrické funkce obecného úhlu • vztahy mezi goniometr. funkcemi • goniometrické rovnice • sinová a kosínová věta	48

- používá goniometrické vzorce při úpravách výrazů a řešení goniometrických rovnic, - práce s kalkulátorem, - řešení obecného trojúhelníka pomocí sínovy a kosínovy věty, obsah trojúhelníka a související vzorce.		
	6. Písemné práce a jejich opravy	8

Matematika – 3. ročník (4) celkem 120 hodin

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - užívá vztahy pro počet variací a permutací bez opakování i s opakováním, - umí definovat pojem faktoriál a řešit rovnice s faktoriály, - rozumí definici počtu kombinací bez opakování - aplikuje definice kombinatorických operací při řešení slovních úloh, - umí rozlišit skupiny, kdy záleží na uspořádání a kdy nezáleží na uspořádání, - počítá s faktoriály a kombinačními čísly, - využívá vlastností kombinačních čísel, - sestaví Pascalův trojúhelník, - řeší umocňování dvojčlenu s využitím binomické věty - umí určit člen binomického rozvoje dané vlastnosti, - vybere vhodný vzorec pro řešení úloh z praxe.	1. Kombinatorika • variace a permutace bez opakování • faktoriál, vlastnosti faktoriálu • rovnice s faktoriály • variace a permutace s opakováním, • kombinace bez opakování, • slovní úlohy • kombinační čísla, rovnice s kombinačními čísly • vlastnosti kombinačních čísel, Pascalův trojúhelník • binomická věta • člen binomického rozvoje • slovní úlohy	30
Žák - charakterizuje náhodný pokus a náhodný jev, popíše jejich vlastnosti, - rozliší: jev jistý, nemožný, elementární, jev příznivý jinému jevu, jevy rovnocenné, disjunktní, opačný jev k danému jevu, jevy slučitelné a neslučitelné, jevy závislé a nezávislé, - vysvětlí vztah mezi relativní četností a pravděpodobností náhodného jevu, - vyčíslí pravděpodobnost ve slovních úlohách. - umí číst statistické tabulky a grafy - vyjádří statistické střední hodnoty	2. Pravděpodobnost a statistika • náhodný pokus a náhodný jev • četnost a pravděpodobnost náhodného jevu • pravděpodobnost sjednocení jevů, opačného jevu, průniku jevů • podmíněná pravděpodobnost • slovní úlohy • statistický soubor, jednotka, znak • modus, medián, • aritmetický průměr • vážený aritmetický průměr	20
Žák - zobrazí vektor na přímce i v rovině, - vysvětlí pojmy a charakterizuje vektor (nulový, jednotkový, základní, opačný, rovnost vektorů), - vysvětlí i graficky absolutní hodnotu vektoru, - ovládá operace s vektory i grafické (součet a rozdíl vektorů, součin čísla a vektoru), - rozliší rovnoběžné vektory (souhlasně a nesouhlasně rovnoběžné), - převede tento vzorec později na výpočet odchylky dvou přímek	3. Lineární algebra, • pojem n-členného vektoru • vektory • opačný vektor, nulový vektor • základní vektor, • absolutní hodnota vektoru • jednotkový vektor • operace s vektory (rovnost vektorů, součet a rozdíl vektorů, součin čísla a vektoru) • skalární součin vektorů	20

– určí koeficienty lineární kombinace, – posoudí závislost a nezávislost dvou a více vektorů	• odchylka vektorů • lineární kombinace vektorů • lineární závislost a nezávislost vektorů	
Žák - přiřadí obraz bodu v pravouhlé kartézské soustavě souřadnic, - použije vzorce pro výpočet vzdálenosti dvou bodů a středu úsečky, - popíše vztah mezi orientovanou úsečkou a vektorem, určí souřadnice vektoru, - vysvětlí pojmy: směrový a normálový vektor přímky, směrnice přímky, směrový úhel přímky, - rozpoznává různá vyjádření přímky, - analyzuje zadání úlohy a využívá různá vyjádření přímky pro její řešení, - užívá vzorce pro odchylku vektorů k výpočtu odchylky dvou přímek, - užívá vztahy pro rovnoběžnost a kolmost dvou vektorů.	4. Analytická geometrie v rovině • souřadnice bodu v rovině i v prostoru • vzdálenost dvou bodů, střed úsečky • vektory (operace s vektory) • odchylka vektorů • přímka a její analytické vyjádření • parametrické vyjádření přímky • obecná rovnice přímky • směrnice tvar rovnice přímky • vzájemná poloha dvou přímek • odchylka dvou přímek • vzdálenost bodu od přímky • rovnoběžnost a kolmost dvou přímek	42
	Písemné práce a jejich opravy	8

Matematika – 4. ročník (4) celkem 112 hodin

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - rozliší druhy kuželoseček z obecné rovnice kuželoseček, - převede obecnou rovnici kuželosečky do středového tvaru, - vypočte S, a, b, e, ϵ, vrcholy a ohniska, či S, r - řeší úlohy o vzájemné poloze přímky a kuželosečky na základě řešení soustavy lineární a kvadratické rovnice, - zapíše průsečíky přímky a kuželosečky jako uspořádanou dvojici reálných čísel, - umí vypočítat souřadnice průsečíku kuželosečky s osami souřadnic, - zapíše rovnici tečny ke kuželosečce.	1. Kuželosečky • ve středové i nestředové poloze • kružnice, určení S, r • elipsa, určení S, a, b, e, ϵ, vrcholy a ohniska • hyperbola, určení S, a, b, e, ϵ, vrcholy, ohniska a rovnice asymptot, • parabola s osami rovnoběžnými, s osami souřadnými, určení parametru řídící přímky, V, F, • vzájemná poloha přímky a kuželosečky (sečna, tečna, nesečna), • průsečíky kuželosečky se souřadnými osami, • tečny ke kuželosečkám v bodě	30
Žák - umí zobrazit číselnou posloupnost v kartézské soustavě souřadnic - zapsat posloupnost výčtem prvků - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost, - prokáže znalost vzorců pro aritmetickou a geometrickou posloupnost, rozhodne o jejich použití při řešení úloh, - řeší slovní úlohy pomocí aritmetické a geometrické posloupnosti - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky,	2. Posloupnosti • posloupnosti zadané: - výčtem několika prvních členů - symbolickým zápisem - rekurentním vzorcem • grafy posloupností a jejich vlastnosti • aritmetická posloupnost • geometrická posloupnost • jejich interpolace • slovní úlohy • užití posloupností zejména v úlohách ekon. charakteru (jednoduché a složené úrokování, odúročení, umořování dluhů)	30

Žák - převádí jednotky délky, obsahu, - používá Pythagorovu větu a Euklidovy věty - umí narýsovat odmocninu čísla.	3. Planimetrie • obvody a obsahy rovinných obrazců, • trojúhelník, • Euklidovy věty • Pythagorova věta	16
Žák - určuje vzájemnou polohu dvou přímek, - přímky a roviny, dvou rovin, - odchylku dvou přímek, - vzdálenost bodu od přímky, - určuje povrchy a objemy základních těles s využitím funkčních vztahů planimetrie a trigonometrie	4. Stereometrie • základní stereometrické pojmy • polohové a metrické vlastnosti bodů, přímek a rovin • povrchy a objemy těles (hranol, krychle, kvádr, válec, kužel, jehlan, komolý kužel, komolý jehlan a koule)	20
Žák - umí pracovat s různými druhy rovnic a nerovnic, - při řešení užívá substitucí, - řeší operace s mocninami a odmocninami, - používá obloukovou míru.	5. Opakování a prohloubení učiva • exponenciální rovnice a nerovnice • logaritmické rovnice a nerovnice • goniometrické rovnice	10
	6. Písemné práce a jejich opravy	6

Název vyučovacího předmětu:
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:
Kód a název oboru vzdělání:
Délka a forma vzdělání:
Platnost:

ZEMĚPIS
130 (4)
78-42-M/02 Ekonomické lyceum
čtyřleté denní
od 1. 9. 2018 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Hlavním cílem předmětu je studium vazeb lidské společnosti a přírodní sféry. Zeměpis rozvíjí geografické myšlení nezbytné pro chápání geografických, kulturních, politických a demografických souvislostí světového hospodářství. Žáci:

- jsou schopni pokládat geografické otázky (např. kde a proč je co umístěno, jaké jsou příčiny a důsledky) a odpovídat na ně,
- provádějí srovnání makroregionů, států, popř. oblastí daných kritérií včetně srovnání se svou zemí,
- získávají informace vztahující se k problematice z odborné literatury, statistických materiálů, sdělovacích prostředků nebo z internetu a zpracovávají je do určité doby
- orientují se v aktuální politické, ekonomické, demografické a ekologické situaci současného světa a jeho částí.

Pojetí výuky

Výuka je založena na:

- třífázovém modelu učení
 - ve fázi evokace použití metod brainstorming, pětilístek, volné psaní,
 - ve fázi uvědomění si nové informace použití metod kladení otázek a hledání souvislostí, systém značek I.N.S.E.R.T, kooperativní (skládankové) učení, pracovní listy,
 - ve fázi reflexe použití metod zpřeházené věty, brainstorming ve dvojicích, V-CH-D ověření, poslední slovo patří mně, volné psaní, myšlenkové mapy;
- tvorbě čtenářského portfolia, které obsahuje
 - zdroje čtení: texty (naučné, informativní), mapy, fotografie, tabulky, internetové adresy,
 - zadání a výsledky úkolů pomocí různých technik (poslední slovo patří mně, podvojný zápis, I.N.S.E.R.T.);
- využití prostředků výpočetní techniky
 - hledání potřebných informací na internetu a zpracování získaných informací pomocí vhodného softwaru (Excel) do grafické podoby (tabulky, grafy)
 - vytvoření prezentace v Powerpointu;
- tvorbě projektu, jejich zaměření bude reagovat na aktuální potřeby a situace v místním regionu, v ČR, ve světě (předpokládá se 1 projekt za studium).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení ústního projevu:

- samostatné, správné a logické vyjadřování
- znalost souvislostí s ostatními probíranými tematickými celky
- schopnost navázat i na ostatní odborné předměty

Hodnocení písemného projevu:

- správnost, přesnost a pečlivost z hlediska odborného
- jazyková správnost

Hodnocení prezentací:

- výběr důležitých a zajímavých informací
- způsob prezentace – využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost, jazyková správnost

Hodnocení projektů:

- výběr důležitých a zajímavých informací
- spolupráce ve skupině, zapojení všech členů
- způsob zpracování – využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost, jazyková správnost
- slovní projev – srozumitelnost a souvislost při formulaci myšlenek

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Občanská kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- dbali na dodržování zákonů a pravidel chování, respektovali práva a osobnost jiných lidí, vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- aktivně se zajímali o politické a společenské dění u nás i ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru,
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje, byli hrdi na tradice a hodnoty svého národa, chápali jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- uměli myslet kriticky, tj. dokázali zkoumat věrohodnost informací, nenechávali se manipulovat, tvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, snažili se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů tak předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické, heuristické) a myšlenkové operace.
- volit prostředky způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi uměli:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- učit se používat nový aplikační software,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi uměli:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení,
- správně používat a převádět jednotky.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- schopnost orientovat se v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit
- umění jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení
- ochota se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale u pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaha je chránit a zachovat pro budoucí generace

Obsah:

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – její různé členové a společenské skupiny, kultura, náboženství
- historický vývoj (především v 19. a 20. století)
- stát, politický systém, politika, soudobý svět
- masová média
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí

Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- schopnost poznávat svět a lépe mu rozumět
- dovednost efektivně pracovat s informacemi, tj. umět získávat a kriticky vyhodnocovat informace

Obsah:

- základy obecné ekologie

Informační a komunikační technologie

Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- dovednost žáků pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky

Obsah:

- textový editor
- tabulkový procesor
- prezentační program
- grafický program
- internet

Mezipředmětové vztahy

- dějepis
- informační technologie
- ekonomika
- biologie
- fyzika
- matematika
- český jazyk a literatura

Realizace odborných kompetencí

Zeměpis – 2. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - vysvětlí vznik Země a postavení Země ve vesmíru, - popíše složení vesmíru, - najde informace o velikosti Země a Měsíce a dalších komponentech Sluneční soustavy v atlasech nebo odborné literatuře, - objasní příčiny střídání ročních období, dne a noci, přílivu a odlivu,.	1. Obecná geografie • Země jako vesmírné těleso • Země jako součást vesmíru a Sluneční soustavy • pohyby Země a jejich důsledky • složky vesmíru	4
Žák - určí zeměpisné souřadnice místa na zemském povrchu, - popíše jednotlivé části mapového pole	2. Zobrazení Země na mapách • historie mapování • měřítko mapy • části mapového pole • zeměpisné souřadnice	4
Žák - načrtne průřez zemským tělesem s vyznačením geosféry Země, - vysvětlí působení, vznik a následky endogenních, exogenních a antropogenních činitelů na reliéf Země,	3. Stavba zemského tělesa Utváření reliéfu Země • výřez Zemí, litosférické desky • endogenní, exogenní a antropogenní činitelé utvářejí reliéf Země • tvary zemského povrchu	8
Žák - uvede složení vzduchu, - objasní princip všeobecné zásob vody v hydrosféře, - uvede základní charakteristiky povrchových toků, - uvede příklady řek podle jejich režimu odtoku, jezer a přehradních nádrží ve světě pomocí atlasu, - porovnává salinitu moří a uvede příčiny její rozdílnosti, - vysvětlí vznik půd, - uvede příklady půdních typů ve světě v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce, - vymezí jednotlivé přírodní oblasti Země vzhledem k zeměpisné šířce, posuzuje, jak se mění klima, přírodní krajina a půdní druhy v jednotlivých přírodních oblastech světa.	3. Fyzicko-geografické sféry Atmosféra • atmosféra • části atmosféry • meteorologické prvky • všeobecná cirkulace atmosféry Hydrosféra • koloběh vody v přírodě • rozdělení objemu vody na Zemi • vody pevnin • vody oceánů Pedosféra • vznik půdy • půdní typy • půdní druhy Kryosféra • vznik ledovců	25

	• ledovcové typy • význam ledovců Biosféra • složky živého prostředí • členění • výškové stupně • biosféra a člověk	
Žák - objasní klimatické podmínky jednotlivých biomů, - charakterizuje faunu a floru biomů, - vymezí jednotlivé přírodní oblasti Země vzhledem k zeměpisné šířce,	4. Geobiomy • tropický pás • subtropický pás • pouště • savany • stepi • lesy mírného pásu • tajga • tundra • polární a subpolární oblasti	10
Žák - dokáže charakterizovat vztah člověka k přírodě, - vyjmenuje aktuální i dlouhodobé problémy životního prostředí, - dokáže diskutovat nad opatřeními pro zlepšení živ. prostředí	5. Člověk a příroda • životní prostředí • porušování ekologické rovnováhy • přírodní a civilizační rizika • trvale udržitelný rozvoj	4
	6. Samostatná práce žáků, prezentace	6
Žák - vysvětlí rozdíl mezi světadílem a kontinentem, - objasní pojmy vyspělý Sever a nerozvinutý Jih v ekonomické geografii, - rozdělí svět z ekonomického hlediska na tři hospodářské makroregiony, - uvede význam jádrových oblastí, vysvětlí primární, sekundární, terciární a kvartérní sektor.	7. Základní pojmy • pojem geografie • světadíly a kontinenty • vyspělý Sever, chudý Jih • jádrové a periferní oblasti • hospodářské makroregiony světa • základní pojmy HDP, HNP Členění hospodářství na sektory	4
Žák - dokáže charakterizovat poválečný vývoj v Evropě, - objasní důvody vzniku evropských integrací	8. Politický a ekonomický vývoj Evropy, EU • poválečný politický a ekonomický vývoj Evropy • Evropská unie – význam, orgány EU • další evropské integrace	3

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - charakterizuje přírodní podmínky Evropy, - vyhledá informace o struktuře obyvatelstva a náboženství Evropy v atlase, v odborné literatuře, - vymezení geografickou polohu jednotlivých regionů Evropy, - posoudí vliv přírodních podmínek na hospodářství jednotlivých regionů Evropy, - srovná hospodářství Spojeného království a Francie, zemí Beneluxu, - diskutuje o současných problémech v západní Evropě, - prezentuje místa cestovního ruchu Spojeného království a Francie, - srovná ekonomickou situaci vyspělých států severní Evropy a pobaltských států, - objasní vývoj severní Evropy a jeho současné postavení, včetně obyvatelstva, - porovná hospodářství jednotlivých států jihozápadní Evropy, - diskutuje o současných problémech v jihozápadní Evropě (ETA a národnostní problémy ve Španělsku, italská mafie), - charakterizuje nejmenší evropské státy a prezentuje jejich turistické zajímavosti, - diskutuje o současných problémech a jejich kořenech v jihozápadní Evropě, - charakterizuje hospodářství černo mořských, jihobalkánských států, - charakterizuje hospodářskou situaci jadranských států s ohledem na historický vývoj po roce 1989, - charakterizuje ekonomickou situaci Německa, alpských států, - charakterizuje hospodářství východních zemí střední Evropy, - charakterizuje ekonomickou situaci Ruské federace, - objasní poválečný politický a hospodářský vývoj Evropy vedoucí ke vzniku Evropské unie, - vysvětlí význam Evropské unie, - vyhledá potřebné informace o Evropské unii na internetu, v odborné literatuře, - objasní vznik dalších evropských integrací.	1. Evropský kontinent • přírodní podmínky • obyvatelstvo • vymezení regionů <i>Západní Evropa</i> • hospodářství států západní Evropy • vliv přírodních podmínek na ekonomiku států • obyvatelstvo • politická situace <i>Severní Evropa</i> • hospodářství států severní Evropy • vliv přírodních podmínek na ekonomiku států • obyvatelstvo • politická situace <i>Jihozápadní Evropa</i> • hospodářství států JZ Evropy • vliv přírodních podmínek na ekonomiku států • obyvatelstvo • politická situace a současné problémy (migrace, italská mafie) • cestovní ruch <i>Evropské ministáty</i> • ekonomika ministátů Evropy (Andorra, Monako, San Marino, Vatikán, Malta, Lichtenštejnsko, autonomní oblast Gibraltar) • cestovní ruch <i>Jihovýchodní Evropa</i> • hospodářství států JV Evropy • vliv přírodních podmínek na ekonomiku států • obyvatelstvo • politická situace • válečné konflikty <i>Střední Evropa</i> • hospodářství států střední Evropy • vliv přírodních podmínek na ekonomiku států • obyvatelstvo • politická situace	40

	• cestovní ruch <i>Ruská federace</i> • ekonomika evropské části Ruské federace	
Žák - posoudí vliv přírodních poměrů na hospodářství ČR, - vysvětlí přirozený a územní pohyb obyvatelstva, - uvede průmyslové oblasti s ohledem na zastoupení jednotlivých odvětví průmyslu, - posoudí vliv přírodních faktorů na zemědělství, - vymezí jednotlivé regiony České republiky včetně jejich charakteristik a zvláštností, - prezentuje místní region z hlediska přírodních podmínek, hospodářství, cestovního ruchu, - charakterizuje jednotlivé dopravy ČR - vyhodnotí situaci ČR z hlediska zásob nerostných surovin	2. Česká republika • přírodní podmínky • obyvatelstvo a sídla • česká ekonomika ve 20. století • regiony České republiky • zemědělství, průmysl ČR • nerostné suroviny ČR • doprava ČR • služby ČR • energetika ČR	22

Název vyučovacího předmětu:
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:
Kód a název oboru vzdělání:
Délka a forma vzdělání:
Platnost:

FYZIKA
136 (4)
78-42-M/02 Ekonomické lyceum
čtyřleté denní
od 1. 9. 2006 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět fyzika na oboru Ekonomické lyceum není předmětem profilovým, představuje součást všeobecného přírodovědného vzdělání. Přispívá k hlubšímu pochopení přírodních jevů a zákonů. Cílem je především naučit žáky využívat fyzikálních poznatků v profesním i v praktickém životě. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí.

Fyzikální vzdělání směřuje k tomu, aby žák:

- rozlišoval fyzikální realitu a fyzikální model,
- získal základní představy o formách hmoty, její struktuře a fyzikálních vlastnostech,
- správně používal jazyk fyziky a odpovídající symboliku,
- uměl pracovat s fyzikálními rovnicemi a příslušnými jednotkami,
- aplikoval získané poznatky při řešení praktické úlohy,
- uplatnil obecné poznatky k vysvětlení konkrétního fyzikálního jevu.

V afektivní oblasti směřuje fyzikální vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
- pozitivní postoj k přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je zpracován pro vyučování s čtyřhodinovou týdenní dotací za studium. Tomu je přizpůsoben výběr učiva, hloubka výkladu a náročnost matematického aparátu. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy za předpokladu dodržení kurikulárního rámce RVP.

Pojetí výuky

Ve fyzice je využíváno tradičních metod (motivační – příklady z praktického života, ukázky uplatnění, jednoduché pokusy s improvizovanými prostředky; fixační – různé druhy opakování, domácí cvičení, společné řešení a rozборы; expoziční – popisy postupů, zobecňování, znázorňování). Je nutné žáky orientovat k osvojení různých technik samostatného učení. Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky vyhledávat a doplňovat samostatně. Důležitá je aktualizace učiva – soustavné uvádění aplikací fyzikálních jevů v technice a občanském životě, hodnocení jejich vlivu na přírodu a člověka.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, uzavřené testy, klasické písemné práce), průběžné hodnocení práce v hodině.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vzdělávání ve fyzice přispívá k rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- efektivně se učit a pracovat, soustavně se vzdělávat,
- být schopen vlastního úsudku, umět prosadit a zdůvodnit vlastní názor,
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení,
- rozvíjet vyjadřovací schopnosti,
- rozvíjet dovednost aplikovat získané poznatky,
- vytvářet kladný vztah k živé i neživé přírodě, zapojovat se do ochrany a zlepšování životního prostředí,
- jednat hospodárně, uplatňovat nejen efektivnost, ale i hledisko ekologické,
- učit se poznávat svět a lépe rozumět jeho přírodním zákonům,
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- pracovat s informacemi a kriticky je vyhodnocovat.

Realizace průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Žák by měl:

- chápat souvislosti mezi jevy v přírodě a lidskými aktivitami (výroba elektrické energie a její vliv na znečišťování životního prostředí, spalovací motory a vytváření výfukových plynů, poškozování ozónové vrstvy atd.),
- umět posoudit vliv prostředí na lidské zdraví a znát způsoby ochrany (hluk, karcinogenní látky ve spalínách, ionizující záření – zdravotní důsledky působení a způsob ochrany; základní poznatky o bezpečnosti práce s elektrickým napětím atd.),
- na základě přírodovědných poznatků aktivně přistupovat k ochraně životního prostředí.

Občan v demokratické společnosti

Žák by měl:

- v hodinách fyziky prokázat schopnost obhajovat svůj postup při řešení daného úlohy a umět diskutovat s ostatními,
- být schopen přijmout kritiku a vyrovnat se s nesprávností svého řešení,
- vidět problémy se zajišťováním rozvoje společnosti (rostoucí spotřeba energie a nutnost jejích úspor),
- být hrdý na přínos českých vědců a vynálezců k rozvoji vědy a techniky.

Člověk a svět práce

Žák by měl:

- v rámci předmětu získat určité schopnosti a dovednosti vyhledávat a kriticky vyhodnocovat informace, které pak uplatní při hledání profesních příležitostí.

Informační a komunikační technologie

Žák by měl:

- zdokonalit své schopnosti vyhledávat informace na internetu a kriticky je vyhodnocovat,
- chápat internet jako významný zdroj přírodovědných informací z celého světa, který doplňuje učebnici zejména v oblasti moderních technologií.

Mezipředmětové vztahy

Uplatňují se zejména s matematikou (využívání jejího aparátu, např. řešení rovnic, dosazování do výrazu, grafy funkcí, poznatky stereometrie), chemií (stavba atomu, periodická tabulka, poznatky o molekulách) a biologií (buňka a záření, smyslové orgány v akustice a optice atd.).

Realizace odborných kompetencí

Fyzika – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - rozliší fyzikální veličiny od ostatních pojmů; - dokáže odvodit hlavní jednotku; - ovládá jednoduché převody;	1. Úvod do fyziky • obsah a význam fyziky • fyzikální veličiny • soustava SI a převody jednotek	4
Žák - rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti; - řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami;	2. Mechanika 2.1 Kinematika • základní pojmy • pohyb přímočarý rovnoměrný • pohyb přímočarý rovnom. zrychlený • pohyb rovnoměrný po kružnici • skládání pohybů	40 8
Žák - určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa; - použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech;	2.2 Dynamika • vzájemná silová působení těles • Newtonovy pohybové zákony • dostředivá síla • inerciální a neinerciální soustava	8
Žák - vypočítá mechanickou práci a energii; - určí výkon a účinnost při konání práce; - analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie;	2.3 Mechanická práce a energie • mechanická práce stálé síly • výkon a účinnost • energie kinetická a potenciální • zákon zachování mechanické energie a meze jeho platnosti	5
Žák - popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli; - řeší úlohy na volný pád;	2.4 Gravitační pole • Newtonův gravitační zákon • gravitační pole • gravitační a tíhová síla • pohyby v gravitačním poli	5
Žák - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty; - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru;	2.5 Mechanika tuhého tělesa • posuvný a otáčivý pohyb tělesa • moment síly, momentová věta • skládání sil • těžiště tělesa	6
Žák - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh; - vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině;	2.6 Mechanika tekutin • vlastnosti tekutin, tlak • tlak v kapalinách, Pascalův zákon • atmosférický tlak • Archimédův zákon, plování těles • rovnice kontinuity a Bernoulliho	8

Žák - uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek; - popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby; - změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynam. teplotu;	3. Molekulová fyzika a termika • částicová stavba látek • modely skupenství, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky) • teplota a její měření	24 3
Žák - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; - řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice;	• vnitřní energie • přeměny vnitřní energie (teplo a práce) • tepelná kapacita, měření tepla	4
Žák - řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn;	• ideální plyn, stavové změny • práce plynu • tepelné motory	5
Žák - vysvětlí mechanické vlastnosti těles; - popíše příklady deformací pevných těles jedn. tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon; - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles;	• struktura pevných látek • teplotní délková roztažnost látek • deformace pevných látek • Hookův zákon • struktura a vlastnosti kapalin • teplotní objemová roztažnost • kapilární jevy	8
Žák - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi;	• přeměny skupenství látek, skupen. teplo • tání, tuhnutí • vypařování, var • vlhkost vzduchu	4

Fyzika – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání; - popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance; - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí; - charakterizuje základní vlastnosti zvuk. vlnění a zná jejich význam pro vnímání zvuku; - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu;	4. Mechanické kmitání a vlnění • kmitavý pohyb mechanického oscilátoru • dynamika kmitavého pohybu • nucené kmitání a rezonance • mechanické vlnění (druhy) • šíření vlnění v prostoru, odraz vlnění • zvukové vlnění, ultrazvuk • šíření zvuku v látkovém prostředí	8
Žák - určí elektrickou sílu v poli bodového elekt. náboje; - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - vysvětlí princip a funkci kondenzátoru;	5. Elektřina a magnetismus 5.1 Elektrické pole • elektrický náboj • elektrická síla, Coulombův zákon • elektrické pole, intenzita • tělesa v elektrickém poli • kapacita vodiče, kondenzátor	35 5
Žák - popíše vznik elektrického proudu v látkách; - řeší úlohy s elekt. obvody s použitím Ohmova zákona; - vytvoří podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud; - řeší úlohy užitím vztahu $R = \rho \cdot l / S$; - řeší úlohy na práci a výkon elektrického proudu; - vysvětlí elektrickou vodivost polovodičů, kapalin a plynů; - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; - vysvětlí princip chemických zdrojů napětí; - zná typy výbojů v plynech a jejich využití;	5.2 Elektrický proud • elektrický proud, jev a veličina • elektrický proud v kovech • jednoduchý elektrický obvod, měření napětí a proudu • zákony elektrického proudu • elektrický odpor • spojování rezistorů, rozvětvený elektrický obvod • práce a výkon elektrického proudu • elektrický proud v polovodičích • PN přechod, dioda • využití polovodičů • elektrický proud v kapalinách • chemické zdroje napětí • výboje v plynech	13
Žák - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem a popíše magnetické pole indukčními čarami; - vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice;	5.3 Magnetické pole • magnetické pole trvalých magnetů • magnetické pole elektrického proudu • magnetická síla • magnetické vlastnosti látek • elektromagnet • elektromagnetická indukce • vlastní indukce, indukčnost	8

Žák - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; - charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu; - vysvětlí princip transformátoru a usměrňovače střídavého proudu;	5.4 Střídavý proud • vznik střídavého proudu • obvody střídavého proudu • trojfázová soustava střídavého proudu • transformátor • výroba elektrické energie	5
Žák - vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu; - popíše využití elektromagnetického vlnění ve sdělovacích soustavách;	5.5 Elektromagnetické vlnění • elektromagnetické kmitání • vlastní a nucené elektromagnetické kmitání, rezonance • vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění • přenos informací elektromagnetickým vlněním	4
Žák - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi; - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; - vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace; - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - popíše oko jako opt. přístroj; - vysvětlí principy základních typů optických přístrojů;	6. Optika • spektrum elektromagnetického záření, rentgenové záření • světlo a jeho šíření • odraz a lom světla • vlnové vlastnosti světla (interference, ohyb a polarizace) • zobrazování zrcadly • zobrazování čočkami • oko – optický přístroj člověka • optické přístroje	11
Žák - objasní podstatu fotoelektrického jevu a jeho praktické využití; - chápe základní myšlenku kvantové fyziky, tzn. vlnové a částicové vlastnosti objektů mikrosvěta; - charakterizuje základní modely atomu; - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice; - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie;	7. Fyzika mikrosvěta • základní pojmy kvantové fyziky (fotoelektrický jev, částicově vlnový dualismus) • model atomu • spektrum atomu vodíku, laser • jádro atomu (nukleony) • radioaktivita, jaderné záření, elementární a základní částice • jaderná energie (zdroje jaderné energie, jaderný reaktor) • jaderná energetika - bezpečnostní a ekologická hlediska	10

Žák - popíše důsledky plynoucí z principů speciální teorie relativity pro chápání prostoru a času; - zná souvislost energie a hmotnosti objektů pohybujících se velkou rychlostí;	8. Speciální teorie relativity • principy speciální teorie relativity (relativnost současnosti, důsledky speciální teorie relativity) • základy relativistické dynamiky	2
Žák - charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu; - popíše vývoj hvězd a jejich uspořádání do galaxií; - zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru; - vysvětlí nejdůležitější způsoby, jimiž astrofyzika zkoumá vesmír.	9. Astrofyzika • sluneční soustava • Slunce a hvězdy (charakteristiky hvězd a jejich vývoj) • galaxie a vývoj vesmíru • výzkum vesmíru	2

Název vyučovacího předmětu:
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:
Kód a název oboru vzdělání:
Délka a forma vzdělání:
Platnost:

CHEMIE
136 (4)
78-42-M/02 Ekonomické lyceum
čtyřleté denní
od 1. 9. 2006 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka chemie na ekonomickém lyceu směřuje k pochopení základů chemie, které jsou pro žáky součástí jejich všeobecného vzdělání a jsou předpokladem k dalšímu studiu na vysoké škole technického zaměření. Výuka také přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Cílem je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i běžném životě. Vedle podílu výuky chemie na formování logického myšlení rozvíjí výuka chemie schopnosti a dovednosti žáků k experimentální práci.

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do dvou ročníků po 3 hodinách týdně. Do 1. ročníku jsou zařazeny tematické celky z obecné a anorganické chemie, do 2. ročníku tematické celky z organické chemie a biochemie. Obsah chemie v ekonomickém lyceu navazuje na výuku chemie na ZŠ. Žáci získávají nejdříve nezbytné úvodní obecně chemické poznatky. Následují základy anorganické a organické chemie. Do učební osnovy je zařazena stručná kapitola základních poznatků z biochemie. Žáci umí chemické látky posuzovat i z hlediska účinků na životní prostředí a na lidské zdraví. Celým učivem tedy prochází průřezové téma Člověk a životní prostředí.

Pojetí výuky

Výklad je doplňován demonstračními pokusy. Uplatňuje se také skupinové vyučování. Pro doplnění učiva se využívají videokazety a počítačové programy. Další informace získávají žáci pomocí internetu. Žáci vypracovávají také referáty a sledují odborné časopisy a denní tisk.

Teorie je doplněna prováděním jednoduchých laboratorních cvičení, která vyplývají z probíraného učiva. V zájmu bezpečné práce žáků a ochrany jejich zdraví při práci v laboratoři je nutno respektovat všechna zákonná ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

Hodnocení výsledků žáků

U žáků se hodnotí ústní projev v rámci zkoušení individuálního i frontálního a při interpretaci úloh z laboratorních cvičení. Další složkou hodnocení je písemný projev, a to jak v písemných pracích, tak i v protokolech z laboratorních cvičení. V hodnocení se přihlíží ke hloubce porozumění poznatků a ke schopnosti aplikovat chemické učivo při řešení konkrétních chemických problémů. Přihlíží se i k dovednostem při laboratorních cvičeních.

Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením žáka a hodnocením ze strany jeho spolužáků, přičemž konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žáci:

- se vyjadřují přiměřenou odbornou terminologií v písemném i mluveném projevu,
- formulují své myšlenky přesně, srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastní diskusí,
- dovedou vyvozovat a interpretovat závěry na základě pozorovaných dějů,
- vyjadřují se a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Žáci:

- jsou schopni se efektivně učit a pracovat,
- využívají ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učí se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímají hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagují, přijímají radu i kritiku,
- pečují o své fyzické a duševní zdraví,
- jsou připraveni se dále vzdělávat.

Sociální kompetence

Žáci:

- přijímají a odpovědně plní svěřené úkoly,
- jsou schopni se aktivně zapojovat do týmové práce,
- dokáží naslouchat názorům ostatních a objektivně je dovedou posoudit,
- k řešení společných úkolů přispívají vlastními návrhy,
- dovedou se adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy a využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Žáci:

- jsou schopni porozumět zadání úkolu, získávají informace potřebné k řešení problému, navrhnou způsob řešení, vyhodnocují a ověřují správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňují při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické) a myšlenkové operace,
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literatura, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- pracují s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu.

Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Žáci:

- umějí využívat a vytvářet různé formy grafických znázornění (tabulky, grafy, schémata),
- správně používají a převádějí jednotky při chemických výpočtech,
- provádějí reálný odhad výsledků při řešení praktického úkolu,
- sestaví ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

- schopnost poznávat svět a lépe mu rozumět
- vytváření úcty k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi
- respektování života jako nejvyšší hodnoty
- prosazování trvale udržitelného rozvoje svou pracovní činností

Informační a komunikační technologie:

- práce s internetem, vyhledávání potřebných informací
- efektivní práce s informacemi, umění získávat a kriticky vyhodnocovat informace

Mezipředmětové vztahy

- fyzika
- matematika
- biologie

Realizace odborných kompetencí

Chemie – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - formuluje pojmy chemická látka a těleso, uvede příklady fyzikálních a chemických vlastností látek, - popíše stavbu atomu, objasní pojmy ion, izotop, nuklid, získá představu o stavbě molekul, umí využívat relativní atomovou a molekulovou hmotnost, - formuluje pojmy prvek a sloučenina, rozlišuje molekulu prvku a molekulu sloučeniny, - zná názvy a značky vybraných chemických prvků a umí aplikovat oxidační číslo atomu při odvozování vzorců a názvů anorganických sloučenin, - porozumí zákonitostem ve stavbě elektronového obalu, aplikuje je na vznik chemické vazby a charakterizuje typy chemických vazeb, - odvodí na základě stavby elektronového obalu zákonitosti v periodické soustavě prvku, zná názvy některých skupin prvků a dokáže do nich zařadit jednotlivé prvky, - definuje pojmy homogenní a heterogenní směsi, zařazuje jednotlivé příklady z praxe, popíše metody oddělování složek ze směsi a uvede využívání těchto metod v praxi, - porozumí složení roztoků, vypočítá složení roztoků pomocí hmotnostního zlomku a látkové koncentrace, připraví roztok o určitém složení, - definuje základní veličiny a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, normální molární objem), umí je aplikovat v jednoduchých výpočtech, - zná základní typy chemických reakcí (protolytické, redoxní, srážecí, komplexotvorné) a dokáže vysvětlit jejich mechanismy, zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí, vyčíslí chemické rovnice, vysvětlí účinky faktorů, které ovlivňují průběh chemických reakcí, - aplikuje dosud získané poznatky a provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů.	1. Obecná chemie • chemické látky a jejich vlastnosti • částicové složení látek • chemické prvky a sloučeniny • chemické značky a názvy prvků, oxidační číslo, názvosloví anorganických sloučenin • stavba elektronového obalu a chemická vazba • periodická soustava prvků • směsi homogenní, heterogenní • roztoky • látkové množství • chemické reakce, chemické rovnice, základní typy chemických reakcí • jednoduché výpočty v chemii – z chemických vzorců, chemických rovnic	42

Žák - odlišuje anorganické a organické sloučeniny, - vysvětlí typické vlastnosti anorganických sloučenin, - charakterizuje vybrané prvky a jejich anorganických sloučenin, - určuje jejich význačné fyzikální a chemické vlastnosti, výskyt v přírodě, výrobu a použití v odborné praxi a v běžném životě, - posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	2. Anorganická chemie • vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny • vodík a jeho sloučeniny, voda • p-prvky • s-prvky • d-prvky • f-prvky	21
	3. Laboratorní práce	5

Chemie – 2. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - zhodnotí postavení atomu uhlíku na základě poznatků z obecné a anorganické chemie, - osvojí si názvoslovné principy a pomocí nich tvoří chemické vzorce a názvy uhlovodíků a jejich derivátů, - zná základní typy chemických reakcí organických sloučenin, dovede zapsat chemickou rovnici jednotlivé druhy chemických reakcí, - uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	1. Organická chemie • vlastnosti atomu uhlíku • klasifikace názvosloví organických sloučenin • typy reakcí v organické chemii • organické sloučeniny v běžném životě	42
Žák - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny, - uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek (bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory), - vysvětlí podstatu biochemických dějů, popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy.	2. Biochemie • chemické složení živých organismů, přírodních látek • biochemické děje	21
	3. Laboratorní práce	5

Název vyučovaného předmětu:

BIOLOGIE

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

136 (4)

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2006 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Biologie jako věda o životě poskytuje ve svém předmětu vedle vzdělávacích i neobyčejné možnosti výchovného působení na žáka. Tuto skutečnost je nutno v rámci výuky respektovat a využívat všech harmonizujících prvků, jež se nabízejí, a to počínaje zdravotní výchovou a ekologickou výchovou konče.

Pro rozumový vývoj žáků poskytuje soustavu základních informací, navazujících na poznatky osvojené žáky zejména v rámci přírodopisu na ZŠ. Žákům je zpřístupňována nejen soustava biologických pojmů v jejich přirozených, především vývojových souvislostech, ale zejména zákonitostí mezi jevy.

Osvojení biologických poznatků a zákonitostí má žáka vést k logickému, tvořivému myšlení a k získání dovedností a návyků zacházet s rozmanitostí logicko-myšlenkových postupů, jejichž východiska jsou v mnohostranných vztazích, pro biologii zvláště typických. Pro praktický život má velký význam ekologické učivo, které kultivuje ekologické vědomí žáků, ovlivňuje postoje a odpovědný vztah k životnímu prostředí, k dodržování zásad trvale udržitelného rozvoje v osobním i profesním životě.

Učivo je součástí širšího přírodovědného základu technického a ekonomického vzdělávání. Tematické celky tvoří základ pro pochopení biologické podstaty přírodních jevů a dotvářejí profil absolventa lycea.

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do 1. a 2. ročníku po 2 hodinách týdně. V 1. ročníku jsou probírány dva tematické celky týkající se ekologického vzdělávání, a to Ekologie a Člověk a životní prostředí. Na ně navazuje třetí tematický celek. Základy biologie, z něhož je vybráno učivo o vzniku a vývoji života na Zemi, geologické éry, vlastnosti živých soustav, stavba a životní projevy buňky bakteriální, rostlinné a živočišné, rozmanitost organismů a jejich charakteristika.

Do 2. Ročníku je zařazena další část z celku Základy biologie, a to biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav a genetika. Celým učivem biologie se prolíná téma Zdraví a nemoc.

Pojetí výuky

Výklad je doplňován podle možností školy praktickými cvičeními. Jejich náměty, interpretaci a organizační zajištění volí učitel podle podmínek a studijního zaměření školy.

Rozšiřující informace získávají žáci z internetu, videa a z odborných časopisů. Informace zpracovávají do referátů. Do oblasti ekologické výchovy lze zařadit projektové a skupinové vyučování. Výuka je doplněna exkurzemi.

Hodnocení výsledků žáků

U žáků se hodnotí ústní projev v rámci individuálního i frontálního zkoušení a při interpretaci úloh z praktických cvičení. Další složkou hodnocení je písemný projev, a to jak v písemných pracích, tak i v protokolech z praktických cvičení. U projektů se bude hodnotit jejich prezentace a písemné zpracování.

V hodnocení se přihlíží ke hloubce porozumění poznatků, k aplikaci vědomostí při řešení problémové situace a k dovednostem při praktických cvičeních.

Hodnocení žáka učitelem bude doplňováno i sebehodnocením žáka a hodnocením ze strany jeho spolužáků, přičemž konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žáci:

- se vyjadřují přiměřenou odbornou terminologií v písemném i mluveném projevu,
- formulují své myšlenky srozumitelně, souvisle a přesně, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- interpretují přírodovědné informace,
- aktivně se účastní diskusí k přírodovědné tématice,
- dokáží obhajovat své názory a postoje,
- respektují názory druhých,
- vyjadřují se a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Žáci:

- jsou schopni se efektivně učit a pracovat,
- využívají ke svému učení zkušeností jiných lidí, učí se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímají hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagují, přijímají radu i kritiku,
- pečují o své fyzické a duševní zdraví,
- jsou připraveni se dále vzdělávat.

Sociální kompetence

Žáci:

- přijímají a odpovědně plní svěřené úkoly,
- pracují v týmu, podněcují práci týmu svými vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažují návrhy druhých,
- přispívají k vytváření dobrých mezilidských vztahů, nepodléhají předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešit samostatně běžné pracovní a mimopracovní problémy a využívat informačních a komunikačních technologií

Žáci:

- jsou schopni porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje,
- získávají informace potřebné k řešení problému, navrhnou způsob řešení, vyhodnocují a ověřují správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- pracují s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu.

Mezipředmětové vztahy

- chemie – prvkové a látkové složení přírody
- občanská nauka – práva a povinnosti každého člověka ve vztahu k životnímu prostředí
- informační technologie – vyhledávání informací na internetu

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- Listina základních práv a svobod
- pluralismus názorů, tolerance rasová, kulturní, etnická
- sledování nejen osobních, ale i veřejných zájmů při řešení ekonomických problémů
- podpora demokracie a občanské společnosti
- výchova k partnerství, spolupráci a solidaritě v evropské i globalizující se společnosti
- rozvoj lidské individuality

Člověk a životní prostředí

- ochrana životního prostředí – jedna z životně důležitých podmínek uchování kontinuity lidské společnosti a její kultury
- ochrana životního prostředí ve smyslu zajištění udržitelného rozvoje společnosti
- vytváření citlivého vztahu k přírodě
- získávání schopnosti i motivace k aktivnímu utváření zdravého životního prostředí a odstraňování chudoby v celosvětovém měřítku

Člověk a svět práce

- zvyšování zaměstnanosti
- zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky a prosperity společnosti
- odpovědnost za vlastní život a zdraví

Realizace odborných kompetencí

Biologie – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - vysvětlí základní ekologické pojmy a charakterizuje vztahy mezi organismy a prostředím, - rozliší a charakterizuje abiotické a biotické podmínky života, - vysvětlí potravní vztahy v přírodě, - popíše stavbu a funkci ekosystému, charakterizuje jednotlivé typy ekosystémů, - popíše podstatu oběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického, - charakterizuje okolí a její využívání člověkem.	1. Ekologie • základní ekologické pojmy, organismus a prostředí • podmínky života (sluneční záření, ovzduší, voda, půda, populace, společenstva) • potravní řetězce • stavba, funkce a typy ekosystému • oběh látek v přírodě • typy krajiny	10
Žák - má přehled o historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody, - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí, - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví, - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, dokáže posoudit vliv člověka na prostředí jejich využíváním, - orientuje se ve způsobech nakládání s odpady a možnostech snížení jejich produkce, - uvede příklady globálních problémů životního prostředí a možnosti jejich řešení ve vztahu k problémům regionálním a lokálním, - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a dokáže získat informace o aktuální situaci z různých zdrojů, uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu, - má přehled o ekonomických, právních a informačních nástrojích společnosti na ochranu přírody a prostředí a o indikátorech životního prostředí, - žák vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních,	2. Člověk a životní prostředí • člověk a vývoj jeho vztahu k přírodě • vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím • dopady činností člověka na životní prostředí • přírodní zdroje energie a surovin • odpady • globální problémy životního prostředí • ochrana přírody a krajiny chráněná území • nástroje společnosti na ochranu životního prostředí • zásady udržitelného rozvoje, odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí	12

ekonomických, technologických a sociálních přístupů, - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí, na konkrétním příkladu z občasného života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému.		
Žák - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi, - porovná délku vývoje života a člověka, - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav, - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života, porovná různé typy buněk a vysvětlí rozdíl mezi autotrofní a heterotrofní buňkou, - uvede příklady základních skupin organismů a porovná je.	3. Základy biologie • vznik a vývoj života na Zemi, geologické éry • vlastnosti živých soustav (systémové uspořádání, metabolismus, dráždivost, rozmnožování, adaptace, růst a vývoj) • buňka bakteriální, rostlinná a živočišná • rozmanitost organismů a jejich charakteristika	46

Biologie – 2. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - popíše základní anatomickou stavbu jednotlivých soustav v lidském těle - popíše fyziologické procesy jako je pohyb, dýchání, trávení, tvorba moči. - Vysvětlí reflexní oblouk, jak funguje synapse, rozdíly mezi sympatikem a parasympatikem. - Uvede základní rozdíly v pohlavní soustavě muže a ženy - zná zásady správné výživy a zdravého životního stylu, - uvede původce bakteriálních, virových a jiných onemocnění zná způsoby ochrany před nimi.	1. Biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav, zdraví a nemoc • Kosterní a svalová soustava • Tělní tekutiny, imunita oběhová soustava • Dýchací soustava • Trávicí a vylučovací soustava • Nervová soustava a smysly • Rozmnožovací soustava	44
Žák - orientuje se v základních genetických pojmech, uvede příklady využití genetiky. - Charakterizuje Mendelovy zákony a na příkladech ukáže kombinační čtverec - Uvede příklady mutací v genetickém kódu - Ukáže na příkladu výstavbu rodokmenu - Orientuje se v metodách genového inženýrství a uvede příklady využití genetiky člověka i populací v praxi	2. Dědičnost a proměnlivost organismů, vliv prostředí • Mendelovy zákony • Proměnlivost gen. kódu • Genetika člověka • Genetika populací	24

Název vyučovaného předmětu:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělání:

Platnost:

TĚLESNÁ VÝCHOVA

264 (8)

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

čtyřleté denní

od 1. 9. 2006 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučující úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k těmto cílům:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě jej chránit,
- pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života,
- osvojit si nové pohybové dovednosti, kultivovat svůj pohybový projev a správné držení těla, usilovat o optimální rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti v pravidelně prováděných pohybových aktivitách,
- aktivně vyhledávat příležitosti ke zdravotně vhodným pohybovým aktivitám,
- orientovat se v základních otázkách vlivu pohybových aktivit na tělesné a duševní zdraví,
- zvládat zjišťování základních parametrů tělesné zdatnosti i korekci vlastního pohybového režimu ve shodě se zjištěnými údaji,
- osvojit si základní způsoby zjišťování svalových dysbalancí a využívat kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení cíleně, s ohledem na vlastní oslabení, převažující způsob života a charakter pracovní zátěže (aktuálně i perspektivně),
- zvládnout organizační, hygienické a bezpečnostní návyky při pohybových činnostech i v neznámém prostředí,
- zvládnout základní první pomoc při stavech ohrožujících život,
- kladně prožívat pohybovou činnost a využívat ji k překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů i jako prostředek k dlouhodobější zdravotní prevence,
- chápat pohyb jako prostředek duševní hygieny a využívat jej k vytváření hodnotných interpersonálních vztahů,
- samostatně vstupovat do různých rolí a vztahů (hráč, závodník, spoluhráč, protihráč, rozhodčí, organizátor, divák) a upevňovat vztahy v duchu fair play – i s přesahem do života školy, rodiny atd.

Naznačené cíle by měly na výstupu ze střední odborné školy ústít do pozitivního vztahu k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu jako k přirozené a nezbytné součásti zdravého životního stylu moderního člověka.

Charakteristika učiva

Základní učivo z hlediska uvedených kritérií tvoří teoretické poznatky, průpravná, kondiční, relaxační a jiná cvičení, gymnastika, úpoly, atletika, pohybové a sportovní hry, lyžování a plavání.

Základní učivo je závazné pro všechny neoslabené žáky. Každá z uvedených činností má specifický charakter a funkci. Žáci, kteří splnili požadavky základního učiva, prohlubují ho náročnějšími obměnami, způsoby nebo vazbami, které jsou uváděny v rámci výběrového učiva. Výběrové učivo tedy prohlubuje a rozšiřuje základní učivo, přičemž respektuje a využívá podmínek školy, zájmů žáků a odborného zaměření učitelů.

Nadaní žáci se pravidelně účastní středoškolských turnajů (v odbíjené, kopané, košíkové, atletice, plavání, florbale, stolním tenise apod.), z nichž některé pomáhají organizovat. Tato činnost přispívá k rozvíjení organizačních dovedností a je výborná pro zúročení znalostí získaných z jiných předmětů jako např. informační technologie apod

Pojetí výuky

Tělesná výchova je v učebním plánu zařazována v rozsahu 2 vyučovacích hodin v týdnu. Obsah předmětu je koncipován v návaznosti na obsah výuky na ZŠ do deseti tematických okruhů, v jejich rámci je pak učivo členěno na poznatky, potřebné návyky a pohybové činnosti. Obsah učiva je prostředkem pro dosažení cílů jednotlivých etap vzdělání. Proto není učivo členěno do ročníků, ale učitel je vybírá v souladu s celkovou koncepcí daného předmětu, s konkrétními podmínkami školy (prostorové, materiální), konkrétní úrovní žáků (skupin, jednotlivců), jejich převažujícími pohybovými zájmy i vzhledem ke svému případnému speciálnímu pohybovému zaměření.

Učitel by měl všem žákům nabídnout k osvojení základní učivo, které vychází ze standardu vzdělávání. Konkrétní úroveň osvojení závisí především na individuálních předpokladech žáků. Pro uspokojení zájmu, dovednosti i pohybového nadání jednotlivců, skupin, případně celé třídy slouží učivo rozšiřující. Toto učivo je nezávazné. Učitel ve vyšší etapě vzdělávání se musí při realizaci jednotlivých témat přesvědčit, do jaké míry si žáci osvojili učivo nižší etapy, v případě potřeby se k němu vrátit nebo ho využít k opakování a upevňování pohybových dovedností, k rozvoji pohybových schopností atd. Z výše naznačeného vyplývá, že zařazení rozšiřujícího učiva nebo vypuštění některého námětu základního učiva je v kompetenci učitele, který nejlépe zná předpoklady žáků a konkrétní podmínky školy.

V 1. a 2. ročníku je do obsahu předmětu zařazeno také plavání, které tvoří polovinu celkové hodinové dotace pro ročník. Škola tak činí, jelikož má k dispozici vlastní bazén. A zároveň plavání patří mezi pohybové aktivity, které může vykonávat téměř každý bez ohledu na stupeň svých sportovních dovedností a šikovnosti a které přispívají ke zlepšování zdravotního stavu a nápravě negativních vad v držení těla způsobených hlavně sedavým způsobem života a špatným držením těla.

Podle možností žáků se v rámci výuky tělesné výchovy organizují lyžařské kurzy.

Hodnocení výsledků žáků

Rozhodující pro vzdělání je směřování k dílčím a celkovým cílům a respektování individuálních předpokladů žáků. Proto hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Rozhodující pro hodnocení žáků je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostní, výkonové, postoje).

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- vyjadřovat se přiměřenou odbornou terminologií,
- vyvozovat a interpretovat závěry na základě pozorovaných dějů,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Absolvent by měl být připraven:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- pečovat o své fyzické i duševní zdraví.

Sociální kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- aktivně se zapojovat do týmové práce,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolvent by měl být schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej,
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Absolvent by měl umět:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovat s informacemi.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Člověk a svět práce

Předmět tělesná výchova rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví. Studenti jsou vedeni k tomu, aby se pohybovým činnostem věnovali i ve svém volném čase, aby je chápali jako prostředek relaxace a nápravy negativních důsledků vysokého pracovního zatížení a stresu.

Člověk a životní prostředí

Výuka je zaměřena především na péči o zdraví a bezpečnosti zdraví při jakékoli pohybové činnosti. Žáci si také osvojují zásady bezpečného pobytu v různých přírodních prostředích, a to bez jakýchkoli zásahů do ekologické rovnováhy těchto prostředí

Mezipředmětové vztahy

- biologie
- fyzika
- občanská nauka
- informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Tělesná výchova – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti, - rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž, příčiny svalové nerovnováhy.	1. Teoretické poznatky • zásady přípravy organismu před pohybovou činností a její ukončení • zátěž a odpočinek	1
Žák - dokáže zaujmout postavení v daném tvaru, - používá základní povely a správně na ně reaguje.	2. Pořadová cvičení • nástupové tvary • pochodové tvary • otáčení na místě, otáčení za pochodu • povelová technika	1
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, přizpůsobuje je klimatickým podmínkám, - zvládá správnou techniku běhu a startů – rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati, - prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování, - porovnává ukazatele své zdatnosti s ostatními žáky a s předloženými tabulkami norem výkonů, - umí spojit rozběh s odrazem, - dokáže technicky správně provést skok do dálky, - rozlišuje hody a vrhy, - umí provést vrh koulí libovolnou technikou, - bere v úvahu bezpečnostní opatření při vrhu koulí.	3. Atletika • nízké a středně vysoké starty • běhy – rychlý, vytrvalý • skok do dálky • - vrh koulí	10
Žák - rozliší správné a vadné držení těla, - dokáže správně ovlivnit držení vlastního těla, - rozumí významu protahovacích a posilovacích cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu, - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a vybrat si vhodné rozvíjející činnosti z nabídky pohybových aktivit,	4. Gymnastika • všeobecně pohybově rozvíjející cvičení – koordinace, síla, rychlost, vytrvalost a • pohyblivost • akrobatické prvky – kotoul vpřed a jeho obměny, kotoul vzad, stoj na rukou, přemet stranou (dívky), váha předklonmo	6

- umí technicky správně kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulu vpřed a vzad – kotoul letmo, kotoul schylmo, - dokáže bezpečně provést stoj na rukou – u stěny, ve volném prostoru s dopomocí, - zvládá základy přemetu stranou, - bez obav zvládá přeskok přes zvýšené nářadí - s odrazovým můstkem i bez něho, - umí dávat dopomoc jiným žákům při přeskoku, - na kruzích dovede z klidové polohy – svis vznesmo – provést cvik překot vzad snožmo a zpět, - bezpečně zvládá komíhání ve svisu, případně komíhání s obratem, - umí seskočit v zákmihi a dát dopomoc při seskoku jiných žáků.	• přeskok přes zvýšené nářadí • cvičení na kruzích	
Žák - správně používá pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo, - posuzuje vhodnost použití pádových technik, - zná způsob sebeobrany v různých krizových situacích - škrcení zepředu, škrcení zezadu, útočný úchop za část těla, napadení nožem, pokus o znásilnění.	5.Úpoly • pády • základní sebeobrana	2
Žák - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat, - (odbíjená) umí technicky správně odbít míč obouruč vrchem, obouruč spodem, podat míč spodem, - (kopaná) umí technicky správně ovládat míč nohou – vedení míče, používá různé způsoby přihrávek a kopů, umí zpracovat míč, - (košíková) umí technicky správně ovládat míč – driblink, používá různé způsoby přihrávek, ovládá střelbu na koš z různých míst a vzdáleností, z místa i z pohybu, umí základy dvojtaktu, - (pro všechny hry) dokáže použít získané dovednosti v herních situacích, - rozlišuje správné postavení hráče v poli a chápe jeho význam na dané pozici, - rozumí základním pravidlům hry, - (netradiční hry) používá základní náčiní specifické pro danou hru, zná základní pravidla hry.	6. Sportovní hry • odbíjená (zejména dívky) – herní činnosti jednotlivce • kopaná a sálová kopaná (zejména chlapci) – herní činnosti jednotlivce, • hra košíková – herní činnosti jednotlivce • základy netradičních sportovních her – softball, ringo, frisbee atd.	12

Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků, - koriguje vlastní pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji.	7. Testování tělesné zdatnosti • vstupní motorické testy	2
Žák - umí splývat na místě i v pohybu v obou polohách (znak, prsa), - dýchá do vody v klidu i pohybu, - umí splývat a pohybovat se ve vodě s potopenou hlavou a otevřenýma očima, - spolupracuje se skupinou, kolektivní chování, kooperace, - zvládá skok do vody po nohou, - zvládá v základním provedení startovací skoky, - umí správně provést základní plavecké styly (prsa, znak, kraul).	8. Plavání • splývání • skok do vody po nohou • startovací skoky do vody • vodní hry • plavání (znak, prsa, kraul)	34

Tělesná výchova – 2. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - rozumí a umí používat základní terminologické výrazy běžně používané při pohybových činnostech, - rozlišuje výrazy rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost, dovede použít vhodné pohybové činnosti pro rozvoj jednotlivých pohybových předpokladů, - chápe význam pojmů aktivní zdraví a zdravý životní styl a dokáže stanovit, které pohybové činnosti jsou zdraví prospěšné a které jsou zdraví škodlivé, - rozumí významu hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách, - dokáže rychle reagovat a poskytnout první pomoc při drobných i závažnějších poraněních, zejména při úrazech vzniklých při pohybové činnosti.	1. Teoretické poznatky • terminologie pohybových činností • základní pohybové činnosti rozvíjející rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady • pojem aktivní zdraví • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • první pomoc	2
Žák - zvládá správnou techniku běhu (dýchání, práce nohou a paží), - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z prvního ročníku (rychlé a vytrvalostní běhy, skok do dálky, vrh koulí), - ovládá způsob předávání a přebírání štafetového kolíku, - aplikuje znalost pravidel štafetového běhu v praxi, - zvládá správnou techniku hodů, zejména dokáže spojit rozběh s odhodem, - dodržuje zásady bezpečnosti při veškeré své činnosti (zejména hod granátem a vrh koulí).	2. Atletika • zdokonalování techniky běhu • běhy – rychlé z nízkého startu, vytrvalostní z vysokého startu • štafetový běh • skok do dálky • hod granátem • vrh koulí	11
Žák - umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, - zvládá základní akrobatické cviky naučené v prvním ročníku ve zdokonalené formě, - dokáže spojit akrobatické cviky v jednoduché akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky),	3. Gymnastika • všeobecně pohybově rozvíjející cvičení, zejména protahovací a posilovací • akrobatické prvky, akrobatické řady • cvičení na hrazdě (výmyk, přešvih únožmo, seskok) • přeskok přes zvýšené nářadí	9

- zvládá správnou techniku výmyku, přešvihů únožmo a seskoků odskokem, chápe význam dopomoci při cvičení na hrazdě a dokáže ji sám poskytnout, - uplatňuje osvojené způsoby přeskoků přes zvýšené nářadí, umí bezpečně překonat překážku roznožným i skrčným způsobem, - koriguje podmínky pro přeskok (výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku od nářadí) ve shodě s úrovní svých schopností a dovedností, - zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně bez přírazu (chlapci).	• cvičení na kruzích • šplh (tyč, lano)	
Žák - (odbíjená) umí technicky správně odbít míč obouruč spodem i vrchem, podat míč spodem i vrchem, bezprostředně reaguje na míč, dokáže se rychle přemístit a vykrýt prostor, rozumí obrannému a útočnému systému hry, - (kopaná) umí technicky správně ovládat míč nohou, dokáže se rychle přemístit, uvolnit se a nalézt vhodný - prostor pro hru, ovládá různé techniky střelby na bránu, rozumí obrannému (osobní a zónová obrana) a útočnému (postupný útok, rychlý protiútok) systému hry, ovládá systém „přihrej a běž“, - (košíková) umí technicky správně ovládat míč, dokáže použít dvojtakt při hře, dokáže se rychle přemístit, uvolnit se bez míče i s míčem a nalézt si vhodný prostor pro hru, rozumí obrannému (osobní a zónová obrana) a útočnému (postupný útok, rychlý protiútok) systému hry, ovládá systém „hod’ a běž“, - (pro všechny hry) dokáže použít získané dovednosti a znalosti ohledně herních systémů v herních situacích, - rozpozná základní chyby a provinění proti pravidlům dané hry, - (netradiční hry) dokáže použít získané dovednosti takovým způsobem, že hra je plynulá, bez vážnějších rozporů s pravidly.	4. Sportovní hry • odbíjená (zejména dívky) – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů • kopaná a sálová kopaná (chlapci) – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů • košíková – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů • netradiční sportovní hry – softball, • ringo, frisbee, badminton, líný tenis	10
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výsledky z předchozího roku.	5. Testování tělesné zdatnosti • průběžné motorické testy	2

Žák - zvládá výkonové plavání na čas (včetně obrátek a startovacích skoků), - umí se orientovat ve vodě, - dokáže poskytnout první pomoc tonoucímu a sám ví, jak se zachovat v případě, že se topí.	6. Plavání • zdokonalování jednotlivých technik plavání (znak, prsa, kraul) • zdokonalování startovacích typů skoků • seznámení s prvky sebezáchrany a první pomoci tonoucímu	34
---	---	-----------

Tělesná výchova – 3. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - chápe význam výrazu fair play, dokáže ho uplatňovat jak při samotné pohybové činnosti, tak při sportovním diváctví, umí potlačit projevy negativních emocí spojených se sportem, - rozumí rozdílům mezi sportem žen a mužů, mezi sportem vrcholovým a rekreačním, dokáže se přizpůsobit úrovni svých spoluhráčů a podat pomocnou ruku slabším, - vysvětlí pojem doping a uvede příklady z praxe, zná možné následky používání podpůrných látek, - rozliší míru škodlivosti vlivu alkoholu, tabáku a drog na pohybovou výkonnost a tělesnou zdatnost.	1. Teoretické poznatky • fair play jednání, sportovní diváctví • rozdíly mezi TV a sportem žen a mužů • rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem • negativní jevy ve sportu	2
Žák - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předchozích ročníků (rychlé a vytrvalostní běhy, skoky, hody, vrhy), - dokáže vhodně sestavit družstvo pro štafetový běh, včetně dodržování závodních pravidel dané disciplíny, - zvládá správnou techniku skoku vysokého (spojení odrazu s rozběhem, způsob nůžky a flop), je si vědom zásad bezpečnosti při skoku vysokém, - dokáže přizpůsobit běh podmínkám daného terénu, používá vhodnou výstroj pro běh v různých klimatických podmínkách.	2. Atletika • běhy – rychlé z nízkého startu, vytrvalostní z vysokého startu • štafetový běh • skok do dálky • skok do výšky • vrh koulí • vytrvalostní běh v terénu	22
Žák - uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností, - využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti, - neopomíjí zásady péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti, - zvládá základní akrobatické cviky naučené v předchozích ročnících ve zdokonalené formě, - dokáže spojit akrobatické cviky ve složitější akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky), - zvládá správnou techniku cviků na hrazdě a přeskoku přes zvýšené nářadí, osvojené v předchozích ročnících,	3. Gymnastika • protahovací, posilovací a relaxační cvičení • akrobatické prvky, akrobatické řady • cvičení na hrazdě (opakování, nácvik toče jízdo vpřed – dívky, toče vzad – chlapci) • přeskok přes zvýšené nářadí • cvičení na kruzích • šplh (tyč, lano) • rytmická cvičení s obručemi – dívky • cvičení na kladině – dívky	16

- využívá své dovednosti v náročnějších podmínkách (výška hrazdy, výška náradí, vzdálenost odrazového můstku), - zná správnou techniku toče jízdu vpřed (dívky) a toče vzad (chlapci), - využívá cvičení s obručemi (dívky) pro rozvoj estetického citění a pro vlastní relaxaci, - zvládá rovnovážná cvičení a chůzi (včetně obrátů) po kladině, - zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně bez přirazu (chlapci), - zná a poskytuje pomoc při činnostech, kde hrozí nebezpečí úrazu.		
Žák - (odbíjená, kopaná, košíková, netradiční sporty) využívá získaných dovedností a vědomostí při hře, snaží se odstraňovat své nedostatky, snaží se o dodržování zásad fair play, - komunikuje při sportovních hrách – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii, - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci, - ovládá pravidla hry, dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu.	4. Sportovní hry • odbíjená (zejména dívky) – hra, rozhodování, organizace turnaje • kopaná (chlapci) – hra, rozhodování, organizace turnaje • košíková – hra, rozhodování • netradiční sportovní hry – softball, ringo, frisbee, badminton, líný tenis, rozhodování	26
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výsledky z předchozího roku.	5. Testování tělesné zdatnosti • průběžné motorické testy	2

Tělesná výchova – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, dovede o nich diskutovat, analyzovat je a hodnotit, - rozumí významu pohybových činností (zejména kondičních, kompenzačních a relaxačních) pro zdraví, - umí sestavit soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, umí si připravit kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotit jej, - ovládá kompenzační cvičení k vlastní regeneraci, a to zejména vzhledem k požadavkům budoucího povolání, - uplatňuje osvojené způsoby relaxace.	1. Teoretické poznatky • oblast zdraví a pohybu • význam pohybu pro zdraví • prostředky ke všeobecnému rozvoji, k regeneraci, kompenzaci a relaxaci	2
Žák - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předchozích ročníků (rychlé a vytrvalostní běhy, skoky, hody, vrhy).	2. Atletika • běhy • skoky • hody, vrhy	20
Žák - uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností a zásady uklidnění organismu po skončení pohybové činnosti, - využívá vhodné protahovací a posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti a pro kompenzaci nevhodných pohybových návyků a nevhodné pracovní zátěže, - vylepšuje své výkony při cvičení všeho druhu (akrobacie, cvičení na hrazdě a na kruzích, přeskok, šplh).	3. Gymnastika • protahovací, posilovací, relaxační, kondiční, koordinační a kompenzační cvičení • akrobatické prvky • cvičení na hrazdě • přeskok přes zvýšené nářadí • cvičení na kruzích • šplh (tyč, lano)	10
Žák - dokáže se v souladu s pravidly zapojit do jakékoli prováděné herní činnosti v rámci osvojené hry, - uplatňuje techniku a základy taktiky dané hry, participuje na týmových herních činnostech družstva, - vyhledává kolektivní sporty s vědomím jejich pozitivního působení na psychiku člověka.	4. Sportovní hry • odbíjená, kopaná, košíková – hra, rozhodování • netradiční sportovní hry – softball, ringo, frisbee, badminton, líný tenis, rozhodování	26
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti a porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a se svými výsledky z předchozích let.	5. Testování tělesné zdatnosti • výstupní motorické testy	2

Název vyučovaného předmětu:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělání:

Platnost:

EKONOMIKA

344 (12)

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

čtyřleté denní

od 1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět ekonomika

- spolu s účetnictvím a právem tvoří povinný ekonomicko-právní základ odborného vzdělání, ve výuce jsou respektovány a využívány úzké mezipředmětové vztahy mezi těmito předměty,
- je stěžejním předmětem školního vzdělávacího programu a slouží ke splnění základního cíle profilu absolventa, kterým je příprava na vysokoškolské studium,
- vede k osvojování základních ekonomických dovedností, k rozvíjení schopnosti ekonomicky myslet,
- učí žáky uplatňovat ekonomickou efektivnost při podnikových činnostech, jednat hospodárně a v souladu s etikou podnikání,
- předává žákům vědomosti o podnikání, podnikových činnostech, marketingu, prodejní činnosti, financování podniku, finančním trhu, hospodářské politice a místě národního hospodářství ve světové ekonomice,
- učí žáky využívat různé zdroje informací k doplnění svých znalostí, pracovat s nimi a správně je interpretovat,
- jedná se o vědomosti a dovednosti určené pro bezprostřední využití v reálném životě občanském nebo profesním. Tím předmět přispívá zejména k rozvoji odborných a občanských kompetencí absolventa.

Charakteristika učiva

Probíraným učivem mají žáci získat vědomosti a dovednosti dlouhodobější povahy, aby z nich mohli vycházet v měnících se podmínkách ekonomické praxe. Žáci mají pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury.

- **1. ročník:** 2 hodiny týdně

Učivo 1. ročníku je zaměřeno na vysvětlení základních ekonomických pojmů, jako jsou podstata fungování tržní ekonomiky, vysvětlení a odlišení jednotlivých forem podnikání, charakteristika majetku a znalosti v oblasti lidských zdrojů.

- **2. ročník:** 2 hodiny týdně

Učivo je zaměřeno na prohloubení kapitoly lidských zdrojů – odměňování, dále se učivo zaměřuje na hlavní činnosti podnikatelských subjektů – výroba, prodej, služby a na další činnosti, a to marketing a management.

- **3. ročník:** 3 hodiny týdně

Třetí ročník je zaměřen na probírání učiva, které se týká daní a zákonného pojištění, finančního trhu a osobních financí.

- **4. ročník:** 3 hodiny týdně

Učivo je zaměřeno na finanční řízení podniku, dále prohlubuje znalosti v oblasti prodejní činnosti zaměřené na mezinárodní obchod. Učivo pokračuje v oblasti národního hospodářství, hospodářské politiky státu, světové ekonomiky a globálních aspektů světové ekonomiky a regionálních aspektů světového hospodářství.

Pojetí výuky

V hodinách ekonomiky budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad navazující na texty učebnice a platné právní normy (např. daňové zákony, živnostenský zákon, obchodní zákoník apod.) a doplňovaný problémovým vyučováním,
- referáty, při jejich zpracovávání využívají studenti odbornou literaturu, popřípadě internet,
- ve vhodných tematických celcích konkrétní příklady z reálné praxe,
- využití prostředků výpočetní techniky
- vyhledávání aktuálních informací prostřednictvím internetu a jejich aplikace při řešení úkolů, při zpracování informací se využívá vhodný software (EXCEL, WORD, ekonomický software),
- práce s aktuálními formuláři (studenti je získávají samostatně prostřednictvím internetu nebo příslušných institucí),
- diskuze k jednotlivým tématům s využitím znalostí studentů z běžného života,
- samostatná, popř. skupinová práce,
- dle možností exkurze a přednášky odborníků z praxe (např. pracovníků bank, VZP, OSSZ apod.), s nimiž jsou studenti schopni diskutovat na daná témata,
- uplatňování a využívání mezipředmětových vztahů (účetnictví, právo, praxe - fiktivní firma, integrovaný ekonomický předmět, informační technologie atd.),
- účast na školních i meziškolních ekonomických soutěžích, akcích pořádaných Hospodářskou komorou a jinými institucemi.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je prováděno systematicky po celý školní rok dle pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Učitelé rozlišují hodnocení průběžné (v průběhu roku) a souhrnné (na konci pololetí). Hodnocení se provádí formou známky (klasifikace) a slovního vyjádření, které se žákům sděluje ústně. Nedílnou součástí hodnocení je sebehodnocení žáků. Způsob hodnocení sdělují žákům učitelé vždy na začátku školního roku ve vazbě na výukové předměty. K hodnocení žáka učitel přistupuje komplexně. Hodnocení žáka se nezaměřuje pouze na hodnocení jeho vědomostí, ale i na jeho schopnosti prezentovat své dovednosti a znalosti získané ve všeobecných i odborných předmětech, schopnosti komunikovat a spolupracovat v týmu, využívat informační a komunikační technologie v rámci výuky a vyhledávat informace, schopnosti využívat svých vědomostí v rámci mezipředmětových vztahů, získat a upevňovat klíčové a odborné kompetence v průběhu vzdělávání.

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu.

Žáci při ústním projevu:

- správně formulují z hlediska odborného,
- mluví souvisle, srozumitelně a jazykově správně,
- znají souvislosti s ostatními probíranými tematickými celky,
- jsou schopni navázat i na ostatní odborné předměty.

Žáci při písemném projevu:

- pracují správně, přesně a pečlivě z hlediska odborného,
- dbají na jazykovou stránku,
- pracují samostatně i týmově.

Ostatní hodnocení:

- vypracovávají a prezentují referáty na dané téma,
- zpracovávají samostatné projekty,
- pracují s Internetem.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

V souladu s platnými předpisy jsou žáci na začátku školního roku seznámeni a prokazatelným způsobem poučeni o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, především pak v odborných učebnách. Škola též smluvně zajistí, aby byli žáci proškoleni o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci při absolvování povinné odborné stáže.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**Klíčové kompetence:**

Absolvent:

- má kladný vztah k celoživotnímu učení jako nezbytnému prvku pro rozvoj ve svém životě a povolání;
- využívá různé zdroje informací k osobnímu i profesnímu rozvoji, které kriticky zhodnotí;
- využívá dostupných informací a různých metod k řešení vzniklých problémů a navrhuje nové možnosti řešení problémů;
- spolupracuje při řešení problémů;
- komunikuje adekvátně danému prostředí, obhájí své myšlenky a postoje;
- stanovuje si cíle a priority svého jednání v souvislosti s odbornými kompetencemi, popisuje účel a užitečnost vykonávané práce;
- je samostatný a zodpovědný ke svěřeným úkolům;
- dodržuje zákony a normy;
- má povědomí o společenském a kulturním dění;
- dovede poskytnout první pomoc při úrazu nebo onemocnění;
- uznává hodnotu života a význam životního prostředí pro člověka.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli

- uznávat a dodržovat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti,
- jednat v souladu s udržitelným rozvojem a podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury.
- uznávat hodnotu života, být odpovědní za svůj život,
- zajímat se o politické a společenské dění u nás i ve světě.

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály,
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.).

Kompetence k učení

Absolventi by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat.

Sociální a personální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.
- řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej,
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické),
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Digitální kompetence

Absolventi by měli umět:

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.
- Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Matematické kompetence

Absolventi by měli umět:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení,
- správně používat a převádět jednotky,
- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu,
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a být schopni srovnávat je se svými předpoklady; být připraveni přizpůsobit se změnám pracovních podmínek,
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb,
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- schopnost odolávat myšlenkové manipulaci
- orientace v masových médiích, jejich využívání a kritické hodnocení
- schopnost diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení

Člověk a svět práce

- práce s informacemi
- práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- základní aspekty soukromého podnikání
- práce s příslušnými právními předpisy
- vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- orientace ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu
- schopnost verbální prezentace při jednání s potenciálními zaměstnavateli
- dovednost vysvětlit základní aspekty pracovního poměru
- schopnost orientovat se ve službách zaměstnanosti
- hlavní oblasti světa

Člověk a životní prostředí

- schopnost jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické

Informační a komunikační technologie

Mezipředmětové vztahy

- účetnictví
- právo
- odborná stáž
- písemná a elektronická komunikace
- informační technologie
- zeměpis
- matematika

Změny od školního roku 2015/2016

Od školního roku 2015/2016 se vyučuje podle nových učebnic EKONOMIKA pro ekonomicky zaměřené obory středních škol od autorů Petr Klínský, Otto Münch, Yvetta Frydryšková, Jarmila Čechová.

Učebnice jsou publikovány postupně, tzn. Ekonomika 1 v roce 2015, Ekonomika 2 v roce 2016, Ekonomika 3 v roce 2017. Ekonomika 4 bude vydána v roce 2018. Ve školním roce 2017/2018 se čtvrté ročníky vyučují dle původních ŠVP, tzn. dle původních učebnic s cvičebnicemi.

Z tohoto důvodu dochází ke změně skladby učebního plánu pro žáky počínaje školním rokem 2015/2016.

Některé obtížnější propočty např. efektivnost investic, odpisy z technického zhodnocení, rychlost obratu, propočet mezd včetně zdanění apod. je možné přesunout do 2. ročníku.

V učebnicích EKO na konci každé dílčí kapitoly je řada praktických úloh k procvičení a k pochopení problematiky. U každé úlohy je ponechán volný prostor k zapsání řešení nebo správné odpovědi. K učebnici již nejsou vydávány Cvičebnice. Žáci proto využívají pouze tuto učebnici a další materiály dle vyučujících. Od roku 2016 lze využívat učebnice v elektronické verzi. Tato verze je rozšířena o online testy včetně řešení, práce s informacemi a kvízy. Tyto materiály lze využít pro zpestření výuky.

Od školního roku 2019/2020 došlo ke změně skladby učiva 3. ročníku. Důvodem byla potřeba probrat tematický celek Daně a zákonná pojištění dříve, než se začne účtovat o daních v předmětu Účetnictví, aby předmět Ekonomika zůstal teoretickou základnou pro předmět Účetnictví, popř. pro další odborné ekonomické předměty.

Pořadí probíraných tematických celků ve 3. ročníku: Osobní finance, Daně a zákonná pojištění, Finanční trh.

Realizace odborných kompetencí

Ekonomika – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - na příkladech z běžného života aplikuje základní pojmy, např. obětovaná příležitost, rovnovážná cena; - vysvětlí vznik tržní rovnováhy, důsledky působení trhu a úlohu zisku;	1. Podstata fungování tržní ekonomiky • potřeby a jejich uspokojování, vzácnost, obětovaná příležitost, • racionální chování - výrobní faktory, ekonomický koloběh • podstata tržní ekonomiky (nabídka, poptávka, tržní rovnováha)	10
Žák - zpracuje jednoduchý podnikatelský záměr; - pracuje s právními předpisy a rejstříky nebo výňatky z nich (např. občanským zákoníkem, živnostenským rejstříkem, obchodním rejstříkem); - na příkladu ukáže postup založení živnosti (a obchodní korporace), včetně odlišností druhů živností a obchodních společností; - odlišuje možnosti zrušení korporace; - odlišuje ziskové a neziskové organizace;	2. Právní forma podnikání • podnikatelský záměr • živnost • právní formy obchodních korporací • založení/zahájení podnikání • ukončení podnikání • neziskové subjekty	12
Žák - zařadí příklady majetku do jednotlivých složek oběžného majetku; - vysvětlí na příkladu postup pořízení materiálu včetně výběru vhodného dodavatele; - provádí základní propočty spotřeby materiálu a optimalizace zásob a nákupu, komentuje výsledky; - vyhotoví základní doklady spojené se zásobami a vede karty zásob;	3. Oběžný majetek • členění, pořízení, skladování, spotřeba materiálu, optimalizace zásob a nákupu • oceňování zásob • obrát zásob	17
Žák - rozliší oběžný a dlouhodobý majetek a jejich základní druhy; - provádí běžné výpočty – odpisů, kapacity a jejího využití, efektivnosti investic a komentuje výsledky; - vede evidenci dlouhodobého majetku;	4. Dlouhodobý majetek • členění, opotřebení, odpisy, kapacita • pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku • oceňování • efektivnost investic	17
Žák - popíše, jak hledat vhodné zaměstnání a jak se o něj ucházet; - popíše, jak zaměstnavatel vybírá zaměstnance; - připraví se na přijímací pohovor v českém i v cizím jazyce; - vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, aplikuje je na typové příklady;	5. Lidské zdroje • hledání zaměstnání • zdroje nových zaměstnanců, výběr zaměstnanců • vznik, změny a ukončení pracovního poměru	12

- uvede povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance při zajišťování bezpečnosti práce a požární prevenci; - aplikuje znalosti bezpečnostních předpisů a bezpečnostních rizik na konkrétní situace (např. ve své škole); - vyhledá příslušnou právní úpravu v zákoníku práce; - popíše na příkladech možnosti ukončení pracovního poměru; navrhne řešení typové situace při ukončení pracovního poměru.	• bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, státní odborný dozor nad bezpečností práce • práce konané mimo pracovní poměr • práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, kolektivní vyjednávání	
---	--	--

Ekonomika – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - vysvětlí strukturu mzdy; - provádí výpočty všech složek mzdy včetně zdanění s využitím znalostí o zákonné úpravě mezd;	1. Mzdy a mzdové výpočty • mzdové předpisy, formy + složky mzdy • náhrady mezd, dávky nemoc. pojištění • hrubá a čistá mzda • sociální a zdravotní pojištění • daň z příjmů ze závislé činnosti	12
Žák - srovná sdílenou ekonomiku s tradičními formami podnikání; - popíše, jak je zajištěna péče o jakost; - provede jednoduché vyhodnocení efektivnosti; - popíše ekologické souvislosti výrobní činnosti; - charakterizuje typy výroby a org. výrobního procesu; - stanoví cenu výrobce jako součet nákladů, zisku a daní - charakterizuje spektrum služeb;	2. Hlavní činnost • oblasti hlavní činnosti, sdílená ekonomika • koncept společenské odpovědnosti (CSR) • péče o jakost • výrobní činnost a služby	14
Žák - na příkladu popíše průběh obchodního případu, uvede používané doklady; - provede kalkulaci prodejní ceny maloobchodu; - kriticky posoudí nabídku výrobku či služby (na základě vlastních či vyhledaných informací); - v příkladu vybere vhodný způsob dodání a placení; - v příkladu ukáže postup reklamace a správný postup jejího řešení;	3. Prodejní činnost • velkoobchod a maloobchod • kupní smlouva, (včetně dodacích a platebních podmínek, všeobecné podmínky), smlouva o dílo • průběh prodejní činnosti v tuzemsku; • ochrana spotřebitele, nekalé obchodní praktiky • realizace dodávky – expedice, doprava, pojištění • závady plnění, odpovědnost za vady	16
Žák - na příkladu vysvětlí cílený a individualizovaný marketing; - na příkladech aplikuje poznatky o nástrojích marketingu, např. úroveň produktu, stanovení ceny (včetně nastavení a cenových triků), volba prodejní cesty a vhodné propagace (komunikace); - na příkladech ukáže využití současných marketingových technik (např. guerilla, viral) a digitálních komunikačních technik;	4. Marketing • podstata marketingu, průzkum trhu • cílený marketing (segmentace, targeting, positioning), • individualizovaný marketing (zejména CRM) • produkt, cena, distribuce, propagace • digitální komunikační techniky	14
Žák - provede propočty související se sestavováním a kontrolou plánu; - graficky vyjádří a zhodnotí organizační strukturu; - zhodnotí využití motivačních nástrojů; - využije základní rozhodovací metody.	5. Management • plánování • organizování • motivace a vedení lidí • kontrola • rozhodování	12

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - rozlišuje daně přímé a nepřímé, - vypočte daňovou povinnost k DPH s využitím samovyměření daně; - pracuje se zákonem o dani z příjmu; - vypočte daňovou povinnost k dani z příjmů fyzických osob a dani z příjmů právnických osob se zahrnutím nejobvyklejších položek ovlivňujících základ daně; - propočítá sociální a zdravotní pojištění zaměstnavatele a zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné; - na příkladu popíše stanovení daňové povinnosti k dani silniční, z nemovitých věcí a spotřebním daním, nebo je vypočte;	1. Soustava daní a zákonného pojištění • soustava daní, přímé a nepřímé daně • daňová správa ČR • DPH • spotřební a ekologické daně • daně z příjmů • srážková daň • majetkové daně (silniční daň, daň z nemovitých věcí) • zdravotní a sociální pojištění	44
Žák - na příkladech vysvětlí využití cenných papírů a obchodování s nimi; - vysvětlí používání platebních nástrojů či finančních technologií, ukáže využití v modelovém příkladu; - provádí výpočty s kursovním lístkem; - provádí výpočty jednoduchého, složeného a anuitního úročení (např. s pomocí webové aplikace); - posoudí na vybraném finančním produktu, zda splňuje požadavky ochrany spotřebitele; - při výpočtech zahrnuje i poplatky za finanční služby; - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby;	2. Finanční trh • pojem, členění, subjekty finančního trhu, ochrana spotřebitele, finanč. technologie • peníze, virtuální peníze, cenné papíry, burza • cena finančních produktů (poplatky, úroky) • platební styk • vklady a spoření (včetně stavebního a penzijního) • úvěry • pojištění a pojistná smlouva	38
Žák - dokáže rozlišit pevné, kontrolovatelné a jednorázové domácí výdaje, pravidelné a nepravidelné domácí příjmy - podle zadání sestaví jednoduchý domácí rozpočet - popíše možnosti nakládání s přebytkem domácího rozpočtu - popíše možnosti zajištění rizik domácího rozpočtu - vysvětlí pojem deficit domácího rozpočtu, „dobré a špatné“ úvěry, popíše možnosti řešení jednorázového a opakovaného deficitu - vysvětlí pojmy osobní aktiva a pasiva - podle zadání sestaví jednoduchý přehled majetku a závazků – bilanci - podle zadání sestaví finanční plán domácnosti - popíše, jaké mohou nastat problémy osobních financí a naznačí možnosti jejich řešení.	. Osobní finance • osobní (domácí) rozpočet • nakládání s přebytkem domácího rozpočtu • zajištění rizik • deficit domácího rozpočtu • osobní majetek a závazky • finanční plán domácnosti • problémy osobních financí	8

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - provádí jednoduché výpočty spojené se snižováním nákladů, zvyšováním tržeb, vysvětlí vzájemné souvislosti ceny, zisku a velikosti prodeje, komentuje výsledky; - sestavuje kalkulace úplných nákladů, neúplných nákladů a interpretuje výsledky; - zpracuje jednoduchý rozpočet; - odliší vlastní a cizí zdroje krátkodobé a dlouhodobé; - vypočítá rentabilitu a výsledek interpretuje; - na příkladu vysvětlí podstatu cash-flow; - na příkladu vysvětlí protikladnost výnosu a rizika;	1. Financování podniku • náklady, výnosy – dva pohledy finančního řízení (zisk, platební schopnost) • náklady – členění, možnosti snižování • výnosy – členění, možnosti zvyšování • kalkulace úplných a neúplných nákladů • rozpočty • zdroje financování – vlastní kapitál, cizí zdroje • krátkodobé financování – zdroje, pracovní kapitál, řízení likvidity a solvence • dlouhodobé financování, cash flow • čas, výnos, riziko a likvidita ve finančním řízení	25
Žák - charakterizuje sektory a odvětví národního hospodářství; - uvede řídicí orgány národního hospodářství; - komentuje aktuální stav ukazatelů NH a veřejného dluhu; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky a na příkladu ukáže, jak se jim bránit; - vysvětlí příčiny nezaměstnanosti; - na příkladech ukáže, jak se projevuje stínová ekonomika, veřejné statky, externality, monopol; - odliší cíle expanzivní a restriktivní politiky; - vypočte nárok na vybranou sociální dávku (například za pomoci kalkulaček na internetu)	2. Národní hospodářství a hospodářská politika • uspořádání národního hospodářství • ukazatele úrovně NH (HDP, inflace, platební bilance a nezaměstnanost) • funkce státu v tržní ekonomice, selhání trhu • soustava veřejných rozpočtů, veřejný dluh • hospodářská politika, politika expanzivní a restriktivní, vnitřní měnová politika, fiskální politika • sociální politika	26

Žák - uvede důvody exportu a importu; - v příkladu vybere vhodný způsob dodání a placení; - provede kalkulaci prodejní ceny do zahraničí; - orientuje se v používaných dokladech a průběhu obchodního případu uvnitř EU a vůči třetím zemím; - vysvětlí dodací podmínky, platební podmínky a postup celního řízení; - srovná liberalismus a protekcionismus; - posoudí dopad cel, společného trhu a změn měnového kurzu na ekonomiku; - na příkladu ukáže, jak se globalizace projevuje v každodenním životě; - popíše vliv geografické polohy na ekonomický vývoj světových regionů a důvody nerovnoměrnosti rozložení světové ekonomiky; - vysvětlí příčiny hlavních globálních problémů lidstva a dokáže nastínit možnosti řešení nejdůležitějších z nich;	3. Mezinárodní obchod a světová ekonomika • důvody mezinárodního obchodu • průběh prodejní činnosti mimo ČR • kupní smlouva do zahraničí - dodací a platební podmínky, všeobecné podmínky • protekcionismus a liberalismus • vnější obchodní a měnová politika • ekonomická integrace, strukturální fondy • globální aspekty světové ekonomiky	26
Žák - provede srovnání v rámci např. makroregionu, státu, oblasti podle daných kritérií (např. přírodní podmínky a zdroje, obyvatelstvo, hospodářství); - provede srovnání v rámci světového hospodářství a vybraných odvětví (např. produkce, surovinové a palivové zdroje odvětví, hlavní výrobci); - pracuje s mapami.	4. Regionální aspekty světového hospodářství • rozdělení světa do tří ekonomických center (evropské, východoasijské, severoamerické) a jejich hlavních zájmových sfér, hlavní světové ekonomické integrace • Česká republika, struktura její ekonomiky a region	7

Název vyučovaného předmětu:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělání:

Platnost:

ÚČETNICTVÍ

128 (8)

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

čtyřleté denní

od 1. 9. 2019 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět účetnictví spolu s ekonomikou a právem poskytují základ odborného vzdělávání v ekonomickém lyceu, který se svým charakterem (obecné ekonomické kompetence) blíží všeobecnému vzdělání. Předmět rozvíjí zejména následující odborné kompetence:

- ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním i osobním životě,
- samostatně vyhledávat informace, pracovat s nimi a správně je interpretovat,
- kontrolovat výsledky své práce,
- pracovat s účetními a platebními doklady (např. bankovní výpisy, platební příkazy),
- orientovat se v prvotní evidenci zaměstnanců a mezd,
- účtovat základní operace v souvislosti s dlouhodobým majetkem, zásobami, finančním majetkem, zúčtovacími vztahy, zdroji krytí,
- účtovat náklady a výnosy, vyčíslit a posoudit výsledek hospodaření,
- provést účetní uzávěrku,
- samostatně pracovat při zachycení ekonomických informací podle pravidel účetních standardů,
- soustavně sledovat a vyhledávat aktuálních informace,
- sledovat souvislosti mezi ekonomickými jevy a formulovat závěry.

Charakteristika učiva

Předmět je zařazen do 2., 3. a 4. ročníku v týdenní hodinové dotaci 2,3 a 3 vyučovací hodiny. Do výuky je zařazeno učivo: podstata účetnictví, účetní doklady, základy účtování na syntetických účtech, zásoby, dlouhodobý majetek, krátkodobý finanční majetek a krátkodobé finanční zdroje, zúčtovací vztahy, kapitálové účty, náklady a výnosy, účetní uzávěrka a závěrka, daňová evidence.

Pojetí výuky

Ve výuce se klade důraz především na vytvoření teoretického základu účetnictví pro budoucí vysokoškolské studium. Žáci jsou vedeni k vyhledávání aktuálních informací (internet, odborné časopisy) a jejich aplikaci při řešení úkolů. Zjištěné výsledky se žáci učí posuzovat z hlediska jejich využití při řízení podniku. Žáci si mají vypěstovat návyk soustavné kontroly a schopnost samostatně řešit zadaný úkol a nést odpovědnost za výsledek práce.

Žáci jsou motivováni k prezentaci svých vědomostí a schopností na veřejných akcích, např. při účasti na meziškolských soutěžích (např. Ekonomický tým), akcích pořádaných hospodářskou komorou a jinými institucemi. Ve výuce se používá aktuální vydání učebnice účetnictví pro střední školy a veřejnost a sbírky příkladů k učebnicím účetnictví – autor ing. Pavel Štohl.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáků se klade důraz na správnost, přesnost a pečlivost při provádění účetních zápisů a schopnost samostatné práce. Při ústním projevu je zohledňována přesnost formulace z hlediska odborné i jazykové správnosti. Žákům jsou zadávány písemné práce za jednotlivé tematické celky.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vzdělávání v účetnictví směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili tyto občanské a klíčové kompetence:

- jednali odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně ve vlastním zájmu, zájmu organizace i v zájmu veřejném,
- dbali na dodržování zákonů a pravidel chování (např. v platebním styku, zúčtovacích vztazích a daních),
- aktivně se zajímali o politické, hospodářské a společenské dění,
- chápali význam životního prostředí pro člověka a organizovali činnost firmy v duchu udržitelného rozvoje,
- uměli myslet kriticky (např. při vyvozování závěrů ze souvislých příkladů),
- dokázali zkoumat věrohodnost informací (např. kontrola správnosti účetních dokladů),
- nenechávali se manipulovat (např. úprava výsledku hospodaření na daňový základ),
- tvořili si vlastní názor a byli schopni o něm diskutovat,
- vyjadřovali se přiměřeně v projevech mluvených i psaných,
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- efektivně se učili a pracovali,
- využívali ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učili se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímali hodnocení výsledků své práce ze strany jiných lidí, přiměřeně na ně reagovali, přijímali radu i kritiku,
- soustavně se vzdělávali,
- adaptovali se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovali,
- přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly,
- pracovali v týmu, podněcovali práci v týmu vlastními návrhy,
- přispívali k vytváření dobrých mezilidských vztahů,
- řešili samostatně běžné pracovní úkoly, uplatňovali při řešení různé metody myšlení a volili prostředky a způsoby vhodné k jejich splnění,
- pracovali s informacemi, zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- prováděli reálný odhad výsledku řešení praktického příkladu,
- sestavili ucelené řešení příkladu na základě dílčích výsledků.

Průřezová témata

- Člověk a svět práce
- Člověk a životní prostředí
- Občan v demokratické společnosti
- Informační a komunikační technologie

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- informační technologie
- právo

Realizace odborných kompetencí

Účetnictví – 2. ročník

Výsledky a kompetence žáka	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - chápe funkci zpracovávaných informací.	Úvod • podstata a význam účetnictví • účetní soustavy • finanční a manažerské účetnictví	3
Žák - ověří náležitosti dokladů, - provede likvidaci účetních dokladů.	Účetní doklady • význam, druhy • náležitosti • praktické vyhotovování • oběh úč. dokladů a postup při jejich zpracování	6
Žák - chápe podstatu zpracovávaných informací.	Majetek podniku a zdroje financování majetku • majetek a jeho formy • zdroje financování majetku • inventura majetku a závazků	5
Žák - sestaví jednoduchou rozvahu, - chápe vztahy mezi aktivy a pasívy, - zachytí změny na účtech, - pochopí podstatu podvojného zápisu, - chápe podstatu inventarizace jako nástroj kontroly věcné správnosti, - chápe postup účtování během účetního období, - řeší jednoduchý příklad.	Základy podvojného účetnictví • rozvaha • změny rozvahových položek • rozvahové a výsledkové účty • podvojný účetní zápis, obraty a zůstatky na účtech • účty syntetické a analytické evidence • procvičování účtování na rozvahových a výsledkových účtech	10
Žák - chápe účetní doklad jako zdroj informací, - umí vyhotovit odpovídající účetní doklady, - účtuje základní operace v syntetické evidenci, - rozumí základní analytické evidenci.	Základy účtování v podvojném účetnictví • peněžních prostředků • materiálu • HIM • mezd • výrobků • zboží • nákladů a výnosů	25

Žák - orientuje se v právních normách o účetnictví, - pracuje s účetní osnovou, - chápe podstatu inventarizace jako nástroj kontroly, - provádí opravy účetních zápisů v souladu se zákonem o účetnictví.	Účetní technika • organizace účetnictví • účetní zápisy, kontrola správnosti a opravy účetních zápisů • účetní knihy	5
Žák - umí kompletně zpracovat účetní agendy podle účetních dokladů, - je schopen poskytnout informace pro řízení podniku.	Souvislý příklad (fyzická osoba – obchodní činnost) – Štohl: Sbíрка příkladů 1. díl	14

Účetnictví – 3. ročník

Výsledky a kompetence žáka	Tematické celky	Hodinová dotace
	Opakovací příklad	10
Žák - účtuje způsobem A i B podle dokladů, - vyhotoví účetní doklady a vede analytickou evidenci, - posoudí vhodnost volby způsobu účtování a oceňování zásob.	Zásoby • druhy, oceňování • reklamace, prodej, inventarizační rozdíly • metoda A a B • materiál na cestě a nevyfakturované dodávky • účtování zboží • zásoby vlastní výroby	23
Žák - účtuje podle dokladů – pořízení, vyřazení, - vyhotoví účetní doklady a vede analytickou evidenci, - posoudí vhodnost volby způsobu odepisování.	Dlouhodobý majetek • členění a oceňování • odepisování • pořizování a vyřazování DM • AE	23
Žák - vyhotoví pokladní doklady, - účtuje podle výpisů z bankovních účtů a pokladních dokladů, - vypočte a zaúčtuje kurzové rozdíly.	Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé finanční zdroje • pokladna • ceniny • bankovní účty a úvěry	5
Žák - zpracuje faktury, vede knihy faktur a účtuje nákup a prodej v cizí měně, - účtuje DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku, v EU a s třetími zeměmi, - účtuje další závazky a pohledávky z obchodního styku, - vyhotoví doklady pro zaúčtování mezd, - účtuje mzdy, zákonné pojištění a daň z příjmů ze závislé činnosti, - chápe vazby na státní rozpočet, - účtuje daňové povinnosti a jejich úhrady, - rozliší zaměstnance a společníka, - podle obsahu je schopen určit pohledávku či závazek.	Zúčtovací vztahy • charakteristika účtů 3. účt. tř • poskytnuté a přijaté provozní zálohy • pohledávky a závazky v cizí měně • směnky • zúčtování se zaměstnanci, společníky a FÚ • pochybné, sporné a nedobytné pohledávky	32

Účetnictví – 4. ročník

Výsledky a kompetence žáka	Tematické celky	Hodiny
Žák - dokáže pochopit význam vlastních a cizích zdrojů a důsledky jejich použití pro financování, - účtuje zvýšení základního kapitálu, - aplikuje ustanovení příslušné právní normy, - vypočte výši vlastního kapitálu.	Kapitálové účty a dlouhodobé závazky • charakteristika účtů • právní formy podnikání • základní a ostatní složky kapitálu • účtování individuál. podnikatele • dlouhodobé cizí zdroje	16
Žák - aplikuje zásady účtování nákladů a výnosů, - účtuje náklady a výnosy ve finanč. účetnictví, - posoudí náklady a výnosy z hlediska daňového, vyhledá v zákoně o daních z příjmů. - pochopí význam časového rozlišení pro správné zjištění výsledku hospodaření, - účtuje časové rozlišení nákladů a výnosů.	Náklady a výnosy, ČR, finanční leasing • charakteristika • účtování nákladů a výnosů • časové rozlišování nákladů a výnosů • finanční pronájem s následnou koupí (leasing)	18
Žák - chápe inventarizaci jako nástroj kontroly věcné správnosti účetnictví, - při určování uzávěrkových operací respektuje obecné účetní zásady, - provádí účetní uzávěrku, - vypočte hrubý účetní výsledek hospodaření v členění potřebném pro účetní výkazy, - transformuje účetní výsledek na daňový základ a dále upravuje základ daně, - uzavře rozvahové a výsledkové účty.	Účetní uzávěrka • inventarizace • uzávěrkové operace • zjištění HV • výpočet DzP • uzávěrka účtů	20
Žák - orientuje se v účetních výkazech, - sestaví účetní výkazy.	Účetní závěrka • rozvaha, výkaz zisků a ztrát • příloha k účetním výkazům	10
Žák - orientuje se v předpisech upravujících účetnictví.	Právní úprava účetnictví • zákon o účetnictví –zákl.ustanovení • ostatní právní normy • vnitropodnikové směrnice • účetní zásady	4
Žák - určí osoby oprávněné vést daňovou evidenci, - vede daňovou evidenci, - vypočte daň z příjmů fyzických osob.	Daňová evidence • charakteristika • deník příjmů a výdajů • evidence majetku a závazků	6
	Opakování	10

Název vyučovaného předmětu:
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:
Kód a název oboru vzdělání:
Délka a forma vzdělání:
Platnost:

PRÁVO
128 (4)
78-42-M/02 Ekonomické lyceum
čtyřleté denní
od 1. 9. 2006 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět právo tvoří spolu s předměty ekonomika a účetnictví povinný ekonomicko-právní základ odborného vzdělání. Jde o stěžejní předmět, který rozvíjí a doplňuje znalosti získané ve společenskovedních a odborných ekonomických předmětech.

Předmět přispívá k rozvoji odborných kompetencí, aby absolventi zejména:

- chápali nutnost vzdělávání, sebevzdělávání a celoživotního učení pro rozvoj své úspěšné kariéry,
- uměli prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky a práva při řešení ekonomických problémů,
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně je vyhledávali, správně je interpretovali a využívali,
- sledovali průběžně aktuální dění, především legislativní proces,
- dodržovali příslušné právní předpisy včetně předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany a uměli uplatňovat oprávněné nároky v případě pracovního úrazu,
- chápali význam médií pro práci v právní problematice.

Charakteristika učiva

Předmět poskytuje přehled o systému práva a právním řádu ČR, utváří právní vědomí na potřebné úrovni a vede žáky k dodržování právních norem. Žáci se učí orientovat v základních pramenech práva ústavního, občanského, obchodního, živnostenského, pracovního, trestního, rodinného, správního a v mediálních informacích o právní problematice.

Obsahem učiva jsou základy právních vědomostí potřebné pro orientaci v právních normách a právním systému České republiky a pro aplikaci na typické situace.

Předmět přispívá i k přípravě žáků na přijímací řízení a studium na vysokých a vyšších odborných školách.

Učivo je rozvrženo do jednotlivých tematických celků podle právních odvětví v dotaci 1 hodina týdně ve 3. ročníku a 2 hodiny týdně ve 4. ročníku.

Pojetí výuky

Základní metoda výkladu je doplněna o práci s médii a o individuální práci se softwarem. Žáci pracují s textem právního předpisu a vyhledávají konkrétní ustanovení. Pomocí internetu žáci (individuálně nebo ve skupinách) získávají další informace, jedná se především o činnost státních orgánů, informace z obchodního a živnostenského rejstříku, obchodního věstníku aj.

Žáci pracují s autentickými právními písemnostmi vypracovanými v předmětu PEK. V oblasti pracovního práva, např. pracovní smlouvu, výpověď, dohodu o ukončení pracovního poměru dále využívají písemnosti z oblasti obchodních závazkových vztahů.

Žáci pracují s denním a odborným tiskem a internetem, ze kterého zpracovávají prezentaci tématu. Při prezentaci je kladen důraz na počítačové zpracování a využití projekce při podání tématu z oblasti práva.

Motivaci a zájem žáků o předmět podporuje možnost zúčastnit se školní, meziškolní a celostátní soutěže v ekonomických znalostech a dovednostech Ekonomický tým.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžné ústní zkoušení ze znalostí jednotlivých právních odvětví. Při ústním zkoušení je kladen důraz na souvislost projevu a jeho věcnou správnost a na uplatňování praktických dovedností v oblasti práva.

Po zvládnutí tematického celku nebo jeho části jsou zadávány testy. Při nich je kladen důraz na věcnou správnost a pohotovost výběru odpovědi.

Součástí hodnocení je i individuální práce studentů. Při klasifikaci je také zohledněna práce žáka v hodině a jeho zájem o danou problematiku.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.

Personální kompetence

Absolventi by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolventi by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu, určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení,

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Absolventi by měli umět:

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- nabývat dovednosti, jejich filtrace a třídění.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolventi by měli:

- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Předmět právo rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědné občanské rozhodování a jednání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využívat nabyté právní znalosti a dovednosti pro argumentaci v diskusích o problémech běžného občanského života.

V průběhu celé výuky se směřuje zejména k pěstování sebeodpovědnosti, hledání kompromisů mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností a k budování odpovědnosti k majetku a jiným materiálním hodnotám.

Člověk a svět práce

Při výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby si průběžně uvědomovali význam učiva (např. učiva o právních aspektech pracovního poměru, soukromého podnikání atd.) pro jejich úspěšné rozhodování o dalším vzdělávání a kariéře.

Informační a komunikační technologie

Žáci se učí samostatné práci s právním softwarem a vyhledávání informací pomocí internetu, rozvíjejí práci s informacemi a komunikačními prostředky, která je významná vzhledem k požadavkům dalšího vysokoškolského studia.

Mezipředmětové vztahy

- informační technologie
- ekonomika
- občanská nauka
- písemná a elektronická komunikace

Realizace odborných kompetencí

Právo – 3. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinové dotace
Žák - odůvodní význam práv ve společnosti, - uvede příklad historických právních norem.	1. Úvod do předmětu • seznámení s učebním plánem, podklady a hodnocení studia; • zamyšlení nad smyslem předmětu, historický úvod.	2
Žák - vysvětlí základní pojmy, - uvede příklady právní ochrany, - vysvětlí uspořádání právního řádu, druhy právních předpisů a vztahy mezi nimi, - vyjmenuje základní právní odvětví včetně, základních pramenů práva, - vysvětlí proces přijetí zákona, - na konkrétních příkladech rozliší platnost a účinnost právních norem, - pracuje se sbírkou zákonů, - vede příklady právních vztahů a jejich prvků.	2. Základy práva • právo a stát • právní řád • zákonnost a právní vědomí, právní normy • druhy právních norem, publikace a forma právních předpisů • platnost, účinnost a působnost právních předpisů • právní vztahy a skutečnosti • realizace a aplikace práva, systém práva • právo veřejné a soukromé, právo a spravedlnost, zákl.právní oblasti	8
Žák - na konkrétních příkladech doloží, co vymezuje Ústava ČR a Listina základních práv a svobod, - vyhledá v Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod příslušné ustanovení, - charakterizuje subjekty státní moci a vysvětlí jejich funkci, - vyhledá na internetu informace o jednotlivých subjektech stát. moci, - popíše soustavu soudů v ČR, - popíše činnost soudů, advokacie a notářství.	3. Ústavní právo • ústavní právo a ústava obecně • prameny ústavního práva - ústava, charakteristika základních mocí • nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka a územní samospráva • listina základních práv a svobod • veřejný ochránce práv, notáři a advokáti.	9
Žák - na konkrétním případě demonstruje konkrétní správní vztah, - uvede orgány obce a kraje, popíše jejich funkci - na příkladu ukáže postup při správním řízení, projednávání přestupků.	4. Správní právo • prameny správního práva • obce a kraje • správní řád.	4

Žák - vyhledá příslušnou právní úpravu v trestním zákoně, - odliší trestný čin od přestupku, - vysvětlí protiprávní jednání a právní následky trestní odpovědnosti, - popíše činnost policie, orientuje se v průběhu trestního řízení, - diskutuje o alternativních trestech, o problémech kriminality a vězeňství. - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání apod.).	5. Trestní právo • pojem, prameny a účel trestního práva • trestní právo hmotné - trestné činy a jejich pachatelé, podmínky trestní odpovědnosti, tresty a ochranná opatření • trestní odpovědnost mladistvých, skutkové podstaty trestných činů • trestní odpovědnost právnických osob • trestní právo procesní - orgány činné v trestním řízení, průběh trestního řízení.	11
Žák - diskutuje nad zásadami občanského práva, - orientuje se v občanském zákoníku - vysvětlí rozdíl fyzické a právnické osoby, - vysvětlí, kdy je občan způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost, - vyhledá příslušná ustanovení v zákoně o rodině, - zná práva a povinnosti mezi dětmi, rodiči a manželi, ví kde má o této oblasti hledat informace nebo pomoc ve svých problémech.	6. Občanské právo I • pojem, zásady a prameny občanského práva • osoby - členění, charakteristika fyzické osoby • <u>rodinné právo</u> - pojem, zásady a prameny • manželství, rodina a příbuzenstvo - bydlení, majetkové právo manželů a zánik manželství • vztahy mezi rodiči a dětmi - náhradní rodinná péče, sociálně-právní ochrana dětí a vyživovací povinnost.	6
Žák - vyhledá v občanském zákoníku příslušnou právní úpravu, orientuje se ve členění práva v občanském zákoníku, - charakterizuje právnickou osobu, - popíše a odliší založení a vznik, zrušení a zánik obchodních korporací, popíše obsah společenské smlouvy, - orientuje se ve výpisu z obchodního rejstříku, - charakterizuje jednotlivé typy právnických osob upravené v zákoně o obchodních korporacích (zákon o obchodních společnostech a družstev),	7. Občanské právo II • <u>právnická osoba</u> - ustanovení, rozlišení, působení, jednání a zrušení • typy podle občanského zákoníku - korporace, fundace a ústavy • typy podle zákona o obchodních korporacích - obchodní společnosti a družstva • obchodní korporace - založení, vznik, orgány, zrušení a zánik • obchodní rejstřík • společenství, která nejsou obchodními korporacemi - konsorcium a holding • typy společností upravené v zákoně o obchodních korporacích - veřejná obchodní společnost, komanditní	22

- posoudí případy nekalé soutěže, - vysvětlí jednotlivé druhy vlastnictví a spoluvlastnictví, - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv a z vlastnického práva, - uvede předpoklady dědictví a druhy dědění a vyhledá v občanském zákoníku právní úpravu dědění, - na příkladech rozliší podstatné a nepodstatné části smluv, vysvětlí práva a povinnosti smluvních stran, - posoudí možnost odstoupení od smlouvy nebo důsledky změn závazků - orientuje se v kupní smlouvě a smlouvě o dílo, - dovede posoudit oprávnění požadavku na náhradu škody, - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace.	společnost, společnost s ručním omezeným a akciová společnost • družstva • <u>podnikání</u> - základní pojmy, konkurence a nekalá soutěž • <u>majetkové právo</u> - rozlišení, právní pojetí věci a majetku, hmotné a nehmotné věci • absolutní majetková práva - věcná práva k věcem vlastním (vlastnictví, spoluvlastnictví a právo duševního vlastnictví) • absolutní majetková práva - věcná práva k věcem cizím (právo stavby, věcná břemena - služebnosti, zástavní právo) a dědické právo • relativní majetková práva - obecná ustanovení o závazcích (obsah závazku, vznik závazku - smlouva, jiné právní jednání či jiné právní skutečnosti, změny závazku, zajištění, zánik a odpovědnost za vadu) • relativní majetková práva - závazky z právních jednání (darování, koupě, směna, nájem, pacht, dílo, licence, výprosa, výpůjčka, zápůjčka a úvěr) a závazky z protiprávních jednání (odpovědnost za škodu a za nemajetkovou újmu, bezdůvodné obohacení a nekalá soutěž).	
---	---	--

Právo – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinové dotace
Žák - vyhledá příslušná ustanovení v živnostenském zákoně, - vysvětlí, co je a co není živnost, - uvede podmínky provozování živnosti, - vymezí překážky provozu živnosti, - vyhledá příslušná ustanovení v živnostenském zákoně, - charakterizuje jednotlivé druhy živností, - rozliší ohlašovací a koncesovanou živnost, - na příkladu ukáže postup získání živnostenského oprávnění.	1. Živnostenské právo • pojem a prameny živnostenského práva • živnosti - rozlišení z hlediska předmětu podnikání a formy živnostenského oprávnění • provozování živností - podmínky, zánik a zrušení • živnostenský rejstřík • živnostenské správa - orgány a jejich činnost.	6
Žák - popíše průběh občanského soudního řízení, - orientuje se v opravných prostředcích, - vysvětlí podmínky exekuce, - umí se pracovat s insolvenčním rejstříkem.	2. Občanské soudní řízení • pojem a prameny občanského soudního řízení • průběh občanského soudního řízení - první stupeň řízení, opravné prostředky a výkon rozhodnutí • úpadek a insolvenční řízení • správní soudnictví a postavení soudců.	8
Žák - vysvětlím hlavní význam sdružení evropských zemí, - zná organizační strukturu unie, - chápe rozdíl mezi primárním a sekundárním právem EU.	3. Právo Evropské unie • charakteristika Evropské unie • organizační struktura právní řád • formy sekundární práva • právní ochrana v Evropské unii.	6
Žák - vyhledá příslušnou právní úpravu v zákoníku práce, - vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance i zaměstnavatele a uvede, jak se bránit proti tomu, co je v rozporu s právní úpravou, - popíše povinné i další náležitosti pracovní smlouvy,	4. Pracovní právo • pojem a prameny pracovního práva • právo na zaměstnání, účastníci pracovněprávních vztahů • pracovní poměr - vymezení, vznik, smlouva, změny a skončení • pracovní posudky, potvrzení a odstupné • práce konané mimo pracovní poměr	8

- vyhotoví žádost o uzavření pracovního poměru, životopis a pracovní smlouvu, - uvede způsoby skončení pracovněprávního vztahu, - na příkladech posoudí oprávněnost důvodů výpovědi a okamžitého zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele i zaměstnance, - vyhotoví písemnosti při ukončení pracovního poměru, - posoudí nárok zaměstnance na dovolenou, posoudí odlišnost pracovních podmínek pro ženy a mladistvé.	• pracovní řád, povinnosti zaměstnanců, pracovní doba • dovolená, odměňování práce a náhrady mzdy při překážkách práce • bezpečnost a ochrana zdraví při práci • pracovní podmínky žen a mladistvých • odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele za škodu.	
--	---	--

Pojetí vyučovacého předmětu

Obecné cíle

V předmětu informační technologie si žáci vytvoří základní představu o výpočetní technice, naučí se ovládat a využívat standardní vybavení počítače. Žáci získají kompetence pro práci s běžným softwarem pro řešení ekonomických úloh, vyhotovování písemností a vyhledávání informací.

Žák:

- zná základní pojmy z oboru informačních technologií,
- zná blokové schéma počítače a význam jednotlivých bloků,
- umí používat počítač a jeho periférie, je si vědomi možností a výhod, ale i rizik a omezení spojených s používáním prostředků informačních technologií,
- orientuje se v běžném systému – pochopí strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému složek, ovládá operace se soubory, rozpozná běžné typy souborů a pracovat s nimi,
- rozumí principům operačního systému a umí pracovat s operačním systémem,
- umí pracovat s moderními verzemi kancelářských programů,
- umí pracovat s grafickým editorem,
- rozumí základům algoritmizace úloh,
- umí používat internet jako základní otevřený informační zdroj a využívat jeho přenosové a komunikační možnosti,
- umí vytvořit a upravit jednoduché webové stránky.

Charakteristika učiva

Předmět informační technologie připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s informačními a komunikačními prostředky a efektivně je využívali i v jiných předmětech, v dalším studiu, v soukromém a občanském životě.

Pojetí výuky

Stěžejní formou výuky je individuální práce žáka na počítači. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Ve výuce je kladen důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh. Při výuce je uplatňován projektový přístup s důrazem na týmovou práci.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů. Důraz je kladen především na praktické dovednosti. Každý tematický celek je zakončen prověřovací prací. Prověřovací okruhy z těchto tematických celků jsou zpracovávány skupinově a individuálně, obsahují nově probranou látku a zároveň i vazby na související problémové okruhy. Hodnocené individuálně zpracovávané okruhy tvoří podklady pro celkové hodnocení žáka. Znalosti z okruhů s popisným tématem jsou ověřovány ústním přezkoušením s důrazem na souvislost a plynulost projevu včetně jeho obsahové správnosti.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Občanské kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dbali na dodržování zákonů a pravidel chování, respektovali práva a osobnost jiných lidí, vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednali v souladu s morálními principy, přispívali k uplatňování demokratických hodnot,
- uvědomovali si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovali s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí,
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje,
- byli hrdí na tradice a hodnoty svého národa, chápali jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- ctili život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a byli připraveni řešit své osobní a sociální problémy,
- uměli myslet kriticky – tj. dokázali zkoumat věrohodnost informací, nenechávali se manipulovat, tvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, v projevech mluvených i psaných se vhodně prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Absolvent by měl být připraven:

- reálně posuzovat své duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností,

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolvent by měl být schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení, především logické,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Absolvent by měl umět:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- učit se používat nový aplikační software,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line.

Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Absolvent by měl umět:

- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky, používat vhodné algoritmy,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata),
- správně používat a převádět jednotky,
- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolvent by měl:

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a být schopen srovnávat je se svými předpoklady; být připraven přizpůsobit se změnám pracovních podmínek,
- dokázat získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb,
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro celý život
- motivovat žáky k aktivnímu pracovnímu životu
- učit žáky poznávat svět a lépe mu rozumět
- vést žáky k zodpovědnosti za vlastní život
- vést žáky k tomu, aby si vážili materiálních i duchovních hodnot
- rozvíjet u žáků schopnost prezentovat své očekávání a své priority
- naučit žáky prezentovat se při jednání s potenciálními zaměstnavateli
- naučit žáky efektivně pracovat s informacemi, získávat je a kriticky vyhodnocovat

Občan v demokratické společnosti

- vést žáky k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci
- vést žáky k tomu, aby se dovedli orientovat v masových médiích, využívali je a dokázali je i kriticky hodnotit
- naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech
- učit žáky rozvíjet získané poznatky, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- vést žáky k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky
- vést žáky k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí
- učit žáky přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání

Mezipředmětové vztahy

- statistika
- písemná a elektronická komunikace
- praxe
- ekonomika
- matematika
- právo
- občanská nauka

Realizace odborných kompetencí

Informační technologie – 1. ročník (2h)

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - zná základní pojmy z oboru informačních technologií, rozlišuje kategorie HW a SW, - umí vysvětlit základní princip činnosti počítače, - uvědomuje si důsledky neodborných zásahů do počítače, - umí pojmenovat základní elementy počítačové sestavy a zvládá jejich propojení, - samostatně používá počítač a jeho periferní zařízení v základních činnostech, - dokáže porovnat vlastnosti různých periferních zařízení.	1. Hardware - celkový přehled • Historie počítače • Skříň počítače • Základní deska • Procesor • Přídavné karty • Paměti – RAM, ROM • HDD • Výměnná zařízení • USB disky, záložní zdroj, záznamová média • Monitor, LCD • Klávesnice • Myš a další přídavná zařízení • Tiskárny • Skenery, modemy, reproduktory • Interaktivní tabule	15
Žák - dokáže konfigurovat prostředí operačního systému, - umí využívat kontextovou nápovědu operačního systému, - chápe strukturu ukládaných dat a možností jejich uložení, - ovládá základní operace se soubory, - zvládá činnosti spojené s použitím souborového manažera, - umí definovat rizika spojená se zabezpečením a zneužitím dat, - je schopen učinit opatření k minimalizaci těchto rizik.	2. Software – operační systém • Rozdělení softwaru • Start PC, Bios, restart • Druhy OS • Uspořádání dat na disku • Struktura adresářů • Pojmy OS • OS MS-DOS • OS Windows • Pracovní plocha • Práce s okny • Nastavení a konfigurace okna • Hlavní panel tlačítka Start programy, nastavení, dokumenty, nápověda • Hlavní panel tlačítka Start, hledat, spustit, vypnout • Spuštění programu • Přepínání mezi programy • Operace se složkami a soubory • Vysypání koše, obnova vyhozených dat • Kopírování, přesun, práce s několika soubory najednou	20

	• Zástupci • Schránka • Nastavení pracovní plochy • Konfigurace hlavního panelu • Datum, čas, klávesnice, myš • Písma, přidat ubrat programy a software • Tiskárny	
Žák - zná licenční modely používané u softwaru, - zná základní právní normy pro používání autorsky chráněných děl a uvědomuje si rizika jejich porušování	3. Aplikační software a autorské právo • Licenční modely • Autorský zákon	2
Žák - používá internet jako základní otevřený informační zdroj a využívá jeho přenosové a komunikační možnosti, - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání informací, - pracuje s elektronickou poštou, - orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje a vyhodnocuje je, - uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému, - je schopen prezentovat získané informace vhodným způsobem.	4. Internet • Pojem Internet • Historie • Služby a protokoly • Internetový prohlížeč • Informační zdroje na www • Elektronická komunikace	10
Žák - zná způsoby přístupu k elektronické poště, - používá programové vybavení vhodné pro manipulaci s elektronickou poštou, - zná pravidla pro manipulaci s poštovními zprávami.	5. Poštovní aplikace • Webové rozhraní e-mailu • Outlook, Outlook Express • Alternativní poštovní programy • E-mailové protokoly	2
Žák - dovede doplnit prezentaci o multimediální prostředky, - umí nastavit předdefinované cesty mezi snímky (tlačítka akcí).	6. Prezentace • Multimediální prezentace (video, zvuk) • Skokové prezentace	15
	Opakování, samostatné projekty	4

Informační technologie – 2. ročník (2 h)

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - umí nastavit parametry dokumentu, - zná a používá základní typografická pravidla, - vytvoří nový dokument, uloží dokument, ovládá editaci, formátování, styly, tvorbu tabulek, - umí do textu vložit obrázek a klipart a rozlišit mezi pozicí obdélník a v textu vloží do textu objekty jiných aplikací (rovnice, grafy, zvuky), - ovládá práci s panelem nástrojů kreslení, - zvládá detailní nastavení parametrů vkládaných objektů a obrázků, - vytvoří vazbu mezi textovým souborem a zdrojem dat, - vytvoří strukturu dokumentu, - dokáže využít vlastností hromadné korespondence, - vytvoří šablonu dokumentu a pracuje s ní, - orientuje se v problematice maker a umí vytvořit jednoduchá makra a použít je.	1. Textový editor • Nastavení dokumentu • Formátování textu • Vkládání objektů • Práce s objekty a obrázky • Hromadná korespondence • Šablony • Makra	30
Žák - orientuje se v problematice využívání funkcí (vybrané datové, finanční, textové, vyhledávací, statistické a matematické funkce), - umí vytvořit a editovat složené funkce (vnořování funkcí), - umí seřadit a vytřídit údaje v tabulce dle kritérií, - zvládá dodatečné úpravy existujících grafů (dílčí výseče, vedlejší osy), vytvoření burzovních, bublinkových grafů, - pomocí kontingenční tabulky dovede vytvořit požadované výstupy.	2. Tabulkový procesor • Využívání funkcí • Databáze • Úprava grafů • Kontingenční tabulky	30
	Opakování	8

Informační technologie – 3. ročník (2 h)

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - chápe souvislosti mezi základními parametry grafického dokumentu, - dokáže posoudit vhodnost použití rastrové a vektorové grafiky, - zvládá převody mezi různými formáty, - umí změnit a nastavit parametry grafického objektu, - dokáže vytvořit jednoduchý rastrový obrázek, - dokáže vytvořit jednoduchý vektorový obrázek.	1. Grafické aplikace • Oblasti použití grafických programů • Bitmapová a vektorová grafika • Grafické aplikace	30
Žák - zná výhody databází, dokáže definovat oblasti jejich použití, - navrhne a vytvoří strukturu jednoduché databáze, - vytvoří tabulky databáze a nastaví vlastnosti polí, - umí seřadit a vytřídit údaje dle kritérií, - vytváří výběrové a aktualizací dotazy, - dovede vytvořit a vytisknout požadované sestavy.	2. Databáze • Tvorba tabulek a relace mezi nimi • Vyhledávání a filtrování • Tvorba dotazů • Sestavy	25
	Samostatné projekty	5

Název vyučovaného předmětu:

**PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ
KOMUNIKACE**

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

133 (4)

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2017 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Dosažení kvality práce na počítači a zvýšení produktivity práce žáků v hodinách písemné a elektronické komunikace, je cílem tohoto předmětu. Psaní desetiprstovou hmatovou metodou je základním předpokladem pro efektivní ovládání počítače a tvoří základy tzv. klávesnicové gramotnosti.

Výuka rozvíjí samostatné logické uvažování a pěstuje kultivovaný písemný projev nejen z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné a především gramatické správnosti. V oblasti elektronické komunikace jsou žáci vedeni k jejímu využívání a stylizují písemnosti ve vyhovující formální úpravě v souladu s doporučenou normou pro úpravu písemností.

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do ročníků s následující hodinovou dotací:

1. ročník – 2 hodiny

2. ročník – 1 hodina

3. ročník – 1 hodina

Do prvního ročníku je zařazen tematický celek Základy psaní na klávesnici. Žáci se seznámí s klávesnicí počítače a naučí se ji ovládat desetiprstovou hmatovou metodou s pomocí učebnice a výukového programu ATF. Žáci se naučí pořizovat záznam podle přímého diktátu a opisovat cizojazyčné texty. Žáci se naučí zpracovávat text v textovém editoru s využitím korekturních znamének.

Ve druhém ročníku navazují tematické celky Tvorba tabulek, Normalizovaná úprava písemností podle ČSN 01 6910, Obchodní dopisy a Komunikace v obchodním styku. Žáci se naučí zásady tvorby tabulek – zprvu jednodušších a později budou vyhotovovat tabulky se složitým záhlavím s využitím tabulkového procesoru, dále se naučí psát adresy na dopisní papíry i na obálky. Naučí se vyhotovovat písemnosti v obchodně hospodářském styku. Žáci vypracovávají dopisy typu žádosti a stížnosti občanů organizací. Výuka směřuje k vykonání státní zkoušky z psaní na klávesnici.

Ve třetím ročníku jsou probírány tematické celky Žádosti, Personální písemnosti, Písemnosti při organizování a řízení podniku, Písemnosti osobního charakteru, Právní písemnosti. Žáci vypracovávají dopisy typu žádosti a stížnosti občanů organizací. Žáci stylizují a vypracovávají písemnosti vznikající při poradách, pracovních cestách, osobní dopisy vedoucích pracovníků, vyhotovují písemnosti před nástupem pracovníka do zaměstnání, písemnosti po odchodu pracovníka ze zaměstnání. Žáci se naučí vyhotovit i jednoduché právní písemnosti. Výuka ve třetím ročníku končí souvislým příkladem písemností obchodního charakteru, aby i po třetím ročníku mohli vykonat státní zkoušku z psaní na klávesnici a obchodní korespondence.

Pojetí výuky

Předmět je zaměřen na získání dovednosti ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou. Žáci ovládají vyhotovení základních druhů písemností v normalizované úpravě. Získávají vědomosti o obsahové náplni a stylizaci dopisů. Komunikují pomocí elektronické pošty a pracují s internetem. Výuka probíhá zásadně v odborné učebně vybavené počítači, žáci se seznámí také s faxem, skartovacím zařízením. Vzhledem k technickým možnostem lze využívat výukový program typu ATF, Testík.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní jsou písemné zkoušky, ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost podle limitů. U vyhotovených písemností se hodnotí věcný obsah, stylizace, pravopis a formální úprava podle normy. Dále se klasifikuje úroveň vypracování tabulek. Při klasifikaci se přihlíží i k výkonu dosaženému v programu ATF.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci ovládají klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou a využívají editační funkce textového editoru. Na základě znalostí normalizované úpravy a organizace písemného styku samostatně stylizují základní standardní písemnosti. Poznávají a osvojují si poznatky, pracovní postupy a nástroje potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce. Učí se pracovat a jednat zodpovědně, cílevědomě, soustředěně, vytrvale a pečlivě. Žáci si vytvářejí odpovědný přístup k plnění svých povinností a respektují stanovená pravidla. Rozvíjejí své volní vlastnosti a přijímají odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, jednání a chování.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život,
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře,
- se písemně i verbálně prezentovali při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovali svá očekávání - a své priority.

Člověk v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku,
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- poznávali svět a lépe mu rozuměli,
- efektivně pracovali s informacemi, tj. uměli je získávat a kriticky vyhodnocovat,

- se naučili vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání,
- pracovali s informacemi a komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

- informační technologie
- právo
- účetnictví
- ekonomika
- anglický jazyk
- německý jazyk
- český jazyk a literatura

Realizace odborných kompetencí

Písemná a elektronická komunikace – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - píše na klávesnici všemi deseti a naslepo, - umí opsat text i v cizím jazyce, - zpracuje text s využitím zvýraznění a formátování, - je seznámen s úpravou seminárních a ročníkových prací, • píše podle diktátu.	1. Základy psaní na klávesnici • nácvik psaní malých a velkých písmen, diakritických a interpunkčních znamének, číslic a značek • opisy cizojazyčných textů • nácvik úpravy textu • psaní podle diktátu • nácvik zvláštní úpravy textu, kopie textů, zakládání dokumentů, skartování	48
Žák • pracuje s výukovým programem, individuální přístup.	2. Základy psaní na klávesnici pomocí výukového programu ATF	20

Písemná a elektronická komunikace – 2. ročník

Žák - zvyšuje rychlost a přesnost psaní, - umí psát podle diktátu.	1. Psaní na klávesnici • zvyšování rychlosti a přesnosti psaní • využití programu ATF • psaní podle diktátu	2
Žák - vytváří jednoduché tabulky.	2. Tvorba tabulek • tvorba jednoduchých tabulek	4
Žák - zpracovává tabulky se složitým záhlavím využitím tabulkového procesoru a upravuje je podle doporučených pravidel.	3. Tabulky • náležitosti a druhy tabulek, zpracování tabulek na PC podle pravidel vyžadovaných u státní zkoušky	6
Žák - zná normalizované velikosti dopisních papírů a obálek, - dokáže správně napsat adresy na dopisní papíry i na obálky, - ovládá pravidla normalizované úpravy písemností podle aktuální ČSN.	4. Normalizovaná úprava písemností • velikosti papírů a obálek podle normy • pravidla normalizované úpravy písemností podle aktuální ČSN	4
Žák - se umí pohybovat v šabloně pro psaní obchodní korespondence, - zná základní pravidla pro stylizaci obchodních dopisů.	5. Obchodní dopisy • části obchodního dopisu (záhlaví, odvolací údaje, oslovení, text dopisu, podpisy, přílohy) • stylizace jednoduchých obchodních dopisů	8
Žák - zpracuje na počítači poptávku, nabídku, úpravu nabídky, objednávku, potvrzení objednávky, kupní smlouvu, odvolávku, přepravní dispozici, návštěví zásilky (avízo), - vyplní na počítači formulář dodacího listu a daňového dokladu, - umí napsat reklamaci, urgenci, upomínky úhrady faktury a odpovědi na ně.	6. Komunikace v obchodním styku • písemnosti při uzavírání obchodních smluv • písemnosti při plnění obchodních smluv • písemnosti při porušování obchodních smluv	10

Písemná a elektronická komunikace – 3. ročník

Žák - umí napsat žádost, stížnost občana či jinou písemnost, která se píše na čistý papír bez předtisku.	1. Žádosti • žádosti občanů • stížnosti apod.	6
Žák - umí napsat žádost o místo včetně životopisu, - zná náležitosti pracovní smlouvy, dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti a umí je vyplnit do příslušných tiskopisů na počítači, - umí napsat písemnosti, které se používají při ukončování pracovního poměru jak ze strany zaměstnance, tak ze strany zaměstnavatele.	2. Personální písemnosti • písemnosti při nástupu do zaměstnání • písemnosti při ukončení pracovního poměru • ostatní personální písemnosti	8
Žák - zpracuje na počítači příkazy ředitele, směrnice, oběžníky, pokyny, zprávy a hlášení, - vyplní formulář cestovního příkazu a vyúčtování pracovní cesty, - ví, jak má vypadat zpráva z pracovní cesty, - napíše vnitřní sdělení, - umí nastylizovat a vhodně upravit pozvánku na poradu, - vytvoří v příslušném programu prezenční listinu, - vyhotoví zápisy z porad.	3. Písemnosti při organizaci a řízení podniku • písemnosti komunikačního charakteru • písemné doklady o pracovních cestách • písemný styk mezi vnitropodnikovými útvary • příprava porad a záznam jednání	4
Žák - je schopen udělit plnou moc, prokuru, - umí napsat dlužní úpis a potvrzenku.	4. Jednoduché právní písemnosti • plná moc, prokura • dlužní úpis • potvrzenka	4
Žák - zná úpravu a základní pravidla pro stylizaci osobních dopisů.	5. Osobní dopisy • blahopřejné • děkovné • soustrastné • zvací • omluvné	5
Žák - v souvislém příkladu prokáže své znalosti z komunikace v obchodním styku získané předchozím studiem.	6. Souvislý příklad • z komunikace v obchodním styku	4

Název vyučovacího předmětu:

**PRAKTICKÁ EKONOMICKÁ
CVIČENÍ**

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

30 (1)

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2013 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět praktická ekonomická cvičení představuje systém vzájemně propojených poznatků zejména z odborných předmětů. Předmět rozvíjí zejména následující odborné kompetence:

- schopnost komplexně využívat poznatky nejen z ekonomických předmětů, ale i všeobecně vzdělávacích předmětů,
- dovednost aplikace již osvojených poznatků při řešení ekonomických úloh,
- dovednost provádět výpočty související s dlouhodobým majetkem, zásobami, finančním majetkem, zúčtovacími vztahy,
- návyk provést logickou kontrolu dosažených výsledků
- schopnost interpretovat vypočtené výsledky a na jejich základě dospět k odpovídajícímu řešení zadaných problémových situací
- návyk účelně a účinně využívat prostředky informačních a komunikačních technologií,
- návyk soustavného sledování, vyhledávání a využití aktuálních informací,
- schopnost orientace v aktuálních právních předpisech,
- schopnost ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním i osobním životě.

Charakteristika učiva

Předmět je zařazen do 4. ročníku v celkové hodinové dotaci 1 vyučovací hodiny. Náplní předmětu jsou výpočty z oblasti oběžného majetku, dlouhodobého majetku, práce a mezd, daňové soustavy, finančního řízení podniku a finanční matematiky.

Pojetí výuky

V předmětu praktická ekonomická cvičení je klíčovou metodou využití teoretického základu všech ekonomických předmětů při zpracovávání konkrétních příkladů z ekonomické praxe. Žáci vycházejí z aktuálních předpisů, při jejich zjišťování využívají internet, zejména webové stránky Ministerstva financí ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, ČNB i ostatních bank. Používají dostupné kalkulátory pro výpočet mezd, daní, úroků, dávek státní sociální podpory.

Cílem je:

- vypěstovat u žáka schopnost zjištěné informace posoudit a využít při řízení podniku,
- vyhledávat aktuální informace, aplikovat je při řešení úkolů – internet, odborné časopisy,
- vypěstovat u žáka schopnost samostatně řešit zadaný úkol a nést odpovědnost za výsledek práce,
- vypěstovat návyk soustavné kontroly,
- zpracovat konkrétní příklad, jehož zadání vychází z ekonomické praxe (forma dokladů, reálné ceny, aktuální právní normy a předpisy) – údaje z vypočtených výsledků komentovat, kriticky posoudit, najít klady a zápory, navrhnout varianty a kritéria pro ekonomické rozhodování,
- motivovat studenty k prezentaci svých vědomostí a schopností na veřejných akcích, např. na meziškolských soutěžích a akcích pořádaných jinými institucemi,
- při interpretaci výsledků dbát na jazykovou správnost.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání můžeme diagnostikovat pozorováním práce a chování žáků ve vyučování a zvládnutí obsahu vzdělávání kontrolovat zkoušením. Metodou kontroly jsou zkoušky písemné a praktické. Při písemných zkouškách se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost při provádění ekonomických výpočtů a interpretace jejich výsledků a také schopnost samostatné práce žáka. Praktické zkoušky prokazují dovednosti žáků především činnostního charakteru. Žáci vypracovávají úkoly, které jsou řešeny též v běžné praxi.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vzdělávání v integrovaném ekonomickém předmětu směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili tyto občanské a klíčové kompetence:

- jednali odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně ve vlastním zájmu, zájmu organizace i v zájmu veřejném,
- dbali na dodržování zákonů a pravidel chování (např. téma platební styk, zúčtovací vztahy a daně),
- aktivně se zajímali o politické, hospodářské a společenské dění,
- dokázali zkoumat věrohodnost informací (např. kontrola správnosti zjištěných výsledků),
- chápali význam životního prostředí pro člověka a organizovali činnost firmy v duchu udržitelného rozvoje,
- uměli myslet kriticky (např. při vyvozování závěrů ze zadaných příkladů),
- tvořili si vlastní názor a byli schopni o něm diskutovat,
- vyjadřovali se v projevech mluvených i psaných přiměřeně situaci,
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně (při interpretaci výsledků),
- efektivně se učili a pracovali,
- využívali ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učili se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímali hodnocení výsledků své práce ze strany jiných lidí, přiměřeně na ně reagovali, přijímali radu i kritiku
- soustavně se vzdělávali,
- adaptovali se na měnící se pracovní a společenské podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovali,
- přijímali a plnili odpovědně a včas svěřené úkoly,
- pracovali v týmu, podněcovali práci v týmu vlastními návrhy,
- přispívali k vytváření dobrých mezilidských vztahů,

- řešili samostatně běžné pracovní úkoly, uplatňovali při řešení různé metody myšlení a volili prostředky a způsoby vhodné k jejich splnění,
- pracovali s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- prováděli reálný odhad výsledku řešení praktického příkladu,
- sestavili ucelené řešení příkladu na základě dílčích výsledků.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Člověk a životní prostředí

Člověk a svět práce

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- účetnictví
- písemná a elektronická komunikace
- právo
- matematika

Praktická ekonomická cvičení – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - sestaví odpisový plán - umí vypočítat všechny typy odpisů včetně jejich vhodného použití - orientuje se ve výpočtech kapacity nejen výrobní, ale i přepravní a dané plochou - dokáže vybrat nejvhodnější variantu při pořizování nového DM na základě zhodnocení výsledků efektivnosti investic	1. Dlouhodobý majetek • odpisy účetní a daňové • odpisy ze zvýšené vstupní ceny • výrobní kapacita, využití VK • efektivnost investic	5
Žák - se orientuje v zákl. pojmech v oblasti zásob - umí na základě těchto znalostí vypočítat optimální velikost zásob - orientuje se v různých přístupech k řízení velikosti zásob - dokáže stanovit potřebnou velikost nákupu materiálu jak v naturálních tak i v peněžních jednotkách	2. Oběžný majetek • normy spotřeby • běžná zásoba • pojistná a technická zásoba • minimální zásoba • maximální zásoba • potřeba nákupu materiálu	5
Žák - se orientuje v normách spotřeby práce a základních pojmech z oblasti mezd - umí vypočítat potřebu zaměstnanců - umí vypočítat základní mzdu časovou, úkolovou, podílovou a smíšenou - umí vypočítat všechny složky hrubé mzdy včetně vyměřovacích základů pro výpočet příplatků a náhrad mezd - umí dovést výpočet mzdy až k částce k výplatě - orientuje se v novelizacích daňových zákonů -	3. Práce a mzdy • potřebný počet zaměstnanců • základní mzda • hrubá mzda • čistá mzda • mzda k výplatě	5
Žák - pracuje s daňovými zákony a orientuje se v novelizacích těchto zákonů - umí vypočítat daň z příjmů podnikatelů FO i PO i daň z příjmů ze závislé činnosti zaměstnanců - pracuje s daňovými doklady na základě kterých dokáže stanovit výši DPH - orientuje se ve výpočtech spotřebních daní včetně výpočtů těchto daní a DPH při dovozu - orientuje se ve formulářích daňových přiznání, které umí vyhotovit na základě konkrétních příkladů z praxe	4. Daňová soustava • daň z příjmů FO • daň z příjmů PO • DPH • spotřební daně	7

Žák - používá v praktických příkladech vzorečky pro výpočet úroků - rozlišuje použití jednoduchého a složeného úročení - umí vypočítat diskontní úrok při eskontu směnky - umí pracovat se současnou a budoucí hodnotou peněz a na základě výpočtů zhodnotit situaci a přijmout konkrétní rozhodnutí - sestaví splátkový plán úvěru	5. Finanční matematika • jednoduché a složené úročení • odúročení • střeďování • umořování dluhu	4
Žák - rozlišuje kalkulaci úplných a neúplných nákladů a chápe jejich význam a využití v praxi - zná tzv. kalkulační vzorec a používá jednotlivé kalkulační metody - umí stanovit tzv. bod zvratu a interpretovat výsledky těchto výpočtů	6. Finanční řízení • kalkulace úplných a neúplných nákladů • bod kritické rentability	4

Název vyučovacího předmětu:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělání:

Platnost:

EKONOMICKÁ CVIČENÍ

62 (2)

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

čtyřleté denní

od 1. 9. 2017 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět ekonomická cvičení představuje praktické završení poznatků z ostatních ekonomických předmětů, zejména účetnictví. Předmět umožňuje vytvořit si ucelenou představu o vedení účetnictví firmy, od výběru účetního software až po osvojení si práce v účetním programu MRP. Po úvodním zaškolení vyučujícím je kladen důraz na samostatnou aktivitu ze strany žáka. Rozvíjí zejména následující odborné kompetence:

- schopnost komplexně využívat poznatky z ekonomických předmětů,
- dovednost aplikace již osvojených poznatků při řešení souvislého příkladu,
- návyk účelně a účinně využívat prostředky informačních a komunikačních technologií,
- správně a efektivně obsluhovat a využívat účetní software,
- dovednost nastavení správných parametrů účetního software,
- návyk ověření správného fungování ekonomických programů i s ohledem na platnou právní úpravu,
- návyk soustavného sledování, vyhledávání a využití aktuálních informací,
- schopnost ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním i osobním životě,
- dovednost vyhotovovat, používat a zpracovávat účetní a platební doklady, např. pokladní doklady, faktury, výpisy z bankovních účtů – pomocí software,
- dovednost aplikovat poznatky z prvotní evidence zaměstnanců a mezd,
- dovednost zpracovávat agendy související s dlouhodobým majetkem, zásobami, finančním majetkem, zúčtovacími vztahy,
- schopnost provést logickou kontrolu obsahu zpracovaných, popř. vytištěných sestav,
- schopnost vybrat z nabídky takové tiskové sestavy, které mají co největší vypovídací schopnost vzhledem k požadovanému účelu,
- dovednost provést účetní uzávěrkové operace,
- schopnost orientace v účetních výkazech, které tvoří účetní závěrku.

Charakteristika učiva

Předmět je zařazen do 3., respektive 4. ročníku, v celkové hodinové dotaci 2 vyučovací hodiny. Do předmětu je zařazeno učivo: pokladna, bankovní operace, fakturace, dlouhodobý majetek, mzdy, leasing, evidence nepřímých daní - DPH, výpočet daně z příjmů fyzických osob, daňová přiznání, uzávěrkové operace.

Pojetí výuky

V předmětu ekonomická cvičení je klíčovou metodou využití teoretického základu všech ekonomických předmětů při zpracovávání konkrétních účetních, popř. platebních dokladů, při zpracování vnějších dokladů, např. faktury, bankovního výpisu apod. Všechny účetní zápisy jsou prováděny pomocí účetního software, související písemnosti žáci zpracovávají zejména pomocí výpočetní techniky, ve vybraných případech s využitím internetu. Žáci hledají aktuální předpisy pomocí příslušného softwaru, využívají internet, zejména webové stránky Ministerstva financí ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, ČNB i ostatních bank. Používají dostupné kalkulátory pro výpočet mezd, daní, úroků, dávek státní sociální podpory. Souvislý příklad se řeší pomocí účetního softwaru.

Cílem je:

- využívat účetní software,
- umět vyhotovit účetní doklady a zaúčtovat jednotlivé účetní případy,
- znát způsob zjištění stavu majetku a závazků, nákladů a výnosů, výsledku hospodaření,
- vypěstovat u žáka schopnost zjištěné informace posoudit a využít při řízení podniku,
- vyhledávat aktuální informace, aplikovat je při řešení úkolů – internet, daňové zákony,
- vypěstovat u žáka schopnost samostatně řešit zadaný úkol a nést odpovědnost za výsledek práce,
- zpracovat souvislý příklad, jehož zadání vychází z účetní praxe (forma dokladů, reálné ceny, aktuální právní normy a předpisy) – údaje z výsledných účetních sestav komentovat, kriticky posoudit, najít klady a zápory, navrhnout varianty a kritéria pro ekonomické rozhodování,
- vypěstovat návyk soustavné kontroly.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání můžeme diagnostikovat pozorováním práce a chování žáků při hodinách a hlavně kontrolou tištěných výstupních sestav. Dále se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost při vyplňování účetních dokladů a schopnost samostatné práce žáka. Praktické zkoušky prokazují dovednosti žáků především činnostního charakteru. V rámci souvislého příkladu žáci vypracovávají úkoly, které jsou řešeny v běžné praxi.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vzdělávání v integrovaném ekonomickém předmětu směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili tyto občanské a klíčové kompetence:

- dokázali zkoumat věrohodnost informací (např. kontrola správnosti účetních dokladů),
- uměli myslet kriticky (např. při vyvozování závěrů ze souvislých příkladů),
- tvořili si vlastní názor a byli schopni o něm diskutovat,
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně (v písemné a elektronické komunikaci),
- efektivně se učili a pracovali,
- využívali ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učili se i na základě zprostředkovaných zkušeností,

- přijímali hodnocení výsledků své práce ze strany jiných lidí, přiměřeně na ně reagovali, přijímali radu i kritiku,
- soustavně se vzdělávali,
- adaptovali se na měnící se pracovní a společenské podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovali,
- přijímali a plnili odpovědně a včas svěřené úkoly,
- řešili samostatně běžné pracovní úkoly, uplatňovali při řešení různé metody myšlení a volili prostředky a způsoby vhodné k jejich splnění,
- pracovali s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- prováděli reálný odhad výsledku řešení praktického příkladu,
- sestavili ucelené řešení příkladu na základě dílčích výsledků.

Průřezová témata

Kritéria výběru účetního software

Založení vlastní firmy

Seznámení s účetním programem MRP – nastavení firmy

Práce v jednotlivých agendách – pokladna, účetní deník, běžný účet, faktury přijaté a vystavené, pomocné knihy

Výstupní sestavy

Mezipředmětové vztahy

- účetnictví
- písemná a elektronická komunikace
- ekonomika
- právo
- informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Ekonomická cvičení – 3. ročník

Výsledky a kompetence žáka	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - porovná zpracování účetnictví ručně a pomocí softwaru - odvodí výhody a nevýhody různých způsobů zpracování účetnictví - dokáže vybrat a nainstalovat program	Úvod – účetní software • výhody a nevýhody využívání • kritéria výběru • nákup, registrace, instalace • autorské právo	6
Žák - získá dovednosti nastavení a základní obsluhy programu - dokáže upravit parametry - získá základní povědomí o fungování programu a provázanosti jednotlivých modulů - chápe funkci zpracovávaných informací - založí a ochrání heslem vlastní firmu, ve které kompletně zpracuje účetnictví celého účetního období	Program MRP - účetnictví • základní nastavení programu • základní obsluha programu • založení vlastní firmy v programu • nastavení identifikačních údajů firmy • zaheslování firmy	6
Žák - zpracuje příjmové a výdajové pokladní doklady, přijaté a vydané faktury, bankovní výpisy, interní doklady, mzdové doklady - při zadávání vstupních dat kontroluje jejich správnost, úplnost a návaznost na související agendy - kontroluje správnost zadávaných údajů vzhledem k evidenci DPH - orientuje se ve výstupních sestavách - soustavně provádí logickou a obsahovou kontrolu dílčích i souhrnných sestav a interpretuje zjištěné výsledky - dokáže vyhledat a opravit chyby - umí vyhodnotit informace získané zpracováním a naznačit jejich využití při řízení firmy - zvládne sestavit, zkontrolovat a interpretovat daňová přiznání	Souvislý účetní příklad s účetními doklady /Pavel Štohl/: • příprava a zpracování dokladů v papírové podobě • ekonomické výpočty při zpracování interních dokladů • zpracování dokladů v programu MRP • zobrazení a tisk dokladů, pomocných a účetních knih • účetní uzávěrka • účetní závěrka • přiznání k DPH, evidence DPH • přiznání k silniční dani • přiznání k dani z příjmu FO	50

Název vyučovaného předmětu:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělání:

Platnost:

PRAXE

v 3. ročníku 3 týdny + 1 týden rozpuštěn
do předmětu ekonomická cvičení
78-42-M/02 Ekonomické lyceum
čtyřleté denní
od 1. 9. 2016 počínaje 3. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je:

- doplnit teoretickou výuku většiny předmětů nácvikem praktických činností v reálném prostředí,
- prakticky procvičit základní komunikační, personální a odborné kompetence žáků,
- rozvíjet komunikační kompetence žáků, a to i v cizím jazyce,
- prakticky aplikovat využití komunikačních prostředků,
- prakticky propojit dovednosti žáků z různých vyučovacích předmětů,
- posílit odpovědnost žáků za plnění svěřených úkolů v požadovaném čase a kvalitě,
- posílit organizační schopnosti žáků a jejich samostatnost,
- posílit dovednost žáků k sebekontrolě,
- posílit dovednost pracovat v týmu,
- posílit dovednost žáků samostatně získávat informace nutné ke splnění úkolu a samostatně se vzdělávat.

Charakteristika učiva

Učivo praxe využívá znalostí a dovedností žáků získaných v ostatních předmětech, zejména odborných ekonomických a v jazycích. Tyto dovednosti propojuje do funkčního celku a vytváří tak významnou část profilu absolventa. Žáci se učí plnit konkrétní role ve firmě, jednat s úřady a veřejností, rozhodovat a nést za svá rozhodnutí odpovědnost.

Pojetí výuky

Výuka v předmětu praxe probíhá v reálném prostředí firmy, úřadu či jiné instituce, kterou si žák sám vyhledá a možnost absolvovat praxi si sám vyjedná. Úloha učitele je v koordinaci činnosti, v pomoci při zdolávání obtížných situací, hodnocení práce prostřednictvím závěrečné prezentace zpracované v programu PowerPoint.

Jeden týden odborné praxe absolvují žáci ve 3. ročníku studijní a poznávací zájezd zaměřený na prohlubování učiva z dějepisu, zeměpisu, geografie cestovního ruchu, ekologie, ale i na rozvoj komunikačních dovedností v cizích jazycích. Žáci si mohou vybrat ze 2 – 3 nabídek podle svých zájmů a finančních možností. Zájezd je zaměřený na poznávání kulturních a historických památek a přírodních zajímavostí. Kromě toho žáci navštíví i různé firmy, aby se v rámci odborných předmětů seznámili s jejich marketingem, logistikou, výrobní a prodejní činností.

Tento odborný zájezd rozšiřuje běžnou výuku, zprostředkovává poznávání reálného života a doplňuje odborné i umělecké zážitky žáků, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení učitel využívá závěrečnou prezentaci zpracovanou v programu PowerPoint, kterou vypracovává student po absolvování praxe a již prezentuje před odbornou komisí, jejímiž členy jsou učitelé odborných ekonomických předmětů – především Ekonomiky a Účetnictví a odborníci z praxe.

Vytvoření prezentace v programu PowerPoint dle těchto dispozic:

1. snímek: Jméno a příjmení studenta, obor studia, třída, název a adresa firmy/organizace, termín stáže.
2. snímek: Stručná charakteristika firmy/organizace.
3. snímek: Stručný popis činností vykonávaných během studentské stáže.
4. snímek: Propojení teorie s praxí – které konkrétní vědomosti a dovednosti získané během studia jsem na stáži využil/a.
5. snímek: Získané poznatky a dovednosti.
6. snímek: Nejobtížnější momenty v průběhu stáže.
7. snímek: Specifikace vědomostí a dovedností, které bude třeba dále rozvíjet.
8. snímek: Zhodnocení podmínek pro studentskou stáž
9. snímek: Náměty a doporučení.
10. snímek: Míra naplnění cílů studentské stáže a její přínos.

Kritéria pro hodnocení prezentace:

1. Dodržení času – min. 5 minut, max. 10 minut
2. Věcná náplň dle předchozích dispozic (1.-10. snímek)
3. Úroveň zpracování v programu PowerPoint
4. Formální stránka vystoupení
 - a) vyjadřování a odborná terminologie
 - b) bohatost slovní zásoby
 - c) spisovná čeština
 - d) srozumitelnost projevu
 - e) kultura vystupování včetně formálního oblečení

CELKOVÉ HODNOCENÍ STUDENTSKÉ STÁŽE

- prezentace vytištěná
- hodnocení studentské stáže z pohledu zaměstnavatele
- hodnocení studentské stáže z pohledu studenta
- předvedení prezentace před odbornou komisí dle pokynů

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a situaci, vhodně se prezentovat zejména při jednání s reálnými partnery,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- zpracovávat jednoduché texty a formuláře na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Absolventi by měli být připraveni:

- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

Řešit samostatně pracovní i mimopracovní problémy

Absolventi by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Absolventi by měli umět:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií účelně podle konkrétního úkolu ve FIF,
- pracovat s aplikačním programovým vybavením, zejména Office a STEREO,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace při kontaktu s jinými FIF, úřady a institucemi,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z webových stránek úřadů a institucí, partnerských FIF a sítě Internet.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolventi by měli:

- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Účast na veřejných akcích probíhajících mimo běžný rámec výuky usnadňuje absolventům vstup do reálného pracovního prostředí.

Informační a komunikační technologie

V předmětu jsou žáci vedeni k využívání prostředků výpočetní techniky při činnosti firmy. Naučí se používat konkrétní účetní program a využívají programy Microsoft Office. Vyhledávají také potřebné informace na internetu.

Občan v demokratické společnosti

V předmětu jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, uměli přebírat odpovědnost, dovedli jednat s lidmi, řešit konflikty.

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- informační technologie
- účetnictví
- písemná a elektronická komunikace
- právo
- statistika

Název vyučovaného předmětu:	SEMINÁŘ SPOLEČENSKOVĚDNÍ (OBN + DEJ)
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	56 (2)
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2015 počínaje 4. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu společenskovední seminář je:

- připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků,
- jednat odpovědně nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- vytvářet kritické myšlení,
- ctít život jako nejvyšší hodnotu.

Charakteristika učiva

- témata Člověk v lidském společenství (člověk jako jedinec, člověk a společnost)
Člověk jako občan v demokratickém státě
Česká republika, Evropa a světové společenství
Člověk v moderních dějinách

Pojetí výuky

- výklad, řízený rozhovor
- aktivizační metody: skupinová práce, analýza textů, referáty, práce stiskem, internet
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce (ústní, písemnou formou)
- samostatné vyhledávání a zpracovávání informací
- kooperativní učení

Hodnocení výsledků žáků

- důraz na sebehodnocení výsledků práce
- samostatné, správné a logické vyjadřování
- kultivovanost verbálního projevu
- schopnost jasně formulovat svůj názor
- schopnost samostatně pracovat s jednoduchým textem

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák by měl umět:

- aktivně se účastnit diskusí,
- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle,

- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí,
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu.

Personální kompetence

Žák by měl být schopen:

- efektivně se učit a pracovat,
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok u sebe i jiných lidí,
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku.

Sociální kompetence

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- umět se chovat ve standardních společenských situacích,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a využití IKT

Žák by měl umět:

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně,
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit,
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností,
- získávat informace z otevřených zdrojů, především z internetu.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

- upevňování postojů a hodnotové orientace studentů potřebné pro fungování demokracie,
- budování občanské gramotnosti studentů, tj. vychovávání odpovědného aktivního občana,
- diskuze o kontroverzních otázkách současnosti,
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám,
- tolerování názorů druhých,
- hledání kompromisu mezi osobní svobodou a odpovědností,
- ochota angažovat se i pro veřejný prospěch.

Informační a komunikační technologie

- schopnost získávat potřebné informace a pracovat s nimi.

Mezipředmětové vztahy

- občanská nauka
- dějepis
- hospodářský zeměpis
- ekonomika
- právo
- český jazyk a literatura
- informační technologie

Realizace odborných kompetencí

Společenskovědní seminář – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák dokáže - popsat hlavní charakteristiky sociologie jako vědní disciplíny - vysvětlit vztah mezi člověkem, přírodou, kulturou - vymezit základní pojmy z oblasti kultury - posoudit na konkrétních příkladech klady a zápory činnosti masmédií v současné české společnosti - vysvětlit pojem sociální struktura - na příkladu ukázat, jak mohou sociální skupiny ovlivňovat chování člověka - vymezit předpoklady zdravého duševního vývoje - charakterizovat základní náročné životní situace člověka (stres, frustrace, deprivace), jejich příčiny a možnosti předcházení těmto situacím	Člověk v lidském společenství • Vznik sociologie a její charakteristika v souvislosti s ostatními vědami. • Vztah životního prostředí a společnosti • Charakteristika kultury • Socializace osobnosti. • Sociální struktura. • Sociální stratifikace a mobilita. • Sociální útvary. Psychohygiena – zdraví a jeho ochrana, životní styl. Náročné životní situace.	8
Žák dokáže - vysvětlit rozdělení světa a rozpory mezi velmocemi - objasnit cíle válčících stran v 1. sv. válce - popsat důsledky 1. světové války - vysvětlit situaci mezi světovým i válkami - orientovat se ve vývoji 2. světové války - popsat poválečné uspořádání světa - popsat situaci v Československu po r. 1945 - charakterizovat situaci v SSSR po r. 1945 - popsat vývoj států sovětského bloku včetně jeho zániku - vysvětlit vývoj ve vyspělých demokraciích	Člověk v moderních dějinách • Mezinárodní vztahy na přel. 19./20. stol. • 1. světová válka, vznik ČSR. • Svět mezi dvěma světovými válkami • 2. světová válka • Poválečné uspořádání světa. • Československo 1945-1989 • Sovětská společnost po r. 1945 • Evropské země sovět. bloku po r.1945 • Západní společnost a USA po r.1945.	8
Žák dokáže - popsat a objasnit historické události vymezené maturitními okruhy - vymezit a vysvětlit problematiku společ. věd: psychologie, sociologie, politologie, práva, etiky, filozofie	Opakování a systematizace učiva dle maturitních okruhů	40

Název vyučovacího předmětu:	SEMINÁŘ SPOLEČENSKOVĚDNÍ (ZEMĚPIS)
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	56 (2)
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2019 počínaje 4. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Hlavním cílem předmětu je studium vazeb lidské společnosti a přírodní sféry. Zeměpis rozvíjí geografické myšlení nezbytné pro chápání geografických, kulturních, politických a demografických souvislostí světového hospodářství. Žáci:

- jsou schopni pokládat geografické otázky (např. kde a proč je co umístěno, jaké jsou příčiny a důsledky) a odpovídat na ně,
- provádějí srovnání makroregionů, států, popř. oblastí daných kritérií včetně srovnání se svou zemí,
- získávají informace vztahující se k problematice z odborné literatury, statistických materiálů, sdělovacích prostředků nebo z internetu a zpracovávají je do určité doby
- orientují se v aktuální politické, ekonomické, demografické a ekologické situaci současného světa a jeho částí.

Pojetí výuky

Výuka je založena na:

- třífázovém modelu učení
 - ve fázi evokace použití metod brainstorming, pětilístek, volné psaní,
 - ve fázi uvědomění si nové informace použití metod kladení otázek a hledání souvislostí, systém značek I.N.S.E.R.T, kooperativní (skládankové) učení, pracovní listy,
 - ve fázi reflexe použití metod zpřeházené věty, brainstorming ve dvojicích, V-CH-D ověření, poslední slovo patří mně, volné psaní, myšlenkové mapy;
- tvorbě čtenářského portfolia, které obsahuje
 - zdroje čtení: texty (naučné, informativní), mapy, fotografie, tabulky, internetové adresy,
 - zadání a výsledky úkolů pomocí různých technik (poslední slovo patří mně, podvojný zápis, I.N.S.E.R.T.);
- využití prostředků výpočetní techniky
 - hledání potřebných informací na internetu a zpracování získaných informací pomocí vhodného softwaru (Excel) do grafické podoby (tabulky, grafy)
 - vytvoření prezentace v Powerpointu;
- tvorbě projektu, jejich zaměření bude reagovat na aktuální potřeby a situace v místním regionu, v ČR, ve světě (předpokládá se 1 projekt za studium).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení ústního projevu:

- samostatné, správné a logické vyjadřování
- znalost souvislostí s ostatními probíranými tematickými celky
- schopnost navázat i na ostatní odborné předměty

Hodnocení písemného projevu:

- správnost, přesnost a pečlivost z hlediska odborného
- jazyková správnost

Hodnocení prezentací:

- výběr důležitých a zajímavých informací
- způsob prezentace – využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost, jazyková správnost

Hodnocení projektů:

- výběr důležitých a zajímavých informací
- spolupráce ve skupině, zapojení všech členů
- způsob zpracování – využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost, jazyková správnost
- slovní projev – srozumitelnost a souvislost při formulaci myšlenek

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Občanská kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- dbali na dodržování zákonů a pravidel chování, respektovali práva a osobnost jiných lidí, vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- aktivně se zajímali o politické a společenské dění u nás i ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru,
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje, byli hrdi na tradice a hodnoty svého národa, chápali jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- uměli myslet kriticky, tj. dokázali zkoumat věrohodnost informací, nenechávali se manipulovat, tvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, snažili se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů tak předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické, heuristické) a myšlenkové operace.
- volit prostředky způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi uměli:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- učit se používat nový aplikační software,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi uměli:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení,
- správně používat a převádět jednotky.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- schopnost orientovat se v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit
- umění jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení
- ochota se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale u pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech
- úcta k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaha je chránit a zachovat pro budoucí generace

Obsah:

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – její různí členové a společenské skupiny, kultura, náboženství
- historický vývoj (především v 19. a 20. století)
- stát, politický systém, politika, soudobý svět
- masová média
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí

Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- schopnost poznávat svět a lépe mu rozumět
- dovednost efektivně pracovat s informacemi, tj. umět získávat a kriticky vyhodnocovat informace

Obsah:

- základy obecné ekologie

Informační a komunikační technologie

Cíl: rozvoj klíčových kompetencí

- dovednost žáků pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky
- Obsah:
- textový editor
- prezentační program
- internet

Mezipředmětové vztahy

- dějepis
- informační technologie
- ekonomika
- biologie
- fyzika
- matematika
- český jazyk a literatura

Realizace odborných kompetencí

Seminář ze zeměpisu – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - vymezí Austrálii a ostrovy v Oceánii, - posoudí vliv přírodních podmínek na hospodářství Austrálie a Oceánie, - porovná strukturu obyvatelstva Austrálie, Nového Zélandu a dalších ostrovů v Oceánii, - srovná hospodářství Austrálie a Nového Zélandu a Oceánie, - prezentuje místa cest. ruchu v Austrálii a Oceánii.	1. Austrálie a Oceánie • vymezení regionu • přírodní podmínky • obyvatelstvo • ekonomická situace regionu	4
Žák - charakterizuje politický a ekonom. vývoj Asie, - vymezí jednotlivé regiony Asie, - charakterizuje přírodní podmínky Asie, - charakterizuje japonský ekonomický systém, - srovná ekonomickou a politickou situaci korejských států, - srovná ekonom. situaci států jihovýchodní Asie	2. Asie • přírodní podmínky • politický a ekon. vývoj Asie • vymezení jednotlivých regionů • Japonsko a Korea • ekonomická situace Japonska a korejských států • obyvatelstvo, náboženské rozdíly	7
Žák - prezentuje přírodní podmínky amerického kontinentu, - vymezí jednotlivé regiony, - uvede důležité historické mezníky pro vývoj a složení obyvatelstva amerického kontinentu, - vyhledá potřebné informace v atlase, - posoudí vliv přírodních podmínek na hospodářství Ameriky, - prezentuje turistické zajímavosti některého z amerických států, - provede srovnání hospodářství USA a Kanady, - charakterizuje hospodářství Mexika, - srovná úroveň hospodářství ostrovních států střední Ameriky, - srovná ekonom. situaci Brazílie a Argentiny, - charakterizuje ostatní státy Jižní Ameriky	3. Americký kontinent • přírodní podmínky • obyvatelstvo • Angloamerika a Latinská Amerika • Severní Amerika (Angloamerika) • USA – hospodářství • Kanada – hospodářství • Střední Amerika • Mexiko a ostatní pevninské státy střední Ameriky • ostrovní státy střední Ameriky • Jižní Amerika	7
Žák - posoudí vliv přírodních podmínek na hospodářství afrického kontinentu, - charakterizuje strukturu obyvatelstva, - vymezí subsaharskou a černošskou Afriku,	4. Africký kontinent • Subsaharská Afrika • historický vývoj regionu • ekonomika severní a saharské Afriky	5

- srovná hospodářství států ležících při Středozemním moři a saharských států, - diskutuje o příčinách a důsledcích nepříznivé sociální situace v afrických státech, - charakterizuje hospod. států v černošské Africe, - objasní výjimečné ekon. postavení JAR v Africe	• Černošská Afrika • vývoj regionu • ekonomická a sociální situace	
Žák - posoudí vliv přírod.poměrů na hospodářství ČR, - vysvětlí přirozený a územní pohyb obyvatelstva, - uvede průmyslové oblasti s ohledem na zastoupení jednotlivých odvětví průmyslu, - posoudí vliv přírodních faktorů na zemědělství, - vymezí jednotlivé regiony České republiky včetně jejich charakteristik a zvláštností, - prezentuje místní region z hlediska přírodních podmínek, hospodářství, cestovního ruchu, - charakterizuje jednotlivé dopravy ČR - vyhodnotí situaci ČR z hlediska zásob nerostných surovin	5. Česká republika • přírodní podmínky • obyvatelstvo a sídla • česká ekonomika ve 20. století • regiony České republiky • zemědělství, průmysl ČR • nerostné suroviny ČR • doprava ČR • služby ČR • energetika ČR	3
Žák - charakterizuje přírodní podmínky Evropy, - vyhledá informace o struktuře obyvatelstva a náboženství Evropy v atlase, v odborné literatuře, - vymezí geografickou polohu jednotlivých regionů Evropy, - posoudí vliv přírodních podmínek na hospodářství jednotlivých regionů Evropy, - srovná hospodářství Spojeného království a Francie, zemí Beneluxu, - diskutuje o současných problémech v západ. Evropě, - prezentuje místa cestovního ruchu Spojeného království a Francie, - srovná ekonomickou situaci vyspělých států severní Evropy a pobaltských států, - objasní vývoj severní Evropy a jeho současné postavení, včetně obyvatelstva, - porovná hospodářství jednotlivých států jihozápadní Evropy, - diskutuje o současných problémech v Evropě , - charakterizuje nejmenší evropské státy a prezentuje jejich turistické zajímavosti, - diskutuje o současných problémech a jejich kořenech v jihozápadní Evropě, - charakterizuje hospodářství černomořských, jihobalkánských států, - charakterizuje hospodářskou situaci jadranských států s ohledem na historický vývoj po r.1989,	6. Evropský kontinent • přírodní podmínky • obyvatelstvo • vymezení regionů <i>Západní Evropa</i> • hospodářství států západní Evropy • vliv přírodních podmínek na ekonomiku států • obyvatelstvo • politická situace <i>Severní Evropa</i> • hospodářství států severní Evropy • vliv přírodních podmínek na ekonomiku států • obyvatelstvo • politická situace <i>Jihozápadní Evropa</i> • hospodářství států JZ Evropy • vliv přírodních podmínek na ekonomiku států • obyvatelstvo • politická situace a současné problémy (migrace, italská mafie) • cestovní ruch <i>Evropské ministáty</i> • ekonomika ministátů Evropy (Andorra, Monako, San Marino, Vatikán, Malta, Lichtenštejnsko, autonomní oblast Gibraltar)	5

- charakterizuje ekonomickou situaci SRN, alpských států, - charakterizuje hospodářství východních zemí střední Evropy, - charakterizuje ekon. situaci Ruské federace, - objasní poválečný politický a hospodářský vývoj Evropy vedoucí ke vzniku Evropské unie, - vysvětlí význam Evropské unie, - vyhledá potřebné informace o Evropské unii na internetu, v odborné literatuře, - objasní vznik dalších evropských integrací	• cestovní ruch <i>Střední Evropa</i> • hospodářství států střední Evropy • vliv přírodních podmínek na ekonomiku států • obyvatelstvo • politická situace • cestovní ruch	
Žák - prezentuje jednotlivé demografické ukazatele a statistiky - umí jmenovat nástroje propopulační a protipopulační politiky státu - dokáže spočítat přirozený přírůstek a úbytek obyvatelstva - charakterizuje věkovou pyramidu obyvatelstva - dokáže jmenovat důvody migrace lidstva v současnosti i minulosti - dokáže popsat důvody nerovnoměrného místního i časového přírůstku obyvatelstva	7. Obyvatelstvo • přirozený přírůstek, • počet obyvatel – problémy růstu • ukazatele sledující obyvatelstvo • věková struktura obyvatelstva • sociální problémy lidstva (migrace, rozložení) • rasy, jazyky, náboženství • globální problémy lidstva • pohyby obyvatelstva – cestovní ruch	4
Žák - jmenuje typy sídel, - jmenuje příklady sídelních aglomerací, konurbací a megalopolí ve světě, - jmenuje příklady sídelních aglomerací v ČR - diskutuje o problémech života obyvatel venkovských a městských sídel	8. Lidská sídla • rozdělení sídelních jednotek podle různých kritérií • charakteristika venkovských a městských sídel • výhody a nevýhody venkovských a městských sídel • funkce sídel	3
Žák - vysvětlí rozdíl mezi HNP a HDP - charakterizuje jednotlivé sektory, - dokáže rozeznat sektorovou strukturu, hospodářství vyspělého a rozvojového státu - uvede jednotlivou charakteristiku odvětví průmyslu, - charakterizuje územní a odvětvovou strukturu světového průmyslu, - dokáže charakterizovat zem. výrobu a její složky - dokáže jmenovat služby obyvatelstvu, - charakterizuje surovinové zdroje - diskutuje o využití alternativních zdrojů energie	9. Sektorová struktura hospodářství • podrobná charakteristika jednotlivých sektorů • primární sektor • sekundární sektor • terciární sektor • kvartérní sektor • HNP, HDP	3
Žák - uvede základní charakteristiku jednotlivých doprav a posoudí jejich výhody či nevýhody v zadané situaci	10. Doprava • Charakteristika doprav (vzdušná, pevninská, námořní)	4

Žák - charakterizuje vybrané mezinárodní organizace, jejich orgány, funkce, sídla a úkoly	11. Mezinárodní politické a hospodářské organizace • EU • NATO • G7 • OSN • UNESCO	3
Žák - uvede složení vzduchu, - objasní princip všeobecné zásob vody v hydrosféře, - uvede základní charakteristiky povrchových toků, - uvede příklady řek podle jejich režimu odtoku, jezer a přehradních nádrží ve světě pomocí atlasu, - porovnává salinitu moří a uvede příčiny její rozdílnosti, - vysvětlí vznik půd, - uvede příklady půdních typů ve světě v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce, - vymezí jednotlivé přírodní oblasti Země vzhledem k zeměpisné šířce, - posuzuje, jak se mění klima, přírodní krajina a půdní druhy v jednotlivých přírodních oblastech světa.	12. Fyzicko-geografické sféry Atmosféra • atmosféra • části atmosféry • meteorologické prvky • všeobecná cirkulace atmosféry Hydrosféra • koloběh vody v přírodě • rozdělení objemu vody na Zemi • vody pevnin • vody oceánů Pedosféra • vznik půdy • půdní typy a půdní druhy Biosféra • složky živého prostředí • členění • výškové stupně • biosféra a člověk	4
Žák - vysvětlí vznik Země a její postavení ve vesmíru, - popíše složení vesmíru, - najde informace o velikosti Země a Měsíce a dalších komponentech Sluneční soustavy v atlasech nebo odborné literatuře, - objasní příčiny střídání ročních období, dne a noci, přílivu a odlivu, určí zeměpisné souřadnice místa na zemském povrchu, - popíše jednotlivé části mapového pole - načrtne průřez zemským tělesem s vyznačením geosféry Země, - vysvětlí působení, vznik a následky endogenních, exogenních a antropogenních činitelů na reliéf Země	13. Obecná a fyzická geografie • Země jako vesmírné těleso • Země jako součást vesmíru a Sluneční soustavy • pohyby Země a jejich důsledky • složky vesmíru • historie mapování • měřítko mapy • části mapového pole • zeměpisné souřadnice • výřez Zemí, litosférické desky • endogenní, exogenní a antropogenní činitelé utvářejí reliéf Země • tvary zemského povrchu	4

Název vyučovaného předmětu:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělání:

Platnost:

SEMINÁŘ MATEMATICKÝ

56 (2)

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

čtyřleté denní

od 1. 9. 2006 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.). Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky,
- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů,
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální z nich,
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty z paměti, náročnější za použití kalkulačtoru,
- používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek,
- rozvíjet prostorovou představivost,
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit,
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků,
- formulovat matematické myšlenky slovně a písemně,
- získávat informace z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a internetu), třídit je, analyzovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky,
- vyjádřit vztah mezi dvěma nebo více proměnnými, správně jej interpretovat a prakticky použít, zachytit jej tabulkou, grafem, případně rovnicí.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci,
- vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy).

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu dvou týdenních vyučovacích hodin za studium.

Z hlediska klíčových dovedností klademe důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy,
- vhodné a správné numerické zpracování úlohy,
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky),
- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návaznosti na další vědní obory,
- rozvoj představivosti,
- schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit vlastní názory a přijmout myšlenky ostatních.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Pojetí výuky

V matematice je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s PC). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné střídat a kombinovat a vyučovací metody:

- výklad,
- samostatná práce (individuální procvičování nových dovedností),
- skupinové vyučování (řešení obtížnějších a časově náročných úloh),
- tvorba projektů (např. finanční matematika – návrh na zhodnocení financí částky),
- shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku,
- aktualizace učiva (finanční matematika – zjišťování aktuálních podmínek pro zákazníky bankovních ústavů),
- práce s PC (grafické znázorňování průběhu funkce, geometrické útvary, řešení soustav rovnic),
- hry (zařazení zajímavých a netypických úloh, rébusů),
- žákovské soutěže (v rámci třídy, školy, meziškolní – porovnání vzájemné úrovně škol, celostátní soutěže – matematická olympiáda, Klokán, matematická soutěž odborných škol),
- diskuze (zhodnocení možností, přístupů, metod řešení, výsledků atd.),
- simulace (praktické slovní úlohy s možností využití v praktickém životě),
- projekce a modelace (využití projekční techniky v úlohách grafického charakteru, které jsou časově náročné, využít modelů pro znázornění situací náročných pro představivost – např. funkce, planimetrie, stereometrie),
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, čtvrtletní písemné práce, opakovací testy). Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, eventuálně procentuálního vyjádření, pozornost by měla být věnována sebehodnocení žáků.

Hodnotí se:

- správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh,
- schopnost samostatného úsudku,
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vzdělávání v matematice směřuje k tomu, aby žáci:

- našli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti,
- byli schopni vlastního úsudku,
- uměli prosadit a zdůvodnit vlastní názor a zároveň přijímat kompromisy,
- rozvíjeli své vyjadřovací schopnosti,
- efektivně se učili a pracovali, soustavně se vzdělávali,
- přijímali hodnocení výsledků své práce, přijímali radu i kritiku,
- dokázali vystihnout jádro problému,
- rozvíjeli dovednost za vlastní rozhodování a jednání) v pracovní činnosti i v osobním životě), pracovali s informacemi a kriticky je vyhodnocovali,
- uplatňovali různé metody myšlení při řešení běžných pracovních úkolů a vhodně volili prostředky k jejich splnění,
- prováděli reálný odhad při řešení praktického problému,
- rozvíjeli logické myšlení, schopnost analýzy a syntézy, dedukce, abstrakce.

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- účetnictví
- fyzika
- chemie
- biologie

Seminář matematický – 4. ročník (2) celkem 56 hodin

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Hodinová dotace
Žák - používá množinovou terminologii a symboliku, - provádí množinové operace, - používá teoretické znalosti při řešení praktických úloh, - používá absolutní hodnotu, - zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly, - vysvětlí pojem „výrok“, - rozlišuje jednoduchý a složený výrok, - rozlišuje výrok, výrokovou formu, algebraické výrazy, - interpretuje a formuluje věty s využitím logických spojek a kvantifikátorů.	1. Množiny a základní poznatky z logiky • základní množinové pojmy • intervaly jako číselné množiny • výrok, základní operace s výroky, kvantifikované výroky • číselné množiny • množinové operace • kartézský součin • kartézský graf • výroky tautologie, kontradikce	14
Žák - objasní proces rozšiřování číselných oborů jako důsledek požadavků praktického života a odborné praxe, - definuje imaginární jednotku, opačné a komplexně sdružené komplexní číslo, - rozlišuje algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla a vzájemně je převádí, - přiřadí komplexnímu číslu bod v Gaussově rovině a naopak, - používá početní operace s komplexními čísly (rovnost, absolutní hodnota, součet, součin, podíl, umocňování), - využívá Moivreovu i binomickou větu při umocňování komplexního čísla, - rozhodne o řešitelnosti kvadratické rovnice v číselných množinách, - řeší kvadratické a binomické rovnice v oboru komplexních čísel	2. Komplexní čísla • algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla • absolutní hodnota komplexního čísla • základní početní operace s komplexními čísly • Moivreova věta • kvadratické a binomické rovnice	20
Žák - osvojí si základy analytické metody jako integrujícího faktoru rozvoje matematického myšlení, - přiřadí obraz bodu v pravoúhlé soustavě souřadnic, - použije vzorce pro výpočet vzdálenosti dvou bodů a středu úsečky, - popíše vztah mezi orientovanou úsečkou a vektorem, - rozliší rovnoběžné vektory (souhlasně a nesouhlasně rovnoběžné),	3. Analytická geometrie • souřadnice bodu v rovině a v prostoru • vzdálenost dvou bodů, střed úsečky • vektory (operace s vektory) • přímka a její analytické vyjádření • vzájemná poloha přímek • analytické vyjádření roviny • vzájemná poloha přímky a roviny • vzájemná poloha rovin • metrické vztahy bodů, přímek a rovin	16

- určí souřadnice vektoru, - vysvětlí pojmy: rovnost vektorů, jednotkový vektor, opačný vektor, směrový a normálový vektor přímky, směrnice přímky, směrový úhel přímky, - provádí operace s vektory (součet a rozdíl vektorů, součin čísla a vektoru, skalární součin vektorů, úhel vektorů), - rozpoznává různá vyjádření přímky (parametrické vyjádření přímky, obecná rovnice přímky, směrnice tvar rovnice přímky), - analyzuje zadání úlohy a využívá různá vyjádření přímky pro řešení.	• kuželosečky (kružnice, elipsa, hyperbola, parabola s osami rovnoběžnými i s osami souřadnými) • vzájemná poloha přímky a kuželosečky	
Žák - objasní pojem funkce, - popíše funkční závislosti a demonstruje jejich využití v praxi, - určí definiční obor, obor hodnot, - sestrojí graf funkce v kartézské soustavě souřadnic, - rozliší konstantní a lineární funkci, - specifikuje kvadratickou funkci, určí její definiční obor, obor hodnot, - sestrojí graf kvadratické funkce, určí vrchol paraboly, průsečíky grafu funkce se souřadnými osami, - sestrojí graf nepřímé úměrnosti, - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě u funkcí s absolutními hodnotami, - exponenciální funkce, graf vlastnosti, logaritmická funkce.	4. Nejčastější funkční závislosti • pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce • konstantní funkce • lineární funkce, přímá úměrnost • funkce s absolutními hodnotami • kvadratická funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce • nepřímá úměrnost • exponenciální funkce • logaritmická funkce	10

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY REALIZACE ŠVP

Materiální podmínky realizace ŠVP jsou dány budovou školy a jejím vybavením. Budova školy je více než sto let stará. Prostorové podmínky pro výuku jsou odpovídající počtu tříd – je zde 24 kmenových tříd pro běžnou výuku, 7 učeben pro výuku jazyků. 4 učebny vybavené pro výuku informačních a komunikačních technologií a ostatních ekonomických předmětů. Ve dvaceti učebnách je instalován dataprojektor, tři učebny jsou vybavené moderními interaktivními tabulemi. Všichni vyučující cizích jazyků mají k dispozici vlastní přehrávače. Učebny mají multimediální vybavení (DVD- RW, zvukové karty, reproduktory, mikrofony...). V každém kabinetu je minimálně jedna internetová přípojka, v celé škole celkem kolem 200. V učebnách výpočetní techniky je v současné době cca 78 počítačů, 27 počítačů je v kabinetech a 8 v administrativních pracovištích školy, cca 35 počítačů pak v kmenových a odborných učebnách. Všechny počítače mají jednotné softwarové vybavení postavené na platformě Microsoft (Windows 7, MS Office 2013), servery jsou provozovány na platformě Windows Server 2008 R2 a Windows Server 2016 Standard.

Vynikající jsou podmínky pro tělesnou výchovu a sport. Škola má tělocvičnu, gymnastický sál a bazén. V sousedství školy je atletický areál, hala TJ Lokomotivy Beroun a tělocvična Sokola, kde jsou realizovány sportovní aktivity, které není možné zajistit přímo ve škole. Během předcházejících let se podařilo optimalizovat využití našich objektů, takže se dále snížil počet pronajímaných hodin ve sportovní hale a snížily se náklady.

Zázemí pro jednotlivé vyučující je odpovídající. V uplynulém období byl rozšířen počet kabinetů o dva, takže na obchodní akademii je 9 kabinetů, zbývající učitelé mají své místo ve sborovně.

Negativním jevem je prostředí některých tříd, stav tabulí, školního nábytku a většinou i podlah. Vedení školy plní svůj záměr a každým rokem kompletně obnovuje vždy alespoň jednu učebnu.

Z uvedeného vyplývá, že kapacita školy je dostačující pro realizaci ŠVP, vybavení se průběžně modernizuje a v současné době plně dostačuje.

CHARAKTERISTIKA SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY PŘI REALIZACI ŠVP

Spolupráce se sociálními partnery je nedílnou součástí chodu školy. Zástupci sociálních partnerů přispěli svými znalostmi a zkušenostmi k tvorbě ŠVP a budou se podílet na jeho ověřování a inovaci. Mezi hlavní sociální partnery patří především firmy a instituce, ve kterých pracují absolventi školy, a dále zástupce hospodářské komory, Úřadu práce Beroun, Městského úřadu Beroun a dalších institucí. Ti všichni pomáhají vytvořit podmínky pro co nejlepší naplnění hlavních vzdělávacích cílů zejména tím, že zprostředkovávají nejnovější praktické informace a zkušenosti jak pro učitele, tak přímo pro žáky, zúčastňují se významných akcí školy, jsou přítomni u maturitních zkoušek, umožňují tematické exkurze pro jednotlivé předměty.

**Úprava ŠVP na základě novely školského zákona č. 82/2015 Sb.,
týkající se podpory vzdělávání dětí, žáků a studentů
se speciálními vzdělávacími potřebami ke dni 28. srpna 2015.**

Celkové pojetí vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Způsob zajišťování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných vychází z novely školského zákona č. 82/2015 Sb. Výuka žáků se specifickými poruchami učení, jako je dyslexie, dysgrafie, dysortografie apod., je zabezpečována v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 73/2005 o vzdělávání dětí žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Charakter oboru vzdělání, požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o studium ekonomických oborů a možnosti pracovního uplatnění jejich absolventů umožňují přijímat a vzdělávat některé žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, a to *žáky s tělesným postižením a zdravotním znevýhodněním* či *žáky s vývojovými poruchami učení nebo chování*, dále *žáky se zdravotním či sociálním znevýhodněním*.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni do běžných tříd. Tato integrace přispívá jak k socializaci těchto žáků, k připravenosti na běžný občanský život, tak i k lepšímu přístupu majoritní společnosti k lidem se zdravotním postižením, sociálním či jiným znevýhodněním.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vytvářeny vhodné podmínky již při přijímacím řízení, v průběhu vzdělávání i při ukončování studia.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je zajišťováno formou individuální integrace, popřípadě pomocí individuálního vzdělávacího plánu.

Vedení školy a výchovná poradkyně sledují legislativu a shromažďují informace o přijímání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ke vzdělávání a o ukončování vzdělávání těchto žáků, spolupracují se školským poradenským zařízením.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťují ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a výchovným poradcem pedagogové v rámci běžné výuky.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Tělesné postižení nemůže zahrnovat celkovou pohyblivost, protože podmínky na škole znemožňují zajištění bezbariérového přístupu, a rovněž nesmí jít o tělesné postižení znemožňující zvládnutí normy pro psaní všemi deseti prsty. V případě žáků se zdravotním znevýhodněním, tj. žáků dlouhodobě nemocných, zdravotně oslabených či s lehčími zdravotními poruchami, které vedou k poruchám učení a chování, je vždy volen individuální postup vzhledem k druhu a rozsahu omezení. Žáci jsou vzděláváni stejně jako ostatní žáci. V oblasti tělesné výchovy je ale samozřejmě přihlíženo ke stanovisku odborného lékaře a žáci se zdravotním handicapem jsou zařazováni do hodin zdravotní tělesné výchovy nebo uvolnění z hodin tělesné výchovy.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pedagogové jsou podrobně informováni o žácích s těmito poruchami, o úskalích ve výuce, o individuálních potřebách konkrétního žáka. Výchovný poradce ve svých návrzích individuálního

přístupu či individuálního plánu vychází vždy z konkrétních doporučení příslušné pedagogicko-psychologické poradny. Na základě toho volí učitelé vhodné metody a formy výuky a hodnocení. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující vždy vycházejí z konkrétních doporučení odborníků poradenských zařízení či lékařů. Dle nich přistupují individuálně k jednotlivým žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Prioritou je hodnotit žáka tak, aby byl motivován k dalšímu rozvoji ve všech oblastech, tedy i tam, kde je omezen svými speciálními vzdělávacími potřebami, a vyzdvihnout pozitivní výkony žáka.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou uzpůsobeny podmínky též v závěru studia při maturitní zkoušce. Jsou vyškoleni zadavatelé pro státní maturitu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. S ohledem na stupeň znevýhodnění, který posoudí pracovníci pedagogicko-psychologické poradny, mají tito žáci přiměřeně delší čas na zpracování písemných prací či didaktických testů.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

V případě žáků z odlišného sociálně kulturního prostředí se učitelé seznamují se sociálně kulturními zvláštnostmi těchto žáků, aby mohli lépe pochopit jejich projevy a problémy a volit vhodné vyučovací metody a společenský přístup k nim. Vždy se vychází z konkrétní situace a vzdělávacích schopností žáka. Se sociálně kulturními zvláštnostmi těchto dětí jsou seznámeni i ostatní žáci. Soustavná pozornost je věnována prevenci nežádoucích sociálních projevů v chování celé třídy, popř. žáků celé školy.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Škola identifikuje mimořádně nadané a nadané žáky, podporuje je a vytváří podmínky pro jejich další rozvoj. Do identifikace jsou zapojeni všichni učitelé, kteří tyto žáky v rámci výuky jednotlivých předmětů registrují a navrhují další postup, popřípadě škola kontaktuje koordinátorku poradenské podpory v oblasti péče o nadané žáky, která žáka diagnostikuje a pomáhá při sestavování individuálního vzdělávacího plánu. V případě mimořádně nadaných a nadaných žáků je nejen zjišťováno, v čem žák vyniká, ale zároveň i to, jaké má nedostatky a problémy zvláště v sociálně komunikativní oblasti. K žákům je přistupováno diferencovaně tak, aby bylo jejich nadání rozvíjeno v předmětech, kde ho žák uplatní. Konkrétními formami práce s nadanými či zvláště nadanými žáky jsou specifické úkoly zadávané v daném předmětu, využití žáka v projektovém vyučování, a to i při jeho přípravě, využití žáka při pomoci slabším spolužákům (např. při prohlubování učiva ve dvojicích či skupinách), zúčastňují se různých soutěží, olympiád a projektů. Škola u těchto žáků vytváří podmínky pro prevenci konfliktů mezi nimi a pedagogy stejně jako konfliktů mezi nimi a ostatními žáky zvýšeným důrazem na správnou komunikaci.

Mimořádně nadaní žáci jsou klasifikováni stejně jako ostatní dle Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou v souladu se Školním řádem OA, SPgŠ a JŠ Beroun platným pro daný školní rok. Ve slovním hodnocení žáka je však nutno vyzdvihnout jeho nadprůměrné schopnosti a dovednosti z důvodu motivace k dalšímu rozvoji a sebereflexi žáka.

**Úprava ŠVP OA, SPgŠ a JŠ Beroun
reagující na změny RVP provedené na základě opatření
ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ke dni 18. 8. 2016**

Změny v legislativě reagují na **požadavek inkluze**, jejímž cílem je vytvoření rovných podmínek ve školním prostředí, které povedou k dosahování hmatatelných učebních výsledků u žáků, při různé úrovni vstupních předpokladů pro vzdělávání. Inkluzivní vzdělávání nalézá oporu i ve výkladu Článku 2 Protokolu 1 Evropské úmluvy o lidských právech, který hovoří o ochraně práva na vzdělávání bez diskriminace. Aby byly zajištěny **rovné podmínky ve vzdělávání u žáků** s potřebou úprav v procesu jejich vzdělávání, jsou zaváděna tzv. **podpůrná opatření**, která slouží k vyrovnávání vzdělávacích možností žáků.

Novela školského zákona č. 82/2015 Sb., zvláště § 16, definuje žáka se speciálními vzdělávacími potřebami „Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.“ **Žák nebo student s rizikem rozvoje speciálních vzdělávacích potřeb (žák s podpůrnými opatřeními v I. stupni)** vykazuje mírné či přechodné obtíže ve vzdělávání, které lze zvládnout mírnými úpravami v režimu výuky a školní přípravy. Jejich navržení, realizace a vyhodnocení je v kompetenci školy.

Vyhláška 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných upravuje systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zejména v §16, §17, tito žáci jsou vzdělávání s využitím **podpůrných opatření, která mají kompenzovat jejich speciální vzdělávací potřeby a vyrovnávat jejich obtíže ve vzdělávání**. Těmito opatřeními se rozumí *nezbytné úpravy* ve vzdělávání a školních a školských poradenských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta.

Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají **právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření** školou a školským zařízením.

Podpůrná opatření zahrnují:

- poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení,
- úpravu organizace, obsahu, hodnocení a forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky.
- úpravu podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání.
- možnost úpravy očekávaných výstupů ze vzdělávání u definované skupiny žáků, úpravy obsahu vzdělání, které je možné modifikovat nebo obohacovat.

Podpůrná opatření se člení do 5 stupňů, podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti.

Podpůrná opatření je možné kombinovat, pokud to vyžadují obtíže žáka.

Podpůrná opatření I. stupně poskytuje škola sama, v součinnosti se školním poradenským pracovištěm. Tato podpůrná opatření mají podobu jednak **individualizace přístupu k žákovi** a jednak tzv. **Plánu pedagogické podpory**.

Pokud podpůrná opatření poskytovaná školou nevedou k úpravě vzdělávání žáka a k pozitivní změně, měla by škola **nejpozději do 3 měsíců** požádat žáka nebo jeho zákonného zástupce o **návštěvu školského poradenského zařízení** = PPP (pedagogicko-psychologická poradna) nebo SPC (speciálně pedagogické centrum), které na základě žádosti žáka nebo jeho zákonného zástupce, provede vyšetření žáka za účelem

nastavení psychologické, speciálně pedagogické péče a případně navržení podpůrných opatření.

Školské poradenské zařízení (ŠPZ) následně vystavuje jednak zprávu z vyšetření žáka, kdy je žák s informovaným souhlasem zákonného zástupce (nebo zletilého žáka) vyšetřen, jsou posouzeny jeho obtíže nebo speciální vzdělávací potřeby, a následně je žadateli o posouzení **předána zpráva z vyšetření. Pokud se u žáka bude jednat o speciální vzdělávací potřeby**, vystavuje školské poradenské zařízení dle §15 vyhl. č. 27/2016 Sb., **doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami pro školu**, příp. školské zařízení. Před definitivním vystavením kontaktuje ŠPZ školu, aby si ověřilo, zda má škola pomůcky, případně zda je reálné zajistit asistenta pedagoga, speciálního pedagoga, služby školního speciálního pedagoga nebo školního psychologa a za jak dlouhou dobu. Do doby než škola zajistí odborné služby pro žáky s podporou, tak pokud je to nutné, zajišťuje školské poradenské zařízení **intenzivní konzultační a metodickou podporu** při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

S doporučením žáka a jeho zákonného zástupce seznamuje a následně odesílá do školy, kde se doporučení finalizuje po dohodě s vedením školy, podepisuje se informovaný souhlas. **Škola následně připraví navržená podpůrná opatření**, snaží se postupovat bez zbytečné prodlevy, **nejpozději do 4 měsíců ode dne podpisu doporučení musí být podpůrná opatření poskytována.**

Podpůrná opatření škola následně specifikuje v **individuálním vzdělávacím plánu**, rodič o IVP žádá a ředitel školy jej schvaluje na základě §16 školského zákona a §3 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných. Podpůrná opatření zahrnují také personální posílení výuky jednak asistenty pedagoga, jednak využitím dalšího pedagogického pracovníka (učitel, speciální pedagog), dále je možné pro žáky neslyšící využívat služeb tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele, případně služeb dalších osob – zpravidla pracovníků SPC, kteří budou pomáhat s předměty speciálně pedagogické péče, případně osobního asistenta.

Pokud to vyžaduje vzdělávání žáka nebo poskytování školských služeb, je možné požadovat také stavební nebo technické úpravy prostor, ve kterých vzdělávání probíhá.

Podpůrná opatření jsou poskytována **nejprve na úrovni školy**, kdy jejich cílem je podpora žáků, kteří mají v procesu vzdělávání **mírné obtíže**, s **využitím prostředků pedagogické podpory**. Zásadní pro nastavení změn v systému je nastavení podpory tak, aby byla poskytována spravedlivě zejména žákům, kteří by bez poskytnuté podpory měli významné obtíže ve vzdělávání a kteří nemohou sami, bez podpory, dospět ke změně. Velká variabilita obtíží s sebou nese i potřebu diferencovat podpůrná opatření do jednotlivých úrovní.

V rámci každé úrovně je **blíže specifikován charakter podpory** v dalších kategoriích, včetně rozsahu finančních nároků, protože s rostoucími nároky na opatření roste obvykle i jejich finanční a personální náročnost. Přehled podpůrných opatření dává základní pravidla pro členění opatření podle typů a stupňů obtíží žáků. Preferuje se **popis problému** (nikoli diagnóza) **s následným stanovením takových opatření, která budou žákovi pomáhat jeho obtíže minimalizovat.**

Základní doporučení pro uplatňování všech stupňů podpůrných opatření:

- postupovat od jednodušších typů intervence ke složitějším (co nejjednoduššího můžeme udělat, abychom prospěli žákovi; snadná a finančně nenáročná intervence),
- uplatňovat intervenci „tady a teď“ (intervence realizovaná na půdě školy, v co nejkratším termínu),
- postupně zapojovat rodiče žáka (samostatná realizace jednoduchých opatření, s přibývajícimi opatřeními spolupráce a zpětná vazba rodičů),
- průběžně reflektovat míru opatření (přemíra opatření je stejně nežádoucí jako opatření nedostatečná), proces, čas, priority,
- vycházet z potřeb a limitů rodiny (čím méně funguje spolupráce s rodinou, tím více je nutné posilovat opatření na úrovni školy),

- pokud realizovaná opatření nevedou k požadované změně a uplynula lhůta stanovená pro jejich vyhodnocení, očekávaná efektivita se nenaplnila, škola prostřednictvím učitelů iniciuje vyšší stupeň podpory, péče o žáka se tedy realizuje v plné součinnosti se ŠPZ ,
- týmová spolupráce v rámci školy a ŠPP, případně školy a ŠPZ.

Role vedení školy při zajištění podmínek pro účinné nastavování podpůrných opatření

- vytvoření prostoru pro konzultace učitelů mezi sebou a konzultace učitelů s rodiči, žáky,
- nastavení mechanismů komunikace uvnitř školy o problémech žáků ve výuce a s tím souvisejícími obtížemi,
- sjednocení základní filozofie přístupu k žákům obecně, i k žákům s rizikem SVP (implementace do školního řádu, ŠVP, zveřejnění na webu školy),
- realizace společných jednání učitel – vedení školy – rodič, příp. žák (identifikace potřeb, shoda na postupu),
- materiální podpora (dle možností školy např. pracovní listy k dalšímu vypracování, jednoduché pomůcky vlastní výroby apod.),
- podpora kompetencí učitele při uplatňování podpůrných opatření.

Základní didaktické zásady.

- **zásada komplexního rozvoje žáka** - zahrnuje kognitivní, psychomotorickou i afektivní oblast – učitel vzdělává i vychovává, spolupodílí se na působení rodiny.
- **zásada vědeckosti** - předpokládá orientaci a sledování aktuálních vědeckých poznatků, které lze aplikovat v pedagogické praxi, teoretické poznatky by pak měl učitel prezentovat v souladu s praxí, tedy s běžnými zkušenostmi žáků v každodenním životě.
- **zásada uvědomělosti a aktivity** - předpokládá hlubší pochopení naučených poznatků, které žák umí vysvětlit, formulovat a aplikovat v praxi.
- **zásada názornosti** - využívá zrakové vnímání, srozumitelné příklady, používání dobře známých pojmů.
- **zásada soustavnosti a přiměřenosti** - poznatky je nutné upevňovat v určitém logickém uspořádání, které respektuje věkové hledisko žáka, a k upevnění poznatků je potřeba soustavného působení.
- **zásada individuálního přístupu** - respektuje rozdíly v úrovni myšlení, řeči, citových a volních procesů, v zájmech, charakterových vlastnostech, postojích k učení, zkušenostech, domácím prostředí

I. PRVNÍ STUPEŇ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Podpůrná opatření I. stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, a to formou mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy; na úpravách vzdělávání se podílí především učitelé ve spolupráci s pracovníky poskytujícími poradenské služby ve škole (výchovný poradce, metodik prevence, školní psycholog, školní speciální pedagog), ve spolupráci se zákonnými zástupci.

První stupeň podpory je **plně v kompetenci školy**.

Východiska pro stanovení podpůrných opatření I. stupně

1. pedagogická diagnostika žáka samotného nebo žáka v interakci s třídním kolektivem (učitelem),

- pozorování v hodině,
- rozhovor (se žákem či zákonným zástupcem),
- ústní prověřování znalostí a dovedností,
- písemné zkoušky,
- analýza procesů, výkonů a výsledků činností (s důrazem na kvalitativní rozbor),
- didaktické testy,
- portfolio žákovských prací,

- reflexe rozboru výsledků žákovy práce a hodnocení (spolupráce dítěte, jeho motivací ke školní práci, jak přijímá úspěch a neúspěch, jaký je jeho učební styl, reakce na zátěžové situace; základní vztahová dynamika; posouzení vlivu organizace vzdělávání, včetně např. zasedacího pořádku třídy),

2. analýza domácí přípravy žáka,

3. identifikace zjevných rizikových faktorů na straně žáka i rodiny (nízká sociokulturní úroveň, rodina v náročné životní situaci, výukové či výchovné obtíže u sourozenců), rizikové faktory u samotného žáka (nápadnosti v řeči, v úrovni aktivity (hyper/hypo), v úrovni emotivity, ve způsobu interakce se spolužáky/dospělými, případné smyslové či tělesné vady, adaptační obtíže, předchozí školní neúspěchy apod.)

4. analýza vlastního pedagogického přístupu a jeho možnými dopady na vzdělávací proces

Podpůrná opatření představují zejména

- **úpravy v organizaci práce se žákem,**
- **v metodách výuky,**
- **ve způsobech hodnocení žáka**
- **v případném poskytnutí pomůcek pro vzdělávání žáka,** které nevyžadují další finanční prostředky.

Podpora I. stupně se stanovuje tak, aby bylo **možné průběžně vyhodnocovat efektivitu zvolené strategie úprav v práci se žákem, a to především ve školní práci.** Pokud zvolené strategie nepovedou k pozitivním změnám v práci se žákem, je vhodné doporučit rodičům nebo zákonným zástupcům žáka, aby požádali o vyšetření žáka školským poradenským zařízením.

Současně je důležité akceptovat, že někteří žáci nastupují do inkluzivního modelu vzdělávání s již stanovenou diagnózou, na které se obvykle podílí ŠPZ, často ve spolupráci s lékaři. Tam pak škola nepostupuje výhradně podle I. stupně podpory, ale nastavuje taková opatření, která vyplynou z **doporučení ŠPZ, případně dalších odborníků,** kdy je tedy možné vřazení žáka do vyššího stupně podpory.

a) Prostředkem podpory I. stupně je etapa přímé podpory žáka ve výuce učitelem

Jedná se o opatření, která navrhuje a realizuje učitel sám, případně ve spolupráci s pedagogy školy, ve prospěch žáka či skupiny žáků v případě, že identifikuje rizika ve zvládnutí vzdělávací cesty. Učitel identifikuje potřebnost opatření především na základě vlastní průběžné pedagogické diagnostiky (viz výše). Učitel postupuje na základě svých odborných kompetencí v rámci vyučovacího procesu a tato opatření může i nemusí s rodiči konzultovat. Může konzultovat s kolegy učiteli, často s těmi, kteří učí v paralelní třídě nebo mají zkušenost s výukou stejného předmětu či podobně starých žáků. Učitel může využít konzultace s pracovníky školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP), tedy s výchovným poradcem, metodikem prevence, školním psychologem či školním speciálním pedagogem.

V případě, že učitel vyhodnotí dosud provedená opatření jako nedostatečná, vstupuje do etapy **Plánu pedagogické podpory (PLPP).**

Je-li to možné, je vhodné **zapojit rodiče do spolupráce.** Přímý souhlas s navrhovanými opatřeními 1. stupně se však nevyžaduje. Je učitelovou kompetencí rozhodnout o opatřeních, která hodlá realizovat, např. **přesazení žáka na jiné místo, diferenciaci výuky ve skupinách, poskytnutí delšího času na vypracování úkolu, volba typu písemné nebo ústní zkoušky** apod.

b) V etapě plánu pedagogické podpory (PLPP) nebo individuálního výchovného plánu (IVýP) již učitel své kroky konzultuje s dalšími pracovníky školy, ať již kolegy učiteli (např. se zkušeným kolegou, uvádějícím učitelem, učitelem – metodikem pro konkrétní předmět či stupeň) nebo s poradenskými pracovníky školy – výchovným poradcem, školním metodikem prevence.

Učitel s případnou podporou dalších pedagogů **vypracovává plán pedagogické podpory**. Tento dokument není nutné (ale samozřejmě možné) při jeho přípravě konzultovat se ŠPZ, ovšem již hotový a vyhodnocený slouží jako podklad v případě následné diagnostiky žáka ve ŠPZ, tedy tehdy, nejsou-li opatření na I. stupni dostačující. Pracovníkům ŠPZ usnadní vypracovaný PLPP vzhled do problémů žáka a již realizovaných opatření. V ideálním případě předává škola tento dokument rodičům před plánovanou návštěvou ŠPZ.

Od etapy **Plánu pedagogické podpory** se spolupráce s rodiči velmi doporučuje, jedná se již o komplexnější přístup k řešení obtíží žáka, v jehož rámci by žák měl profitovat z propracovaných opatření nejen ve škole, ale i v rámci domácí přípravy. Základní podmínkou pro dobrou spolupráci s rodiči je **vhodná strategie jednání s nimi**. Je vhodné vycházet z pozitivního směřování a vstřícné komunikace o dítěti, z hodnocení postaveném na tom, co dítě zvládlo. Současně je důležité postupovat ke změně u žáka postupně, upozornit na nutnost pozitivní motivace (dítě musí zažít úspěch).

Organizace výuky

Ve vyučovací hodině se věnuje větší pozornost metodám výuky, struktuře vyučovací hodiny, přiměřenosti vyučování, logické organizaci a srozumitelnosti předkládaného učiva, motivaci k učení a opakování základních principů učiva. Organizace výuky směřuje k aktivizaci koncentrace pozornosti žáka, k zlepšení jeho motivace a schopnosti učení se, k zapamatování a vybavení si učiva. Současně je zohledňován sociální statut a vztahová síť žáka, prostředí, ze kterého žák přichází do školního prostředí.

Doporučení pro podporu žákovy práce:

- A. upevnění a modifikace pravidel a struktury vyučovací hodiny (střídání forem a činností během výuky),
- B. změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a charakteru výuky,
- C. diferenciaci výuky, skupinová a kooperativní výuka,
- D. zohlednění postavení žáka ve skupině (třídě).

Délka trvání podpory

Interval vyhodnocení poskytované podpory může být velmi rozdílný. Přesný interval pro plnění a následné vyhodnocení PLPP si stanovuje pedagog, stanovena je maximální **lhůta 3 měsíců** na zhodnocení efektivity a účelnosti PLPP.

Hodnocení žáka je nedílnou součástí průběhu vzdělávání, učitel musí vědět, co je cílem hodnocení a žák musí ze způsobu hodnocení pochopit výsledek svojí práce. Hodnocení musí být **včasné – tedy po splnění úkolu**. Kategorie hodnocení žáka musí být nastavena tak, aby umožňoval kritériální hodnocení a menší prostor byl dán intuitivním formám hodnocení, které mohou významně ovlivnit objektivitu celého procesu. Současně je třeba odlišovat typy zkoušek a jejich váhu, v kontextu celkového hodnocení žáka.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ PRO ŽÁKY VYKAZUJÍCÍ MIMOŘÁDNÉ NADÁNÍ

Pro účely nastavování podpůrných opatření na I. stupni se rozlišuje: mimořádné nadání a znaky nadání. **Mimořádné nadání u žáka musí být diagnostikováno pracovníky ŠPZ (nejčastěji PPP).**

Aby mohl být žák diagnostikován ŠPZ jako mimořádně nadaný, často předchází depistáž učitele, který si během vyučovacího procesu všimá, že žák se snadno učí – rychle si pamatuje, rychle aplikuje získané dovednosti, jeho výkon se odlišuje od průměru třídy nebo že vyniká v pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech (je např. talentovaný sportovec, hráč na hudební nástroj apod.).

Často je také učitel na určitý typ žákova nadání upozorňován rodiči. Je pravděpodobné, že u takového žáka bude učitel iniciovat vyšetření v ŠPZ, aby mimořádné nadání potvrdilo. Do té doby bude ale uplatňovat

opatření na I. stupni, žáka označí jako žáka se znaky nadání, což je obecnější kategorie než mimořádně nadaný žák a můžeme do ní zahrnout žáky, jejichž vývoj je v některých znalostech a dovednostech akcelерованý. Není ještě jasné, jestli je jejich nadání možno označit za mimořádné (to je kompetence ŠPZ), ale jejich vzdělávací potřeby je již třeba modifikovat na úrovni I. stupně podpůrných opatření, v oblasti nadání. I. stupeň podpůrných opatření v oblasti nadání tedy zajišťuje podporu buď pro žáky, kteří jsou potenciaálně mimořádně nadaní (a čekají na potvrzení ŠPZ) nebo se u nich mimořádné nadání nepotvrdí, ale přesto vykazují oproti svým vrstevníkům zvýšené nadání v určitých oblastech.

Podpora pro nadané i mimořádně nadané žáky spočívá zejména v úpravě obsahů jejich vzdělání - nejčastější formy: **obohacování učiva, účast na výuce ve vyšších ročnících, forma stáží.**

Podpůrná opatření pro mimořádně nadané a nadané žáky jsou od II. do IV. stupně podpůrných opatření, kdy se předpokládá i kombinace mimořádného nadání s dalšími druhy speciálních vzdělávacích potřeb. Pro nadané žáky je možné využívat celou šíři podpůrných opatření, včetně pomůcek.

Identifikační znaky nadaných (dle Susan Leydenové)

velká intelektuální zvědavost	velká iniciativa
výborné schopnosti uvažování	citlivost (přecitlivělost)
neobvyklá vytrvalost	neobvykle vysoké osobní standardy (cíle)
výjimečná rychlost myšlení	netrpělivost (jak se sebou, tak s ostatními)
schopnost učit se snadno a rychle	široký okruh zájmů
dobrá paměť	rozsáhlé vědomosti a znamenitost v určitém oboru
široká slovní zásoba	preferování společnosti starších dětí a dospělých
bystré pozorování	touha řídit druhé ve skupinových aktivitách
živá představitelost	velké zaujetí pro otázky filosofického a
divergentní myšlení	univerzálního (obecného) charakteru

Hlavním úkolem v práci s nadanými žáky je:

- podpořit individuální přístup; využívat alternativní metody a formy práce;
- obohacovat učivo (v rámci RVP);
- umožnit samostatnou práci v hodinách a alternativní domácí úkoly;
- používat formativní hodnocení žáka (dle jeho vstupní úrovně);
- respektovat aktuální úroveň znalostí a dovedností;
- omezit opakování již zvládnutého učiva;
- vkládat do výuky učivo, které je doplňujícím a rozšiřujícím,
- uplatňovat pestré didaktické přístupy ke zpracování a tlumočení učiva,
- volit práci s doplňkovými zdroji, podporovat samostatnou žákovu práci v oblasti práce s informacemi,
- umožnit pracovat vlastním tempem (rychleji nebo pomaleji – k hlubšímu propracování úkolu);
- tolerovat projevy plynoucí z nedostatečné zátěže;
- respektovat vlastní způsoby řešení problémů;
- nabízet úlohy na rozvoj kritického myšlení a tvořivosti;
- podporovat samostatné řešení problémů; dát prostor pro vlastní prezentaci dítěte;
- nabízet a podporovat účast v soutěžích a olympiádách;
- poskytovat přímé i nepřímé informace (o dalších informačních zdrojích a specializovaných institucích) k tématům nadání a podporovat rozvoj nadání (žáka i jeho rodiny);

Učitel může v rámci podpůrných opatření I. stupně používat **u žáků s vyšším nadáním pomůcky:**

- | | |
|--|---|
| - alternativní učebnice a pracovní materiály | - didaktické, deskové a karetní hry |
| - encyklopedie, odborná literatura | - speciální výukové počítačové programy |

Zdroje:

ZAPLETALOVÁ, Jana, MRÁZKOVÁ, Jana, *Metodika pro nastavování podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními*, Praha: NÚV, 2014/2016

Novela školského zákona č. 82/2015 Sb.

Vyhláška 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

AUTORSKÝ KOLEKTIV

Ing. Ivan Šlemín, ředitel školy do r. 2012

Ing. Jaroslav Štunc, ředitel školy od roku 2012

Pedagogický sbor OA, SPgŠ a JŠ s právem státní jazykové zkoušky Beroun